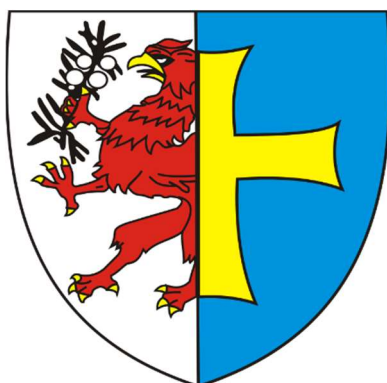

Załącznik
do uchwały Nr XXVI/224/18
Rady Gminy Przybiernów
z dnia 16 marca 2018 roku

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017- 2023

dokument opracowała firma:

ECD Europejskie Centrum Doradcze, Dariusz Klityński	
Oddział Poznań ul. Stefana Batorego 82a/4 60-687 Poznań tel.: (61) 82 17 402 fax. (61) 64 21 506	Oddział Szczecin ul. Bohaterów Warszawy 34/35 70-340 Szczecin tel.: (91) 48 44 000 fax. (91) 48 44 000
e-mail: biuro@ecd.az.pl , www.ecd.az.pl mobil: 501 017 281	

Projekt „Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017–2023” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020 oraz ze środków budżetu państwa przyznanych w ramach konkursu dotacji na działania wspierające gminy w zakresie przygotowania programów rewitalizacji na terenie województwa zachodniopomorskiego

Spis treści

I. Część wprowadzająca	7
I.1. Metodologia pracy nad dokumentem	7
I.2. Powiązanie programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	8
II. Część diagnostyczno-analityczna	18
II.1. Charakterystyka Gminy Przybiernów	18
II.2. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	20
II.3. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów	21
II.3.1.1 Sfera społeczna	25
II.3.1.2 Sfera gospodarcza	50
II.3.1.3 Sfera funkcjonalno-przestrzenna	52
II.3.1.4 Sfera techniczna	56
II.3.1.5 Wyniki diagnozy w poszczególnych sferach	64
II.4. Obszar zdegradowany na terenie Gminy Przybiernów	71
II.5. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów	72
II.6. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	74
a) sfera społeczna	75
b) sfera gospodarcza	85
c) sfera funkcjonalno-przestrzenna	86
Analiza potencjałów lokalnych	96
III. Część programowa	100
III.1. Założenia Programu Rewitalizacji	100
III.1.1 Misja i wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	100
III.1.2 Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań	101
III.2. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne w latach 2016–2023	102
III.2.1 Lista planowanych podstawowych i komplementarnych projektów/przedsięwzięć	104
III.2.2 Mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	133
III.3. Szacunkowe ramy finansowe dokumentu wraz ze wskazaniem źródeł finansowania	136
IV. Część wdrożeniowa	143
IV.1. System realizacji Programu Rewitalizacji	143
IV.1.1 Struktura zarządzania dokumentem wraz z jego kosztami	143
IV.1.2 Harmonogram realizacji programu	144
IV.1.3 Promocja dokumentu	147
IV.2. System monitoringu, oceny i wprowadzania zmian do programu	148
IV.2.1 Sposoby monitorowania i sprawozdawczości	148
IV.2.2 Sposób ewaluacji i wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu	149
IV.3. Mechanizmy włączenia różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji	152
IV.4. Procedura strategicznej oceny oddziaływania dokumentu na środowisko oraz opiniowania przez właściwe instytucje	153

Wstęp

Rewitalizacja stanowi odpowiedź na szereg zjawisk kryzysowych występujących na obszarach gmin, takich jak degradacja techniczna oraz narastające problemy w sferach społecznej i gospodarczej. W związku z tym niezbędne jest planowanie i realizacja kompleksowych projektów rewitalizacyjnych odpowiadających na zidentyfikowane problemy oraz potencjały danego obszaru zdegradowanego, a także wynikającą z nich skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późn. zm.), rewitalizacja stanowi „proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji (...)”.

Podstawowym narzędziem tworzącym ramy operacyjne i płaszczyznę koordynacji działań rewitalizacyjnych jest program rewitalizacji, który jest inicjowany, sporządzany oraz uchwalany przez Radę Gminy Przybiernów. Gmina Przybiernów zamierza realizować program rewitalizacji mając na uwadze zapisy ustawy o samorządzie gminnym [art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446)]. A zatem program rewitalizacji jest to „wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji¹”. Dokument obejmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów współfinansowanych ze środków UE oraz innych publicznych lub prywatnych), ponieważ tylko taka różnorodna konstrukcja warunkuje osiągnięcie efektów.

Objęcie danego obszaru zdegradowanego Programem Rewitalizacji będzie stanowiło podstawę wspierania go poprzez instrumenty i narzędzia dedykowane rewitalizacji (programy unijne oraz krajowe) lub korzystania z preferencji w innych instrumentach, programach i działaniach sektorowych.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Przybiernów na lata 2017–2023 (LPR) stanowi spójny dokument strategiczny, który ma na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego, mającego istotne znaczenie dla rozwoju gminy, poprzez przedsięwzięcia kompleksowe (uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny i środowiskowy), skoncentrowane terytorialnie oraz prowadzone w sposób zaplanowany i zintegrowany.

Dokument został opracowany zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym (na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6), wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, wydanymi przez Ministra Rozwoju w dniu 2 sierpnia 2016 roku, a także z uwzględnieniem zapisów dotyczących „Zasad w zakresie opracowania programów rewitalizacji i realizacji działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WZ 2014-2020”, opracowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego.

Dokument składa się z czterech zasadniczych części, a mianowicie: części wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej, programowej oraz wdrożeniowej.

Część wprowadzająca zawiera ogólne informacje dotyczące metodologii opracowania dokumentu oraz jego uwarunkowania zewnętrzne, tj. strategiczno-programowe, które wskazują na powiązanie rewitalizacji z całościową wizją rozwoju gminy.

Część diagnostyczno-analityczna obejmuje w metodologię delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz określenie ich zasięgów przestrzennych poprzez wskazanie przebiegu granic na terenie gminy. Ponadto zawiera opracowaną diagnozę a następnie pogłębioną diagnozę wyznaczonego obszaru rewitalizacji w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej wraz ze skwantyfikowanymi danymi i ich analizą w celu przedstawienia skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych.

Część programowa przedstawia najważniejsze założenia procesu rewitalizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji Gminy Przybiernów w latach 2017–2023, tj. wizję wyprowadzenia go ze stanu kryzysowego, misję, cele rewitalizacji wraz z kierunkami działań mającymi na celu eliminację lub ograniczenie zidentyfikowanych

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, Minister Rozwoju, Warszawa, 02.08.2016, s. 7–8

negatywnych zjawisk i wykorzystanie potencjałów lokalnych. Ponadto zostały tutaj zawarte podstawowe (główne) oraz uzupełniające (komplementarne) projekty rewitalizacyjne powiązane ze sobą i wspólnie oddziałujące na obszar rewitalizacji. Ważnym elementem są również szacunkowe ramy finansowe dokumentu wraz ze wskazaniem różnych źródeł ich finansowania.

Część wdrożeniowa składa się z systemu realizacji (wdrażania) dokumentu, a także systemu monitoringu, oceny i wprowadzania zmian do programu w reakcji na zmiany w otoczeniu. Ponadto w niniejszej części zawarte zostały mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych i innych podmiotów oraz grup nieformalnych aktywnych na terenie gminy na każdym etapie procesu rewitalizacji, tj. diagnozowania, programowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji.

Przedstawiony został tutaj również przebieg procesu opiniowania dokumentu przez instytucje zewnętrzne oraz procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ostatnim elementem jest sposób realizacji założeń dokumentu w odniesieniu do polityki mieszkaniowej oraz planowania i zagospodarowania przestrzennego w gminie wraz z załącznikiem graficznym wskazującym na kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na obszarze rewitalizacji.

Wykaz najważniejszych definicji użytych w niniejszym dokumencie:

BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność to kryzysowy stan egzystencji osoby nieposiadającej faktycznego miejsca zamieszkania, dotkniętej ewidentną i trwałą depryzacją potrzeby schronienia, której ta osoba nie jest w stanie zapobiec.

BEZROBOCIE

Bezrobocie polega na tym, że osoba zdolna do pracy, aktywnie poszukująca jej i faktycznie gotowa do jej podjęcia nie znajduje zatrudnienia. Bezrobocie rejestrowane natomiast, to formalny stan wpisania kogoś do rejestru prowadzonego przez Powiatowy Urząd Pracy.

EWALUACJA

Ewaluacja (inaczej: systematyczna ocena) to w odniesieniu do Lokalnego Programu Rewitalizacji zaplanowany proces badania uzyskiwanych przez poszczególne programy rezultatów (bezpośrednich, mierzalnych korzyści dla beneficjenta) oraz przeliczania tych rezultatów według przyjętego systemu wskaźników i wag, w celu oceny skuteczności realizacji całego Lokalnego Programu Rewitalizacji.

INTEGRACJA SPOŁECZNA

Z punktu widzenia jednostki, proces jej włączania społecznego, przełamania jej wykluczenia. Z punktu widzenia społeczeństwa – proces budowania spójności społecznej.

INTERESARIUSZE REWITALIZACJI

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności następujące grupy społeczne:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego
2. inni mieszkańcy gminy,
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
6. organy władzy publicznej,
7. podmioty inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

KAPITAŁ SPOŁECZNY

Kapitał społeczny to sieć istniejących w danej grupie społecznych relacji zaufania, lojalności i solidarności, tworząca warunki do faktycznego współdziałania jednostek we wspólnym interesie i rozwijania pomiędzy tymi jednostkami realnych kooperacji o różnych celach.

MARGINALIZACJA

Marginalizacja oznacza spadek znaczenia danej jednostki lub grupy społecznej w społeczeństwie, osłabienie jej wpływu na życie społeczne, subiektywne odbieranie jej głosu przez resztę społeczeństwa jako mało ważnego. Skutkiem marginalizacji (procesu) jest wykluczenie społeczne (stan).

MONITORING

Monitoring to obserwowanie jakiegoś procesu i odnotowywanie jego zmieniającego się stanu w celu uzyskania wiedzy o jego przebiegu. W odniesieniu do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przybiernów monitoring to bieżące gromadzenie informacji o terminowości realizacji elementów LPR i uzyskanych produktach (bezpośrednich wynikach mierzalnych np. w jednostkach fizycznych lub finansowych).

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Według Europejskiego Forum Niepełnosprawności osobą **niepełnosprawną** jest jednostka w pełni swoich praw, znajdująca się w sytuacji upośledzającej ją na skutek barier środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, których z powodu występujących u niej uszkodzeń nie może przezwyciężyć w taki sposób, jak inni ludzie.

OBSZAR ZDEGRADOWANY

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

W związku z powyższym, w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego Gmina Przybiernów podzielona została na *jednostki strukturalne (referencyjne)*, w sposób odpowiadający istniejącym powiązaniom funkcjonalnym. W procesie diagnostycznym na terenie wiejskim gminy przyjęto podział na miejscowości.

Analiza danych ilościowych w ustalonych jednostkach strukturalnych pozwoliła na stosunkowo łatwe zidentyfikowanie lokalizacji problemów i wyznaczenie granic obszaru zdegradowanego.

Zgodnie z ww. Wytycznymi w przeprowadzonej diagnozie na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego dokonano analizy porównawczej jednostek referencyjnych, opartej na zestawie wskaźników cząstkowych oraz syntetycznych wskaźników degradacji we wszystkich sferach, pozwalających na obiektywne określenie stopnia zróżnicowania zjawisk kryzysowych i potencjałów lokalnych na terenie gminy. Syntetyczne wskaźniki koncentracji zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach przedstawione zostały na mapach poglądowych Gminy Przybiernów. Jako główne kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego przyjęto wskaźniki przedstawione w tabeli nr 1.

OBSZAR REWITALIZACJI

Wyznaczony w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Przybiernów obszar obejmujący całość lub część obszaru kryzysu (obszaru zdegradowanego), cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju gminy, przygotowywana lub prowadzona jest rewitalizacja.

PROFILAKTYKA

Profilaktyka to zapobieganie powstaniu niekorzystnego zjawiska, zanim ono wystąpi, poprzez oddziaływanie zawczasu na jego rozpoznane przyczyny lub poprzez budowanie zabezpieczeń przed tym zjawiskiem, lub wyprzedzające łagodzenie skutków zjawiska, któremu zapobiec się nie da.

REWITALIZACJA

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji.

RÓWNOŚĆ SZANS

Równość to realna możliwość korzystania z posiadanych praw na równi z innymi, niezablokowana przez stereotypy społeczne, obyczaje, wpojone obawy itp. Równość szans dotyczy obiektywnych możliwości samorealizacji (np. dostępu do: wykształcenia, zatrudnienia, możliwości rozwijania talentów i bogacenia się) oraz szans subiektywnych (wyuczonych postaw i nawyków, utrwalonych przekonań, ukształtowanego społecznie poziomu wiary we własne siły itp.).

SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA

W rozumieniu Rady Europy – **spójność społeczna** to zdolność społeczeństwa do zapewnienia dobrobytu wszystkim swoim członkom, zminimalizowania różnic i uniknięcia polaryzacji. W praktyce istotą spójności społecznej jest budowanie takich relacji społecznych, aby naturalna różnorodność wzbogacająca społeczeństwo nie przeradzała się w bolesne podziały generujące nieufność i wrogość między grupami społecznymi, a nawet w segregację społeczną.

UBÓSTWO

Ubóstwo to stan doznawania przez kogoś przynajmniej jednego z dwóch problemów:

- głęboki niedostatek – jego dochody ekwiwalentne na członka rodziny są niższe niż 60% mediany takich dochodów w danym kraju (*kryterium dochodowe*),
- głęboka deprywacja materialna – brak środków na wydatki związane z realizacją podstawowych, uzasadnionych potrzeb: opłacenia bieżących rachunków za czynsz i energię, ogrzania domu, pokrycia niespodziewanych wydatków, zjedzenia przynajmniej raz na dwa dni posiłku z odpowiednią ilością białka, spędzenia tygodnia urlopu rocznie poza miejscem zamieszkania, posiadania podstawowych udogodnień technicznych standardowych dla danego społeczeństwa (*kryterium wydatkowe*).

WŁĄCZENIE SPOŁECZNE

Włączenie społeczne to odnosząca się do danej jednostki jej realna możliwość faktycznego uczestniczenia w relacjach społecznych – funkcjonowanie w kręgu znajomych, zawieranie przyjaźni, podejmowanie pracy, doznawanie szacunku i uznania itp. – oraz faktyczne korzystanie z tych możliwości przez jednostkę według jej własnych potrzeb.

WYKLUCZENIE SPOŁECZNE

Wykluczenie to doznawany przez jednostkę lub grupę faktyczny brak możliwości lub znaczne utrudnienie pełnienia ról społecznych dostępnych dla innych, nawiązywania normalnych relacji społecznych, korzystania z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenia zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób. Wykluczona społecznie jest jednostka lub grupa, która w sensie formalnym należy do danego społeczeństwa i chce uczestniczyć w jego życiu czynnie, lecz nie może z powodów będących poza jej kontrolą.

I. Część wprowadzająca

I.1. Metodologia pracy nad dokumentem

Metodologię sporządzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przybiernów warunkowały przede wszystkim *ustawa o samorządzie gminnym*, a także obowiązujące *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020*, wydane przez Ministra Rozwoju w dniu 2 sierpnia 2016 roku oraz „Zasady w zakresie opracowania programów rewitalizacji i realizacji działań rewitalizacyjnych w ramach RPO WZ 2014–2020”, opracowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego.

Dokument opracowany został z wykorzystaniem modelu ekspercko-partycypacyjnego, polegającego na możliwie szerokim udziale wszystkich interesariuszy we wszystkich etapach prac, przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych, odpowiadających między innymi za przygotowanie końcowej wersji dokumentu. Na wybór takiego podejścia decydujący wpływ miała idea rewitalizacji, w której kluczową rolę odgrywa realizacja zasady partnerstwa i partycypacji społecznej.

Metodologia prac obejmowała dwie zasadnicze części, składające się na efekt końcowy w postaci dokumentu *Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017–2023*, a mianowicie:

I. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów – obejmowało następujące etapy:

- 1) zgromadzenie danych statystycznych do diagnozy w podziale na ustalone jednostki referencyjne gminy (miejscowości) we wszystkich sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej zarówno z Urzędu Gminy w Przybiernowie, jak i instytucji zewnętrznych;
- 2) wykonanie wielokryterialnej analizy przestrzennej ustalonych wskaźników oraz opracowanie diagnozy gminy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z mapami poglądowymi koncentracji problemów;
- 3) przeprowadzenie w dniach od 30.10.2017 do 05.12.2017 roku konsultacji społecznych i
- 4) podjęcie decyzji w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów;

II. Opracowanie Programu Rewitalizacji Gminy Przybiernów wraz z przeprowadzeniem procesu zaopiniowania dokumentu i Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko – obejmowało następujące etapy:

- 1) opracowanie diagnozy pogłębionej,
- 2) przeprowadzenie różnorodnych form partycypacji społecznej służących wspólnemu wypracowaniu przez wszystkich interesariuszy rewitalizacji głównych założeń dokumentu (wizji, misji, celów, kierunków działań), a także „zbudowaniu” bazy planowanych do realizacji projektów (w tym partnerskich), mających na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego;
- 3) opracowanie i przeprowadzenie zewnętrznych konsultacji społecznych projektu dokumentu;
- 4) wystąpienie z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, (RDOŚ) a także Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o uzgodnienie braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie art. 47 i 49 *Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) wraz z uzyskaniem stanowiska ww. instytucji;
- 5) podjęcie uchwały przez Radę Gminy Przybiernów w sprawie przyjęcia projektu dokumentu.

Szczegółowy opis działań partycypacyjnych przeprowadzonych na poszczególnych etapach prac przedstawiono w rozdziale 3 części IV niniejszego dokumentu pn. Mechanizmy włączenia różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji.

Dokument powstał w wyniku prac przedstawicieli samorządu, instytucji publicznych oraz kluczowych dla rozwoju gminy partnerów z sektorów społecznego i gospodarczego przy współudziale (w postaci wsparcia merytorycznego) ekspertów i specjalistów zewnętrznych, a także mieszkańców wyznaczonego obszaru, jako głównych interesariuszy procesu rewitalizacji.

I.2. Powiązanie programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów odnosząc się w swych założeniach do określonych problemów społecznych mieszkańców na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, realizuje założenia innych dokumentów strategicznych i planistycznych na szczeblu lokalnym (stanowiąc istotny element całościowej wizji rozwoju gminy).

Komplementarność z celami, działaniami czy priorytetami innych dokumentów wpływa na skuteczność i efektywność procesu rewitalizacji. Opisano je poniżej:

1) *Strategia Rozwoju Gminy Przybiernów na lata 2015-2025*

Strategia Rozwoju Gminy Przybiernów wskazuje w swoich założeniach przede wszystkim wizję rozwoju, która została określona: „*Gmina Przybiernów to miejsce wykorzystujące dostępność komunikacyjną drogi S3 oraz wysoką lesistość gminy w celach rozwojowych. To także miejsce z dostępem do wysokiej jakości obiektów użyteczności publicznej, które wpływają na rozwój mieszkalnictwa w Gminie oraz są magnesem do rozwoju przedsiębiorczości, także tej opartej o odnawialne źródła energii*”.

Strategia Rozwoju Gminy Przybiernów wskazuje 4 cele strategiczne, którym zostały przyporządkowane cele szczegółowe i zadania kluczowe. Niniejszy Program Rewitalizacji jest zgodny z elementami, które dążą do realizacji zadań z obszaru rewitalizacji, a jednocześnie dążą do poprawy warunków życia mieszkańców. Mowa tutaj o celach i podporządkowanych im kluczowych zadaniach, których realizacja przyczyni się także do realizacji celów określonych w niniejszym dokumencie. W poniższych zapisach, tam gdzie to możliwe kolorem zaznaczono dla wyróżnienia zapisów odniesienie do miejscowości dotyczących obszaru rewitalizacji:

Cel strategiczny nr 1: Rozwój gospodarczy i edukacyjny

Cel szczegółowy nr 1.1 Budowa infrastruktury wpływającej na rozwój gospodarczy ,w tym:

Kluczowe zadania w ramach celu szczegółowego: (...)

- ❖ Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych, szczególnie wśród osób planujących rozpocząć własną działalność gospodarczą.
- ❖ Budowa, modernizacja i przebudowa dróg gminnych, powiatowych do obowiązujących warunków technicznych, podnosząc w ten sposób także bezpieczeństwo innych użytkowników, ale również dostępność do Gminy Przybiernów.
- ❖ Budowa, modernizacja i przebudowa chodników, poboczy i oświetlenia, w szczególności na małą zurbanizowanych obszarach.
- ❖ Budowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych, także przy współudziale środków zewnętrznych (np. FOGR, PROW, inne możliwe).

Cel szczegółowy nr 1.2 Minimalizowanie negatywnych skutków bezrobocia, w tym:

Kluczowe zadania w ramach celu szczegółowego: (...)

- ❖ Współpraca z PUP w zakresie analizy lokalnego rynku pracy oraz struktury osób bezrobotnych, a także poszukiwanie sposobów na minimalizowanie zjawiska bezrobocia.
- ❖ Współpraca z PUP, jak i innymi gminami oraz przedsiębiorcami w celu rozwoju systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych, czy też w razie potrzeby zmiany kwalifikacji.
- ❖ Wspieranie szkoleń i możliwości w zakresie zakładania i prowadzenia własnego podmiotu gospodarczego, najlepiej zakładanego i prowadzonego na obszarze Gminy Przybiernów.
- ❖ Dalsza aktywizacja lokalnego rynku pracy poprzez m.in. roboty interwencyjne.
- ❖ Kojarzenie mieszkańców – dobrych specjalistów z podmiotami gospodarczymi na rzecz wzajemnego rozwoju i minimalizowania negatywnych skutków bezrobocia.

Cel szczegółowy nr 1.3 Promocja przedsiębiorczości.

Kluczowe zadania w ramach celu szczegółowego: (...)

- ❖ Rozwój oferty oraz wspieranie mikro, małej i średniej przedsiębiorczości na obszarze Gminy.
- ❖ Stwarzanie podstaw współpracy z lokalnym biznesem poprzez kreowanie warunków do prowadzenia przedsiębiorczości w skali mikro, małej i średniej.

- ❖ Poszukiwanie sposobów na rozwój współpracy szkół z sektorem gospodarczym a także kształcenie i wzmacnianie wśród młodzieży cech przedsiębiorczych.
- ❖ Poszukiwanie sposobów na utworzenie produktu lokalnego w Gminie Przybiernów w oparciu o posiadane potencjały.
- ❖ Wsparcie i współpraca z przedsiębiorcami zainteresowanymi rozwojem w Gminie Przybiernów.
- ❖ Merytoryczne wsparcie Gminy i pomoc w aspekcie pozyskiwania wsparcia zewnętrznego dla MŚP, na rzecz zdynamizowania rozwoju gospodarczego.

Niniejsze zapisy celów szczegółowych nr 1.1, 1.2 i 1.3 wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Przybiernów są zgodne z celem rewitalizacji nr 1 **Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji**, a w tym cel szczegółowy:

- 5) aktywizacja zawodowa kobiet w okresie produkcyjnym;
- 6) pobudzanie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie handlu i usług;
- 7) wspieranie rozwoju przedsiębiorstw i działalności gospodarczych mieszkańców na obszarze rewitalizacji;
- 8) kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji;
- 9) przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia;
- 10) zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego.

oraz z celem rewitalizacji nr 2 **Poprawa warunków życia i zamieszkania**, a w tym cel szczegółowy:

- 5) zwiększenie funkcjonalności układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego;
- 10) poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego na obszarze rewitalizacji;
- 13) rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji.

Wpływ na to ma fakt zaplanowanych do realizacji zadań z zakresu rozwoju przedsiębiorczości i układu komunikacyjnego.

Cel szczegółowy nr 1.4 Rozwój kapitału intelektualnego gminy w procesie zatrudniania.

Kluczowe zadania w ramach celu szczegółowego: (...)

- ❖ Przebudowa, remont i dostosowanie infrastruktury edukacyjnej na obszarze Gminy Przybiernów pod potrzeby rynku pracy.
- ❖ Doposażenie placówek edukacyjnych w sprzęt i pomoce dydaktyczne.
- ❖ Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych w odniesieniu do kompetencji kluczowych określonych w województwie zachodniopomorskim i zgodnych z endogenicznym potencjałem, w tym wdrożenie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów.
- ❖ Współpraca z powiatem oraz lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie poszukiwania i wdrażania nowych kierunków, a także nowoczesnych metod kształcenia zawodowego, popartego stażami i warsztatami.
- ❖ Wdrażanie w.w programów i potrzeb w powiązaniu z poszukiwaniem różnych form finansowania pozabudżetowego, także unijnego.

Niniejsze zapisy celu szczegółowego nr 1.4 wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Przybiernów są zgodne z celem rewitalizacji nr 1 **Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji**, a w tym cel szczegółowy:

- 1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 2) zwiększenie poziomu udziału dzieci w wychowaniu przedszkolnym;
- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowanie możliwości do rozwoju młodych ludzi, w tym także zwiększenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży;

Wpływ na to ma fakt zaplanowanych do realizacji zadań z zakresu działań uzupełniających dotyczących edukacji.

Cel strategiczny nr 2 – Rozwój usług publicznych wpływających na życie mieszkańców

Cel szczegółowy nr 2.1. Rozwój podstawowej infrastruktury technicznej (drogowej, wodno-kanalizacyjnej).

Kluczowe zadania w ramach celu szczegółowego: (...)

- ❖ Budowa, przebudowa, modernizacja i remonty dróg gminnych na terenie Gminy Przybiernów wraz z oświetleniem, chodnikami, przystankami itp., w tym:
 - budowa dróg gminnych na osiedlu w Przybiernowie, Czarnogłowach i Babigoszczy;
 - przebudowa ul. Lipowej w Czarnogłowach tj. działka nr 276 i 252/1 obr. Czarnogłowy (droga gminna nr 208020Z),

- budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Przybiernów, w tym: os. Słoneczne w Przybiernowie, Os. nad wodą w Czarnogłowach, Babigoszcz);
- budowa chodników w m. Przybiernów, Zabierzewo, **Miodowice**, Rzystnowo, Brzozowo, Kartlewo, **Rokita**, Moracz, **Czarnogłowy**, Leszczno, Świętoszewo, Świętoszewko, **Łoźnica**, Dzisna, Dzieszkowo, Babigoszcz, Budzieszewice, szczególnie relacji Przybiernów – Zabierzewo (do jeziora);
- remonty dróg gminnych w Gminie Przybiernów;

Niniejsze zapisy celu szczegółowego nr 2.1 wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Przybiernów są zgodne z celem rewitalizacji nr 2 **Poprawa warunków życia i zamieszkania**, a w tym cel szczegółowy:

- 5) zwiększenie funkcjonalności układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego;
 - 7) uporządkowanie i zwiększenie dostępu do podstawowej infrastruktury komunalnej dla użytkowników obszaru – w tym także budowa systemów kanalizacyjnych i wodociągowych;
 - 10) poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego na obszarze rewitalizacji;
 - 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;
- Wpływ na to ma fakt zaplanowanych do realizacji zadań z zakresu rozwoju układu komunikacyjnego wraz z infrastrukturą uzupełniającą (chodniki, oświetlenie).

- ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej w miejscowościach jej nie posiadających, w tym:
 - budowa kanalizacji systemowych lub przydomowych dla m. Brzozowo, Leszczno, Babigoszcz, Dzisna, Dzieszkowo, Sobieszewo, Żychlikowo, Świętoszewo, Świętoszewko, Kartlewo, **Miodowice**, Machowica, Rzystnowo, Budzieszewice, Włodzisław,
 - modernizacja oczyszczalni ścieków **w Łoźnicy** oraz budowa systemu przydomowych oczyszczalni.
 - ❖ Budowa zbiorczych oczyszczalni ścieków dla całych miejscowości w Gminie Przybiernów, tam gdzie brak uzasadnienia kosztowego dla budowy sieci kanalizacji sanitarnej.
 - ❖ Zabezpieczanie ścieków wytwarzanych w gospodarstwach domowych (zapobieganie nielegalnemu odprowadzaniu ścieków).
 - ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej, a także przebudowa starych odcinków sieci zawierających azbest, w tym także:

Niniejsze zapisy celu szczegółowego nr 2.1 wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Przybiernów są zgodne z celem rewitalizacji nr 2 **Poprawa warunków życia i zamieszkania**, a w tym cel szczegółowy:

- 7) uporządkowanie i zwiększenie dostępu do podstawowej infrastruktury komunalnej dla użytkowników obszaru – w tym także budowa systemów kanalizacyjnych i wodociągowych;
 - 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;
 - 12) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców;
- Wpływ na to ma fakt zaplanowanych do realizacji zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

Cel szczegółowy nr 2.3 Rozwój infrastruktury kulturowej i sportowo – rekreacyjnej

Kluczowe zadania w ramach celu szczegółowego: (...)

- ❖ Budowa, przebudowa i modernizacja świetlic wiejskich, placów zabaw w Gminie Przybiernów, w tym także:
 - budowa placu zabaw i zakup ławostołów zadaszonych, palenisko, ogrodzenie w m. **Rokita**, Zabierzewo, Moracz, Rzystnowo, Świętoszewo.
 - budowa ogrodzenia placów zabaw dla dzieci i wiat rekreacyjnych w Gminie Przybiernów.
 - ❖ Dopuszczenie obiektów kultury w sprzęt niezbędny do prawidłowego funkcjonowania.
 - ❖ Modernizacja i budowa boisk sportowych w miejscowościach ich nie posiadających, w tym także:
 - **remont sali sportowej w Czarnogłowach** i Budzieszewicach (wraz z remontem toalet i wykonaniem prysznic),
 - **budowa boiska wielofunkcyjnego w Łoźnicy** i Przybiernowie wraz z ogrodzeniem,
 - **budowa trybun w Czarnogłowach**,
 - **zakup piłkochwyty w Łoźnicy**.
 - ❖ Zagospodarowanie parków, skwerków i obiektów rekreacyjnych oraz nadanie im nowych funkcji społecznych, w tym także:
- zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Przybiernowie, **Czarnogłowach i Łoźnicy**, aranżacja zieleni, ławki, tablice informacyjne, oznakowania, kosze uliczne, siłownia zewnętrzna, place zabaw, ławostoły zadaszone,

- ❖ Informowanie o ofercie kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej oraz zapewnienie jej dostępności i różnorodności.
- ❖ Wspieranie działalności klubów sportowych w gminie ze szczególnym uwzględnieniem pracy z dziećmi i młodzieżą.
- ❖ Budowa i rozbudowa systemu ścieżek rowerowych w gminie we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, w tym także:
- ❖ Przebudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów edukacyjnych w Gminie Przybiernów, w tym także:

- remont dachu SP w Czarnogłowach,

- remont i modernizacja szkoły w Przybiernowie i Czarnogłowach.

Niniejsze zapisy celu szczegółowego nr 2.1 wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Przybiernów są zgodne z celem rewitalizacji nr 2 **Poprawa warunków życia i zamieszkania**, a w tym cel szczegółowy:

- 1) tworzenie i przebudowa obiektów integrujących i wspomagających mieszkańców obszaru w przewyżnianiu problemów dnia codziennego;
- 2) uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;
- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 4) stworzenie mieszkańcom miejsca spotkań i integracji w postaci klubów, świetlic i centrów rozwoju wsi
- 6) zatrzymanie postępującej degradacji technicznej i/lub poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej, budynków prywatnych (w tym zabytkowych) a także wielolokalowych budynków mieszkalnych,
- 9) zwiększenie terenów zieleni urządzonej służących wypoczynkowi i rekreacji mieszkańców a także aktywnemu wypoczynkowi;

Wpływ na to ma fakt zaplanowanych do realizacji zadań z zakresu inwestycji edukacyjnych, sportowych, rekreacyjnych oraz kulturalnych.

Cel strategiczny nr 3 – Rozwój funkcji turystycznych i kulturalnych gminy opartych o dziedzictwo kulturowe, rekreację oraz inne formy świadczenia usług

Cel szczegółowy nr 3.1 Rozwój infrastruktury dziedzictwa kulturowego.

Kluczowe zadania w ramach celu szczegółowego: (...)

- ❖ Poprawa stanu i sposobu użytkowania zabytków dziedzictwa kulturowego, w tym obiekty sakralne, zabytkowe parki dworskie, itp. w Gminie Przybiernów poprzez ich rewaloryzację i przeciwdziałanie procesowi ich degradacji oraz udostępnianie, w tym także:
- remonty kościołów w Gminie Przybiernów.
- ❖ Współpraca z sektorem NGO (organizacje pozarządowe) w celu sprawnego przeprowadzania procesu rewaloryzacji zabytków.
 - ❖ Działania wpływające na odtworzenie wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości lokalnej i regionalnej, poprzez kultywowanie i promocję lokalnych zespołów ludowych oraz ich twórczości, tradycji lokalnych.
 - ❖ Inicjowanie i wspieranie działań, które dążyć będą do rozbudzania i podnoszenia społecznej świadomości i wrażliwości w zakresie dziedzictwa kulturowego.
 - ❖ Promocja i współpraca z innymi jednostkami z terenu powiatu goleniowskiego dla podkreślenia i promowania ważnych regionalnie obiektów.

Cel szczegółowy nr 3.2 Rozwój infrastruktury kultury, turystyki i rekreacji.

Kluczowe zadania w ramach celu szczegółowego: (...)

- ❖ Wsparcie działań związanych z rozwojem infrastruktury kultury poprzez remonty i modernizację, a także budowę nowych obiektów kultury
 - ❖ Poprawa stanu i sposobu użytkowania obiektów turystycznych i rekreacyjnych oraz ich udostępnianie szerszej rzeszy mieszkańcom i turystom, w tym także:
- zagospodarowanie jeziora w Przybiernowie i Czarnogłowach,
- ❖ Wspieranie i promocja imprez kulturalnych celem zwiększenia liczebności mieszkańców i turystów korzystających z oferowanego programu kulturalnego, w tym także poprzez:

- zakup sprzętu nagłaśniającego, RTV i AGD, multimedialnego do GOK-u w Czarnogłowach,

- zakup sprzętu nagłaśniającego do świetlic w Brzozowie, Rzystnowie, Moraczu, Zabierzewie, Miodowicach,

- zakup ławostolów zadaszonych dla m. Zabierzewo, Rzystnowo, Moracz, Leszczno, Brzozowo, Świątoszewko, Miodowice.

Niniejsze zapisy celu szczegółowego nr 2.1 wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Przybiernów są zgodne z celem rewitalizacji nr 2 **Poprawa warunków życia i zamieszkania**, a w tym cel szczegółowy:

- 1) tworzenie i przebudowa obiektów integrujących i wspomagających mieszkańców obszaru w przewyższaniu problemów dnia codziennego;
 - 2) uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;
 - 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
 - 4) stworzenie mieszkańcom miejsca spotkań i integracji w postaci klubów, świetlic i centrów rozwoju wsi
 - 6) zatrzymanie postępującej degradacji technicznej i/lub poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej, budynków prywatnych (w tym zabytkowych) a także wielolokalowych budynków mieszkalnych,
 - 8) tworzenie warunków do rozwoju sektorów turystycznego i okołoturystycznego na obszarze rewitalizacji;
 - 9) zwiększenie terenów zieleni urządzonej służących wypoczynkowi i rekreacji mieszkańców a także aktywnemu wypoczynkowi;
- Wpływ na to ma fakt zaplanowanych do realizacji zadań z zakresu zabytków sakralnych, turystycznych oraz integracyjnych.

2) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przybiernów*

W chwili sporządzania niniejszego dokumentu obowiązywało Studium uwarunkowań z 2014 r. Studium zostało uchwalone Uchwałą Rady Gminy w Przybiernowie jako Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXII/235/2014 Rady Gminy w Przybiernowie z dnia 7 lutego 2014 r.

Studium jest dokumentem określającym główne uwarunkowania i kierunki kształtowania polityki przestrzennej dla całości Gminy. Dokument ten jest aktem wewnętrznego kierownictwa gminy - oznacza to, że jest wiążący dla władz gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obowiązujące studium wskazuje, że głównym, strategicznym celem polityki przestrzennej jest zapewnienie godziwych warunków życia, odpowiadających współczesnym potrzebom i oczekiwaniom. Cel ten powinien być osiągnięty przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. W studium wydzielono obszary zabudowane, w tym tereny wymagające przekształceń i rewitalizacji oraz tereny przeznaczone pod zabudowę. W studium przedstawiono także możliwości w ramach kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów oraz zagospodarowania i użytkowania terenów w podziale na poszczególne miejscowości.

Dokument obejmuje także obszar miejscowości objętych programem rewitalizacji, które zostały określone jako zdegradowane a następnie wyznaczone jako obszar do rewitalizacji. Mowa o obszarze miejscowości: Czarnogłowy, Miodowice, Rokita oraz Łoźnica.

W studium dla obszarów tych wyznaczono następujące kierunki i zasady rozwoju w zakresie prowadzenia gospodarki przestrzennej:

Kierunki rozwoju sieci transportowej

Układ drogowy

W celu usprawnienia ruchu na drodze krajowej nr 3 konieczna jest jej przebudowa i podniesienie klasy technicznej do parametrów drogi ekspresowej (S). By to osiągnąć konieczne będzie:

- budowa drugiej jezdni.
- budowa obejścia miejscowości Brzozowo
- budowa węzłów drogowych częściowo bezkolizyjnych w miejscowościach : Brzozowo, Przybiernów, Babigoszcz.
- budowa węzła drogowego bezkolizyjnego, obsługującego Park Rozrywki – skrzyżowanie istniejących dróg nr 3 i 41-227.

Projektowana droga ekspresowa (S) nie będzie obsługiwała bezpośrednio przyległych terenów. Obsługa tych terenów odbywać się będzie tylko poprzez projektowane węzły.

Zaopatrzenie w wodę

Kierunki i zasady rozwoju:

- Uporządkowanie stanu formalno-prawnego eksploatowanych ujęć wody na terenie gminy.

- Opracowanie i ustanowienie stref ochronnych ujęć wody, zgodnie z Rozporządzeniem MOŚZNiL z dnia 05.11.1991r.
- Uporządkowanie gospodarki ściekowej i odpadami na terenach opracowanych stref ochronnych.
- Ujęcie w Buku przystosować do zaopatrzenia w wodę miejscowości obsługiwanych przez ujęcie w Kłębach (gm. Golczewo) z wspomaganiami przez ujęcie w Świętoszewku.
- **Rozbudowa wodociągu grupowego** w Przybiernowie **do Miodowic** i Rzystnowa.
- Rozbudowa wodociągu w Łoźnicy do Budziszewic i Dzisnej.
- Rozbudowa istniejącego ujęcia w Babigoszczy

Odprowadzenie ścieków

Kierunki i zasady rozwoju:

- Zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych.
- Rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Zabierzewie do funkcji oczyszczalni gminnej.
- Budowa na terenie gminy systemu kanalizacji grawitacyjno-tłocznej obejmującej wszystkie miejscowości w gminie.
- Budowa rozdzielczego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej.
- Likwidacja istniejącej oczyszczalni w Łoźnicy.
- Dopuszcza się funkcjonowanie indywidualnych oczyszczalni obsługujących pojedyncze podmioty.
- Wypracowanie wariantowego programu odprowadzenia ścieków,
- Ścieki deszczowe odprowadzane mają być do kanalizacji deszczowej, wyloty kolektorów należy wyposażyć w urządzenia podczyszczające.
- Dla terenów przeznaczonych na realizację miejsc obsługi podróżnych (MOP-y), objętych zmianą wg Uchwały Nr XIII/87/11 z dnia 22 listopada 2011 r., dla usuwania wód opadowych z powierzchni jezdni i parkingów wprowadzić szczelne systemy zaopatrzone na wylocie w separatory olejów i smarów.

PRIORYTETY ROZWOJU

W oparciu o uwarunkowania gminy Przybiernów za podstawowy jej potencjał uznaje się:

- brak uciążliwego przemysłu,
- korzystne warunki do prowadzenia gospodarki leśnej i przemysłu drzewnego
- poniżej przeciętne warunki do prowadzenia działalności rolniczej;
- potencjał ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym;
- surowce mineralne;
- walory krajobrazowe.

W oparciu o ww. walory zaproponowano przyjęcie za funkcje podstawowe:

- leśnictwo i przemysł drzewny
- gospodarkę żywnościową, pomimo nienajlepszych warunków glebowych,
- turystykę i rekreację,
- obsługę ludności,
- funkcję usługowo-produkcyjną.

Priorytetami rozwoju gminy i jej głównymi funkcjami gospodarczymi są i pozostaną:

leśnictwo i przemysł drzewny oraz rolnictwo, które stanowi podstawowe źródło utrzymania mieszkańców. Istnieje konieczność kontynuacji rozwoju rolnictwa, przy równoczesnym dążeniu do poprawy gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego (lasy, jeziora, urozmaicona rzeźba terenu, surowce mineralne itp.), **wykorzystywanymi w rozwijaniu różnych form turystyki, rekreacji i sportu.**

Ośrodek gminny powinien stać się centrum obsługi ludności i ruchu turystycznego głównie na bazie projektowanego olbrzymiego kompleksu sportowo - turystycznego w rejonie Babigoszczy oraz ośrodkiem drobnego przemysłu, rzemiosła i obsługi rolnictwa.

Stan rozwoju funkcji gospodarczych stanowi o zamożności miejscowej ludności.

Zakładane zasady rozwoju gminy oraz przestrzenne zróżnicowanie obszaru pod względem cech geoprzyrodniczych pozwala na wyodrębnienie następujących stref o preferowanych funkcjach:

- strefa rozwoju osadnictwa - mieszkalno-usługowa (funkcje mieszkaniowe i usługi związane z obsługą mieszkańców, towarzysząca zieleń urzędzona)
- strefa produkcyjno-usługowa (produkcja rolna, obsługa rolnictwa, przemysł, rzemiosło, bazy, składy)

- farmy wiatrowe,
 - strefa rozwoju funkcji rekreacyjnej (turystyczna):
- turystyki pobytowej (przyjeziorna),
- turystyki, rekreacji i sportu (Park Rozrywki)
- agroturystyki
 - strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej:
- rolnictwa średnio intensywnego;
- rolnictwa ekstensywnego;
 - strefa gospodarki leśnej
 - wody otwarte o funkcji turystycznej i rybackiej;

W obrębie tych stref występują ograniczenia rozwoju funkcji z tytułu ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu.

Przyjęty układ funkcjonalno-przestrzenny dotyczy okresu docelowego (możliwości kształtowania struktur):

- nie podaje się horyzontu czasowego wypełniania struktur
- jeżeli jest to uzasadnione, podaje się preferencje kolejności działań.

Zasady zagospodarowania:

- dostosowanie form architektoniczno-przestrzennych projektowanej zabudowy do charakteru miejscowości,
- realizację zabudowy o niskiej intensywności,
- ograniczenie obiektów uciążliwych poprzez ich likwidację lub wprowadzenie urządzeń zmniejszających negatywne oddziaływanie na środowisko,
- preferowane grupowanie usług obsługi ludności w celu wykształcenia zespołów usług
- zachowanie i rewaloryzacja istniejących form zieleni urządzonej,
- łączenie usług z terenami zieleni urządzonej,
- możliwość lokalizacji w obrębie stref funkcji letniskowych - zespoły tzw. „drugich domów”,
- w pierwszej kolejności wypełnianie struktur w sąsiedztwie istniejącej zabudowy,
- możliwość lokalizacji uzupełniająco funkcji produkcyjnych i obsługi rolnictwa w rejonie istniejącej zabudowy o podobnej funkcji,
- dalszy rozwój funkcji usługowych ze szczególnym uwzględnieniem obsługi turystyki,
- wykluczenie lokalizacji funkcji uciążliwych.

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.

Formułuje się następujące zasady rozwoju gminy, których realizacja zapewni poprawę warunków życia mieszkańców:

- Rozwój gminy odbywać się będzie przy utrzymaniu jej funkcji leśnej i rolniczej, a w odniesieniu do niektórych terenów następować będzie rozwój funkcji turystycznej.
- Stworzenie ze wsi Przybiernów centrum obsługi ogółu ludności gminy.
- Zapewnienie ładu przestrzennego i estetyki gminy poprzez wyznaczenie stref różnych form działalności i określenie zasad rozwoju w dostosowaniu do walorów obszaru oraz istniejącego zainwestowania i użytkowania.
- Podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez uzyskanie następującego poziomu wskaźników:
 - mieszkalnictwo - 1 mieszkanie na 1 gospodarstwo domowe
 - handel podstawowy - 1 obiekt w każdej miejscowości
 - ochrona zdrowia - utrzymanie istniejącego stanu zainwestowania i usług medycznych (minimum)
 - szkolnictwo podstawowe (sześćioletnie) - 25 uczniów na 1 oddział - limity młodzieży w wieku 7-14 lat przemawiają za utrzymaniem istniejącego stanu zainwestowania
 - szkolnictwo gimnazjalne - 20 uczniów na 1 oddział - limity młodzieży w wieku 14-18 lat. Gimnazjum Przybiernów.
 - przedszkole - dla 60 % dzieci w wieku 3 - 6 lat
 - motoryzacja - 200 samochodów na 1000 mieszkańców
 - kultura elementarna - 1 obiekt w każdej wsi powyżej 100 mieszkańców
 - sport - 1 urządzenie sportowe w każdej wsi powyżej 100 mieszkańców
 - Poprawa warunków mieszkaniowych winna nastąpić poprzez:
 - rozgęszczenie do 20 m² p.u. mieszkania na 1 osobę
 - udział budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego winien wynosić 90 - 100 %.

- realizację budownictwa mieszkaniowego do 2020 r. (po uwzględnieniu zaległości stanu istniejącego), w ilości ok. 500 mieszkań.

- realizacja systemów uzbrojenia technicznego terenu gminy.

- Sytuacja demograficzna i niezrównoważony rynek pracy (15.4 % bezrobotnych) skłaniać będą do aktywizacji zawodowej wolnej siły roboczej. Zwiększenie ilości miejsc pracy w usługach, turystyce, gospodarce żywnościowej, leśnictwie i przemyśle drzewnym oraz przemyśle rolno-spożywczym i materiałów budowlanych.

Biorąc pod uwagę zapisy studium uwarunkowań wskazane wyżej obszary miejscowości objętych obszarem kryzysowym wymagają podjęcia działań infrastrukturalnych i społecznych, które pozwolą na wyprowadzenie obszaru z negatywnych czynników kryzysowych, które powodują nawarstwianie się problemów w różnych sferach życia społeczno-gospodarczego Gminy. Gmina Przybiernów tylko w części wyposażona jest w poszczególne media infrastruktury technicznej. Konieczne jest podjęcie intensywnych działań w celu wyposażenie w główne media infrastruktury poszczególne wsie.

Gmina Przybiernów zamierza działania rewitalizacyjne na swoim obszarze oprócz także o zapisy określone w Studium uwarunkowań, gdzie zostały także wskazane obszary, które są zbieżne z wizją rozwoju Gminy oraz kierunkami wskazanymi w niniejszym dokumencie.

Wskazane powyżej priorytety rozwoju są zatem częściowo spójne z celami określonymi w LPR Gminy Przybiernów a szczególnie z celem nr 2 Poprawa warunków życia i zamieszkania

3) Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Przybiernów na lata 2014-2020.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Przybiernów składa się z trzech zasadniczych części. Pierwsza jest częścią wprowadzającą. Druga ukazuje specyfikę społeczności lokalnej i ma na celu prezentację podstawowych informacji o powiecie, ludności, rynku pracy, pomocy społecznej, edukacji, służby zdrowia i organów zapewniających bezpieczeństwo na terenie gminy. Część trzecia określa cele strategiczne, operacyjne i związane z nimi zadania. W części programowej dokumentu zostały przedstawione najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Zostały one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów szczegółowych i kierunków działań.

Celem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Przybiernów jest wytyczenie priorytetowych rozwiązań w zakresie przewyżczenia określonych problemów społecznych.

Priorytetowymi działaniami w sferze przeciwdziałania problemom społecznym na terenie Gminy powinny być: przeciwdziałanie skutkom bezrobocia, wspieranie rodzin w pełnieniu ich funkcji społecznych, stworzenie systemu wsparcia dla osób starszych, tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji osób niepełnosprawnych oraz rozwijanie kapitału społecznego mieszkańców.

Diagnoza określona w części II wskazuje szczególnie na problemy, które widoczne są w sferze społecznej oraz które zostały także wskazane w opracowanej Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Przybiernów. Na szczególną uwagę zasługują problemy, które powielają negatywne zachowania i stereotypy, stanowiące podstawę zdiagnozowanych problemów społecznych, a mianowicie:

- duży odsetek osób wykluczonych społecznie z powodu bezrobocia (zostało to podkreślone w celu strategicznym nr 2 – Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego osób bezrobotnych). Jak podkreślono w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Przybiernów „*Konieczne jest podjęcie działań zmierzających do ograniczenia zjawiska bezrobocia wśród młodzieży, rozwój doradztwa zawodowego w szkołach, wspieranie szkoleń zawodowych, szkoleń aktywizujących młodzież, zatrudnienia subsydiowanego, promowanie przedsiębiorczości wśród młodzieży, zwiększenie zatrudnienia wśród kobiet, wspieranie szkoleń zawodowych, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7, rozwój poradnictwa specjalistycznego, wspieranie osób w wieku 50+ na rynku pracy, tworzenie grup wsparcia, wspieranie przedsiębiorczości – dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób długotrwale bezrobotnych, aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, wspieranie likwidacji barier architektonicznych w zakładach pracy oraz wspieranie przedsiębiorczości*”.

- ubóstwo, które ma przełożenie na inne problemy życia społecznego, jak poszukiwanie pomocy Państwa w dożywianiu, opieki asystenta rodziny czy w ogóle korzystania z opieki społecznej (zostało to podkreślone w celu strategicznym nr 1 – działania mające na celu redukcję ubóstwa). Jak podkreślono w Gminnej Strategii

Rozwiązywanie Problemów Społecznych dla Gminy Przybiernów „*Ubóstwo jest zjawiskiem niebezpiecznym, ponieważ może powodować trwałe urazy psychiczne i długotrwałe skutki społeczne. Jednym z najważniejszych skutków ubóstwa jest fakt jego samodzielnej reprodukcji – ubodzy rodzą dzieci skazane na pozostawanie w tej sferze. Dlatego też forma pomocy dla osób ubogich powinna z jednej strony zabezpieczać ich byt, a z drugiej motywować ich do podjęcia starań zmiany swego życia*”. Dlatego też konieczne jest podjęcie działań określonych w Strategii jako „*Konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia ubogim bezpieczeństwa socjalnego, wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym. Ponadto zadaniem gminy w kierunku ograniczenia ubóstwa może być nasilenie działań ułatwiających podniesienie dochodów rodzin między innymi przy wykorzystaniu możliwości ośrodka pomocy społecznej, urzędu pracy oraz organizacji pozarządowych. Przede wszystkim należy stworzyć takie warunki, aby praca i dochody z niej wzięły prymat nad zasiłkami z pomocy społecznej*”.

- przestępczość, która jest wynikiem pogłębiających się problemów w sferze uzależnień, a jednocześnie ilości wydawanych niebieskich kart. W przypadku dzieci i młodzieży z takich rodzin ma przełożenie na wyniki w nauce, a także zaangażowanie w życie społeczne Gminy (zostało to podkreślone w celu strategicznym nr 5 – Przeciwdziałanie problemom uzależnień oraz zjawisku przemocy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży szkolnej). Jak podkreślono w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przybiernów „*Cel strategiczny powinien być zrealizowany w formie realizacji programów pomocy specjalistycznej, ukierunkowanych na niwelowanie bezpośrednich skutków działania substancji psychoaktywnych na osobę, jej najbliższych i krewnych oraz wspierające proces wychodzenia z uzależnienia. Ważnym elementem programowym jest także profilaktyka, w tym także cykliczne diagnozowanie skali problemów uzależnień wśród społeczności lokalnej. Mowa o działaniach: poradnictwo w zakresie leczenia, udzielanie pomocy medycznej (detoksykacja) oraz pomocy psychologiczno-terapeutycznej w procesie motywowania do podjęcia leczenia, w trakcie terapii uzależnienia, jak też po jej zakończeniu – poprzez: wzmacnianie efektów leczenia (tworzenie grup wsparcia), informowanie o mechanizmach i konsekwencjach uzależnień, diagnozowanie grup ryzyka, opracowanie i wdrożenie programu działań z grupami ryzyka, tworzenie i realizacja programów edukacyjnych promujących zdrowy styl życia, opracowanie wytycznych dla działań przeciwdziałających problemom uzależnień wśród dzieci i młodzieży.*

- problemy społeczne, które są także wynikiem problemów wychowawczych, co szczególnie jest widoczne w rodzinach wielodzietnych lub niepełnych. Ma to swoje przełożenie także na inne problemy, które zostały przedstawione powyżej i są naturalną konsekwencją problemów w innych sferach życia (zostało to podkreślone w celu strategicznym nr 3 – Wspieranie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych i warunków funkcjonowania rodzin oraz celu nr 6 - Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego).

W celu zmniejszenia skali występowania powyższych problemów, zminimalizowania ich skutków społecznych, a tym samym poprawy jakości życia mieszkańców zaplanowano wdrożenie inicjatyw, które przedstawiono zarówno w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przybiernów (jako cele szczegółowe i kierunki działań), jak i niniejszego dokumentu, który wskazuje konkretne przedsięwzięcia, które dane problemy zminimalizują lub rozwiążą. Dzięki temu wdrożenie wszystkich planów rewitalizacyjnych przyczyni się również do realizacji wizji oraz misji rozwoju społecznego gminy.

Tym samym poprzez wskazane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych problemy społeczne (ubóstwo, przestępczość, inne problemy społeczne) Gmina realizować będzie także cele określone w LPR, a mianowicie: cel główny nr 1 Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji, a w tym cele szczegółowe nr 8) kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji oraz 9) przeciwdziałaniem bezrobociu i zwiększaniem możliwości zatrudnienia;

4) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Przybiernów

Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Przybiernów został przyjęty Uchwałą w 2016 r. Jest więc dokumentem, którego aktualność będzie zbliżona do Gminnego Programu Rewitalizacji w momencie jego uchwalenia.

W Planie Gospodarki Niskoemisyjnej wyznaczono cele strategiczne i szczegółowe, możliwe do osiągnięcia w latach 2016-2023. Jako cel strategiczny wskazana została poprawa jakości powietrza atmosferycznego oraz efektywności energetycznej przy zrównoważonym i efektywnym wykorzystaniu nośników energii poprzez wsparcie gospodarki niskoemisyjnej na terenie Gminy Przybiernów.

Celem PGN jest m.in.:

Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych na terenie Gminy Przybiernów do roku 2020 r.

Celem nadrzędnym wdrożenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Przybiernów jest redukcja emisji gazów cieplarnianych we wszystkich obszarach działalności gminy i jej mieszkańców, w możliwie najbardziej efektywny ekonomicznie sposób.

Władze Gminy Przybiernów, świadome ważności swojej roli w walce o czyste powietrze na terenie gminy, podejmą wszelkie działania zmierzające do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych (w tym w szczególności dwutlenku węgla) na terenie Gminy Przybiernów.

Cel zostanie osiągnięty poprzez stopniowe wdrażanie celów i priorytetów określonych w Planie jak również poprzez stały monitoring obszarów, w których możliwa jest do osiągnięcia redukcja emisji gazów cieplarnianych.

Poza działaniami, które są bezpośrednio zależne od władz Gminy Przybiernów, zakłada się również zmianę nawyków ogółu społeczeństwa poprzez intensywną edukację.

Między Planem Gospodarki Niskoemisyjnej a Programem Rewitalizacji Gminy Przybiernów nie występują sprzeczności. Różnice wynikają z odmiennego charakteru dokumentów – PGN skupia się na ściśle określonych dziedzinach i zagadnieniach, podczas gdy LPR jako dotyczący działań zintegrowanych ma bardziej „otwarty” charakter, za to skupiony jest na konkretnym obszarze. Nie rodzi to jednak kolizji między tymi dokumentami. Program Rewitalizacji inkorporuje istotne z jego punktu widzenia zadania przewidziane w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej włączając je równocześnie w przewidziany w LPR system koordynacji i integracji przedsięwzięć, aby zapewnić osiągnięcie optymalnego efektu równoległych, różnorodnych działań, w tym zwłaszcza interwencji publicznych. W tym wymiarze PGN można postrzegać jako dokument operacyjny w jednym z „obszarów zainteresowania” Programu Rewitalizacji. Dodatkowo niektóre z zaplanowanych tematów inwestycyjnych (np. w sektorze mieszkalnictwa) są konkretnie wskazane w Planowanych działaniach krótko- i długoterminowych, które zostały wskazane w załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

Reasumując:

Gmina Przybiernów to obszar wiejski. Siedzibą władz Gminy jest Przybiernów, gdzie mieści się Urząd Gminy. Ludność z tych obszarów to mieszkańcy z wieloma zapóźnieńiami cywilizacyjnymi, które powodują, że wiele z obszarów posiada do dzisiaj negatywne zjawiska na swoim obszarze. Obszar ten został wskazany w Strategii Rozwoju Gminy Przybiernów w celach strategicznych i kierunkach rozwoju, które opisano wyżej.

Uzasadnieniem dla potrzeby przeprowadzenia ww. działań rewitalizacyjnych są przede wszystkim słabe strony wskazane także w analizie SWOT w sferze społecznej: „Wysoki poziom strukturalnego bezrobocia (środowiska po byłych PGR)”, „Niekorzystne tendencje demograficzne – wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, a spadek w wieku przedprodukcyjnym”, „Migracja mieszkańców Gminy do innych regionów kraju oraz za granicę”, „Stosunkowo niska aktywność zawodowa i społeczna mieszkańców Gminy Przybiernów” oraz inne o charakterze infrastrukturalnym wymienione w Strategii Rozwoju Gminy Przybiernów.

Jako szansę na poprawę sytuacji i niwelację sytuacji kryzysowej wskazuje się projekty i przedsięwzięcia zaplanowane w ramach kolejnego etapu rewitalizacji Gminy Przybiernów.

W związku z tym konieczne jest podjęcie działań w zakresie przebudowy zdegradowanych budynków, obiektów, terenów i przestrzeni w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych.

Ponadto w dokumencie zaznaczono, że „kierunek musi mieć charakter kompleksowy i zintegrowany z innymi działaniami wspierającymi integrację społeczną i przyczyniać się do zmniejszenia ubóstwa oraz prowadzić do zwiększenia szans na zatrudnienie. Jest to szczególnie istotne z uwagi na fakt, że w Strategii Rozwoju Gminy Przybiernów określono, iż „szanse na poprawę bytu upatrywane są w rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnieniu oraz poprawie jakości życia warunkującej utrzymanie ludności w Gminie”. W związku z tym kontynuacja założeń rewitalizacji to pobudzenie przedsiębiorczości i aktywności społecznej mieszkańców wraz z włączeniem społecznym osób wykluczonych na obszarze Gminy Przybiernów, co wpisuje się w misję rozwoju gminy: „*Gmina Przybiernów to miejsce wykorzystujące dostępność komunikacyjną drogi S3 oraz wysoką lesistość gminy w celach rozwojowych. To także miejsce z dostępem do wysokiej jakości obiektów użyteczności publicznej, które wpływają na rozwój mieszkalnictwa w Gminie oraz są magnesem do rozwoju przedsiębiorczości, także tej opartej o odnawialne źródła energii*”.

Rewitalizacja jest szansą dla rozwoju Gminy Przybiernów. Jej proces ma wpłynąć na procesy społeczne, a jednocześnie ma zapobiegać zjawiskom kryzysowym, wynikającym z postępującego procesu degradacji technicznej w ramach poszczególnych miejscowości, co często jest przyczyną nieunormowanej sytuacji prawnej gruntów i nieruchomości czy też oporu właścicieli nieruchomości przed wdrażaniem nowych procesów. Na przedłużający się proces rewitalizacji ma także wpływ duża konkurencja okolicznych gmin, które także borykają się z wewnętrznymi problemami potrzebując wsparcia.

Zaplanowana przez Gminę Przybiernów rewitalizacja w latach 2017-2023 stanowić będzie ciąg dalszy procesu przeprowadzanego na zdegradowanym obszarze miejscowości o wysokiej kumulacji problemów społecznych. Wdrożenie tych założeń, mających na celu poprawę warunków życia mieszkańców, zostało rozpoczęte w poprzednim okresie programowania poprzez realizację projektów zarówno infrastrukturalnych, jak i społecznych.

Ponadto „Głównym celem wszelkich działań władz samorządowych winno być dążenie do optymalnego rozwoju gminy w warunkach zrównoważonego rozwoju. Cel ten można osiągnąć po przyjęciu wyraźnie sprecyzowanych założeń rozwoju gminy.

Wskazane wyżej założenia stały się podstawą ukierunkowania procesu rewitalizacji, który dodatkowo poparto wynikami z diagnozy, co stało się potwierdzeniem negatywnych zjawisk występujących w Gminie Przybiernów.

Opisano je w kolejnych rozdziałach.

II. Część diagnostyczno-analityczna

II.1. Charakterystyka Gminy Przybiernów

Gmina wiejska Przybiernów położona jest w północnej części powiatu goleniowskiego, leżącego w północno – zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Komunikacyjnie znajduje się przy drodze krajowej nr 3 relacji Świnoujście – Jakuszyce łączącą Przybiernów z Goleniowem (20 km do skrzyżowania z drogą krajową nr 6 i wjazdu na drogę ekspresową S3) oraz przez Parłówko (10 km, skrzyżowanie z drogami wojewódzkimi nr 107 i nr 108) z Wolinem (19 km).

Sąsiaduje z 6 gminami: od północy z gminami Wolin i Golczewo, od wschodu z gminą Nowogard, od południa z gminami Osina i Goleniów, od zachodu z gminą Stepnica. Granice administracyjne Gminy Przybiernów na przeważającej długości są granicami sztucznymi w obrębie kompleksów leśnych Puszczy Goleniowskiej i w obrębie użytków rolnych. Na niewielkich odcinkach nawiązują do koryta rzek Wołczyca, Gowienicy, Grzybicy, Wolnej Strugi i Sławny lub pokrywają się z granicami rolno – leśnymi.

W skład gminy wchodzi 15 sołectw, w tym 25 miejscowości. Całość podzielona jest na 23 obręby geodezyjne. Jej powierzchnia wynosi 228,7 km², z czego 53% to lasy stanowiące północną część Puszczy Goleniowskiej.

Gmina liczy 4991² mieszkańców, z czego 2467 osób stanowią kobiety.

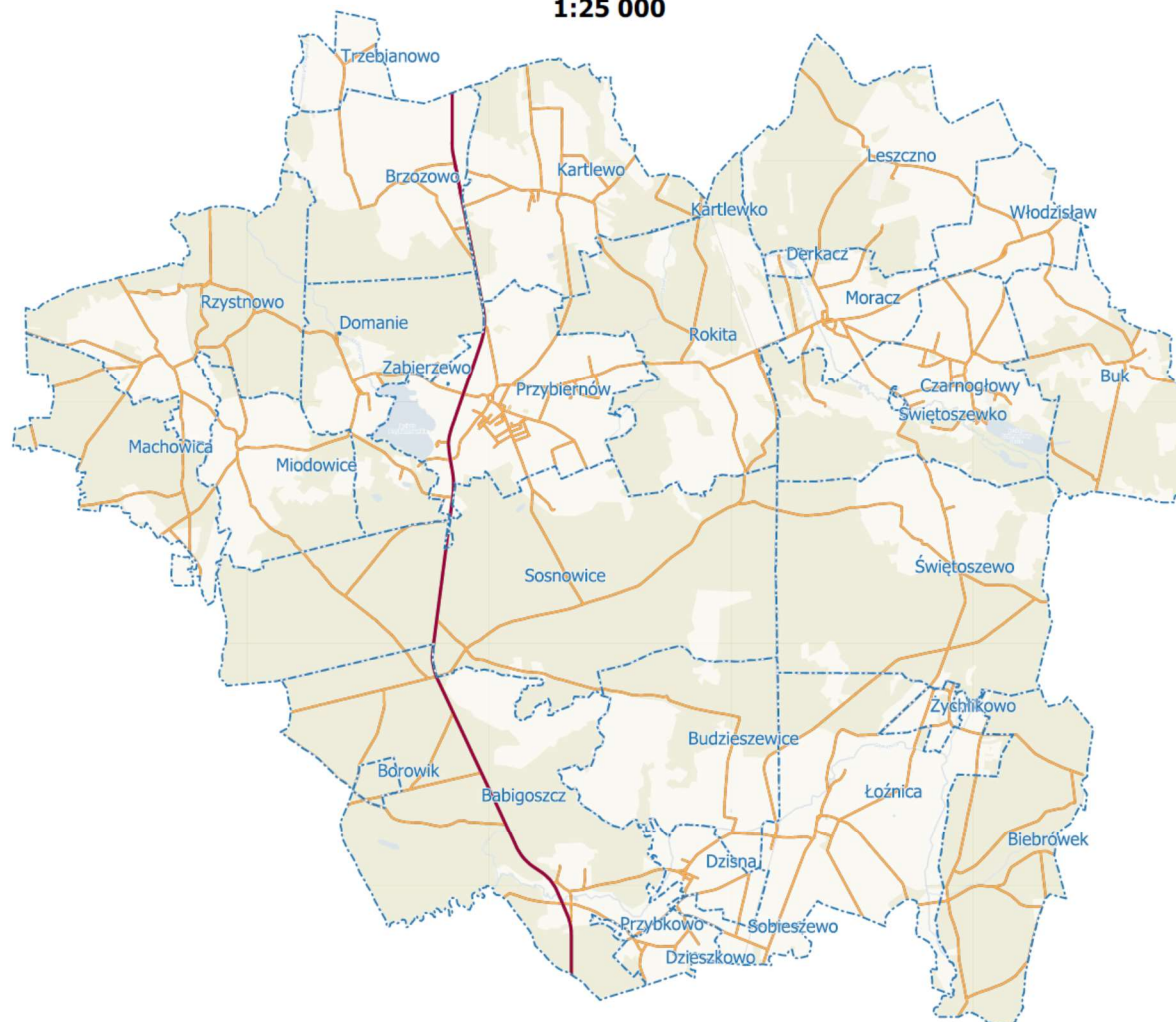
Średnia gęstość zaludnienia wynosi 23 osób na 1 km². Liczba mieszkańców poszczególnych wsi wchodzących w skład gminy jest zróżnicowana i jedynie wieś Przybiernów można uznać jako dużą, podczas gdy pozostałe to miejscowości małe i średnie.

Podział Gminy Przybiernów na jednostki strukturalne (miejscowości) na potrzeby przeprowadzenia diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawia poniższa mapa.

² wg stanu na dzień 31.12.2016r. – dane na podstawie Urzędu Gminy w Przybiernowie

Przybiernów

1:25 000

- Miejscowości
Drogi
— krajowe
— wojewódzkie
— powiatowe
— gminne
— lokalne

II. 2. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Metodologię wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz szczegółowy przebieg procesu diagnostycznego gminy zawiera *Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów*. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, *rewitalizacja* to „kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych”, dlatego przy wyznaczaniu zasięgu obszaru zdegradowanego wzięto pod uwagę zestaw kryteriów zawarty w art. 9 ust. 1 ww. ustawy i Wytycznych, które wskazują na istnienie stanu kryzysowego na danym terenie.

Stan kryzysowy zdefiniowany został jako „stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- 1) *gospodarczej* – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
- 2) *środowiskowej* – w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi bądź stanu środowiska;
- 3) *przestrzenno-funkcjonalnej* – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych;
- 4) *technicznej* – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy³.

W związku z powyższym, w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego Gmina Przybiernów podzielona została na miejscowości. Analiza danych ilościowych w ustalonych jednostkach strukturalnych (miejscowościach) pozwoliła na stosunkowo łatwe zidentyfikowanie lokalizacji problemów i wyznaczenie granic obszaru zdegradowanego, bowiem dane do diagnozy uzyskane zostały w podziale na miejscowości.

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w przeprowadzonej diagnozie dokonano analizy porównawczej jednostek referencyjnych, opartej na zestawie wskaźników cząstkowych oraz syntetycznych wskaźników degradacji we wszystkich sferach pozwalających na obiektywne określenie stopnia zróżnicowania zjawisk kryzysowych i potencjałów lokalnych na terenie gminy. Syntetyczne wskaźniki koncentracji zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach przedstawione zostały na mapach poglądowych Gminy Przybiernów z podziałem na miejscowości, których dany problem dotyczy. Jako główne kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego przyjęto 21 wskaźników, które zostały ustalone na podstawie danych statystycznych gromadzonych w zasobach Urzędu Gminy Przybiernów, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy w Goleniowie, Komendy Powiatowej Policji w Goleniowie.

Część pozyskanych danych została wykorzystana do porównawczej analizy ilościowej wskaźników ze średnią wartością dla całej gminy, a część posłużyła do dokonania analizy jakościowej charakteryzującej ważne dla rewitalizacji deficyty i problemy obszarów oraz lokalne potencjały. W procesie delimitacji obszaru zdegradowanego wykorzystano różnorodne źródła informacji, dzięki czemu zastosowane podejście ma charakter kompleksowy i łączy wykorzystanie metod ilościowych z jakościowymi.

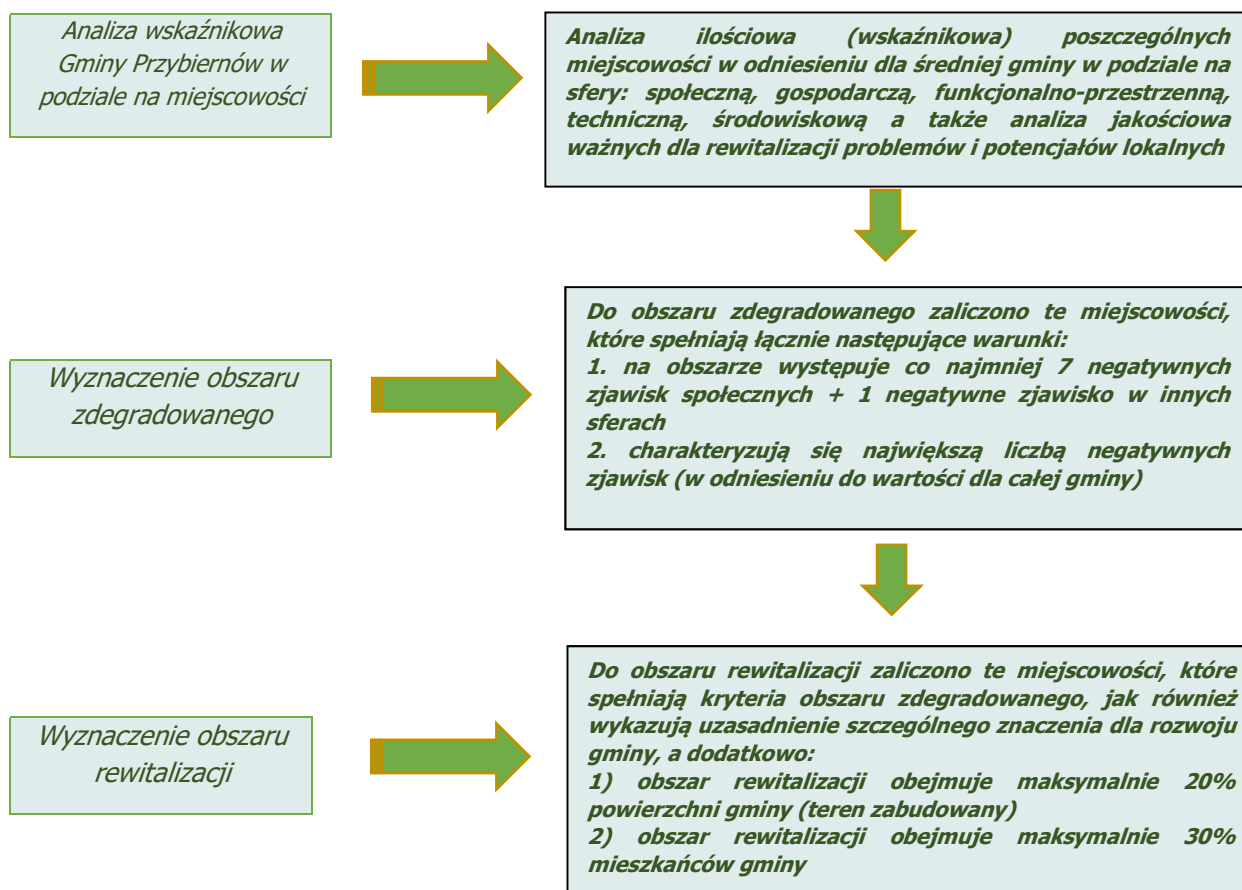
³ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, Minister Rozwoju, Warszawa, 02.08.2016, s. 6–7.

Delimitacja obszaru rewitalizacji dokonana została przy uwzględnieniu zapisów art. 10 ustawy o rewitalizacji, który stanowi, że jest to „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację”.

Zgodnie z powyższym, wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji nastąpiło w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich było stwierdzenie, że na wybranym obszarze uznanym wcześniej jako zdegradowany istnieje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk. Drugą z przesłanek było uznanie, że wybrany obszar ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. Takie uzasadnienie obejmuje przedstawienie możliwych do wykorzystania w procesie rewitalizacji lokalnych potencjałów, a także nawiązanie do gminnych dokumentów strategicznych i planistycznych, w których wybrany obszar będzie ujęty jako ośrodek koncentracji aktywności społeczno-gospodarczej w gminie.

Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji w Gminie Przybiernów, przedstawiona została na poniższym schemacie:

Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji w Gminie Przybiernów, przedstawiona została na poniższym schemacie:

Źródło: opracowanie własne

II.3. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów

Wyznaczenie w gminie zarówno obszaru zdegradowanego, jak i rewitalizacji wymaga przeprowadzenia **diagnozy** potwierdzającej spełnienie przez te obszary przesłanek określonych w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020 i wskazującej tereny najbardziej zdegradowane pod względem społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym.

Diagnozę tę, stanowiącą podstawę do wyznaczenia obszarów, które wymagają rewitalizacji w Gminie Przybiernów, prezentuje niniejszy rozdział. Diagnoza przeprowadzona została w oparciu o wytyczne Ministra Rozwoju, jak również zgodnie z metodyką zaproponowaną przez Instytucję Zarządzającą RPO WZ określonych w dokumencie „Zasady realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020”.

Na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w pierwszej kolejności dokonano oceny każdej miejscowości pod kątem występowania negatywnych czynników społecznych, gospodarczych, funkcjonalno-przestrzennych, technicznych i środowiskowych.

Tabela 1 Wskaźniki obrazujące sytuację na terenie Gminy Przybiernów w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej

Sfera	Cele szczegółowe sfery	Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych
SPOŁECZNA	Trendy demograficzne	1.	Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	%	Gmina Przybiernów
		2.	Zmiana liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do 2012 r.	Osoby	Gmina Przybiernów
	Rynek pracy	3.	Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych średnia z lat 2014-2016	%	Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie, Gmina Przybiernów
	Opieka społeczna	4.	Procentowy udział osób korzystających z programu - Pomoc Państwa w dożywianiu (średnia z lat 2014-2016)	%	Gmina Przybiernów Ośrodek Pomocy Społecznej
		5.	Odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016)	%	Gmina Przybiernów, Ośrodek Pomocy Społecznej
		6.	Odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej - średnia z lat 2014-2016	%	Gmina Przybiernów, Ośrodek Pomocy Społecznej
	Problemy społeczne	7.	Ilość wydanych "niebieskich kart" w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Szt.	Gmina Przybiernów, Ośrodek Pomocy Społecznej
		8.	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016	Szt.	Komisariat Policji w Goleniowie
	Poziom edukacji i opieki przedszkolnej	9.	Przyrost naturalny w latach 2011-2016	%	Gmina Przybiernów, jednostki oświatowe w Gminie Przybiernów

Sfera	Cele szczegółowe sfery	Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych
		10.	Procentowy udział dzieci w wieku 3-5 lat korzystających z wychowania przedszkolnego	%	Gmina Przybiernów, jednostki oświatowe w Gminie Przybiernów
		11.	Średni wynik uczniów za lata 2014-2016 ze sprawdzianu w klasie szóstej –matematyka	%	Gmina Przybiernów, jednostki oświatowe w Gminie Przybiernów
		12.	Średni wynik uczniów za lata 2014-2016 z egzaminu gimnazjalnego - matematyka	%	Gmina Przybiernów, jednostki oświatowe w Gminie Przybiernów
	Aktywność społ. i udział w życiu publicznym	13.	Frekwencja w wyborach sołeckich w 2015 roku	%	Gmina Przybiernów
14.		Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców	Szt.	Gmina Przybiernów	
Gospodarcza		15.	Liczba zarejestrowanych działalności gosp. osób fizycznych na 100 mieszkańców	Szt.	Gmina Przybiernów
Funkcjonalno-przestrzenna		16.	Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej/szkoły, przedszkola, świetlice, biblioteki, remizy OSP, itp../ na 100 mieszkańców	Szt.	Gmina Przybiernów
		17.	Liczba połączeń komunikacją publiczną z miastem Goleniów w dzień roboczy /z wyłączeniem kursów szkolnych/	Szt.	Gmina Przybiernów
Techniczna		18.	Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych	%	Gmina Przybiernów
		19.	Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanit. lub z	%	Gmina Przybiernów

Sfera	Cele szczegółowe sfery	Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych
			przydomową oczyszczalnią ścieków		
		20.	Udział % gospodarstw mieszk. z dostępem do drogi utwardzonej o nawierzchni asfaltowej	%	Gmina Przybiernów
Środowiskowa		21.	Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/	tony	Gmina Przybiernów

Źródło: opracowanie własne

Podstawowe dane dotyczące powierzchni i liczby ludności poszczególnych miejscowości na koniec 2016 r. zostały zestawione w poniższej tabeli nr 2. Zwarty obszar zabudowy oznacza obszar zamieszkały przez ludność.

Tabela 2 Zestawienie podstawowych danych dotyczących jednostek strukturalnych Gminy Przybiernów (stan na koniec 2016 r.)

Lp.	Jednostka strukturalna	Powierzchnia w ha (cały obszar miejscowości)	Powierzchnia w ha (tylko zwarty obszar zabudowy)	Udział w powierzchni zabudowanej Gminy liczony od całości obszaru Gminy	Liczba ludności (osoba) – stan na 31.12.2016 r.	Udział w liczbie mieszkańców gminy ogółem (%)
Miejscowość						
1	Babigoszcz	512	18	0,08	112	2,24
2	Borowik	29	2	0,01	4	0,08
3	Brzozowo	692	21	0,09	223	4,47
4	Budzieszewice	1087	20	0,09	133	2,66
5	Buk	149	6	0,03	29	0,58
6	Czarnogłowy	3911	58	0,25	771	15,45
7	Derkacz	60	4	0,02	10	0,20
8	Dzieszkowo	425	15	0,07	71	1,42
9	Dziszna	440	17	0,07	77	1,54
10	Kartlewo	2038	43	0,19	210	4,21
11	Leszczno	305	10	0,04	88	1,76
12	Łoźnica	2905	51	0,22	370	7,41
13	Machowica	54	3	0,01	8	0,16
14	Miodowice	398	18	0,08	121	2,42
15	Moracz	428	19	0,08	188	3,77
16	Przybiernów	6270	105	0,46	1598	32,02
17	Rokita	574	32	0,14	232	4,65

Lp.	Jednostka strukturalna	Powierzchnia w ha (cały obszar miejscowości)	Powierzchnia w ha (tylko zwarty obszar zabudowy)	Udział w powierzchni zabudowanej Gminy liczony od całości obszaru Gminy	Liczba ludności (osoba) – stan na 31.12.2016 r.	Udział w liczbie mieszkańców gminy ogółem (%)
Miejscowość						
18	Rzystnowo	540	20	0,09	174	3,49
19	Sobieszewo	218	5	0,02	30	0,60
20	Sosnowice	105	4	0,02	55	1,10
21	Świątoszewko	408	18	0,08	98	1,96
22	Świątoszewo	281	15	0,07	107	2,14
23	Włodzisław	379	16	0,07	113	2,26
24	Zabierzewo	490	20	0,09	156	3,13
25	Żychlikowo	195	13	0,06	13	0,26
	razem	22893	553	2,416	4991	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Dla każdej jednostki urbanistycznej zebrano dane dotyczące poszczególnych obszarów rozwoju społeczno-gospodarczego. Przeprowadzono analizy dotyczące demografii, bezrobocia, problemów społecznych, a także diagnozę urbanistyczną, analizując stan techniczny i funkcjonalność tkanki urbanistycznej. Pod uwagę wzięto także sferę środowiskową, a w niej najważniejsze czynniki, które powodują, że dana jednostka jest negatywnie postrzegana.

Taka metodyka pozwoliła na wyodrębnienie obszarów o największym zagęszczeniu niekorzystnych wskaźników rozwojowych i określenie obszaru zdegradowanego.

II.3.1.1 Sfera społeczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, o stanie kryzysowym na danym obszarze gminy świadczy „koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym”. **A zatem sfera społeczna jest najważniejszym elementem procesu diagnostycznego na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ponieważ celem planowanych działań jest poprawa warunków i jakości życia społeczności lokalnej.**

W związku z tym, wykonana została porównawcza analiza ilościowa danych statystycznych w zakresie: trendów demograficznych, sytuacji na rynku pracy/bezrobocia, opieki społecznej, skali problemów społecznych, poziomu edukacji i opieki przedszkolnej oraz aktywność społeczna i udział w życiu publicznym. Pod uwagę wzięto sześć obszarów życia społecznego, którym dodatkowo przypisano wskaźniki, które zostały również poddane ocenie. Są to: (1) Trendy demograficzne, (2) Rynek pracy, (3) Opieka społeczna, (4) Problemy społeczne, (5) Przyrost naturalny, (6) Aktywność społeczna i udział w życiu publicznym.

Spośród 25 miejscowości najwięcej negatywnych „punktów” osiągnęły:

- a) Czarnogłowy 16 negatywnych czynników
- b) Miodowice 14 negatywnych czynników
- c) Rokita i Łoźnica po 12 negatywnych czynników
- d) Dzieszkowo, Rzystnowo, Świątoszewo po 11 negatywnych czynników

Poniżej rozpisano każdy ze wskaźników wraz z interpretacją.

1) Trendy demograficzne

a) udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się danymi przekazanymi przez Urząd Stanu Cywilnego w Przybiernowie - wg stanu na 31.12.2016 r. W celu wyliczenia wskaźnika posłużono się następującymi danymi: kobiety i mężczyźni w wieku od 18 do 64 lat.

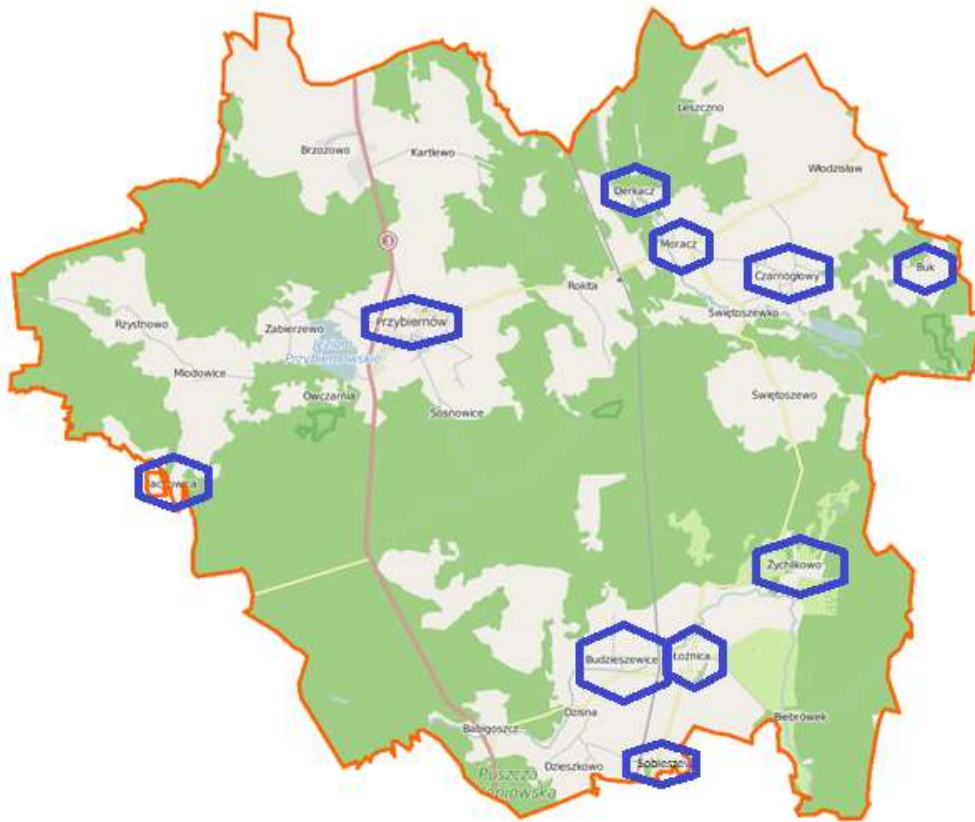
Tabela 3 Wyliczenie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców – wyliczenia szczegółowe

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Rok 2016		Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszk.
			Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym		
1	Babigoszcz	112	15		13,39
2	Borowik	4	0		0,00
3	Brzozowo	223	30		13,45
4	Budzieszewice	133	23		17,29
5	Buk	29	8		27,59
6	Czarnogłowy	771	141		18,29
7	Derkacz	10	3		30,00
8	Dzieszkowo	71	10		14,08
9	Dzisna	77	10		12,99
10	Kartlewo	210	30		14,29
11	Leszczno	88	13		14,77
12	Łoźnica	370	63		17,03
13	Machowica	8	3		37,50
14	Miodowice	121	11		9,09
15	Moracz	188	32		17,02
16	Przybiernów	1598	306		19,15
17	Rokita	232	31		13,36
18	Rzystnowo	174	24		13,79
19	Sobieszewo	30	6		20,00
20	Sosnowice	55	7		12,73
21	Świątoszewko	98	16		16,33
22	Świątoszewo	107	11		10,28
23	Włodzisław	113	18		15,93
24	Zabierzewo	156	22		14,10
25	Żychlikowo	13	3		23,08
	Razem	4991	836		16,75 – średnia dla Gminy

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Biorąc pod uwagę powyższe zauważyć można, że 5 najbardziej negatywnych wyników posiadają obszary, które mają wynik znacznie powyżej średniej dla Gminy, która wynosi 16,75 co wskazuje na zwiększający się odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w danej miejscowości. Reasumując są to miejscowości: Machowica (37,50), Derkacz (30,00), Buk (27,59), Żychlikowo (23,08), Sobieszewo (20,00). Oprócz wyżej wymienionych obszarów negatywny wynik osiągnęły także obszary: Przybiernów (19,15), Czarnogłowy (18,29), Budzieszewice (17,29) oraz Łoźnica (17,03) i Moracz (17,02).

Mapa 2 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Kolejnym czynnikiem branym pod uwagę w trendach demograficznych był wskaźnik:

b) zmiana liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do roku 2012

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się następującymi danymi ze spisu ludności wg stanu na dzień 31.12.2012 r. Dane te zestawiono z liczbą ludności z 31.12.2016 r. aby wskazać trend demograficzny w danej miejscowości :

Tabela 4 Wyliczenie zmiany liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do roku 2012 – wyliczenia szczegółowe

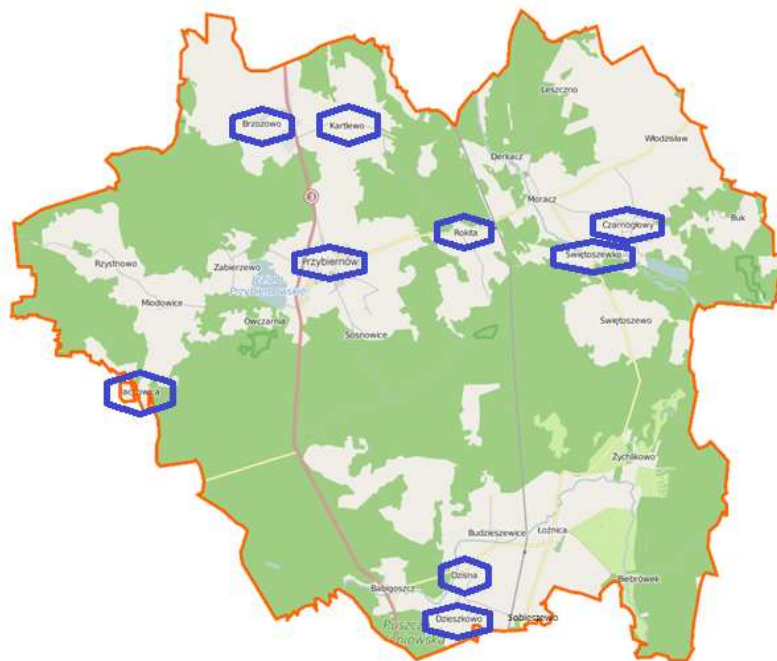
Lp.	Miejscowość	Zmiana liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do roku 2012			
		Lata	Ludność 2012	Ludność 2016	
1	Babigoszcz		110	112	1,82
2	Borowik		4	4	0,00
3	Brzozowo		251	223	-11,16
4	Budziszewice		129	133	3,10
5	Buk		29	29	0,00
6	Czarnogłowy		819	771	-5,86
7	Derkacz		10	10	0,00
8	Dzieszkowo		77	71	-7,79
9	Dzisna		84	77	-8,33
10	Kartlewo		219	210	-4,11

Lp.	Miejscowość	Zmiana liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do roku 2012			
		Lata	Ludność 2012	Ludność 2016	
11	Leszczno		88	88	0,00
12	Łoźnica		378	370	-2,12
13	Machowica		9	8	-11,11
14	Miodowice		119	121	1,68
15	Moracz		192	188	-2,08
16	Przybiernów		1661	1598	-3,79
17	Rokita		255	232	-9,02
18	Rzystnowo		168	174	3,57
19	Sobieszewo		29	30	3,45
20	Sosnowice		55	55	0,00
21	Świątoszewko		103	98	-4,85
22	Świątoszewo		109	107	-1,83
23	Włodzisław		115	113	-1,74
24	Zabierzewo		142	156	9,86
25	Żychlikowo		13	13	0,00
	Razem		5168	4991	-2,80 – średnia dla Gminy

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Analizując powyższe wyniki zauważyć można, iż miejscowościami o wynikach poniżej średniej Gminy są: Brzozowo (-11,16), Machowica (-11,11), Rokita (-9,02), Dżisna (-8,33), oraz Dżeszkowo (-7,79). Oprócz tego gorsze niż średnia dla Gminy osiągnęły miejscowości: Czarnogłowy (-5,86), Świątoszewko (-4,85), Kartlewo (-4,11) oraz Przybiernów (-3,79). W Gminie są także miejscowości, które na przestrzeni ostatnich lat nie zmieniły swojej liczebności. Są to wsie: Borowik, Buk, Derkacz, Leszczno, Sosnowice oraz Żychlikowo.

Mapa 3 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Zmiana liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do roku 2012

Źródło: opracowanie własne

Kolejnym obszarem który został wzięty pod uwagę był „rynek pracy”, a w tym „wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych”. Gmina Przybiernów na bazie danych za lata 2014-2016 i określenia na tej podstawie średniej, chciała sprawdzić trend w danej miejscowości, aby móc skuteczniej poszukiwać sposobów na rozwiązywanie problemów z tym związanych.

2) Rynek pracy

a) wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych – średnia z lat 2014-2016

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się następującymi danymi:

Tabela 5 Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych – średnia z lata 2014-2016 – wyliczenia szczegółowe

LP.	Miejscowość	Liczba osób w wieku produkcyjnym(19-60 kobiety; 19-65 mężczyźni)			Liczba osób długotrwale bezrobotnych			Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym			Średnia (2014-2016)
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	
1	Babigoszcz	72	76	74	3	4	1	4,17	5,26	1,35	3,59
2	Borowik	3	3	4	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Brzozowo	170	161	147	10	13	7	5,88	8,07	4,76	6,24
4	Budzieszewice	90	89	88	4	4	5	4,44	4,49	5,68	4,87
5	Buk	23	22	20	1	1	1	4,35	4,55	5,00	4,63
6	Czarnogłowy	578	559	477	47	56	33	8,13	10,02	6,92	8,36
7	Derkacz	8	8	8	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Dzieszkowo	45	45	46	5	4	3	11,11	8,89	6,52	8,84
9	Dziszna	62	62	56	3	2	3	4,84	3,23	5,36	4,47
10	Kartlewo	138	139	126	2	9	6	1,45	6,47	4,76	4,23
11	Leszczno	60	57	51	2	0	1	3,33	0,00	1,96	1,76
12	Łoźnica	241	238	224	13	16	15	5,39	6,72	6,70	6,27
13	Machowica	5	5	3	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Miodowice	80	84	78	3	6	7	3,75	7,14	8,97	6,62
15	Moracz	128	128	118	7	6	5	5,47	4,69	4,24	4,80
16	Przybiernów	1111	1101	973	76	70	46	6,84	6,36	4,73	5,98
17	Rokita	170	166	155	13	17	12	7,65	10,24	7,74	8,54
18	Rzystnowo	121	120	111	13	10	12	10,74	8,33	10,81	9,96
19	Sobieszewo	20	19	20	1	0	1	5,00	0,00	5,00	3,33
20	Sosnowice	42	41	38	6	1	5	14,29	2,44	13,16	9,96
21	Świątoszewko	80	74	60	7	10	7	8,75	13,51	11,67	11,31
22	Świątoszewo	75	76	73	6	8	5	8,00	10,53	6,85	8,46
23	Włodzisław	81	83	75	1	4	6	1,23	4,82	8,00	4,68
24	Zabierzewo	107	105	101	4	3	4	3,74	2,86	3,96	3,52
25	Żychlikowo	11	9	9	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Razem							Średnia dla Gminy			5,22

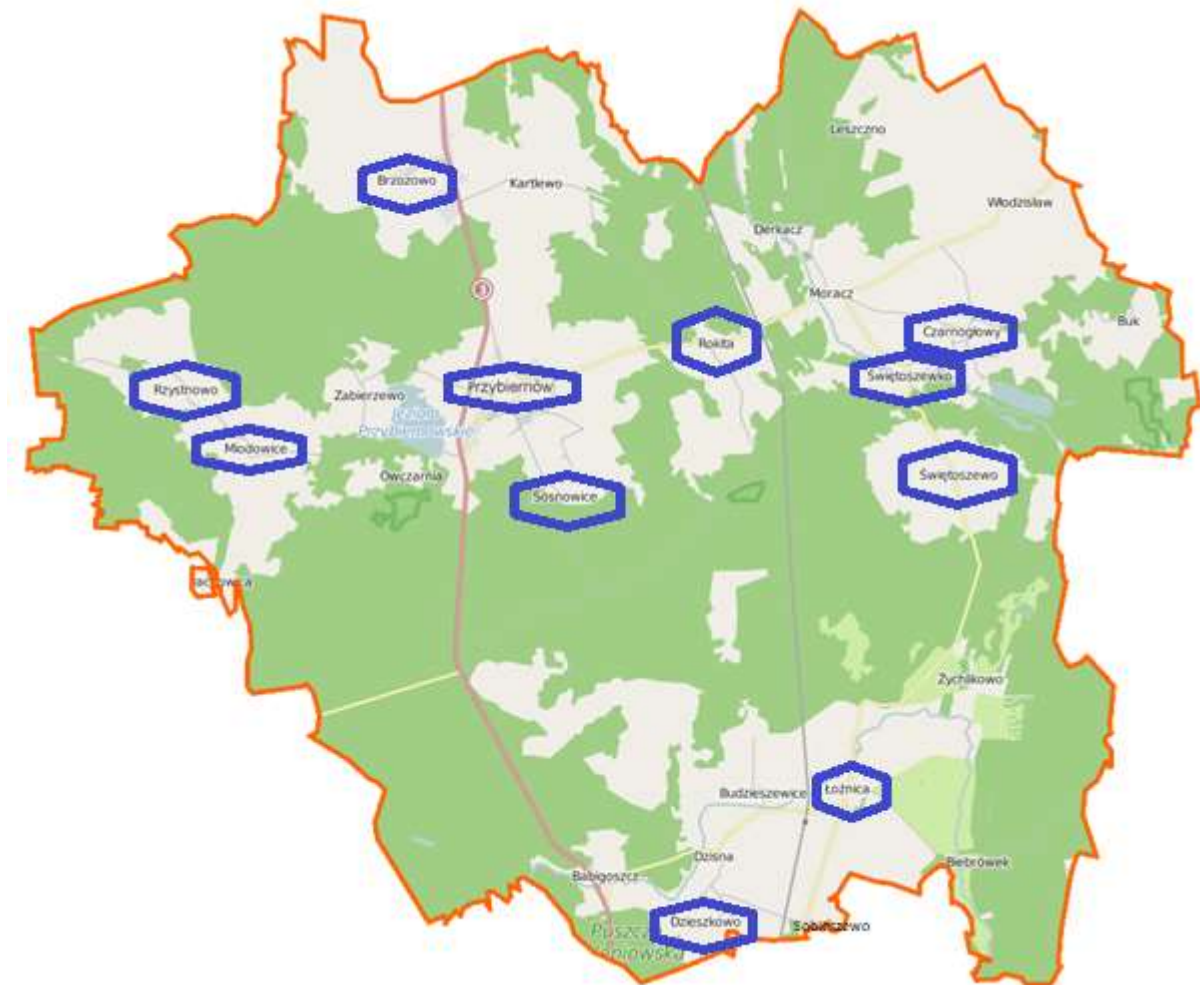
Źródło: opracowanie na podstawie danych z PUP W Goleniowie

Analizując powyższe wyniki zauważyć można, iż miejscowościami o najwyższych wynikach (ponad średnią Gminy) w zakresie bezrobocia są następujące miejscowości: Świątoszewko (11,31), Sosnowice (9,96), Rzystnowo

(9,96), Dzieszkowo (8,84) oraz Rokita (8,54). Dodatkowo obszarami powyżej średniej są także: Czarnogłowy (8,84), Świętoszewo (8,46), Miodowice (6,62), Brzozowo (6,24), Łoźnica (6,27) i Przybiernów (5,98). Obszary te powinny zatem stać się miejscem dodatkowego wsparcia i pomocy.

Równie ważnym i kolejnym obszarem wziętym pod uwagę przy diagnozie stała się „opieka społeczna”, której podporządkowano 3 dodatkowe wskaźniki: (1) Procentowy udział osób korzystających z programu – Pomoc Państwa w dożywianiu (średnia z lat 2014-2016), (2) Odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016) oraz (3) Odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej – średnia z lat 2014-2016. Określonymi w ten sposób wskaźnikami Gmina Przybiernów chciała sprawdzić jaki jest trend kierowanej pomocy względem mieszkańców.

Mapa 4 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Osób długotrwale bezrobotnych – średnia z lat 2014-2016

Źródło: opracowanie własne

3) Opieka społeczna

a) Procentowy udział osób korzystających z programu – Pomoc Państwa w dożywianiu (średnia z lat 2014-2016)

Wskaźnik wskazuje, w których miejscowości zjawisko niedożywienia dzieci i młodzieży jest największe. Najczęściej dotyczy ono rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób samotnych, w podeszłym wieku.

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się następującymi danymi, które otrzymano z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

Tabela 6 Wskaźnik procentowy udział osób korzystających z Programu – Pomoc Państwa w dożywianiu (średnia z lat 2014-2016) – wyliczenia szczegółowe

Lata		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	Średnia z lat 2014-2016
Miejscowość	Ilość osób objętych pomocą w ramach Programu Pomoc Państwa w dożywianiu				liczba ludności	liczba ludności	liczba ludności	%	%	%	%
1	Babigoszcz	3	3	3	104	109	112	2,88	2,75	2,68	2,77
2	Borowik	0	0	0	4	4	4	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Brzozowo	6	6	8	239	230	223	2,51	2,61	3,59	2,90
4	Budzieszewice	3	4	3	132	132	133	2,27	3,03	2,26	2,52
5	Buk	0	0	0	30	29	29	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Czarnogłowy	40	33	28	809	786	771	4,94	4,20	3,63	4,26
7	Derkacz	0	0	0	11	10	10	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Dzieszkowo	0	0	0	74	71	71	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Dzisiaj	2	0	0	83	82	77	2,41	0,00	0,00	0,80
10	Kartlewo	13	10	6	223	219	210	5,83	4,57	2,86	4,42
11	Leszczno	2	3	3	89	85	88	2,25	3,53	3,41	3,06
12	Łoźnica	9	10	7	354	350	370	2,54	2,86	1,89	2,43
13	Machowica	0	0	0	8	8	8	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Miodowice	9	5	3	117	119	121	7,69	4,20	2,48	4,79
15	Moracz	5	6	7	186	189	188	2,69	3,17	3,72	3,20
16	Przybiernów	40	38	33	1624	1627	1598	2,46	2,34	2,07	2,29
17	Rokita	15	18	15	245	245	232	6,12	7,35	6,47	6,64
18	Rzystnowo	11	11	10	174	175	174	6,32	6,29	5,75	6,12
19	Sobieszewo	0	0	0	30	29	30	0,00	0,00	0,00	0,00
20	Sosnowice	0	0	0	54	55	55	0,00	0,00	0,00	0,00
21	Świątoszewko	8	7	7	103	97	98	7,77	7,22	7,14	7,38
22	Świątoszewo	7	9	5	111	108	107	6,31	8,33	4,67	6,44
23	Włodzisław	5	4	4	113	117	113	4,42	3,42	3,54	3,79
24	Zabierzewo	6	7	7	152	157	156	3,95	4,46	4,49	4,30
25	Żychlikowo	0	0	0	14	14	13	0,00	0,00	0,00	0,00
	Razem	184	174	149	5083	5047	4991	Średnia dla Gminy -			2,72

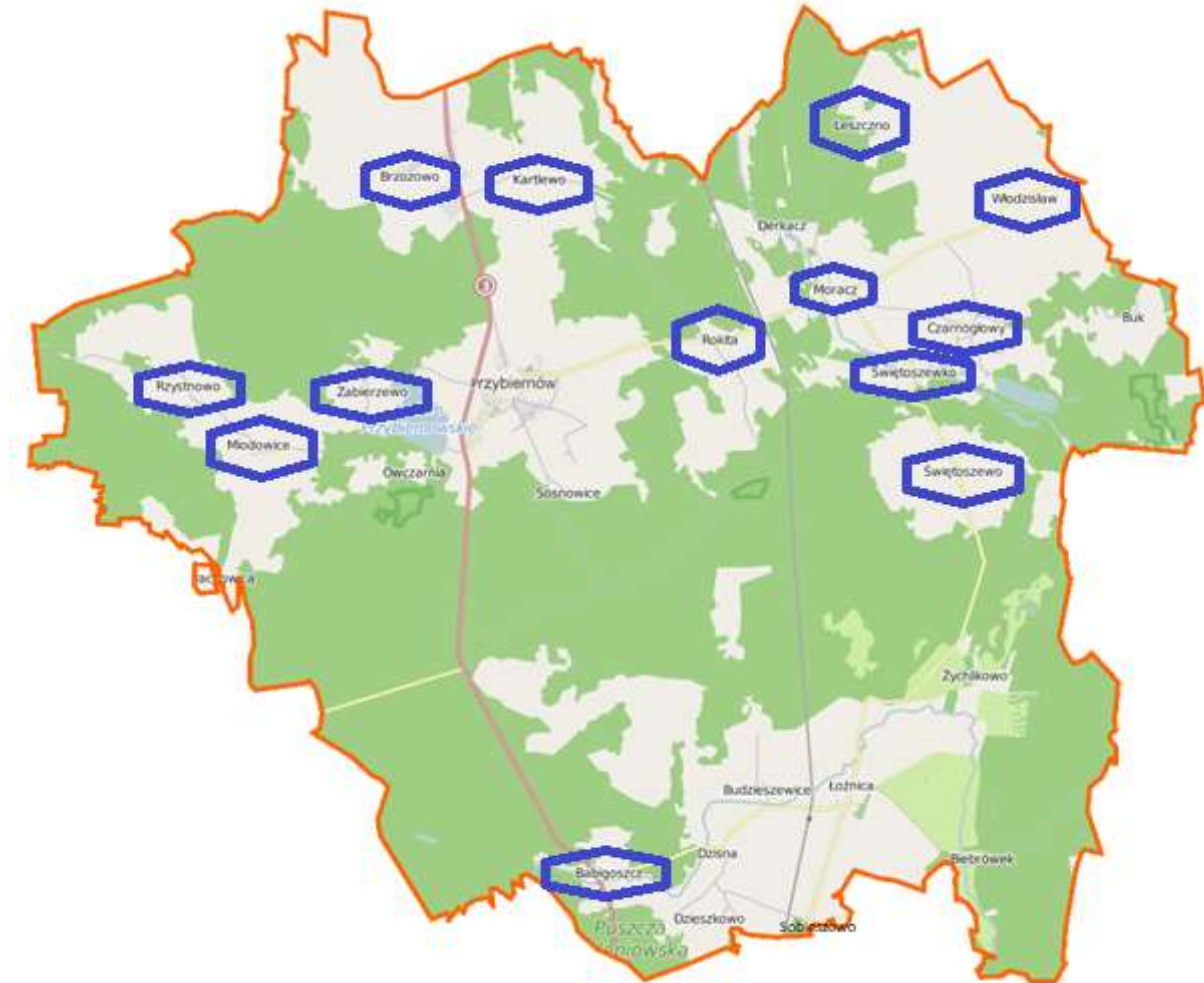
Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

W powyższym wskaźniku średnia dla Gminy wynosi 2,72. Miejscowości powyżej zaprezentowanego wskaźnika (czyli mające gorsze notowania) są obszary wsi: Świątoszewko (7,38), Rokita (6,64), Świątoszewo (6,44), Rzystnowo (6,12) oraz Miodowice (4,79). Są to także wsie: Kartlewo (4,42), Zabierzewo (4,30), Czarnogłowy (4,26), Włodzisław (3,79), Moracz (3,20), Leszczno (3,06), Brzozowo (2,90) oraz Babigoszcz (2,77). Powyższe dane wskazują zatem, iż w Gminie Przybiernów niemalże połowa Gminy objęta jest pomocą Państwa w zakresie dożywiania, co ewidentnie wskazuje na obszary odznaczające się dużym ubóstwem.

Ważnym elementem, mówiącym o sposobie jak radzą sobie poszczególni mieszkańcy była ocena korzystania z opieki asystenta rodziny. Wskaźnik ten daje obraz rodziny objętej taką pomocą, przy jednoczesnym zwróceniu uwagi na występujące problemy. Dlatego też uznano, że dany wskaźnik (średnia z lat 2014-2016) będzie elementem wiele mówiącym o rodzinie w danej miejscowości i pozwoli na uchwycenie trendów. Korzystanie z opieki asystenta rodziny jest wskaźnikiem świadczącym o nieporadności mieszkańców.

Przeanalizowanie tego wskaźnika daje obraz miejscowości, dla których wsparcie w tym zakresie musi być największe.

Mapa 5 Graficzne przedstawienie wskaźnika - procentowy udział osób korzystających z Programu – Pomoc Państwa w dożywianiu

Źródło: opracowanie własne

b) odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016)

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się danymi, które pozyskano z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

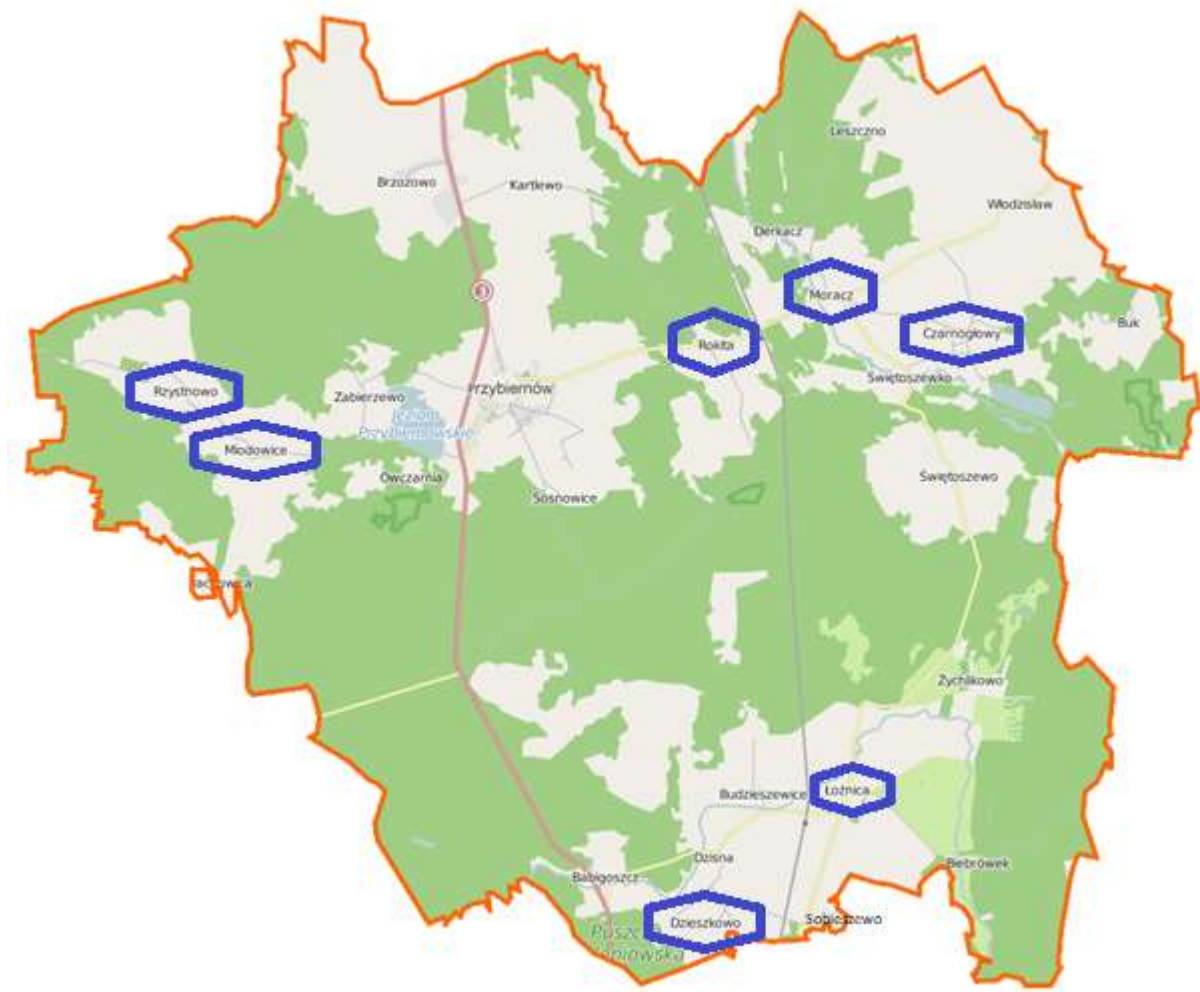
Tabela 7 Wskaźnik odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016) – wyliczenia szczegółowe

Lp.	Miejscowość	Lata			Średnia liczba osób korzystająca z asystenta rodziny	Średnia liczba ludności 2014-2016	Odsetek osób korzystających z opieki asystenta średnia 2014-2016
		2014	2015	2016	2014-2016	2014-2016	2014-2016
1	Babigoszcz	0	0	0	0,00	108	0,00
2	Borowik	0	0	0	0,00	4	0,00
3	Brzozowo	0	0	0	0,00	231	0,00
4	Budzieszewice	0	0	0	0,00	132	0,00
5	Buk	0	0	0	0,00	29	0,00
6	Czarnogłowy	4	2	1	2,33	789	0,30
7	Derkacz	0	0	0	0,00	10	0,00
8	Dzieszkowo	1	1	1	1,00	72	1,39
9	Dzisiaj	0	0	0	0,00	81	0,00
10	Kartlewo	0	0	0	0,00	217	0,00
11	Leszczno	0	0	0	0,00	87	0,00
12	Łoźnica	2	1	0	1,00	358	0,28
13	Machowica	0	0	0	0,00	8	0,00
14	Miodowice	1	0	0	0,33	119	0,28
15	Moracz	1	1	1	1,00	188	0,53
16	Przybiernów	4	0	0	1,33	1616	0,08
17	Rokita	1	2	1	1,33	241	0,55
18	Rzystnowo	1	3	3	2,33	174	1,34
19	Sobieszewo	0	0	0	0,00	30	0,00
20	Sosnowice	0	0	0	0,00	55	0,00
21	Świątoszewko	0	0	0	0,00	99	0,00
22	Świątoszewo	0	0	0	0,00	109	0,00
23	Włodzisław	0	0	0	0,00	114	0,00
24	Zabierzewo	0	0	0	0,00	155	0,00
25	Żychlikowo	0	0	0	0,00	14	0,00
	Razem	14	11	9	11,33	5040	0,21 – średnia dla Gminy

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Powyższe wyliczenia wskazują, że najwyższy odsetek osób korzystających z opieki asystenta posiadają miejscowości: Dzieszkowo (1,39), Rzystnowo (1,34), oraz Rokita (0,55). Wsiemi gdzie pomoc asystenta jest także udzielana są wsie: Moracz (0,53), Czarnogłowy (0,30) oraz Miodowice i Łoźnica (po 0,28). Pozostałe miejscowości posiadają wyniki niższe niż średnia dla Gminy, co oznacza, że sytuacja w tym zakresie na danym obszarze nie jest tak dużym problemem jak w innych częściach Gminy Przybiernów.

Mapa 6 Graficzne przedstawienie wskaźnika - *odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016)*

Źródło: opracowanie własne

Dla podsumowania całości zagadnienia związanego z pomocą społeczną pod uwagę wzięto wyliczenia średniej z lat 2014-2016 osób w Gminie Przybiernów korzystających z pomocy społecznej w ogóle. Uznano bowiem, że obszar stanowiący duży % środków w budżecie Gminy Przybiernów, powinien być szczegółowo zweryfikowany. Pod uwagę wzięto zarówno zasiłki celowe i specjalne (finansowane ze środków własnych), usługi opiekuńcze (finansowane ze środków własnych) oraz zasiłki okresowe i stałe (finansowane ze środków Wojewody Zachodniopomorskiego).

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej nabywają osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, długotrwałej lub ciężkiej choroby czy przemocy w rodzinie. Przedstawiony wskaźnik pokazuje, w których miejscowościach tego typu problemy są najczęstsze, i w związku z tym na które tereny w pierwszej kolejności powinno trafić wsparcie w efekcie procesu rewitalizacji.

Oceny tego zagadnienia dokonano poniżej.

c) odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności na danym obszarze – średnia z lat 2014-2016

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się danymi, które pozyskano z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

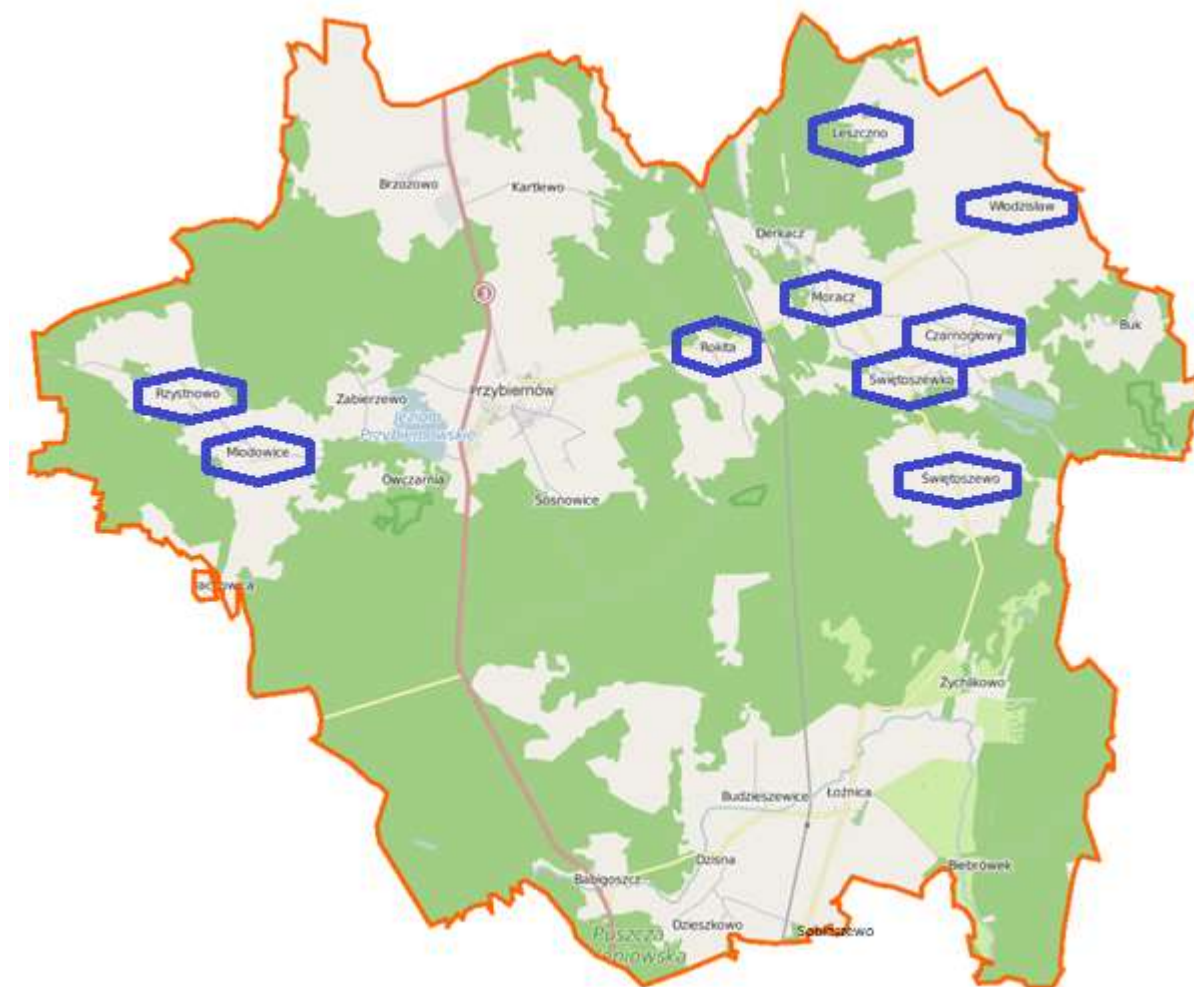
Tabela 8 Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności na danym obszarze – średnia z lat 2014-2016 – wyliczenia szczegółowe

Lp.	Miejscowość	Liczba osób korzystających z pomocy GOPS				Średnia ludności z lat 2014- 2016 Liczba	Odsetek osób korzystających z GOPS średnia z lat 2014-2016 Średnia
		2014	2015	2016	Średnia		
1	Babigoszcz	5	3	3	3,67	108	3,40
2	Borowik	0	0	0	0,00	4	0,00
3	Brzozowo	15	9	15	13,00	231	5,63
4	Budzieszewice	8	9	7	8,00	132	6,06
5	Buk	2	2	1	1,67	29	5,75
6	Czarnogłowy	125	98	77	100,00	789	12,67
7	Derkacz	0	0	0	0,00	10	0,00
8	Dzieszkowo	8	7	4	6,33	72	8,79
9	Dzisiaj	5	1	2	2,67	81	3,29
10	Kartlewo	14	20	19	17,67	217	8,14
11	Leszczno	13	7	11	10,33	87	11,88
12	Łoźnica	18	18	18	18,00	358	5,03
13	Machowica	0	0	0	0,00	8	0,00
14	Miodowice	19	8	5	10,67	119	8,96
15	Moracz	16	19	18	17,67	188	9,40
16	Przybiernów	93	90	80	87,67	1616	5,42
17	Rokita	45	54	36	45,00	241	18,67
18	Rzystnowo	27	34	33	31,33	174	18,01
19	Sobieszewo	1	0	0	0,33	30	1,11
20	Sosnowice	0	0	0	0,00	55	0,00
21	Świątoszewko	24	20	15	19,67	99	19,87
22	Świątoszewo	21	14	49	28,00	109	25,69
23	Włodzisław	14	12	12	12,67	114	11,11
24	Zabierzewo	9	10	10	9,67	155	6,24
25	Żychlikowo	0	0	0	0,00	14	0,00
	Razem	482	435	415	444,00	5040	8,81

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Analizując powyższe dane widać, iż najwyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej umiejscowiony jest w miejscowościach: Świątoszewo (25,69), Świątoszewko (19,87), Rokita (18,67), Rzystnowo (18,01) oraz Czarnogłowy (12,67). Są to także wsie: Leszczno (11,88), Włodzisław (11,11), Moracz (9,40) oraz Miodowice (8,96). Wyniki te są w przypadku miejscowości Dzieszkowo, Moracz, Rokita, Przybiernów, Rzystnowo, Świątoszewo i Świątoszewko zbliżone z innymi wynikami w tej kategorii, co ewidentnie wskazuje na konieczność poszukiwania sposobów na udzielanie większego wsparcia w obszarze pomocy społecznej, bowiem jest ona szczególnie w wymienionych wsiach udzielana najczęściej.

Mapa 7 Graficzne przedstawienie wskaźnika - *Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności na danym obszarze*

Źródło: opracowanie własne

Dlatego też, aby jeszcze bardziej szczegółowo zgłębić pomoc społeczną określono i wyliczono następujące wskaźniki: a) Ilość wydanych „niebieskich kart” w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców, b) Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016. Czynniki te mają decydujące znaczenie przy udzielanej pomocy, bowiem dodatkowo szeregują rodziny wskazując zarówno występujące na danym obszarze patologie społeczne, przestępczość oraz występującą przemoc w rodzinie.

Tym samym poniżej dokonano gradacji wymienionych wyżej czynników:

4. Problemy społeczne

a) ilość wydanych „niebieskich kart” w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Ilość niebieskich kart obrazuje problem występowania na danym obszarze przemocy rodzinnej spowodowanej najczęściej uzależnieniami takimi jak alkoholizm czy narkomania. Należy podejmować działania przyczyniające się do poprawy sytuacji osób doświadczających przemocy, w tym umożliwienie im dostępu do takich usług jak poradnictwo prawne, psychologiczne czy z zakresu pracy z dziećmi.

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się danymi Komendy Powiatowej Policji w Goleniowie oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przybiernowie:

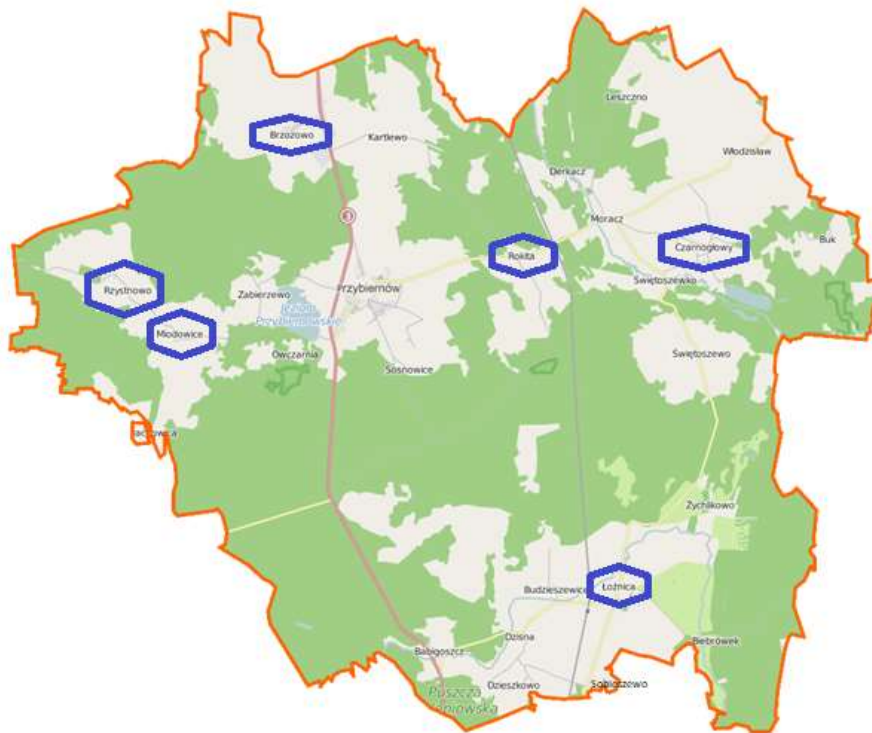
Tabela 9 Ilość wydanych „niebieskich kart” w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców – wyliczenia szczegółowe

Lp.	Miejscowość	Liczba Niebieskich kart			Średnia niebieskich kart z 3 lat	Liczba ludności	Liczba ludności	Liczba ludności	Średnia liczba ludności 2014-2016	Ilość wydanych niebieskich kart w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców
		2014	2015	2016						
1	Babigoszcz	0	0	0	0,00	104	109	112	108	0,00
2	Borowik	0	0	0	0,00	4	4	4	4	0,00
3	Brzozowo	2	2	1	1,67	239	230	223	231	0,72
4	Budzieszewice	0	0	0	0,00	132	132	133	132	0,00
5	Buk	0	0	0	0,00	30	29	29	29	0,00
6	Czarnogłowy	12	8	7	9,00	809	786	771	789	1,14
7	Derkacz	0	0	0	0,00	11	10	10	10	0,00
8	Dzieszkowo	1	0	0	0,33	74	71	71	72	0,46
9	Dziszna	0	0	0	0,00	83	82	77	81	0,00
10	Kartlewo	1	0	0	0,33	223	219	210	217	0,15
11	Leszczno	0	0	0	0,00	89	85	88	87	0,00
12	Łoźnica	3	2	1	2,00	354	350	370	358	0,56
13	Machowica	0	0	0	0,00	8	8	8	8	0,00
14	Miodowice	3	1	0	1,33	117	119	121	119	1,12
15	Moracz	0	0	1	0,33	186	189	188	188	0,18
16	Przybiernów	2	10	4	5,33	1624	1627	1598	1616	0,33
17	Rokita	2	2	0	1,33	245	245	232	241	0,55
18	Rzystnowo	1	5	3	3,00	174	175	174	174	1,72
19	Sobieszewo	0	0	0	0,00	30	29	30	30	0,00
20	Sosnowice	0	0	0	0,00	54	55	55	55	0,00
21	Świątoszewko	0	0	1	0,33	103	97	98	99	0,34
22	Świątoszewo	0	0	1	0,33	111	108	107	109	0,31
23	Włodzisław	0	0	0	0,00	113	117	113	114	0,00
24	Zabierzewo	0	0	0	0,00	152	157	156	155	0,00
25	Żychlikowo	0	0	0	0,00	14	14	13	14	0,00
Ogółem:		27	30	19	25,33	5083	5047	4991	5040	0,50

Źródło: opracowanie na podstawie danych z GOPS w Przybiernowie

W porównaniu do średniej Gminy, która wynosi 0,50, miejscowościami, które posiadają wyniki powyżej średniej są: Rzystnowo (1,72), Czarnogłowy (1,14), Miodowice (1,12), Brzozowo (0,72) oraz Łoźnica (0,56). Oprócz tego, jest to także miejscowość Rokita z wynikiem powyżej średniej dla Gminy w wysokości 0,55. Oznacza, to że w rodzinach w tym miejscu zarejestrowana jest większa niż na innych obszarach liczba osób względem których stosowana jest przemoc.

Mapa 8 Graficzne przedstawienie wskaźnika - ilość wydanych „niebieskich kart” w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Elementy te widać także w podsumowaniu kolejnego czynnika, którym jest „przestępczość”. Została ona oszacowana na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Goleniowie. Jest to wskaźnik:

b) Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016

Zestawienie dotyczy przestępstw w rozumieniu przepisów kodeksu karnego, czyli będących czynami zabronionymi, bezprawnymi, zawinionymi i społecznie szkodliwymi. Zaliczono do nich takie czyny jak: kradzieże, kradzieże z włamaniem, kradzieże pojazdów, bójki i pobicia, rozboje, przestępstwa z zakresu przemocy domowej.

Tabela 10 Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016 – wyczerpania szczegółowe

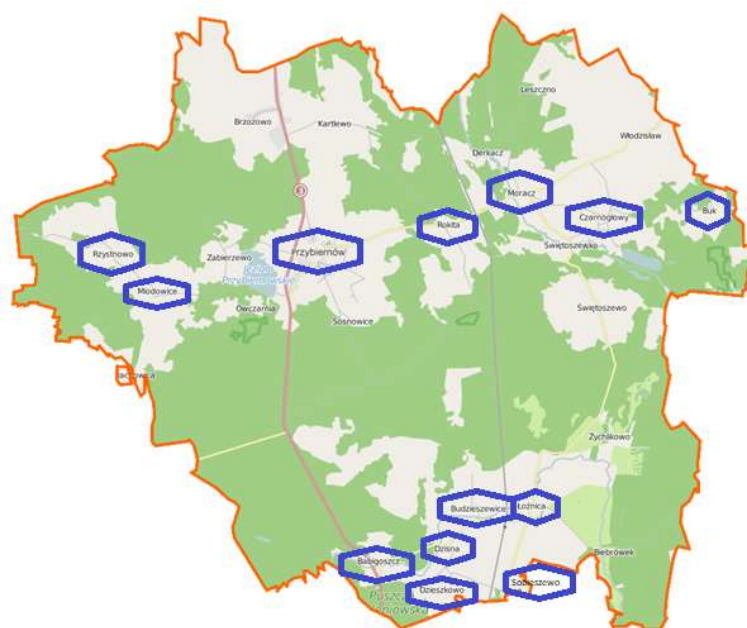
Lp.	Miejscowość	Liczba przestępstw stwierdzonych na terenie Gminy Przybiernów			Razem lata 2014-2016	Ilość mieszkańców-średnia lat 2014-2016	Ilość czynów na 100 mieszkańców	
		Lata	2014	2015				2016
1	Babigoszcz		9	2	2	13	108	12,04
2	Borowik		0	0	0	0	4	0,00
3	Brzozowo		4	2	0	6	231	2,60
4	Budzieszewice		4	2	2	8	132	6,06
5	Buk		2	0	0	2	29	6,90
6	Czarnogłowy		9	12	9	30	789	3,80
7	Derkacz		0	0	0	0	10	0,00
8	Dzieszkowo		3	0	1	4	72	5,56
9	Dzisna		4	0	0	4	81	4,94
10	Kartlewo		5	1	1	7	217	3,23
11	Leszczno		0	1	1	2	87	2,30

Lp.	Miejscowość	Liczba przestępstw stwierdzonych na terenie Gminy Przybiernów			Razem lata 2014-2016	Ilość mieszkańców-średnia lat 2014-2016	Ilość czynów na 100 mieszkańców
		2014	2015	2016			
12	Łoźnica	8	5	1	14	358	3,91
13	Machowica	0	0	0	0	8	0,00
14	Miodowice	4	1	0	5	119	4,20
15	Moracz	4	3	5	12	188	6,38
16	Przybiernów	42	22	22	86	1616	5,32
17	Rokita	3	8	1	12	241	4,98
18	Rzystnowo	6	1	0	7	174	4,02
19	Sobieszewo	3	0	0	3	30	10,00
20	Sosnowice	0	0	0	0	55	0,00
21	Świątoszewko	0	1	1	2	99	2,02
22	Świątoszewo	1	1	0	2	109	1,83
23	Włodziszaw	0	0	1	1	114	0,88
24	Zabierzewo	0	2	1	3	155	1,94
25	Żychlikowo	0	0	0	0	14	0,00
Podsumowanie					223	5040	3,72 – średnia dla Gminy

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Posterunku Policji w Przybiernowie

Z powyższej tabeli wynika, iż 13 spośród 25 miejscowości ma na swoim terenie problemy z przestępczością, o czym świadczy średnia z lat 2014-2016 wyliczona na poziomie 3,72. Każdy wynik powyżej tej wartości wskazuje, że mamy do czynienia z obszarem gdzie problemów z karalnością jest więcej niż na terenie innych miejscowości w Gminie Przybiernów. Takimi obszarami są: Babigoszcz (12,04), Sobieszewo (10,00), Buk (6,90), Moracz (6,38) oraz Budziszewice (6,06). Są to także obszary wsi: Dzieszkowo (5,56), Przybiernów (5,32), Rokita (4,98), Dzisna (4,94), Miodowice (4,20), Rzystnowo (4,02), Łoźnica (3,91) a także Czarnogłowy (3,80). One także osiągnęły wartości powyżej średniej dla Gminy.

Mapa 9 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016

Kolejnym, ważnym obszarem który łączy się swoimi wynikami zarówno z trendami demograficznymi, rynkiem pracy jak i opieką oraz problemami społecznymi jest poziom przyrostu naturalnego w Gminie, który następnie decyduje o edukacji przedszkolnej i szkolnej. W związku z powyższym pod uwagę wzięto wskaźnik związany z przyrostem naturalnym.

5. Przyrost naturalny oraz poziom edukacji i opieki przedszkolnej

a) Przyrost naturalny w ostatnim sześcioleciu (2011-2016)

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się danymi pozyskanymi z ewidencji ludności w Urzędzie Gminy w Przybiernowie:

Tabela 11 Przyrost naturalny w latach 2011-2016 – wyliczenia szczegółowe

Lp.	URODZENI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	średnia z lat 2010-2016
1	Babigoszcz	0	-1	-3	0	2	0	-0,33
2	Borowik	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Brzozowo	1	0	2	0	-2	-2	-0,17
4	Budzieszewice	-1	-3	1	0	-2	-1	-1,00
5	Buk	0	-1	0	0	-1	0	-0,33
6	Czarnogłowy	-2	-7	-4	-6	-11	-3	-5,50
7	Derkacz	-1	0	0	0	-1	0	-0,33
8	Dzieszkowo	2	0	1	-3	2	0	0,33
9	Dzisiaj	-1	-1	2	-2	0	-2	-0,67
10	Kartlewo	0	-2	-2	0	-1	-6	-1,83
11	Leszczno	4	-2	2	0	-1	2	0,83
12	Łoźnica	-4	3	0	-3	-4	2	-1,00
13	Machowica	0	0	-1	0	0	0	-0,17
14	Miodowice	-2	-1	-2	0	0	1	-0,67
15	Moracz	-3	-2	2	0	-2	-3	-1,33
16	Przybiernów	2	0	1	-6	1	-12	-2,33
17	Rokita	0	-4	-2	-1	0	-3	-1,67
18	Rzystnowo	0	2	1	5	-2	-1	0,83
19	Sobieszewo	1	0	0	-2	0	0	-0,17
20	Sosnowice	0	0	0	1	1	1	0,50
21	Świątoszewko	-1	-1	-2	-1	1	2	-0,33
22	Świątoszewo	-1	1	-1	2	1	0	0,33
23	Włodzisław	0	1	-4	0	1	0	-0,33
24	Zabierzewo	1	0	0	-1	0	-2	-0,33
25	Żychlikowo	0	0	0	0	0	0	0,00
RAZEM		-3	-15	-9	-17	-18	-27	-0,61

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Miejscowościami, gdzie w ostatnim 6-leciu był najwyższy przyrost naturalny, powyżej średniej dla Gminy były obszary miejscowości: Leszczno i Rzystnowo (po 0,83) oraz Sosnowice (0,50) a także Dzieszkowo i Świątoszewo (po 0,33). Natomiast obszary gdzie wskaźnik był najmniejszy – czyli mamy do czynienia z niewielkim przyrostem naturalnym, a wręcz tendencją spadkową są obszary miejscowości: Czarnogłowy (-5,50), Przybiernów

płynących z udziału ich dziecka w wychowaniu przedszkolnym. Edukacja przedszkolna jest bardzo ważna dla wszechstronnego rozwoju dziecka i nie można jej zaniedbywać. Uczęszczając do przedszkola dzieci kształtują swoje relacje z rówieśnikami, uczą się przebywania w grupie, dzielenia się z innymi, niejednokrotnie nawiązują przyjaźnie na całe życie. Uczą się samodzielności, odpowiedzialności i dojrzałości. Przedszkole umożliwia solidne przygotowanie do szkoły, dając podstawy niezbędne w późniejszej edukacji.

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się danymi pozyskanymi zarówno z przedszkoli i szkół w Gminie jak i danymi z ewidencji ludności wskazującej na liczbę dzieci w wieku 3-5 lat:

Tabela 12 Udział dzieci 3-5 letnich korzystających z wychowania przedszkolnego w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów

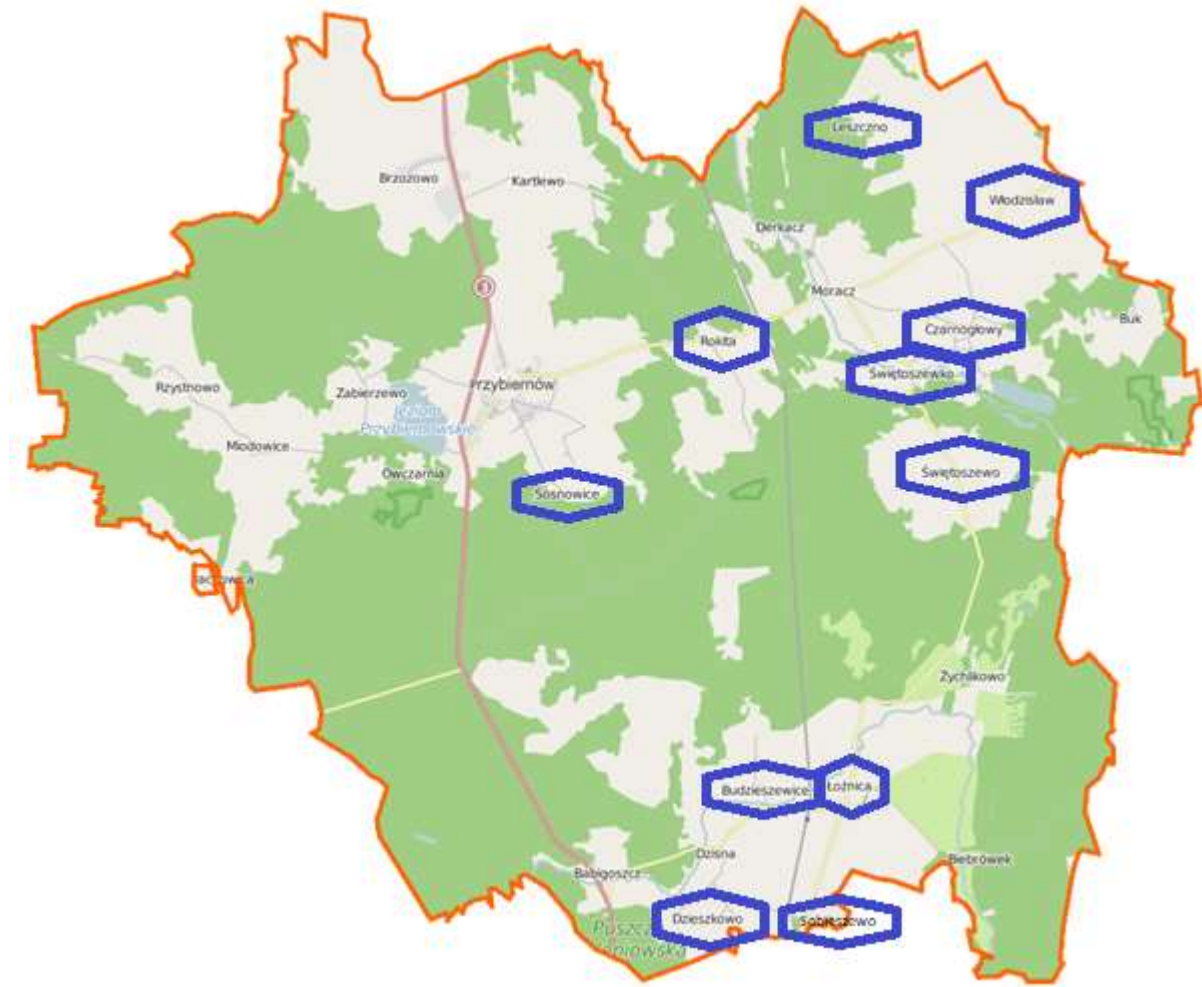
Udział dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego								
Lp.	Miejscowość	Lata			Lata			Lata
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	
1	Babigoszcz	4	4	4	0	25	25	16,67
2	Borowik	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Brzozowo	11	10	9	36,36	60,00	33,33	43,23
4	Budzieszewice	3	2	2	0	0	0	0,00
5	Buk	0	0	0	0	0	0	-
6	Czarnogłowy	27	17	19	0	0	0	0,00
7	Derkacz	0	0	0	0	0	0	-
8	Dzieszkowo	5	4	4	0	25	0	8,33
9	Dzisna	3	2	4	0	50	0	16,67
10	Kartlewo	9	6	5	77,78	33,33	60	57,04
11	Leszczno	8	7	7	0	0	0	0,00
12	Łoźnica	9	9	9	0	11,11	0	3,70
13	Machowica	0	0	0	0	0	0	-
14	Miodowice	4	1	1	50	100	0	50,00
15	Moracz	7	4	6	0,00	25,00	33,33	19,44
16	Przybiernów	48	45	41	81,25	73,33	82,93	79,17
17	Rokita	6	7	6	0,00	14,29	33,33	15,87
18	Rzystnowo	5	5	6	60	60	33,33	51,11
19	Sobieszewo	2	1	1	0	0	0	0,00
20	Sosnowice	2	1	0	0	0	0	0,00
21	Świętoszewko	3	2	3	0	0	33,33	11,11
22	Świętoszewo	2	4	3	0	0	0	0,00
23	Włodzisław	1	3	3	0	0	0	0,00
24	Zabierzewo	3	4	4	33,33	0	50	27,78
25	Żychlikowo	0	0	0	0	0	0	0,00
Razem		163	138	137	średnia dla Gminy			6,01

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Powyższy wskaźnik w porównaniu do innych wykonanych wyliczeń wskazuje obszary, gdzie jest najniższy odsetek dzieci w wieku 3-5 lat, które zostały objęte wychowaniem przedszkolnym. Średnia dla Gminy za lata 2014-2016 wynosi 6,01. Obszarami (miejscowościami) poniżej tego wyniku są wsie: Budzieszewice, Czarnogłowy, Leszczno, Sobieszewo, Sosnowice oraz Włodzisław. Jest to obszar o najgorszych pod tym względem obszarach, bowiem pomimo istnienia na tym obszarze dzieci w wieku przedszkolnym, nie są one prowadzone do przedszkola. Element ten ma zdecydowanie wpływ na ich późniejsze relacje z rówieśnikami oraz radzenie sobie z obowiązkami szkolnymi. Dodatkowo obszarami poniżej średniej są: Łoźnica (3,70), Dzieszkowo (8,33), Świętoszewko (11,11) oraz Rokita (15,87).

Dodatkowo biorąc powyższe pod uwagę zauważyć można, iż liczba dzieci w wieku przedszkolnym, korzystających z wychowania przedszkolnego w Gminie Przybiernów każdego roku spada. Element ten jest wynikiem zarówno niżu demograficznego, jak i faktu, że rodzice w Gminie Przybiernów często rezygnują z wychowania przedszkolnego swoich dzieci i pozostawiają je w domu. Sytuacja ta powoduje zarówno uwstecznianie się dzieci, jak i ich następujące po tym trudności w nauczaniu w kolejnych latach szkolnych. Widać to po wynikach z egzaminów w szkole podstawowej oraz gimnazjum, które w wielu przypadkach są niższe zarówno niż średnia powiatu, województwa, okręgu oraz kraju. Dane w tym zakresie wskazano za lata 2014-2016 w poniższych tabelach.

Mapa 11 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba dzieci 3-5 letnich korzystających z wychowania przedszkolnego w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów

Źródło: opracowanie własne

c) Średni (najniższy) wynik sprawdzianu po VI klasie z lat 2014-2016 – część matematyczna

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się danymi przekazanymi przez szkoły podstawowe w Gminie Przybiernów:

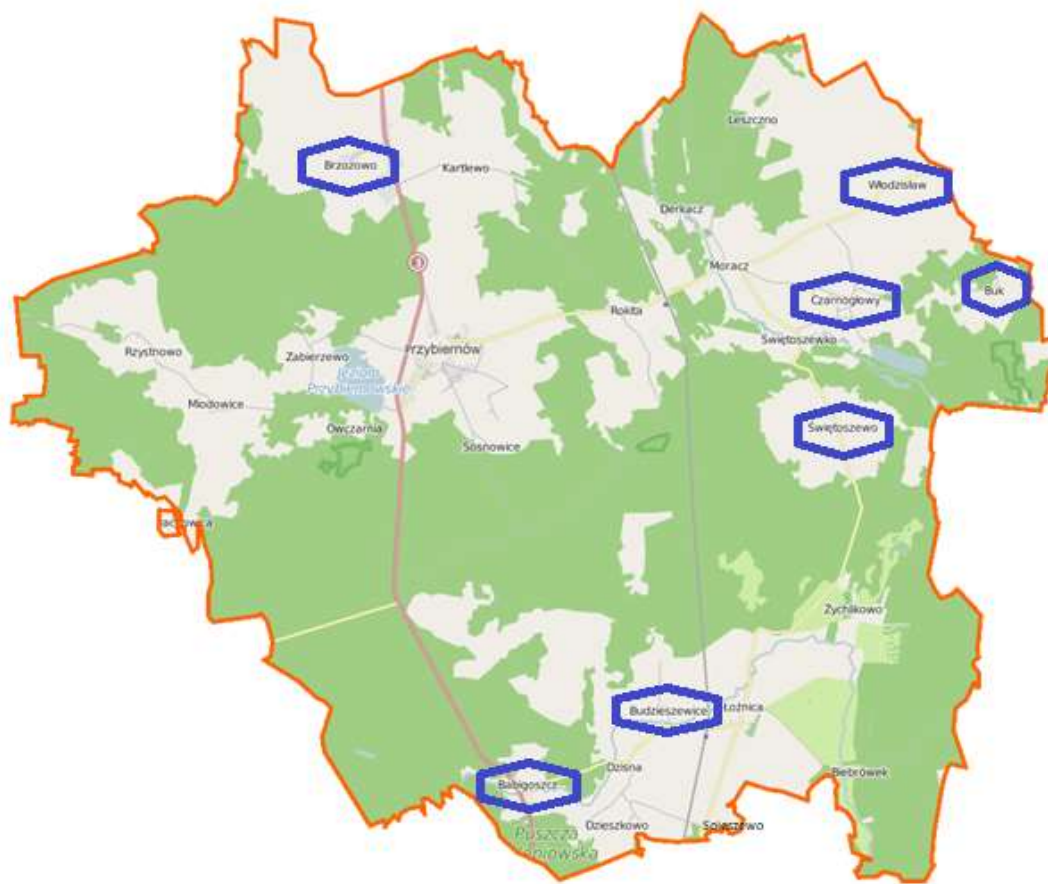
Tabela 13 Wyniki sprawdzianu klas szóstych w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów

Lp.	Miejscowość lata	Sprawdzian klas szóstych- matematyka						Średnia za okres		
		2014		2015		2016		2014-2016		
		liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średnia ważona	
1	Babigoszcz	0	0	0	0	2	33,25	2	33,25	
2	Borowik	0	0,00	0	0	0	0	0	-	
3	Brzozowo	3	46,65	2	71,5	2	53,5	7	55,71	
4	Budzieszewice	1	40	0	0	1	33	2	36,50	
5	Buk	0	0,00	0	0	1	49	1	49,00	
6	Czarnogłowy	5	55	5	60,70	5	47,6	15	54,43	
7	Derkacz	0	0,00	0	0	0	0,00	0	-	
8	Dzieszkowo	0	0	0	0	0	0	0	-	
9	Dzisiaj	0	0	0	0	0	0,00	0	-	
10	Kartlewo	2	33,75	2	70,41	2	72,75	6	58,97	
11	Leszczno	0	0	0	0	0	0	0	-	
12	Łoźnica	1	77,5	5	65,4	1	45	7	64,21	
13	Machowica	0	0	0	0	0	0	0	-	
14	Miodowice	0	0	2	80	0	0	2	80,00	
15	Moracz	1	63,8	2	80,25	2	67,75	5	71,96	
16	Przybiernów	17	54,85	15	71,80	15	64,17	47	63,23	
17	Rokita	2	58,13	4	78	2	76	8	72,53	
18	Rzystnowo	4	48,12	1	78	5	66	10	60,05	
19	Sobieszewo	0	0	0	0	0	0	0	-	
20	Sosnowice	0	0	0	0	1	66,5	1	66,50	
21	Świątoszewko	1	35	2	83	0		3	67,00	
22	Świątoszewo	1	43,8	1	44,5	1	46,5	3	44,93	
23	Włodzisław	0	0	2	49,5	2	40,75	4	45,13	
24	Zabierzewo	2	81,25	4	66,88	4	49	10	62,60	
25	Żychlikowo	0	0	0	0	0	0	0	-	
		Średnia dla Gminy						58,00		

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Wyniki sprawdzianów klas VI szkoły podstawowej jak egzaminów gimnazjalnych klas III, są w Gminie Przybiernów niższe od średniej kraju i województwa. Wpływ na to może mieć wiele czynników społeczno-ekonomicznych powodujących niekorzystną sytuację życiową dzieci i młodzieży. Jednym z nich jest sytuacja materialna rodziny. Bezrobocie i niskie dochody rodziców mają niekorzystny wpływ na uczniów, obniżając ich motywację, a często uniemożliwiając prawidłową organizację warsztatu pracy w domu (brak właściwych warunków odrabiania prac domowych). Problemem jest również słabe wykształcenie rodziców, mające negatywny wpływ na poziom świadomości wychowawczej. Rodzice często nie rozumieją, jakie znaczenie ma dobre wykształcenie ich dziecka (w sytuacji, kiedy dziecko musi dokonać wyboru pomiędzy nauką a pracą w gospodarstwie domowym, często wybierana jest druga możliwość). Elementy te nie pozostają bez wpływu na życie młodszych mieszkańców Gminy Przybiernów.

Mapa 12 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Średni (najniższy) wynik sprawdziany po VI klasie z lat 2014-2016 – część matematyczna

Źródło: opracowanie własne

c) Średni (najniższy) wynik sprawdziany gimnazjalnego z lat 2014-2016 – część matematyczna

W każdej gminie ocenę poziomu umiejętności dzieci szkolnych weryfikuje się na podstawie egzaminów zewnętrznych po VI klasie szkoły podstawowej oraz po III klasie w gimnazjum. Dla oceny niniejszych wartości w powyższej tabeli wzięto pod uwagę część matematyczną egzaminów.

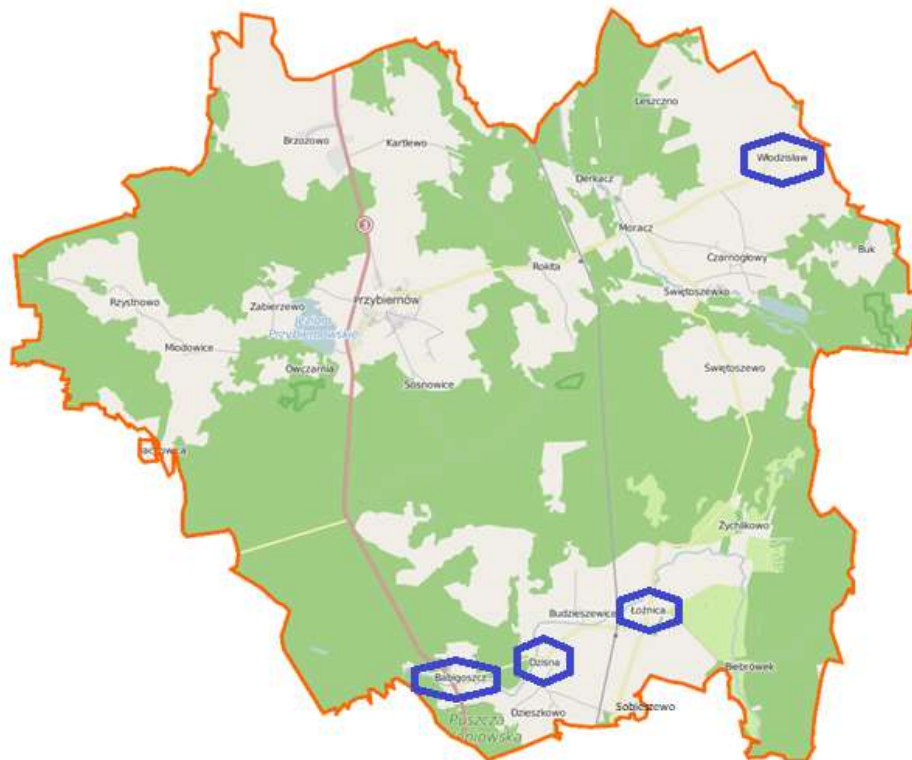
Tabela 14 Wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów

Lp.	Miejscowość lata	Egzamin gimnazjalny - matematyka						Średnia za okres 2014-2016	
		2014		2015		2016		liczba zdających	średnia ważona
		liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średni wynik		
1	Babigoszcz	1	14	1	34	1	21	3	23,00
2	Borowik	0	0	0	0	0	0	0	-
3	Brzozowo	4	48	5	31,8	2	35,50	11	38,36
4	Budziszewice	0	57	0	10	1	54	1	54,00
5	Buk	0	0	0	0	0	0,00	0	-
6	Czarnogłowy	4	31,25	9	31,2	7	42,42	20	35,14
7	Derkacz	0	0	0	0	0	0	0	-
8	Dzieszkowo	2	32,5	1	28	0	0	3	31,00
9	Działoszka	1	25	0	0	0	0	1	25,00

Lp.	Miejscowość lata	Egzamin gimnazjalny - matematyka						Średnia za okres 2014-2016		
		2014		2015		2016		liczba zdających	średnia ważona	
		liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średnia ważona	
10	Kartlewo	4	20	3	47,33	2	41,00	9	33,67	
11	Leszczno	1	54	1	34	0	0	2	44,00	
12	Łoźnica	1	35	1	31	1	21	3	29,00	
13	Machowica	0	0	0	0	0	0	0	-	
14	Miodowice	0	21,5	2	74	0	0	2	74,00	
15	Moracz	0	0	6	39,16	1	39	7	39,14	
16	Przybiernów	14	47,28	10	35,9	16	37,5	40	40,52	
17	Rokita	0	46	2	57	4	43,76	6	48,17	
18	Rzystnowo	2	42,5	1	48	1	71	4	51,00	
19	Sobieszewo	1	57	2	41	0	0	3	46,33	
20	Sosnowice	0	0	0	0	0	0	0	-	
21	Świątoszewko	0	0	1	38	1	24	2	31,00	
22	Świątoszewo	4	29,5	0	0	1	32	5	30,00	
23	Włodzisław	1	29	0	0	1	25	2	27,00	
24	Zabierzewo	2	59	1	31	2	39	5	45,40	
25	Żychlikowo	0	0	0	0	0	0	0	-	
Razem		Średnia dla Gminy -						29,83		

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Mapa 13 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Średni (najniższy) wynik sprawdzianu gimnazjalnego z lat 2014-2016 – część matematyczna

Źródło: opracowanie własne

Ocena pokazała, iż najniższe wyniki w zakresie egzaminu po VI klasie i egzaminu gimnazjalnego osiągnęły dzieci z obszarów następujących miejscowości:

- a) w zakresie sprawdzianu klas szóstych: Babigoszcz (33,25), Budzieszewice (36,50), Świętoszewo (44,93) oraz Włodzisław (45,13) i Buk (49,00). Poniżej średniej są także miejscowości: Czarnogłowy (54,43) i Brzozowo (55,71).
b) w zakresie egzaminu gimnazjalnego: Babigoszcz (23,00), Dzisna (25,00), Włodzisław (27,00) i Łoźnica (29,00).

Kolejnym elementem który został wzięty pod uwagę była aktywność społeczna i udział w życiu publicznym. Przy czynnikach tych wyliczono: a) frekwencję w wyborach sołeckich w 2015 roku oraz b) liczbę działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców. W ten sposób powstał obraz miejscowości w jaki sposób ich mieszkańcy angażują się w życie społeczne, bądź wskazuje obszary, gdzie potrzebne jest wsparcie lidera, animatora, który pomógłby w stworzeniu możliwości rozwoju danej miejscowości, na rzecz jej mieszkańców.

6. Aktywność społeczna i udział w życiu publicznym

a) wybory sołeckie w 2015 roku

Tabela 15 Frekwencja w wyborach sołeckich w 2015 roku – wyliczenia szczegółowe

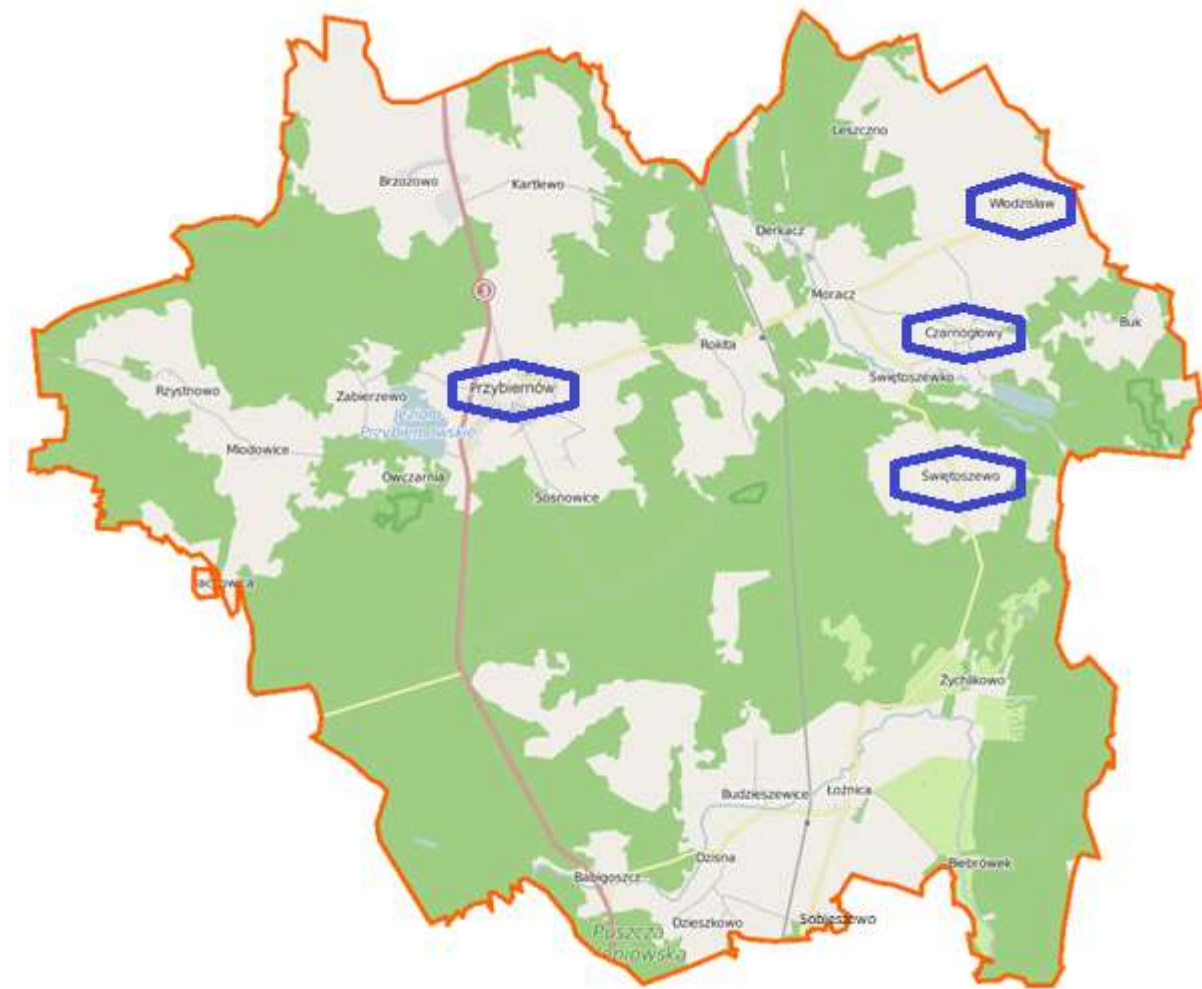
Lp.	Miejscowość	Lata	Ilość osób biorąca udział w głosowaniu w wyborach sołeckich w 2015 roku	Ilość osób uprawniona do głosowania w wyborach sołeckich w 2015 roku	Frekwencja w %
			2015	2015	
1	Babigoszcz		18	110	16,36
2	Borowik		0	3	0,00
3	Brzozowo		35	227	15,40
4	Budzieszewice		19	133	14,30
5	Buk		0	26	0,00
6	Czarnogłowy		47	734	6,40
7	Derkacz		0	9	0,00
8	Dzieszkowo		27	71	38,00
9	Dzisna		21	81	26,00
10	Kartlewo		63	207	30,50
11	Leszczno		0	67	0,00
12	Łoźnica		52	359	14,50
13	Machowica		0	6	0,00
14	Miodowice		25	116	21,50
15	Moracz		26	193	13,50
16	Przybiernów		20	1538	1,30
17	Rokita		0	198	0,00
18	Rzystnowo		45	173	26,00
19	Sobieszewo		7	30	23,00
20	Sosnowice		0	46	0,00
21	Świętoszewko		0	87	0,00
22	Świętoszewo		2	100	2,00
23	Włodzisław		6	115	5,20
24	Zabierzewo		16	152	10,50
25	Żychlikowo		0	19	0,00
Podsumowanie			429	4800	9,88

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Analizując powyższe wyniki widać iż obszarami poniżej średniej dla Gminy (czyli mającej niski udział wyborczy w wyborach sołeckich w 2015 roku) określonej jako 9,88 % posiadają obszary miejscowości: Przybiernów (1,3%), Świętoszewo (2,00%), Włodzisław (5,20%) oraz Czarnogłowy (6,40 %). Obszary te są zatem miejscami, w których widać niechęć mieszkańców w korzystaniu z przysługującego im prawa wyborczego. Jest to tym samym sygnał, aby poszukiwać sposobów do angażowania mieszkańców w sprawy Gminy.

Niska frekwencja jest tym samym wyrazem niechęci, często niezadowolenia lub niemożności uczestniczenia w życiu publicznym. Gmina Przybiernów stoi zatem przed zadaniem poszukiwania sposobów na mobilizowanie ludności prowadzących do uspołecznienia jej mieszkańców.

Mapa 14 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Frekwencja w wyborach sołeckich w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne

b) Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się danymi z rejestru organizacji pozarządowych, który wprowadzony jest w Gminie Przybiernów:

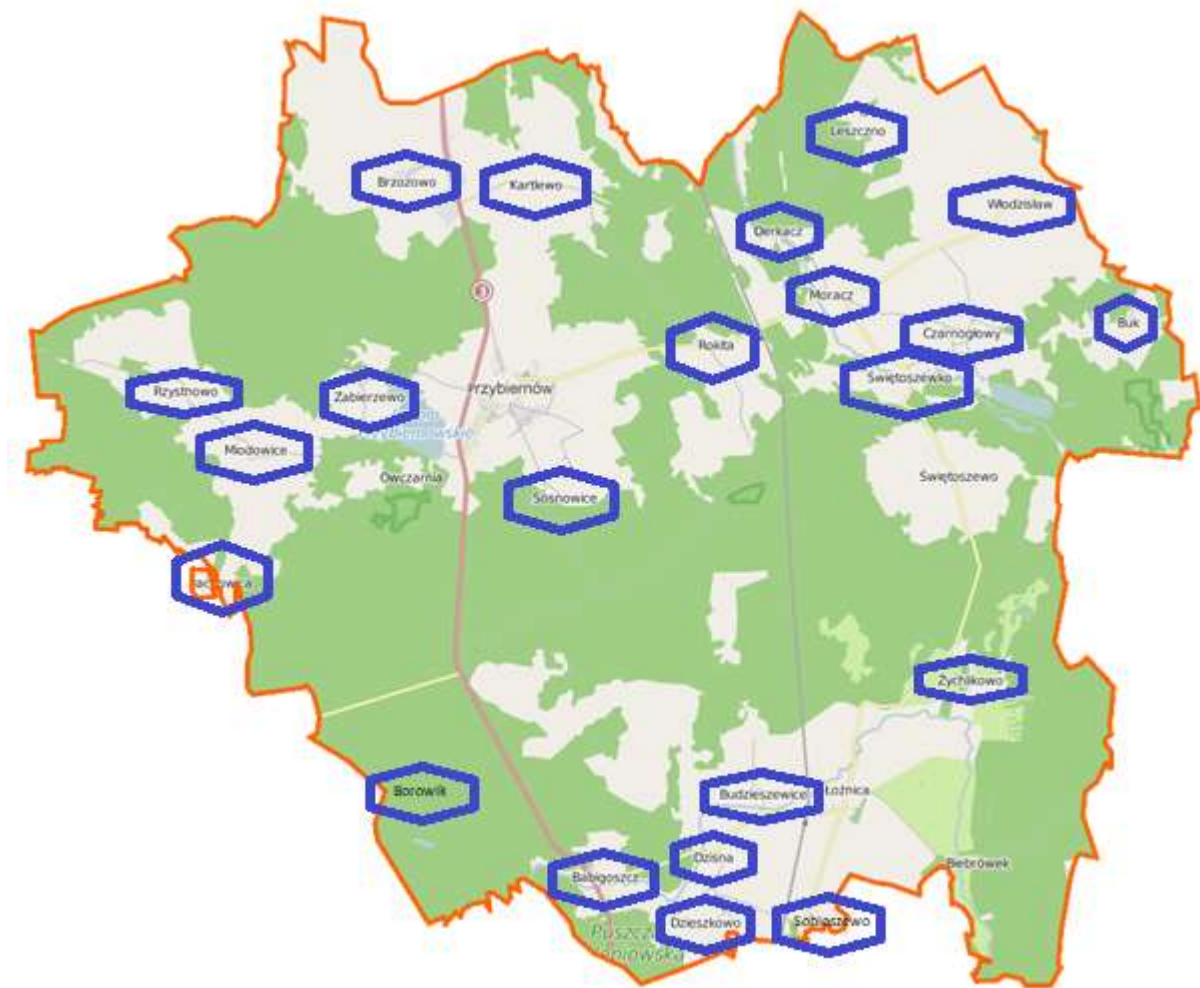
Tabela 16 Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców – wyliczenia szczegółowe

Lp.	Miejscowość	Organizacje pozarządowe	Liczba organizacji w szt.	Mieszkańcy 2016	Średnia w %
1	Babigoszcz	-	0	112	0,00
2	Borowik	-	0	4	0,00
3	Brzozowo	-	0	223	0,00
4	Budzieszewice	-	0	133	0,00
5	Buk	-	0	29	0,00
6	Czarnogłowy	OSP Czarnogłowy	1	771	1,30
7	Derkacz	-	0	10	0,00
8	Dzieszkowo	-	0	71	0,00
9	Dzisiaj	-	0	77	0,00
10	Kartlewo	-	0	210	0,00
11	Leszczno	-	0	88	0,00
12	Łoźnica	Klub Sportowy LZS Łoźnica	1	370	2,70
13	Machowica	-	0	8	0,00
14	Miodowice	-	0	121	0,00
15	Moracz	-	0	188	0,00
16	Przybiernów	Stowarzyszenie Szanse Bezdroży powiatu goleniowskiego OSP Przybiernów OREW Przybiernów Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów – koło terenowe nr 3 Koło PZW „Wędkarz” Przybiernów	5	1598	3,13
17	Rokita	-	0	232	0,00
18	Rzystnowo	-	0	174	0,00
19	Sobieszewo	-	0	30	0,00
20	Sosnowice	-	0	55	0,00
21	Świątoszewko	-	0	98	0,00
22	Świątoszewo	Klub Sportowy LZS Przybiernów	1	107	9,35
23	Włodzisław	-	0	113	0,00
24	Zabierzewo	-	0	156	0,00
25	Żychlikowo	-	0	13	0,00
Razem			8	4991	0,66

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Z przedstawionych danych wynika, że najwięcej organizacji społecznych działa w miejscowości Przybiernów (5 szt.). Jednakże po zestawieniu tych danych z liczbą mieszkańców okazuje się, że najwyższe wskaźniki osiągnęła miejscowość: Świątoszewo (9,35). Są też takie miejscowości, w których nie zawiązała się ani jedna organizacja społeczna. Jest to aż 21 spośród 25 miejscowości w Gminie Przybiernów. Oprócz tego także we wsi Czarnogłowy funkcjonuje jedynie 1 organizacja (OSP), która daje wskaźnik 1,30 dla miejscowości, co oznacza, że jest to wynik poniżej średniej dla Gminy wynoszącej 0,66. Sytuacja braku organizacji non-profit powoduje ogromne ograniczenia społeczne, a jednocześnie daje wyraz niechęci angażowania się społeczności w Gminie Przybiernów w losy danego obszaru. W tym zakresie Gmina musi poczynić starania, które pozwolą na zmianę tego stanu rzeczy w Gminie.

Mapa 15 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

II.3.1.2 Sfera gospodarcza

Na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy może znajdować się w stanie kryzysowym z uwagi na koncentrację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, w szczególności takich jak: „niski stopień przedsiębiorczości, czy słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw”.

Sytuację w zakresie przedsiębiorczości mieszkańców na terenie Gminy Przybiernów zobrazowano przy pomocy wskaźnika „Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców”. Z danych przedstawionych poniżej wynika że obszary, które charakteryzują się niższą średnią wartością ww. wskaźnika w porównaniu do średniej dla całej gminy to tereny wiejskie obejmujące obszar aż 17 miejscowości!!! Są to: Borowik, Budzieszewice, Buk, Czarnogłowy, Dzieszkowo, Dziszna, Leszczno, Łoźnica, Miodowice, Moracz, Rokita, Rzysztowo, Sobieszewo, Sosnowice, Świętoszewko, Świętoszewo oraz Zabierzewo. Wskazano je w tabeli poniżej, gdzie zaznaczono 5 obszarów z najniższymi wartościami.

7. Sfera gospodarcza

a) Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się danymi z ewidencji działalności podmiotów gospodarczych, które są aktywne i zawieszono. Uznano bowiem, że podmioty zawieszono w każdej chwili mogą swoją działalność odnowić (co często czynią w ciągu roku), a zatem są gotowe do prowadzenia swojej działalności:

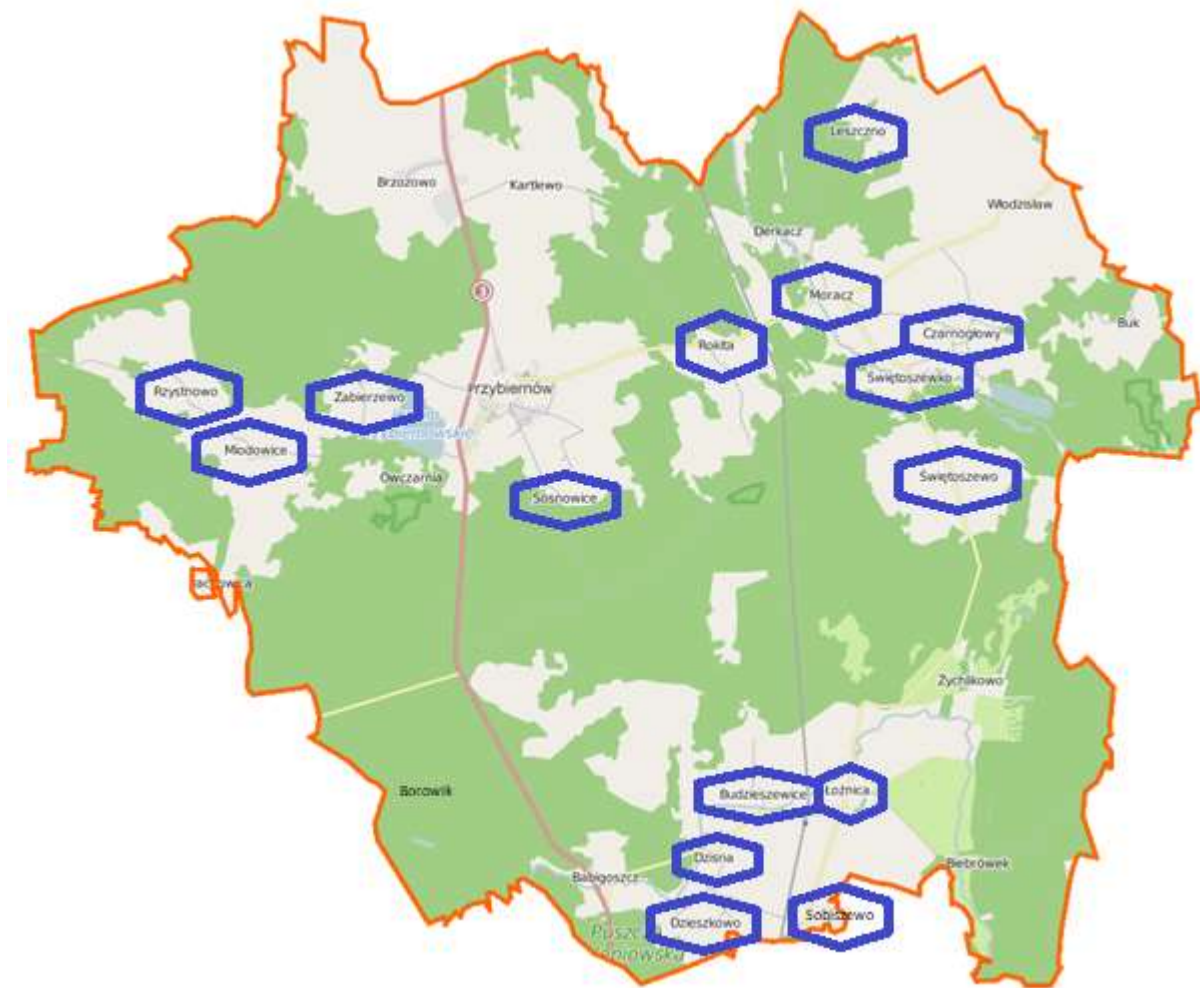
Tabela 17 Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – wyliczenia szczegółowe

Lp.	Miejscowość	Działalność gospodarcza aktywne i zawieszono	Liczba mieszkańców w 2016	%
1	Babigoszcz	9	112	8,04
2	Borowik	0	4	0,00
3	Brzozowo	23	223	10,31
4	Budzieszewice	6	133	4,51
5	Buk	0	29	0,00
6	Czarnogłowy	47	771	6,10
7	Derkacz	3	10	30,00
8	Dzieszkowo	2	71	2,82
9	Dziszna	4	77	5,19
10	Kartlewo	14	210	6,67
11	Leszczno	2	88	2,27
12	Łoźnica	13	370	3,51
13	Machowica	2	8	25,00
14	Miodowice	4	121	3,31
15	Moracz	9	188	4,79
16	Przybiernów	146	1598	9,14
17	Rokita	11	232	4,74
18	Rzystnowo	4	174	2,30
19	Sobieszewo	1	30	3,33
20	Sosnowice	2	55	3,64
21	Świątoszewko	2	98	2,04
22	Świątoszewo	2	107	1,87
23	Włodzisław	10	113	8,85
24	Zabierzewo	7	156	4,49
25	Żychlikowo	2	13	15,38
	Razem	325	4991	6,51 - średnia dla Gminy

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Analizując powyższe dane miejscowościami, w których poziom przedsiębiorczości jest niższy niż gdzie indziej są obszary (wymieniono 5): Borowik (0,00), Buk (0,00), Świątoszewo (1,87), Świątoszewko (2,04) oraz Leszczno (2,27). W miejscowościach tych funkcjonuje zatem najmniejsza liczba podmiotów gospodarczych lub podmiotów tych nie ma wcale. Dodatkowo zauważyć należy, iż aż na 25 miejscowości w Gminie 17 z nich ma wskaźniki poniżej średniej dla gminy, która i tak jest bardzo niska, bo wynosząca 6,51.

Mapa 16 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

II.3.1.3 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Według zapisów art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych, a w szczególności „niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych”.

W związku z powyższym, dokonano diagnozy ww. problemów za pomocą porównania wartości wybranych wskaźników charakteryzujących sferę przestrzenno-funkcjonalną ze średnią wartością dla całej Gminy Przybiernów. Do analizy przyjęto wskaźnik:

1) Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej/szkoły, przedszkola, świetlice, biblioteki, remizy OSP, itp./ na 100 mieszkańców oraz

2) Liczba połączeń komunikacją publiczną z miastem Goleniów w dzień roboczy /z wyłączeniem kursów szkolnych/.

Uznano bowiem, że dla tak małej Gminy jaką jest gmina wiejska Przybiernów są to elementy podstawowe, które wpływają na jakość życia oraz jego komfort. Możliwość korzystania na miejscu z czynnych obiektów użyteczności publicznej pozwala na zmniejszanie ilości podróży do innych miejscowości w Gminie w celu wypełniania

funkcji publicznych. Natomiast połączenia z komunikacją publiczną zwiększają mobilność ludności nie tylko w celach edukacyjnych czy konsumpcyjnych, ale także dają szansę na poszukiwanie lepszej pracy poza miejscem zamieszkania.

Na podstawie zebranych danych w podziale na przyjęte jednostki referencyjne Gminy Przybiernów można stwierdzić, że koncentracją ww. problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej charakteryzują się miejscowości, które posiadają zarówno najmniejszą liczbę czynnych obiektów użyteczności publicznej, jak i te do których docierają w najmniejszym stopniu środki komunikacji publicznej. Możliwość korzystania na miejscu z czynnych obiektów użyteczności publicznej pozwala także na zmniejszanie ilości podróży do innych miejscowości w Gminie w celu wypełniania funkcji publicznych.

Poniżej w poszczególnych tabelach zaprezentowano wyniki obu wskaźników:

Tabela 18 Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej /szkoły, przedszkola, świetlice, biblioteki, remizy OSP, itp./ na 100 mieszkańców – wyliczenia szczegółowe

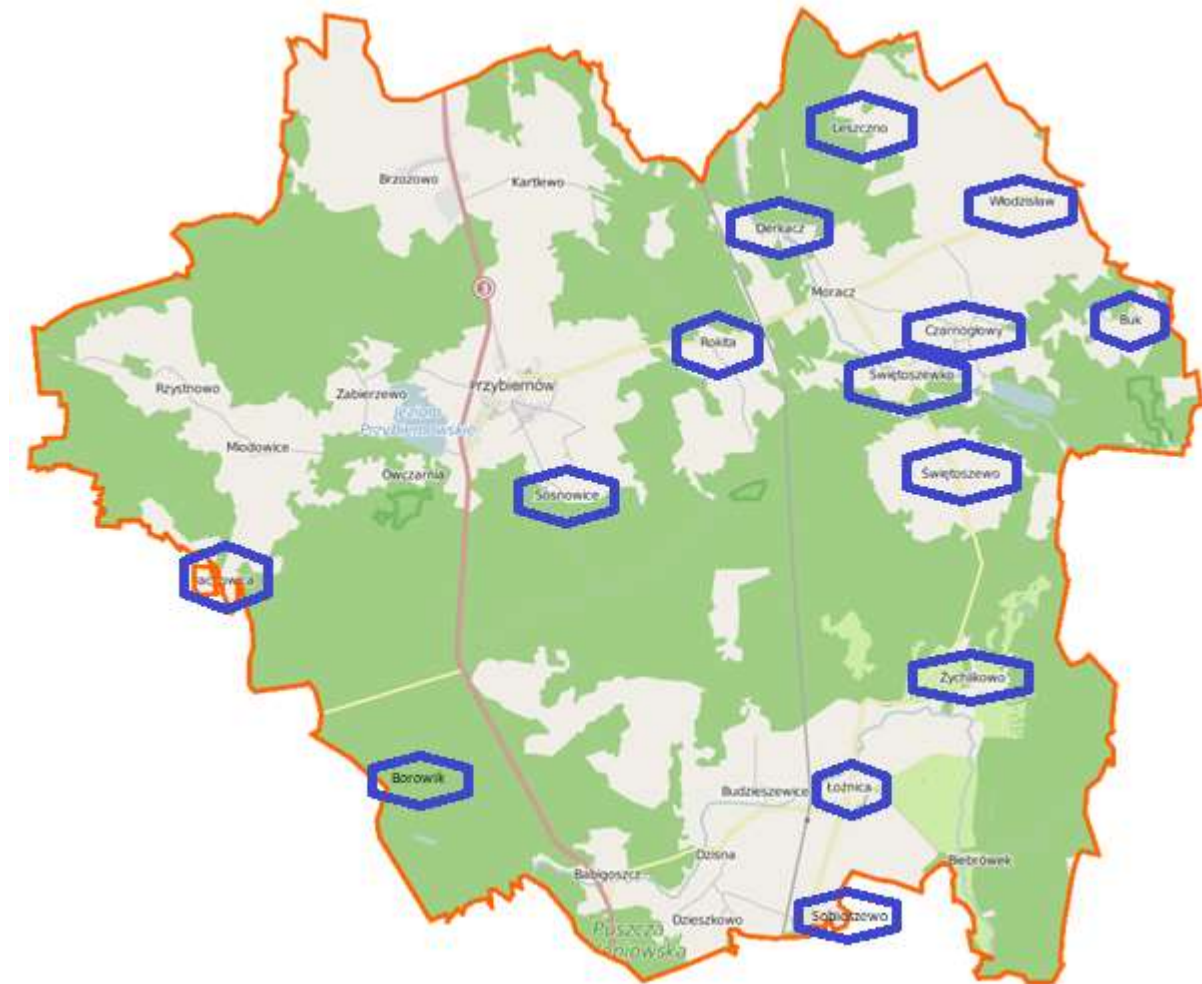
Lp.	Miejscowość	Istniejący obiekt	Ilość obiektów użyteczności publicznej	Ilość obiektów użyteczności publicznej na 100 mieszkańców
1	Babigoszcz	1) MONAR	1	0,89
2	Borowik	Brak	0	0,00
3	Brzozowo	1) Świetlica wiejska	1	0,45
4	Budzieszewice	1) Wiejski Dom Spotkań i Animacji Społecznych	1	0,75
5	Buk	Brak	0	0,00
6	Czarnogłowy	1) Ośrodek Kultury 2) Remiza strażacka	2	0,26
7	Derkacz	Brak	0	0,00
8	Dzieszkowo	1) Świetlica wiejska	1	1,41
9	Dziszna	1) Świetlica wiejska	1	1,30
10	Kartlewo	1) Świetlica wiejska	1	0,48
11	Leszczno	Brak	0	0,00
12	Łoźnica	1) Świetlica wiejska	1	0,27
13	Machowica	Brak	0	0,00
14	Miodowice	1) Świetlica wiejska	1	0,83
15	Moracz	1) Świetlica wiejska	1	0,53
16	Przybiernów	1) Ośrodek Kultury 2) Remiza strażacka 3) Urząd Gminy 4) Policja 5) Przychodnia NFZ 6) Stacja Pogotowia Ratunkowego 7) Zespół Szkolno-Przedszkolny 8) Środowiskowy Dom Samopomocy	8	0,50
17	Rokita	Brak	0	0,00
18	Rzystnowo	1) Świetlica wiejska	1	0,57
19	Sobieszewo	Brak	0	0,00
20	Sosnowice	Brak	0	0,00
21	Świętoszewko	Brak	0	0,00
22	Świętoszewo	Brak	0	0,00
23	Włodzisław	Brak	0	0,00

Lp.	Miejscowość	Istniejący obiekt	Ilość obiektów użyteczności publicznej	Ilość obiektów użyteczności publicznej na 100 mieszkańców
24	Zabierzewo	1) Świetlica wiejska	1	0,64
25	Żychlikowo	Brak	0	0,00
Razem			21	0,42 – średnia dla Gminy

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Czynne obiekty użyteczności publicznej stanowią o statusie danej społeczności. Brak obiektu (budynku, instytucji), w której kierowano by ofertę do lokalnej społeczności świadczy o zapaści cywilizacyjnej. Brak miejsca spotkań, miejsca integracji, oferty kulturalnej czy sportowej stanowi zasadniczą przeszkodę w realizacji działań prowadzących do odbudowy Lokalnej społeczności i wyprowadzania jej ze stanu kryzysowego. Najstabiliej w tym obszarze wypadają: Borowik, Buk, Derkacz, Leszczno, Machowica, Rokita, Sobieszewo, Sosnowice, Świętoszewko, Świętoszewo, Włodzisław oraz Żychlikowo, gdzie brak jakiegokolwiek obiektu oraz Czarnogłowy (0,26), Łoźnica (0,27), gdzie wskaźnik jest bardzo niski w przeliczeniu na mieszkańców, czyli poniżej średniej dla Gminy.

Mapa 17 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej /szkoły, przedszkola, świetlice, biblioteki, remizy OSP, itp./ na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

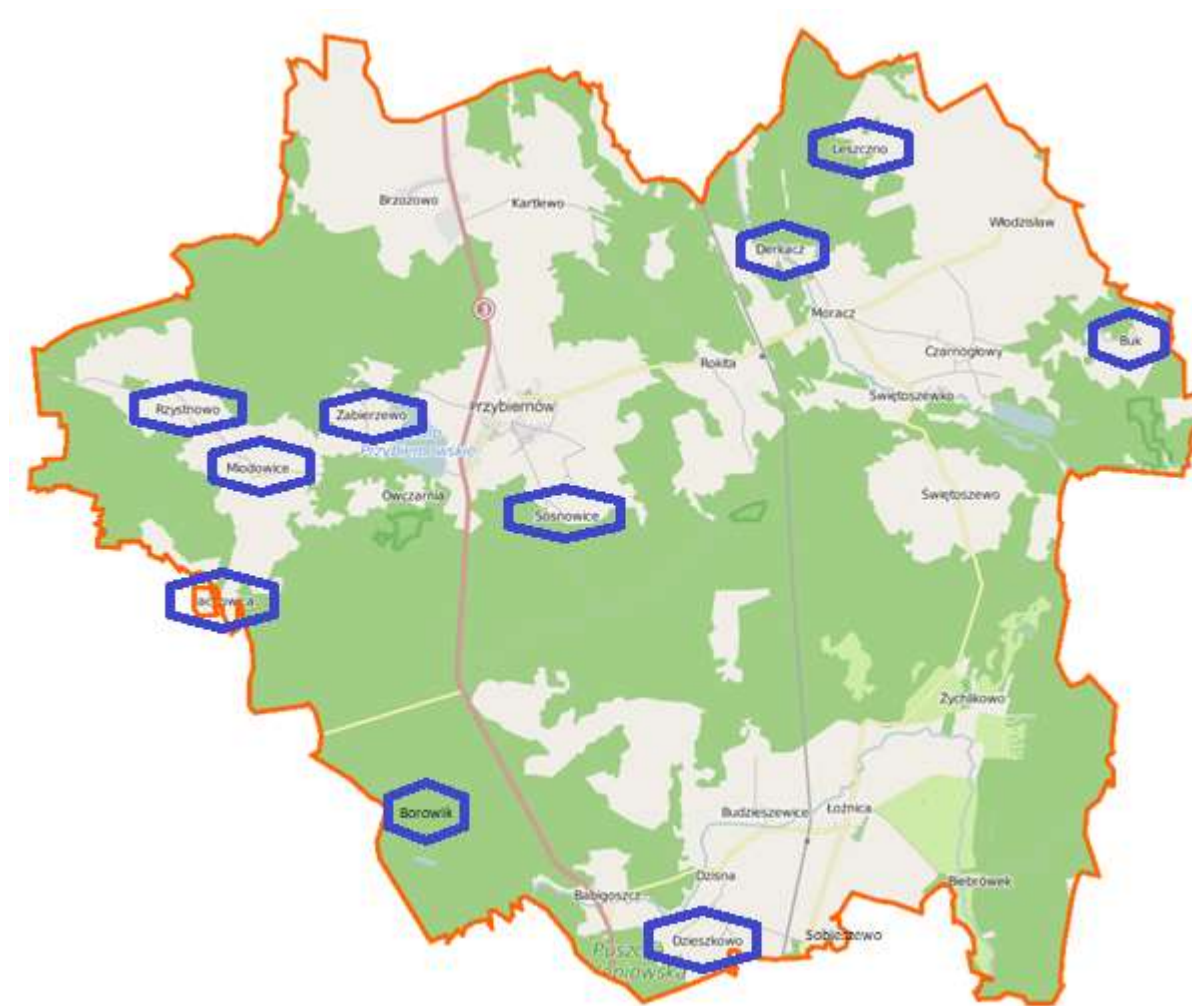
Tabela 19 Liczba połączeń komunikacją publiczną z miastem Goleniów w dzień roboczy /z wyłączeniem kursów szkolnych/ – wyliczenia szczegółowe

Lp.	Miejscowość	Liczba połączeń komunikacją publiczną z miastem Goleniów w dzień nauki szkolnej z wyłączeniem autobusów szkolnych
1	Babigoszcz	3
2	Borowik	0
3	Brzozowo	2
4	Budzieszewice	2
5	Buk	0
6	Czarnogłowy	10
7	Derkacz	0
8	Dzieszkowo	0
9	Dzisna	3
10	Kartlewo	2
11	Leszczno	0
12	Łoźnica	10
13	Machowica	0
14	Miodowice	0
15	Moracz	3
16	Przybiernów	10
17	Rokita	11
18	Rzystnowo	0
19	Sobieszewo	2
20	Sosnowice	0
21	Świątoszewko	3
22	Świątoszewo	2
23	Włodzisław	2
24	Zabierzewo	0
25	Żychlikowo	2

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

W najgorszej sytuacji są miejscowości: Borowik, Buk, Derkacz, Dzieszkowo, Leszczno, Machowica, Miodowice, Rzystnowo, Sosnowice oraz Zabierzewo, gdzie dziennie nie jest możliwe nawet jedno połączenie z miastem Goleniów. Dla takich obszarów jest sytuacja powodująca konieczność poszukiwania alternatywy przemieszczania się aby dostać się do większych ośrodków lub w sytuacji braku pojazdów mechanicznych lub przemieszczania się do innych wsi na przystanek autobusowy do pozostawiania w swoich domostwach. Element ten oznacza tym samym izolację oraz zwiększanie się problemów społecznych w postaci narastającego bezrobocia oraz korzystania z zasiłków. To także niemożność uczestniczenia w życiu społeczno-kulturalnym Gminy. Należy zatem poszukiwać sposobów na rozwiązanie tej sytuacji, także poprzez budowę dróg, co umożliwi przewoźnikom docieranie do danych obszarów wiejskich.

Mapa 18 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba połączeń komunikacją publiczną z miastem Goleniów w dzień roboczy /z wyłączeniem kursów szkolnych/

Źródło: opracowanie własne

II.3.1.4 Sfera techniczna

Infrastruktura techniczna Gminy oraz zasoby i warunki mieszkaniowe determinują w znacznym stopniu jakość życia mieszkającej na danym terenie ludności. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną w sensie jej struktury, lokalizacji, jakości i dostępności ma znaczny wpływ na rozwój jednostki samorządu oraz stanowi jeden z podstawowych czynników kształtujących jej atrakcyjność i konkurencyjność. Przesądza również o kosztach inwestycyjnych rewitalizacji danego obszaru. Im wyższy jest stopień rozwoju infrastruktury technicznej, tym lepsze są warunki do przeprowadzenia zaplanowanych w jej zakresie zadań.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4 o stanie kryzysowym na obszarze gminy świadczą również wskaźniki charakteryzujące sferę techniczną, a są to w szczególności „degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska”.

Do zdiagnozowania występujących problemów w ww. sferze wybrano następujące wskaźniki:

- 1) „Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych”,
- 2) „Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub oczyszczalni ścieków w Gminie Przybiernów” oraz

3) „Udział % gospodarstw mieszk. z dostępem do drogi utwardzonej o nawierzchni asfaltowej”, których wartości w poszczególnych jednostkach referencyjnych porównano do średniej dla całej gminy. Uznano bowiem, że szczególne zainteresowanie stanowią powinny obszary, gdzie widnieją pozostałości po PGR-ach a także obszary, gdzie w najmniejszym stopniu mieszkańcy mają dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej czy oczyszczalni ścieków czy też dostęp do utwardzonej nawierzchni asfaltowej dróg, które dają szansę przemieszczania się w różnych kierunkach i są bardziej komfortowe szczególnie w sezonie jesienno-zimowym.

Biorąc pod uwagę dane zawarte w wyliczeniach należy wskazać, że największa koncentracja problemów w sferze technicznej występuje na terenie miejscowości: Brzozowo, Leszczno, Sosnowice, Czarnogłowy oraz Świątoszewo.

Obszary popegeerowskie w Gminie Przybiernów dotyczą dużej części obszaru Gminy (56 %). Problemem tym dotknięte są miejscowości: Brzozowo, Czarnogłowy, Dzieszkowo, Dzisna, Leszczno, Łoźnica, Miodowice, Moracz, Przybiernów, Rokita, Rzystnowo, Sosnowice, Świątoszewo oraz Świątoszewko. Oznacza to, że w miejscowościach tych zamieszkują osoby, które z pokolenia na pokolenie dziedziczą szereg negatywnych zachowań i przyzwyczajęń (nieumiejętność zarządzania budżetem domowym, ubóstwo, różnego rodzaju patologie, niezaradność życiowa, etc.), a jednocześnie są to także obszary zaniedbane technicznie oraz przestrzennie. Powoduje to tym samym narastanie problemów w miejscowości oraz widoczny marazm, który wymaga wsparcia.

Poniżej zaprezentowano wyniki dla poszczególnych wskaźników:

a) Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się następującymi danymi:

Tabela 20 Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych – wyliczenia szczegółowe

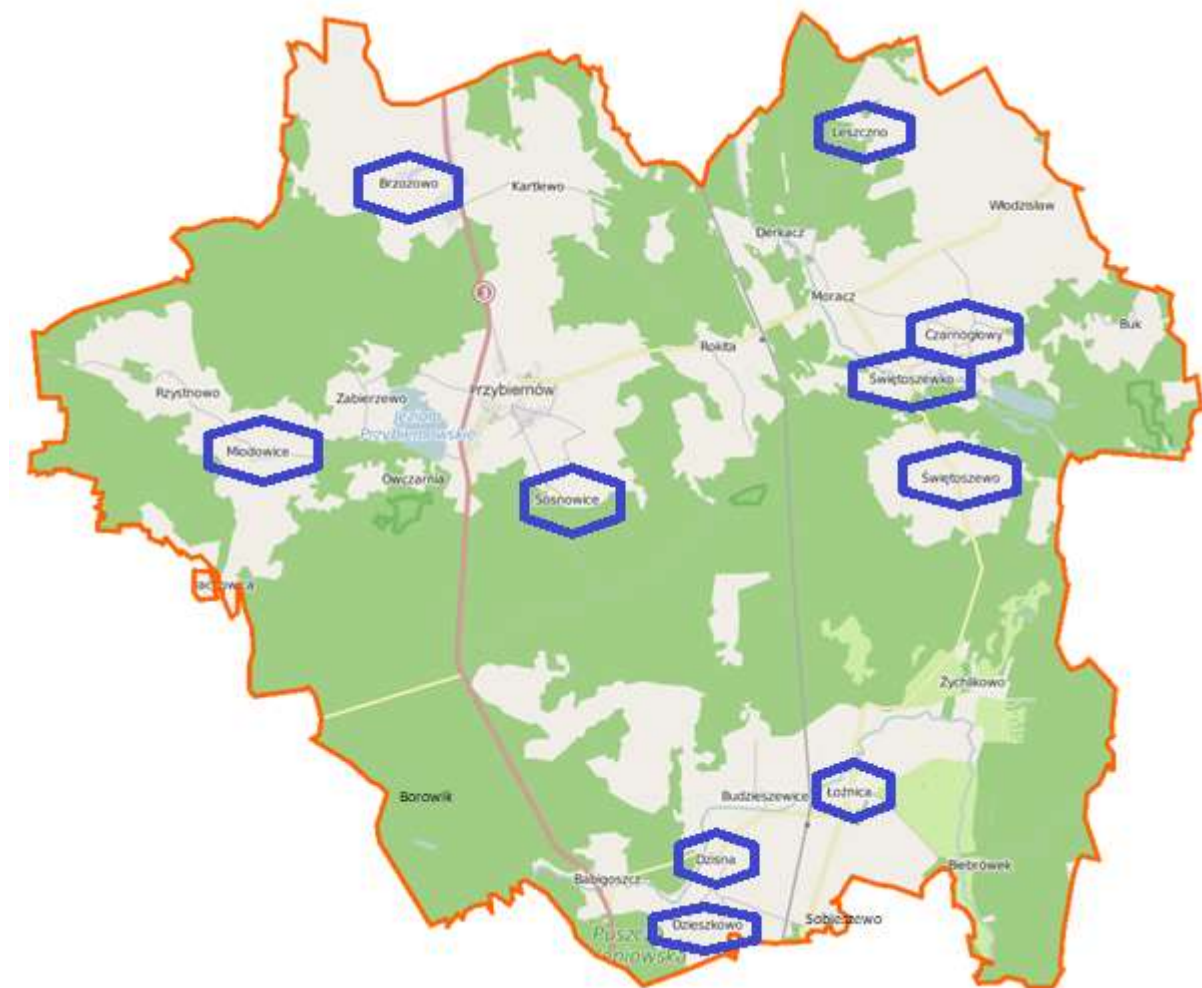
Lp.	Miejscowość	Liczba lokali w bud. wielolokalowych po byłych PGR	Liczba wszystkich lokali	Udział lokali w bud. wielolokalowych w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych [%]
1	Babigoszcz	0	41	0,00
2	Borowik	0	2	0,00
3	Brzozowo	4	51	7,84
4	Budzieszewice	0	36	0,00
5	Buk	0	8	0,00
6	Czarnogłowy	14	171	8,19
7	Derkacz	0	5	0,00
8	Dzieszkowo	1	19	5,26
9	Dzisna	1	21	4,76
10	Kartlewo	0	70	0,00
11	Leszczno	2	26	7,69
12	Łoźnica	9	125	7,20
13	Machowica	0	2	0,00
14	Miodowice	1	27	3,70
15	Moracz	1	51	1,96
16	Przybiernów	9	412	2,18
17	Rokita	2	74	2,70
18	Rzystnowo	1	48	2,08
19	Sobieszewo	0	10	0,00
20	Sosnowice	1	13	7,69

Lp.	Miejscowość	Liczba lokali w bud. wielolokalowych po byłych PGR	Liczba wszystkich lokali	Udział lokali w bud. wielolokalowych w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych [%]
21	Świątoszewko	1	24	4,17
22	Świątoszewo	3	21	14,29
23	Włodzisław	0	32	0,00
24	Zabierzewo	0	43	0,00
25	Żychlikowo	0	8	0,00
Razem		50	1340	3,19

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Powyższe wyniki świadczą o fakcie, że obszarami, gdzie udział lokali wielolokalowych w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych jest najwyższy są miejscowości: Świątoszewo, Czarnogłowy, Brzozowo, Leszczno oraz Sosnowice. Obszarami powyżej średniej dla Gminy (3,19) są także obszary wsi: Łoźnica (7,20), Dzieszkowo (5,26), Dżisna (4,76), Świątoszewko (4,17) oraz Miodowice (3,70). Pokazuje to także, iż w Gminie Przybiernów istnieje ciągle jeszcze zabudowa po PGR-ach, które wymagają odnowy substancji i szerszego zainteresowania się problemem.

Mapa 19 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych

Źródło: opracowanie własne

Kolejnym ważnym aspektem, który został oceniony w Gminie jest:

b) Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub z przydomową oczyszczalnią ścieków

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się następującymi danymi:

Tabela 21 Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub z przydomową oczyszczalnią ścieków – wyliczenia szczegółowe

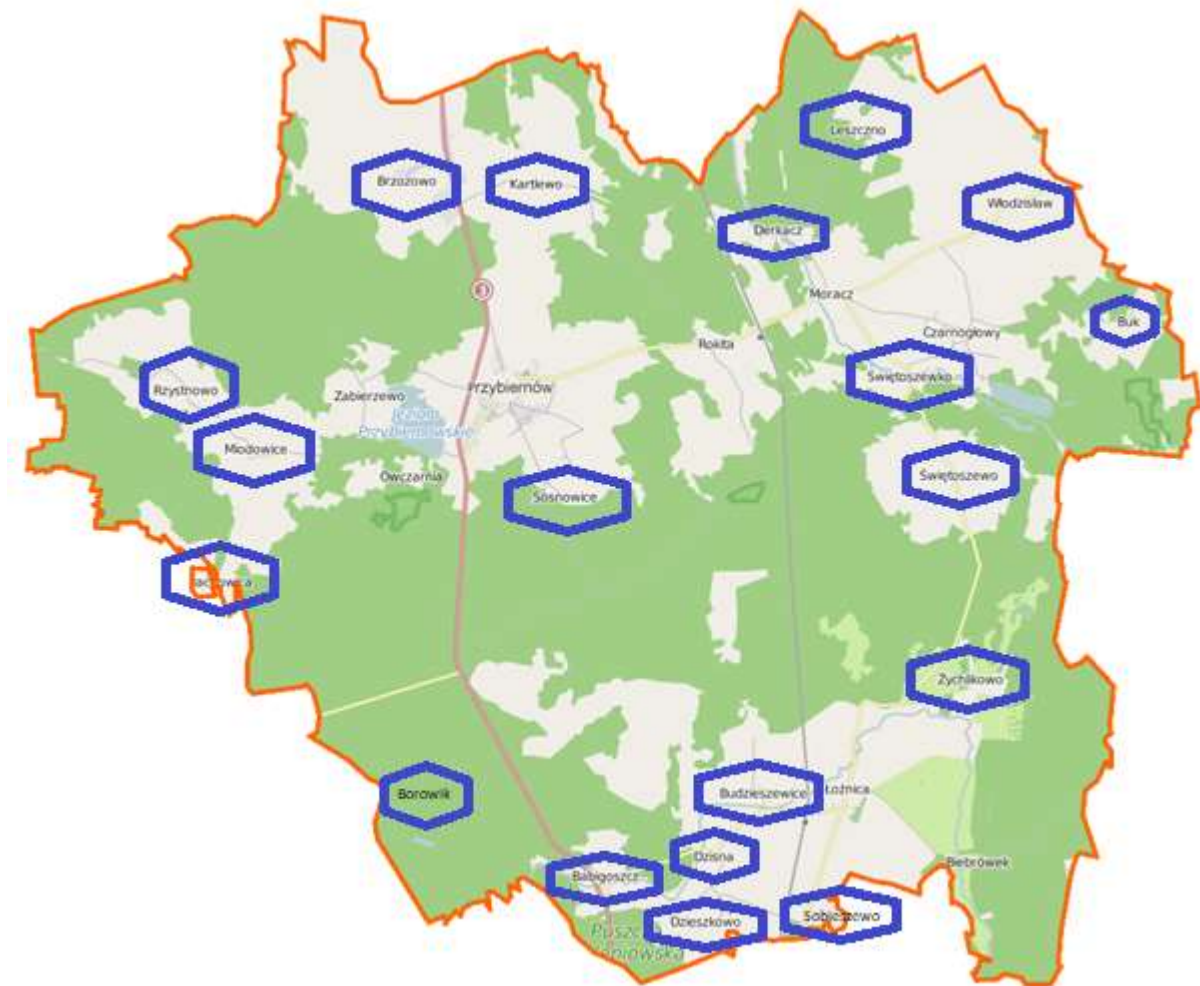
Lp.	Miejscowość	Liczba budynków podłączonych do kanalizacji lub oczyszczalni ścieków	Liczba mieszkańców (stan na 31.12.2016 r.)	Liczba budynków mieszkalnych	Gospodarstwa mieszkalne z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub oczyszczalni ścieków [%]
1	Babigoszcz	4	112	38	10,53
2	Borowik	0	4	2	0,00
3	Brzozowo	0	223	52	0,00
4	Budzieszewice	5	133	35	14,29
5	Buk	0	29	8	0,00
6	Czarnogłowy	145	771	145	100,00
7	Derkacz	0	10	4	0,00
8	Dzieszkowo	0	71	18	0,00
9	Dzisna	0	77	24	0,00
10	Kartlewo	3	210	68	4,41
11	Leszczno	0	88	17	0,00
12	Łoźnica	69	370	69	100,00
13	Machowica	0	8	3	0,00
14	Miodowice	4	121	35	11,43
15	Moracz	49	188	49	100,00
16	Przybiernów	343	1598	392	87,50
17	Rokita	66	232	74	89,19
18	Rzystnowo	3	174	48	6,25
19	Sobieszewo	1	30	10	10,00
20	Sosnowice	0	55	13	0,00
21	Świętoszewko	0	98	15	0,00
22	Świętoszewo	0	107	12	0,00
23	Włodzisław	3	113	23	13,04
24	Zabierzewo	42	156	49	85,71
25	Żychlikowo	1	13	11	9,09
	Razem	738	4991	1214	60,79

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów oraz PUWIS Nowogard

Analizując powyższe dane zauważyć można, iż obszarem gdzie występuję najniższy dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej czy przydomowej oczyszczalni ścieków (lub nie ma go w ogóle) posiadają miejscowości: Borowik, Buk, Brzozowo, Derkacz, Dzieszkowo, Dzisna, Leszczno, Machowica, Sosnowice, Świętoszewko, Świętoszewo (po 0,00%). Następnie poniżej średniej dla Gminy wynoszącej 25,90% są obszary miejscowości: Kartlewo (4,41%), Rzystnowo (6,25%), Żychlikowo (9,09%), Sobieszewo (10,00%), Babigoszcz (10,53 %), Miodowice (11,43%), Włodzisław (13,04%) oraz Budzieszewice (14,29 %). Elementy te pokazują zatem, iż ok 3/4 Gminy Przybiernów nie jest objęta systemem kanalizacji sanitarnej lub poziom ten jest niewystarczający do potrzeb

mieszkańców, co dodatkowo wpływa na zwiększanie dysproporcji pomiędzy innymi obszarami w powiecie i województwie, gdzie dostęp do sieci kanalizacyjnej jest większy.

Mapa 20 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub z przydomową oczyszczalnią ścieków

Źródło: opracowanie własne

Równie istotnym wskaźnikiem kształtującym potencjał techniczny jest jakość dróg na terenie gminy. Zły stan ciągów komunikacyjnych jest głównym problemem cywilizacyjnym polskiej wsi. Brak drogi o dobrej nawierzchni świadczy o zapaści w zakresie wyposażenia infrastrukturalnego. Stan dróg szczególnie w centrum wsi ma wielowymiarowe znaczenie:

- 1) wpływa na fizyczną łatwość/trudność codziennego pokonywania drogi pojazdem,
 - 2) wpływa zasadniczo na bezpieczeństwo, w szczególności dzieci i osób starszych poruszających się po wąskich, błotnistych poboczach bez chodników, odwodnienia i oświetlenia,
 - 3) często wyklucza możliwość organizacji komunikacji zbiorowej, co komplikuje lub wręcz uniemożliwia dotarcie do większych ośrodków miejskich, a w efekcie utrudnia np. podjęcie zatrudnienia, korzystanie z oferty edukacyjnej czy kulturalnej, na danym obszarze,
 - 4) negatywnie wpływa na estetykę wsi, samoocenę jej mieszkańców, chęć pozostawiania ludzi młodych w danej miejscowości, zakładania działalności gospodarczej czy osiedlania się nowych mieszkańców.
- Dlatego też w ramach diagnozy przeanalizowano również wskaźnik:

c) Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do drogi utwardzonej o nawierzchni asfaltowej

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się następującymi danymi:

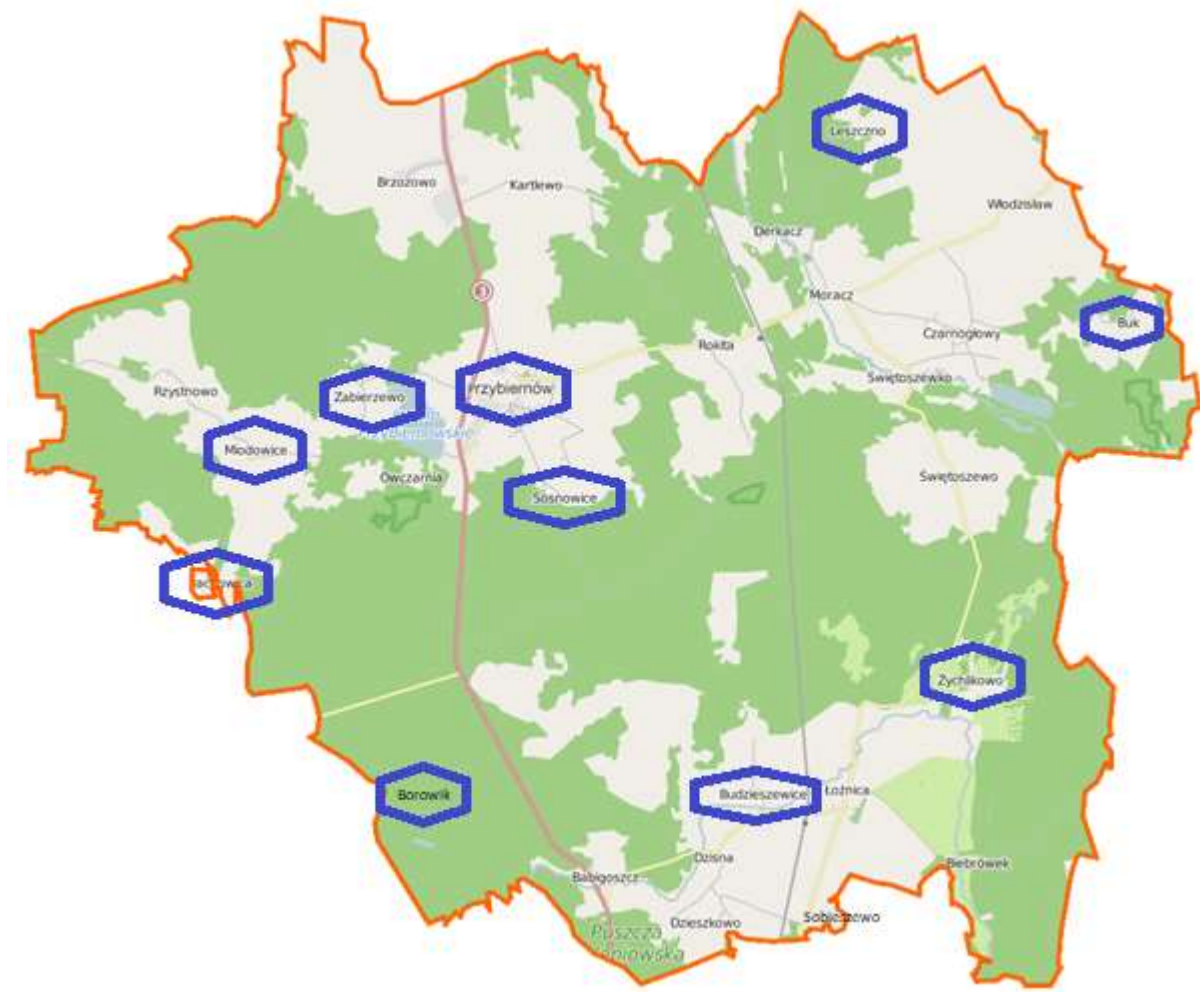
Tabela 22 Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do drogi utwardzonej o nawierzchni asfaltowej – wyliczenia szczegółowe

Lp.	Miejscowość	Liczba budynków	Liczba budynków przy drogach asfaltowych i w odległości do 50m	Udział liczby budynków przy drogach asfaltowych we wszystkich budynkach w miejscowości [%]
1	Babigoszcz	81	46	56,79
2	Borowik	5	0	0,00
3	Brzozowo	135	84	62,22
4	Budzieszewice	76	18	23,68
5	Buk	22	0	0,00
6	Czarnogłowy	325	251	77,23
7	Derkacz	22	22	100,00
8	Dzieszkowo	45	32	71,11
9	Dzisna	63	53	84,13
10	Kartlewo	187	100	53,48
11	Leszczno	42	20	47,62
12	Łoźnica	130	111	85,38
13	Machowica	5	0	0,00
14	Miodowice	66	18	27,27
15	Moracz	122	91	74,59
16	Przybiernów	768	396	51,56
17	Rokita	141	122	86,52
18	Rzystnowo	120	81	67,50
19	Sobieszewo	24	24	100,00
20	Sosnowice	22	0	0,00
21	Świątoszewko	59	43	72,88
22	Świątoszewo	31	21	67,74
23	Włodzisław	69	52	75,36
24	Zabierzewo	78	28	35,90
25	Żychlikowo	21	0	0,00
	Razem	2659	1613	52,84

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Obszarami w Gminie Przybiernów mającymi najmniejszy dostęp do dróg publicznych utwardzanych lub nie mających jej w ogóle są miejscowości: Borowik, Buk, Machowica, Sosnowice i Żychlikowo. Poniżej średniej dla Gminy wynik posiada także miejscowość: Budzieszewice (23,68), Miodowice (27,27), Zabierzewo (35,90), Leszczno (47,62) oraz Przybiernów (51,56). Są to zatem miejsca w Gminie, które mają utrudniony niż gdzie indziej dostęp do innych obszarów w Gminie i powiecie, co wymusza także na mieszkańcach mniejszą mobilność i w konsekwencji niechęć do podróżowania w inne części Gminy, powiatu czy województwa.

Mapa 21 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do drogi utwardzonej o nawierzchni asfaltowej

Źródło: opracowanie własne

II.3.1.5 Sfera środowiskowa

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk środowiskowych, a w szczególności „przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska”.

Dla zagregowania powyższego wskaźnika posłużono się wskaźnikiem „Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/”. Uznano bowiem, że jest to wskaźnik, który w Gminie Przybiernów pokaże najpełniej stan środowiska naturalnego na obszarach wiejskich oraz wskaże na problemy, które tutaj występują.

Poniżej dokonano analizy każdego ze wskazanych wyżej czynników:

a) Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/

Analizując problemy w sferze środowiskowej uznano, że jednym z najistotniejszych jest występowanie na terenie gminy wyrobów zawierających azbest. Powszechnie wiadomo, że azbest jest bardzo groźnym czynnikiem chorobotwórczym, stanowiącym poważne zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Włókna azbestu mogą dostać się do organizmu ludzkiego przez wdychanie zanieczyszczonego powietrza, ale również przez wodę, do której azbest trafia z zanieczyszczonych gleb, ze ścieków przemysłowych, atmosfery i rur azbestowo-cementowych. Pomimo faktu corocznego wypełniania zadań przez Gminę Przybiernów w tym zakresie problem ciągle jeszcze występuje. Zgodnie

z przeprowadzoną inwentaryzacją – do usunięcia z terenu Gminy Przybiernów pozostało jeszcze ponad 480 ton azbestu.

Dla wyliczenia poszczególnych wskaźników posłużono się następującymi danymi:

Tabela 23 Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/ – wyliczenia szczegółowe

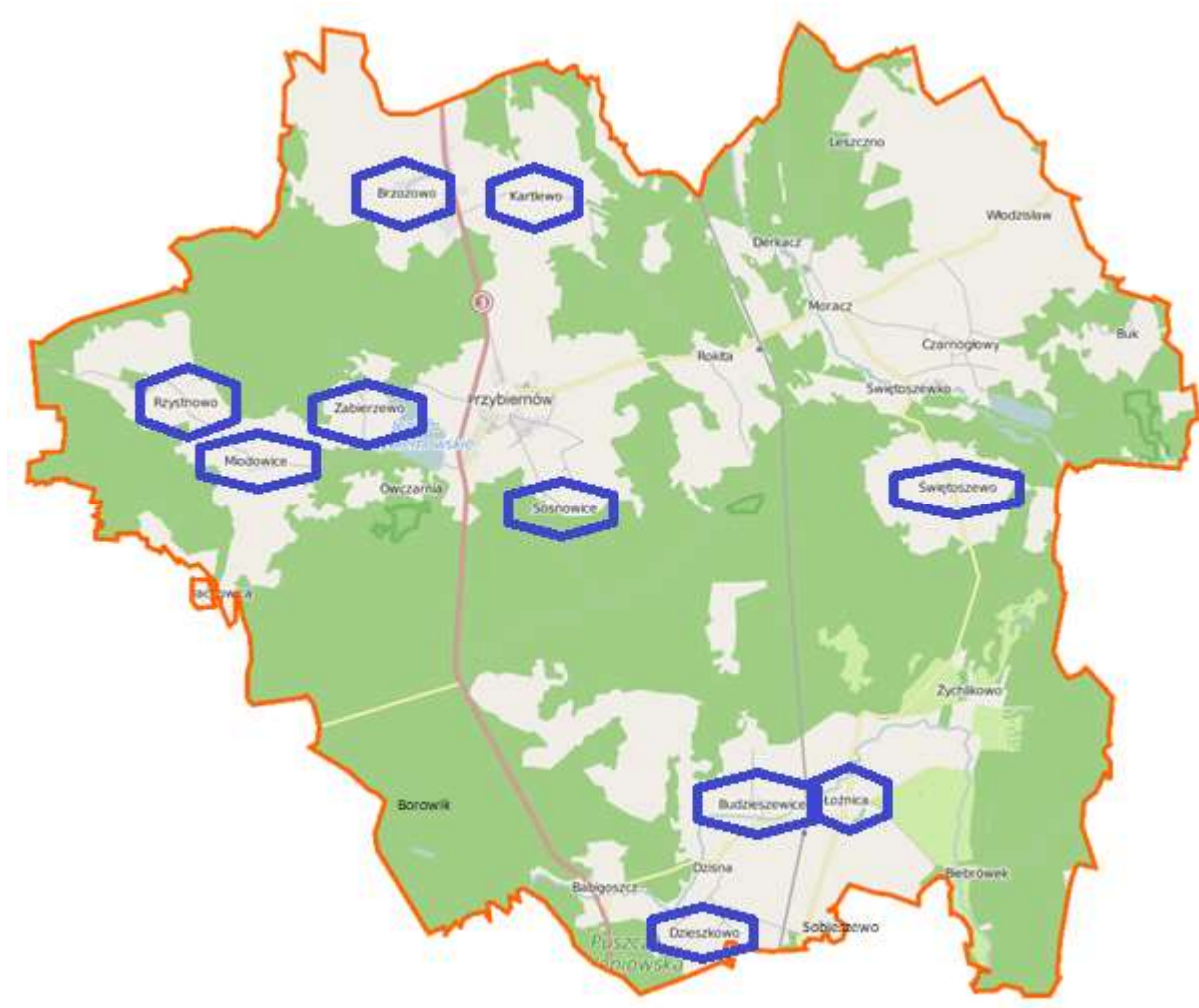
Lp.	Miejscowość	Ilość azbestu pozostała do utylizacji [Mg]	Liczba mieszkańców (stan na 31.12.2016)	Ilość azbestu pozostała do utylizacji [Mg/100 mieszkańców]
1	Babigoszcz	9,26	112	8,27
2	Borowik	0,00	4	0,00
3	Brzozowo	37,88	223	16,99
4	Budzieszewice	15,21	133	11,44
5	Buk	0,00	29	0,00
6	Czarnogłowy	26,14	771	3,39
7	Derkacz	0,27	10	2,70
8	Dzieszkowo	15,40	71	21,69
9	Dzisiaj	6,64	77	8,62
10	Kartlewo	42,87	210	20,41
11	Leszczno	0,00	88	0,00
12	Łoźnica	44,89	370	12,13
13	Machowica	0,00	8	0,00
14	Miodowice	32,12	121	26,55
15	Moracz	8,58	188	4,56
16	Przybiernów	105,73	1598	6,62
17	Rokita	12,45	232	5,37
18	Rzystnowo	29,87	174	17,17
19	Sobieszewo	0,57	30	1,90
20	Sosnowice	8,80	55	16,00
21	Świątoszewko	0,00	98	0,00
22	Świątoszewo	60,80	107	56,82
23	Włodzisław	5,55	113	4,91
24	Zabierzewo	17,28	156	11,08
25	Żychlikowo	0,00	13	0,00
	Razem	480,31	4991	9,62

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Gminy Przybiernów

Analizując powyższe wskaźniki środowiskowe zauważyć można, iż w Gminie Przybiernów istnieje duży problem związany z występowaniem azbestu, który należy zutylizować. Są to obszary miejscowości: Świątoszewo, gdzie występuje aż 56,82 Mg azbestu w podziale na mieszkańców miejscowości, następnie Miodowice– 26,55 Mg, Dzieszkowo – 21,69 Mg, Kartlewo – 20,41 Mg, oraz Rzystnowo -17,17 Mg. Duża ilość azbestu do utylizacji pozostała także w miejscowościach Brzozowo, Budzieszewice, Łoźnica, Sosnowice oraz Zabierzewo, gdzie wynik w przeliczeniu na mieszkańca wyniósł powyżej średniej dla Gminy. W najbliższej przyszłości należy zatem podjąć działania, które zniwelują powyższe problemy.

Dlatego też ważne jest, aby Gmina w najbliższej przyszłości podjęła działania nakierowane na rozwiązanie powyższych problemów, które z czasem będą się nawarstwiać.

Mapa 22 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/

Źródło: opracowanie własne

II.3.1.5 Wyniki diagnozy w poszczególnych sferach

W związku z tym, że rewitalizacja ma wymiar terytorialny, ważne są te obszary gminy, gdzie występuje koncentracja negatywnych zjawisk i lokalnych potencjałów. Efektem przeprowadzonej diagnozy dla Gminy Przybiernów w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, w podziale na przyjęte jednostki referencyjne (miejscowości) jest będzie mapa poglądowa łącząca dane z różnych dziedzin. W ten sposób została wykonana rzetelna analiza jednoznacznie wskazująca na których obszarach gminy nakładają się różnego rodzaju problemy. Jej wyniki w podziale na miejscowości zostały przedstawione w poniżej tabeli oraz dalej na mapie problemów.

Wynikają z niej obszary, które posiadają niedoskonałości i które wymagają podjęcia interwencji nie tylko w wymiarze infrastrukturalnym. Są to następujące obszary:

Tabela 24 Wykaz miejscowości w których zdiagnozowano występowanie największej ilości negatywnych zjawisk społecznych

Nazwa Miejscowości	Występujący problem	Wynik diagnozy	Średnia dla Gminy
Czarnogłowy	Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	18,29	16,75
	Zmiana liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do roku 2012	-5,86	-2,80
	Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych średnia z lat 2014-2016	8,36	5,22
	Procentowy udział osób korzystających z programu – Pomoc Państwa w dożywianiu (średnia z lat 2014-2016)	4,26	2,72
	Odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016)	0,30	0,21
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej – średnia z lat 2014-2016	12,67	8,81
	Ilość wydanych "niebieskich kart" w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1,14	0,50
	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016	3,80	3,72
	Przyrost naturalny w ostatnim sześcioleciu (2011-2016)	-5,50	-0,61
	Najniższy procentowy udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (średnia z lat 2014-2016)	0,00	6,01
	Wyniki sprawdzianu klas szóstych w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów	54,43	58,00
	Frekwencja w wyborach sołeckich w 2015 roku	6,40	9,88
	Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców	1,30	0,66
	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	6,10	6,51
	Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej/szkoły, przedszkola, świetlice, biblioteki, remizy OSP, itp./ na 100 mieszkańców	0,26	1,60
	Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych	8,19	3,19
	Razem liczba problemów w miejscowości		16
Miodowice	Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych średnia z lat 2014-2016	6,62	5,22
	Procentowy udział osób korzystających z programu – Pomoc Państwa w dożywianiu (średnia z lat 2014-2016)	4,79	2,72
	Odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016)	0,28	0,21
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej – średnia z lat 2014-2016	8,96	8,81
	Ilość wydanych "niebieskich kart" w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1,12	0,50
	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016	4,20	3,72
	Przyrost naturalny w ostatnim sześcioleciu (2011-2016)	-0,67	-0,61

Nazwa Miejscowości	Występujący problem	Wynik diagnozy	Średnia dla Gminy
	Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców	0,00	0,66
	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	3,31	6,51
	Liczba połączeń komunikacją publiczną z miastem Goleniów w dzień roboczy /z wyłączeniem kursów szkolnych/.	0,00	-
	Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych	3,70	3,19
	Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub z przydomową oczyszczalnią ścieków	11,43	60,79
	Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do drogi utwardzonej o nawierzchni asfaltowej	27,27	52,84
	Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/	26,55	9,62
Razem liczba problemów w miejscowości		14	
Rokita	Zmiana liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do roku 2012	-9,02	-2,80
	Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych średnia z lat 2014-2016	8,54	5,22
	Procentowy udział osób korzystających z programu – Pomoc Państwa w dożywianiu (średnia z lat 2014-2016)	6,64	2,72
	Odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016)	0,55	0,21
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej – średnia z lat 2014-2016	18,67	8,81
	Ilość wydanych "niebieskich kart" w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,55	0,50
	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016	4,98	3,72
	Przyrost naturalny w ostatnim sześcioleciu (2011-2016)	-1,67	-0,61
	Najniższy procentowy udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (średnia z lat 2014-2016)	15,87	6,01
	Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców	0,00	0,66
	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	4,74	6,51
	Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej/szkoły, przedszkola, świetlice, biblioteki, remizy OSP, itp./ na 100 mieszkańców	0,00	0,42
	Razem liczba problemów w miejscowości		12
Łoźnica	Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	17,03	16,75
	Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych średnia z lat 2014-2016	6,27	5,22
	Odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016)	0,28	0,21

Nazwa Miejscowości	Występujący problem	Wynik diagnozy	Średnia dla Gminy
	Ilość wydanych "niebieskich kart" w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,56	0,50
	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016	3,91	3,72
	Przyrost naturalny w ostatnim sześcioleciu (2011-2016)	-1,00	-0,61
	Najniższy procentowy udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (średnia z lat 2014-2016)	3,70	6,01
	Wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów	29,00	29,83
	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	3,51	6,51
	Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej/szkoły, przedszkola, świetlice, biblioteki, remizy OSP, itp./ na 100 mieszkańców	0,27	0,42
	Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych	7,20	3,19
	Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/	12,13	9,62
Razem liczba problemów w miejscowości		12	
Dzieszkowo	Zmiana liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do roku 2012	-7,79	-2,80
	Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych – średnia z lat 2014-2016	8,84	5,22
	Odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016)	1,39	0,21
	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016	5,56	3,72
	Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców	0,00	1,60
	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	2,82	6,51
	Liczba połączeń komunikacją publiczną z miastem Goleniów w dzień roboczy /z wyłączeniem kursów szkolnych/.	0,00	-
	Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych	5,26	3,19
	Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub z przydomową oczyszczalnią ścieków	0,00	25,90
Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/	21,69	9,62	
Razem liczba problemów w miejscowości		11	
Świętoszewo	Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych – średnia z lat 2014-2016	8,46	5,22
	Procentowy udział osób korzystających z programu – Pomoc Państwa wżywaniu (średnia z lat 2014-2016)	6,44	2,72

Nazwa Miejscowości	Występujący problem	Wynik diagnozy	Średnia dla Gminy
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej – średnia z lat 2014-2016	25,69	8,81
	Najniższy procentowy udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (średnia z lat 2014-2016)	0,00	6,01
	Wyniki sprawdzianu klas szóstych w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów	44,93	58,00
	Frekwencja w wyborach sołeckich w 2015 roku	2,00	9,88
	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1,87	6,51
	Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej/szkoły, przedszkola, świetlice, biblioteki, remizy OSP, itp./ na 100 mieszkańców	0,00	0,42
	Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych	14,29	3,19
	Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub z przydomową oczyszczalnią ścieków	0,00	60,79
	Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/	56,82	9,62
Razem liczba problemów w miejscowości		11	
Rzyszynowo	Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych – średnia z lat 2014-2016	9,96	5,22
	Procentowy udział osób korzystających z programu – Pomoc Państwa w dożywianiu (średnia z lat 2014-2016)	6,12	2,72
	Odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016)	1,34	0,21
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej – średnia z lat 2014-2016	18,01	8,81
	Ilość wydanych „niebieskich kart” w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1,72	0,50
	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016	4,02	3,72
	Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców	0,00	0,66
	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	2,30	6,51
	Liczba połączeń komunikacją publiczną z miastem Goleniów w dzień roboczy /z wyłączeniem kursów szkolnych/.	0	-
	Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub z przydomową oczyszczalnią ścieków	6,25	60,79
	Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/	17,17	9,62
Razem liczba problemów w miejscowości		11	

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników diagnozy

Tabela 25 Zestawienie zbiorcze wskaźników z podziałem na poszczególne miejscowości

Jednostka strukturalna	Liczba ludności (osoba)	Udział w liczbie mieszkańców gminy ogółem (%)	Udział w powierzchni zabudowanej Gminy (brany pod uwagę jako obszar rewitalizacji) od całości obszaru Gminy	Wskaźnik nr 1	Wskaźnik nr 2	Wskaźnik nr 3	Wskaźnik nr 4	Wskaźnik nr 5	Wskaźnik nr 6	Wskaźnik nr 7	Wskaźnik nr 8	Wskaźnik nr 9	Wskaźnik nr 10	Wskaźnik nr 11	Wskaźnik nr 12	Wskaźnik nr 13	Wskaźnik nr 14	Wskaźnik nr 15	Wskaźnik nr 16	Wskaźnik nr 17	Wskaźnik nr 18	Wskaźnik nr 19	Wskaźnik nr 20	Wskaźnik nr 21
				Deficyty społeczne														Deficyty poza pozaspołeczne						
Babigoszcz	112	2,24	0,08	13,39	1,82	3,59	2,77	0,00	3,40	0,00	12,04	-0,33	16,67	33,25	23,00	16,36	0,00	8,04	0,89	3	0,00	10,53	56,79	8,27
Borowik	4	0,08	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	0,00	-	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Brzozowo	223	4,47	0,09	13,45	-11,16	6,24	2,90	0,00	5,63	0,72	2,60	-0,17	43,23	55,71	38,36	15,40	0,00	10,31	0,45	2	7,84	0,00	62,22	16,99
Budzieszewice	133	2,66	0,09	17,29	3,10	4,87	2,52	0,00	6,06	0,00	6,06	-1,00	0,00	36,50	54,00	14,30	0,00	4,51	0,75	2	0,00	14,29	23,68	11,44
Buk	29	0,58	0,03	27,59	0,00	4,63	0,00	0,00	5,75	0,00	6,90	-0,33	-	49,00	-	-	0,00	-	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Czarnogłowy	771	15,45	0,25	18,29	-5,86	8,36	4,26	0,30	12,67	1,14	3,80	-5,50	0,00	54,43	35,14	6,40	1,30	6,10	0,26	10	8,19	100	77,23	3,39
Derkacz	10	0,20	0,02	30,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,33	-	-	-	-	0,00	30,00	0,00	0	0,00	0,00	100	2,70
Dzieszkowo	71	1,42	0,07	14,08	-7,79	8,84	0,00	1,39	8,79	0,46	5,56	0,33	8,33	-	31,00	38,00	0,00	2,82	1,41	0	5,26	0,00	71,11	21,69
Dzisiaj	77	1,54	0,07	12,99	-8,33	4,47	0,80	0,00	3,29	0,00	4,94	-0,67	16,67	-	25,00	26,00	0,00	5,19	1,30	3	4,76	0,00	84,13	8,62
Kartlewo	210	4,21	0,19	14,29	-4,11	4,23	4,42	0,00	8,14	0,15	3,23	-1,83	57,04	58,97	33,67	30,50	0,00	6,67	0,48	2	0,00	4,41	53,48	20,41
Leszczno	88	1,76	0,04	14,77	0,00	1,76	3,06	0,00	11,88	0,00	2,30	0,83	0,00	-	44,00	-	0,00	2,27	0,00	0	7,69	0,00	47,62	0,00
Łoźnica	370	7,41	0,22	17,03	-2,12	6,27	2,43	0,28	5,03	0,56	3,91	-1,00	3,70	64,21	29,00	14,50	2,70	3,51	0,27	10	7,20	100	85,38	12,13
Machowica	8	0,16	0,01	37,50	-11,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,17	-	-	-	-	0,00	25,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00

Jednostka strukturalna	Liczba ludności (osoba)	Udział w liczbie mieszkańców gminy ogółem (%)	Udział w powierzchni zabudowanej Gminy (brany pod uwagę jako obszar rewitalizacji) od całości obszaru Gminy	Wskaźnik nr 1	Wskaźnik nr 2	Wskaźnik nr 3	Wskaźnik nr 4	Wskaźnik nr 5	Wskaźnik nr 6	Wskaźnik nr 7	Wskaźnik nr 8	Wskaźnik nr 9	Wskaźnik nr 10	Wskaźnik nr 11	Wskaźnik nr 12	Wskaźnik nr 13	Wskaźnik nr 14	Wskaźnik nr 15	Wskaźnik nr 16	Wskaźnik nr 17	Wskaźnik nr 18	Wskaźnik nr 19	Wskaźnik nr 20	Wskaźnik nr 21
Miodowice	121	2,42	0,08	9,09	1,68	6,62	4,79	0,28	8,96	1,12	4,20	-0,67	50,00	80,00	74,00	21,50	0,00	3,31	0,83	0	3,70	11,43	27,27	26,55
Moracz	188	3,77	0,08	17,02	-2,08	4,80	3,20	0,53	9,40	0,18	6,38	-1,33	19,44	71,96	39,14	13,50	0,00	4,79	0,53	3	1,96	100	74,59	4,56
Przybiernów	1598	32,02	0,46	19,15	-3,79	5,98	2,29	0,08	5,42	0,33	5,32	-2,33	79,17	63,23	40,52	1,30	3,13	9,14	0,50	10	2,18	87,50	51,56	6,62
Rokita	232	4,65	0,14	13,36	-9,02	8,54	6,64	0,55	18,67	0,55	4,98	-1,67	15,87	72,53	48,17	-	0,00	4,74	0,00	11	2,70	89,19	86,52	5,37
Rzyszynowo	174	3,49	0,09	13,79	3,57	9,96	6,12	1,34	18,01	1,72	4,02	0,83	51,11	60,05	51,00	26,00	0,00	2,30	0,57	0	2,08	6,25	67,50	17,17
Sobieszewo	30	0,60	0,02	20,00	3,45	3,33	0,00	0,00	1,11	0,00	10,00	-0,17	0,00	-	46,33	23,00	0,00	3,33	0,00	2	0,00	10,00	100	1,90
Sosnowice	55	1,10	0,02	12,73	0,00	9,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	66,50	-	-	0,00	3,64	0,00	0	7,69	0,00	0,00	16,00
Świątoszewko	98	1,96	0,08	16,33	-4,85	11,31	7,38	0,00	19,87	0,34	2,02	-0,33	11,11	67,00	31,00	-	0,00	2,04	0,00	3	4,17	0,00	72,88	0,00
Świątoszewo	107	2,14	0,07	10,28	-1,83	8,46	6,44	0,00	25,69	0,31	1,83	0,33	0,00	44,93	30,00	2,00	9,35	1,87	0,00	2	14,29	0,00	67,74	56,82
Włodzisław	113	2,26	0,07	15,93	-1,74	4,68	3,79	0,00	11,11	0,00	0,88	-0,33	0,00	45,13	27,00	5,20	0,00	8,85	0,00	2	0,00	13,04	75,36	4,91
Zabierzewo	156	3,13	0,09	14,10	9,86	3,52	4,30	0,00	6,24	0,00	1,94	-0,33	27,78	62,60	45,40	10,50	0,00	4,49	0,64	0	0,00	85,71	35,90	11,08
Żychlikowo	13	0,26	0,06	23,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	0,00	15,38	0,00	2	0,00	9,09	0,00	0,00
Średnia dla Gminy	4991	100	2,42	16,75	-2,80	5,22	2,72	0,21	8,81	0,50	3,72	-0,61	6,01	58,0	29,83	9,88	0,66	6,51	0,42	-	3,19	60,79	52,84	9,62

- zaznaczenie najbardziej negatywnych czynników w danym wskaźniku

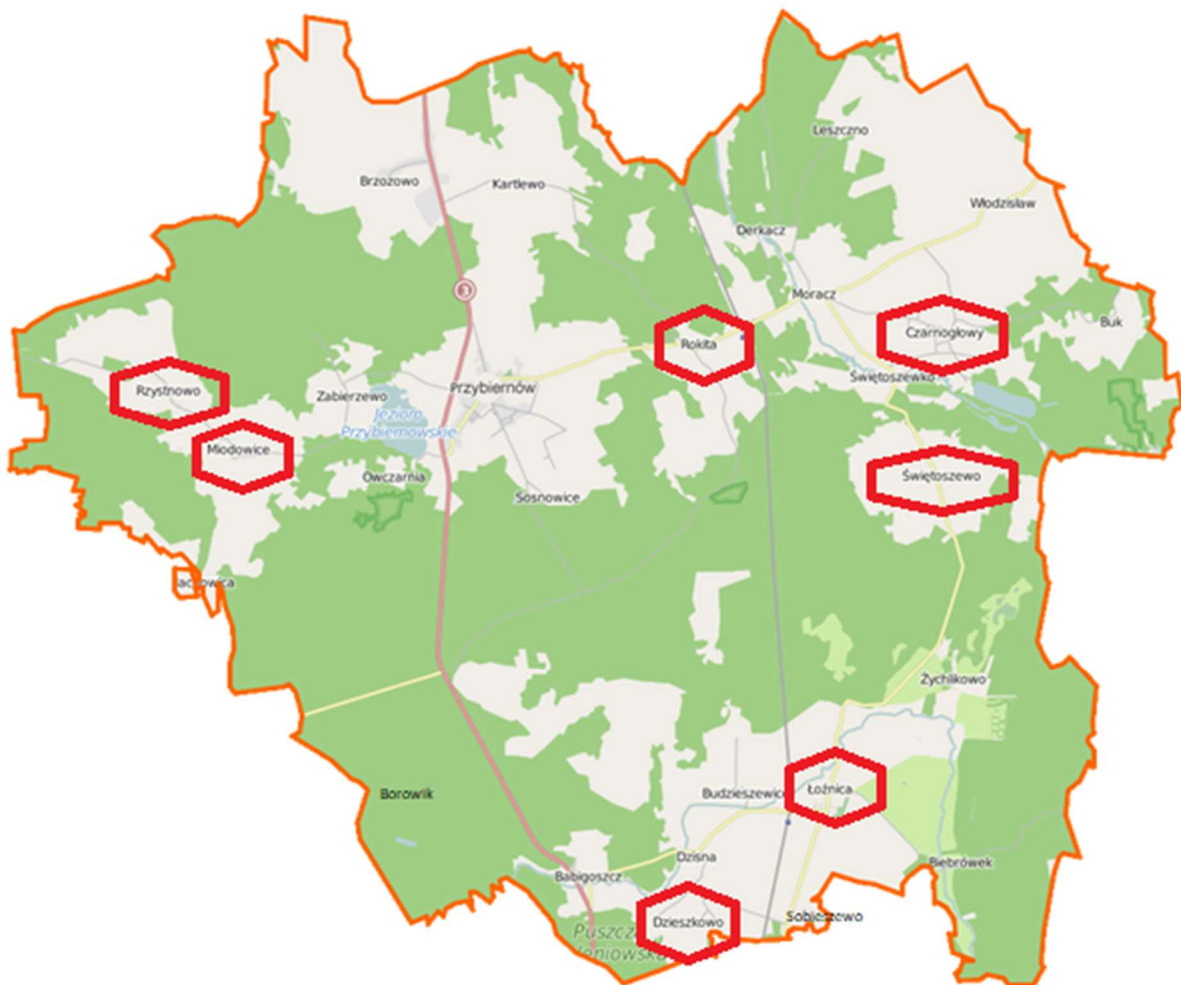
II.4. Obszar zdegradowany na terenie Gminy Przybiernów

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji *obszar zdegradowany* charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz stanem kryzysu w co najmniej jednej ze sfer dotyczących zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Ponadto ust. 2 wskazuje, że „obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych”.

Na podstawie przeprowadzonego audytu gminnego wyznaczono obszar zdegradowany, na który składają się jednostki referencyjne charakteryzujące się problemami w sferze społecznej przy jednoczesnym występowaniu problemów przynajmniej w jednej innej sferze oraz największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk, tj. ≥ 11 . Zgodnie z przedstawionymi założeniami obszar zdegradowany na terenie Gminy Przybiernów obejmuje miejscowości: Czarnogłowy (16), Miodowice (14), Rokita (12), Łoźnica (12), Dzieszkowo (11), Świętoszewo (11) oraz Rzystnowo (11). Oznacza to, że duża część obszaru Gminy jest zdegradowana społecznie a każda z miejscowości ma po co najmniej jednym negatywnym czynnikiem gospodarczym, funkcjonalno-przestrzennym, technicznym lub środowiskowym. Obszar zdegradowany stanowi 36,98 % obszaru mieszkańców (1846 osób).

Granice obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Przybiernów wyznaczonego na podstawie niniejszej diagnozy, przedstawia poniższa mapa.

Mapa 23 Granice obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Przybiernów

Źródło: opracowanie własne

II.5. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów

Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji *obszar rewitalizacji* to „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...). Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nie posiadające ze sobą wspólnych granic”.

W związku z art. 10 ww. ustawy wyznaczony został obszar na którym występuje wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, a jednocześnie mający istotne znaczenie dla rozwoju gminy i planowane jest na nim przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w podziale na jednostki referencyjne gminy i delimitacji obszaru zdegradowanego, wyznaczono obszar rewitalizacji obejmujący obszar miejscowości:

1. Miejscowość Czarnogłowy (771 mieszkańców, 15,45 % liczby mieszkańców oraz 0,25 % obszaru zwartej zabudowy),
2. Miejscowość Miodowice (121 mieszkańców, 2,42 % liczby mieszkańców oraz 0,08 % obszaru zwartej zabudowy),
3. Miejscowość Rokita (232 mieszkańców, 4,65 % liczby mieszkańców oraz 0,14 % obszaru zwartej zabudowy),
4. Miejscowość Łoźnica (370 mieszkańców, 7,41 % liczby mieszkańców oraz 0,22 % obszaru zwartej zabudowy).

Reasumując: wyznaczony obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 0,69 % zwartej zabudowy oraz 29,93 % mieszkańców (tj. 1494 osób). Obszar ten nie przekracza zatem limitów określonych w art. 10 ust. 2 stawy o rewitalizacji oraz obszaru rewitalizacji określonego w wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (rozdział 3, pkt 4)).

Wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się największym natężeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej, a także w sferach gospodarczych, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i środowiskowej. Potwierdza to zarówno analiza wskaźnikowa oraz analiza jakościowa (opisowa) miejscowości objętych obszarem rewitalizacji określonych w tabelach od nr 3 do nr 23.

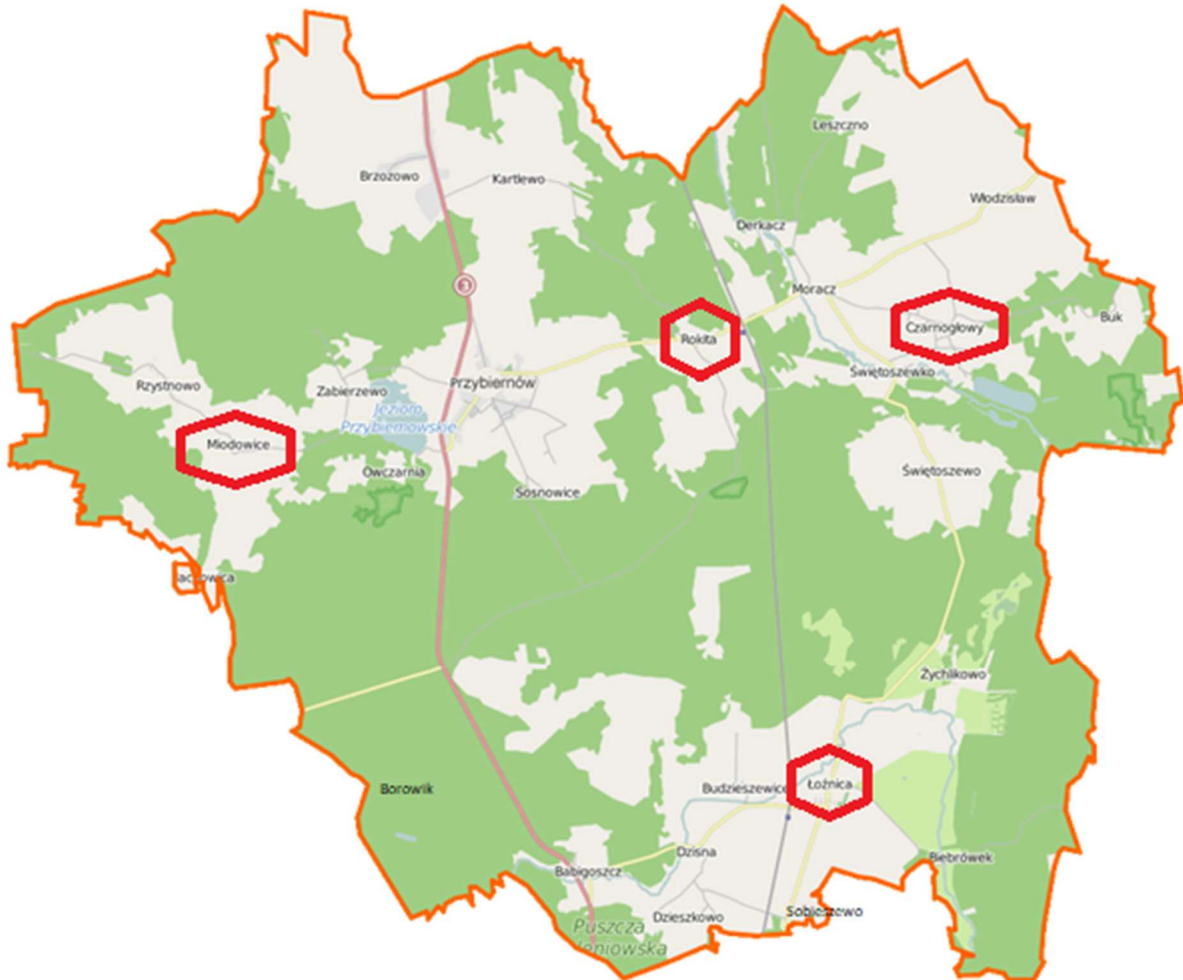
Powyższe problemy zostały spowodowane w głównej mierze przez zmiany strukturalne na rynku pracy, wynikające z istnienia na tym terenie obszarów po byłych PGR-ach, czego następstwem jest niedostosowanie kompetencji i kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy oraz ich „wyczerpanie bezradność”. W ten sposób utrwała się sytuacja kryzysowa na terenie gminy, o której świadczą: negatywne trendy demograficzne (malejąca liczba mieszkańców, ujemny przyrost naturalny i saldo migracji), wyższy od średniej w powiecie, województwie i Polsce: udział osób bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy w % bezrobotnych ogółem i wyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem. Występuje także zwiększona ilość wydanych niebieskich kart, co świadczy o natężeniu zjawisk patologicznych w rodzinach i występowaniu przemocy, co ewidentnie łączy się ze wzrastającą liczbą przestępstw. Ponadto zauważa się niechęć mieszkańców w życiu społecznym o czym świadczy niska frekwencja w wyborach w 2015 roku czy chociażby fakt braku lub niewielkiej ilości funkcjonujących zaangażowanych stowarzyszeń.

Z uwagi na istniejącą substancję mieszkaniową (w tym o charakterze socjalnym), obszar ten wykazuje wysoką kumulację problemów związanych z wykluczeniem społecznym oraz niedostosowaniem do potrzeb mieszkańców świadczonych usług społecznych. Zauważa się również niewystarczającą aktywność oraz świadomość ekologiczną społeczności lokalnej dlatego należy podjąć kompleksowe działania niwelujące wskazane powyżej najważniejsze problemy.

W ten sposób w każdej miejscowości wyznaczono obszar, w granicach którego znajduje się zabudowa mieszkaniowa tej miejscowości, łączący ją układ drogowy oraz przestrzeń wykorzystywana rolniczo, lasy, wody, itp., a poza obszarem rewitalizacji pozostają tereny położone w strukturze przestrzeni tych miejscowości „na zewnątrz” od terenów zabudowy. Wyznaczony w taki sposób obszar rewitalizacji obejmuje wszystkich mieszkańców danego obszaru. Zawężenie obszaru rewitalizacji jest tu motywowane względami funkcjonalnymi – są to obszary

zamieszkiwane przez ludność, do której będą kierowane działania z zakresu rewitalizacji, na tych terenach znajduje się baza infrastrukturalna, w której te działania będą realizowane, na tych terenach będą realizowane projekty inwestycyjne w ramach rewitalizacji, na tych terenach znajduje się układ drogowy służący fizycznej integracji i komunikacji w ramach każdego z podobszarów. Są to więc tereny, na których będzie się odbywała rzeczywista rewitalizacja. Obszary wyłączone nie spełniają żadnego z powyższych kryteriów. Lokalizację obszaru rewitalizacji na przedstawia poniższa mapa.

Mapa 24 Granice obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się największym natężeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej, a także w sferach gospodarczych, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i środowiskowej.

Wyznaczony obszar rewitalizacji nie zajmuje zatem łącznie więcej niż 20% powierzchni Gminy i obejmuje nie więcej niż 30% mieszkańców. Tereny poszczególnych podobszarów wchodzących w skład obszaru rewitalizacji charakteryzują się następującymi parametrami:

1. Miejscowość Czarnogłowy (771 mieszkańców, 15,45 % liczby mieszkańców oraz 0,25 % obszaru zwartej zabudowy),
2. Miejscowość Miodowice (121 mieszkańców, 2,42 % liczby mieszkańców oraz 0,08 % obszaru zwartej zabudowy),
3. Miejscowość Rokita (232 mieszkańców, 4,65 % liczby mieszkańców oraz 0,14 % obszaru zwartej zabudowy),

4. Miejscowość Łoźnica (370 mieszkańców, 7,41 % liczby mieszkańców oraz 0,22 % obszaru zwartej zabudowy).

Wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się największym natężeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej, a także w sferach gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i środowiskowej. Powyższe problemy są wynikiem w głównej mierze zmian społeczno-gospodarczych wynikających z istnienia na tym terenie obszarów po byłych PGR-ach, czego następstwem jest niedostosowanie kompetencji i kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy oraz ich niska aktywność społeczno-zawodowa. W ten sposób utrwała się sytuacja kryzysowa na terenie gminy, o której świadczą:

- negatywne trendy demograficzne (malejąca liczba mieszkańców, ujemny przyrost naturalny i saldo migracji), wyższy od średniej w powiecie, województwie i Polsce.
- udział osób bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy w bezrobotnych ogółem i wyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej.
- Występuje także zwiększona ilość wydanych niebieskich kart, co świadczy o natężeniu zjawisk patologicznych w rodzinach i występowaniu przemocy, co z kolei łączy się ze wzrastającą liczbą przestępstw.
- Ponadto zauważa się niechęć do udziału mieszkańców w życiu społecznym, o czym świadczy niska frekwencja w wyborach sołeckich w 2015 roku, czy chociażby brak lub niewielka ilość funkcjonujących organizacji pozarządowych.
- Z uwagi na istniejącą substancję mieszkaniową (w tym o charakterze socjalnym), obszar ten wykazuje wysoką kumulację problemów związanych z wykluczeniem społecznym oraz niedostosowaniem do potrzeb mieszkańców świadczonych usług społecznych.
- Zauważa się również niewystarczającą aktywność oraz świadomość ekologiczną społeczności lokalnej.

Dlatego też należy podjąć kompleksowe działania niwelujące wskazane powyżej najważniejsze problemy.

II.6. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Jednym z najważniejszych elementów Programu Rewitalizacji, jest „szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji (...) obejmująca analizę negatywnych zjawisk, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru”. Zgodnie z powyższym diagnoza wyznaczonego obszaru obejmowała sfery: społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną i środowiskową. Problemy analizowane w ramach wszystkich aspektów wzajemnie się przenikają, a podział na sfery tematyczne ma charakter umowny. Takie szerokie rozpoznanie oraz identyfikacja skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych pozwoliła na przygotowanie projektów o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i większym oddziaływaniu.

Niniejsza szczegółowa diagnoza pomimo pewnych powiązań z diagnozą przeprowadzoną na potrzeby delimitacji obszaru rewitalizacji nie jest z nią tożsama. Różnice widoczne są zarówno w zakresie terytorialnym badań oraz poziomie ich szczegółowości. Pogłębiona diagnoza jest analizą przyczynowo – skutkową, pokazuje zakres oraz intensywność występowania danych problemów, a także źródła ich powstawania.

Celem pogłębionej diagnozy jest poznanie potrzeb, wyznaczenie celów rewitalizacji oraz określenie działań, jakie należy podjąć, aby wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Co ważne, pogłębiona diagnoza została wykonana przy współudziale badań ankietowych, które zostały przygotowane dla każdej z miejscowości osobno oraz zostały przekazane podczas spotkań z mieszkańcami. Łącznie przekazano 400 ankiet. Zwrotnie otrzymano 262 ankiet (65,5 %). Najwięcej ankiet otrzymano z miejscowości Łoźnica (91,30 %) oraz z m. Miodowice (87,93%) i Rokita (77,59%). Najmniejsze zainteresowanie ankietami przejawiali mieszkańcy podobszaru Czarnogłowy (42,71 %).

Tabela 26 Zestawienie obrazujące ilość dostarczonych i zebranych ankiet

Miejscowość	Liczba pełnoletnich mieszkańców podobszaru	Ilość gospodarstw domowych	Ilość ankiet (wypełnionych)	%	
				Pełnoletnich mieszkańców, którzy wzięli udział w ankiecie	Gospodarstw domowych, które wzięły udział w ankiecie
Czarnogłowy	544	192	82	15,07	42,71
Łoźnica	247	92	84	34,01	91,30
Miodowice	86	60	51	59,30	87,93
Rokita	157	58	45	28,66	77,59
Razem	1034	372	262	25,34	70,43

Źródło: opracowanie własne

Poniżej dokonano opisu poszczególnych sfer w ramach pogłębionej diagnozy, przy udziale partycypacji społecznej, na bazie wyników z ankiet w poszczególnych miejscowościach.

a) sfera społeczna

Problemy społeczne rozumiane są jako zjawiska, które dotyczą wielu osób w społeczności oraz mają charakter powtarzający się, a nie jednorazowy. Są zjawiskami niekorzystnymi dla danej społeczności, ocenianymi przez zbiorowość, której dotyczą, jako niepożądane, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania.

Często problemy społeczne można przezwyciężyć przez zbiorowe działanie. Warto jednak pamiętać, że duże problemy zwykle rodzą się z mniejszych. Np. alkoholizm wśród młodzieży może mieć swoją przyczynę w braku ciekawych ofert spędzania wolnego czasu w danej okolicy.

Pojęciem odnoszącym się do szerokiego zakresu działań, relacji i postaw społecznych jest kapitał społeczny. Według badaczy Banku Światowego, kapitał społeczny określić można jako: **„instytucje, związki, postawy i wartości, które kierują relacjami między ludźmi i przyczyniają się do wzrostu ekonomicznego i społecznego”**. Zgodnie z tą definicją kształtowanie kapitału społecznego dokonuje się wszędzie tam, gdzie „trenowane” są umiejętności społeczne, gdzie jednostka wkracza w sieć relacji i „ujawnia się” w przestrzeni publicznej. Budowanie kapitału społecznego ma miejsce w rodzinie, szkole, zakładzie pracy, klubie sportowym czy w kontaktach z instytucjami publicznymi, zarówno formalnymi jak i nieformalnymi.

POGŁĘBIONA DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Niniejsza diagnoza przyczynia się do oceny i charakterystyki danego fragmentu życia społecznego w odniesieniu do szerszych zjawisk oraz procesów występujących na obszarze rewitalizacji, wskazuje także czynniki społeczne, które mogą stać się zalążkiem pożądanych zmian.

Pogłębionej diagnozie w sferze społecznej zostały poddane konkretne problemy społeczne, które widzą mieszkańcy wokół siebie, na bazie ankiet a także danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wyniki w poszczególnych miejscowościach w zakresie sfery społecznej były następujące:

1) Miejscowość Czarnogłowy

Miejscowość po 1945 roku była użytkowana przez Państwowe Gospodarstwo Rolne (PGR). Do dnia dzisiejszego na terenie miejscowości widać pozostałości tych zabudowań. Wiele z mieszkań jest nadal zamieszkałych przez byłych pracowników PGR. Wiele budynków ma pokrycia dachu z eternitu i wymagana jest ich wymiana. Jest to obszar z licznymi zaniedbaniami społecznymi i infrastrukturalnymi (drogi, obszary rekreacyjne, azbest na budynkach mieszkalnych).

Jest to miejscowość z dużym udziałem osób starszych i ujemnym saldem mieszkańców. W miejscowości mieszka 77 osób korzystających z pomocy społecznej. To także obszar z dużą ilością osób długotrwale bezrobotnych (33 osoby) i korzystających z Pomocy Państwa w dożywianiu (28 osób). Ponadto wieś cechuje wysoka przestępczość (aż 30 w ciągu lat 2014-2016) i tym samym wydanych niebieskich kart (7 sztuk). Tutaj także rodzi się najmniej w Gminie dzieci a także występuje jak na tak dużą miejscowość (aż 770 osób), mała liczba podmiotów gospodarczych i wysoki udział budynków po byłych PGR-ach.

ANALIZA ANKIET

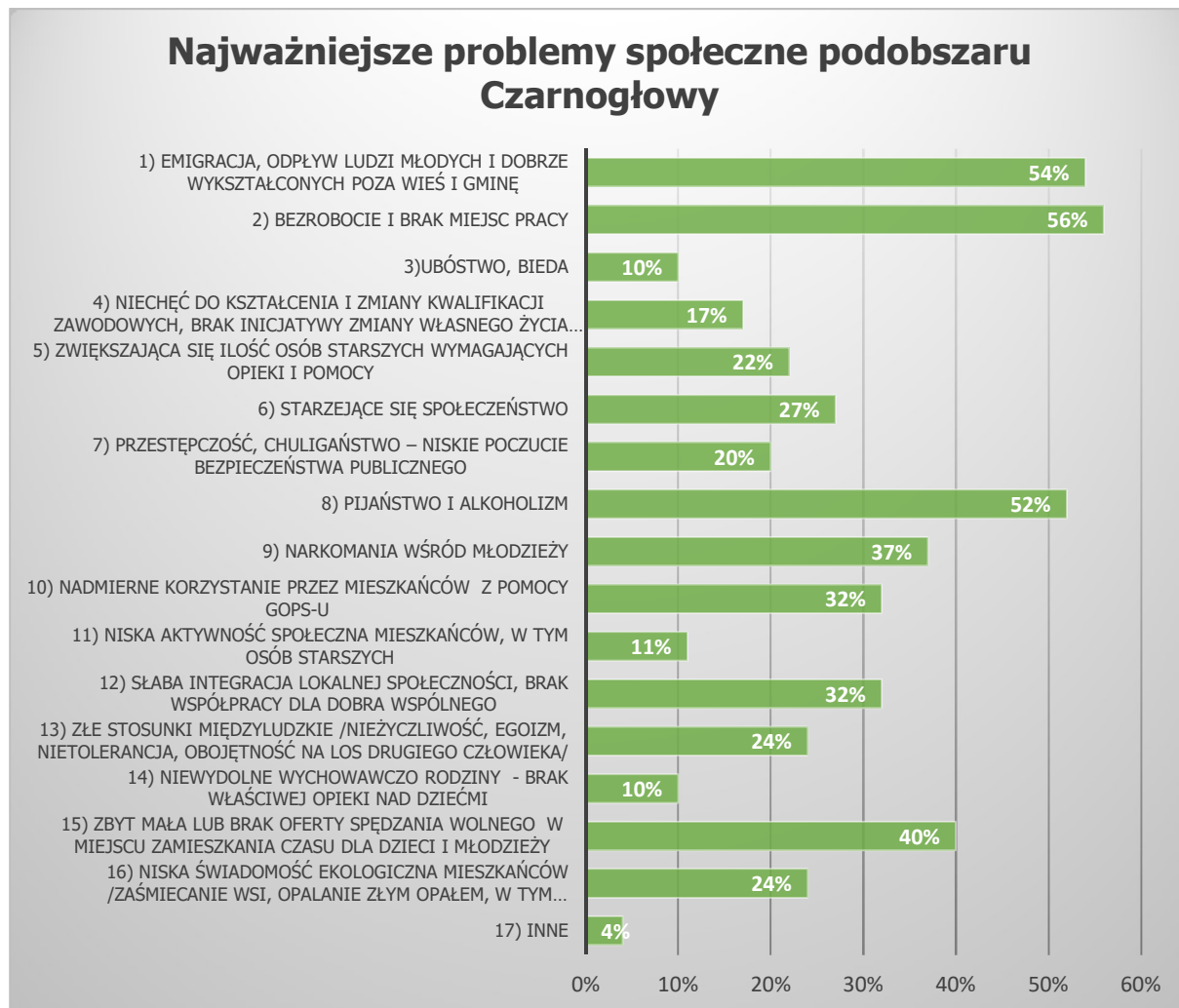
W procesie konsultacji społecznych mieszkańcy podobszaru Czarnogłowy określili miejsce swojego zamieszkania i społeczność słowami:

- najlepsza wieś
- wieś bez żadnych perspektyw do życia młodych ludzi
- piękna wioska
- zaniedbana wieś
- duża i piękna wieś, potrzeba zmian na lepsze
- miejscowość w której warto zainwestować
- jedna z większych miejscowości, która od dawna czeka na jakieś zmiany
- miejscowość w którą warto inwestować, wówczas i mieszkańcy to zmobilizuje
- miejscowość w którą warto inwestować i odnowić naszą wieś, ponieważ byłoby bezpieczniej
- miejscowość w której brakuje bezpieczeństwa na drogach w postaci chodników i progów zwalniających na ul. Dąbrowskiego
- zgrana lecz zaniedbana wieś
- bardzo ładna miejscowość tylko zapomniana, brak nakładów inwestycyjnych ze strony Urzędu
- wieś zaniedbana przez gminę, wiele wysypisk śmieci, palenie plastików na byłej selfie
- gmina nie wywiązuje się z obowiązków, wieś zaniedbana a społeczność zniechęcona
- wieś zaniedbana przez gminę, w której od lat nie robi nic, przede wszystkim drogi, drogi i jeszcze raz drogi i krawężniki. Śmieci wyrzucane do pieców – brak kontroli przekazywanych worków na plastiki
- wieś zaniedbana, drogi są w stanie krytycznym, brak chodników, brak kontroli spalania śmieci
- wieś zaniedbana przez gminę,
- kiedyś tętniąca życiem, dziś umiera zarośnięta krzakami, podtopiona oraz z mnóstwem dzikich wysypisk
- zaniedbana wieś, brudna społeczność, bezmyślnie zanieczyszczone środowisko
- wieś martwa i brudna, społeczność której brakuje jedności
- społeczność zamknięta w swoich domach, brak wspólnoty
- brak współpracy między mieszkańcami – 2 x
- wieś zaniedbana i brudna – 2 x
- wieś popadająca w ruinę
- bardzo słabo rozwinięta miejscowość pod względem infrastruktury technicznej
- uboga, szara, zaniedbana wioska, bez pespektyw na lepsze czasy i decyzje władz gminy
- bardzo zaniedbana miejscowość - nie tylko przez mieszkańców, lecz konkretnych postanowień władz gminy
- wieś bez perspektyw na lepsze jutro
- wiocha
- wieś z pięknym jeziorem
- piękna wieś
- piękna okolica
- miejscowość opanowana przez bezpańskie psy
- szara, smutna, zaniedbana wieś
- miejscowość, gdzie brak jest zainteresowania osobami starszymi, a tych jest coraz więcej
- miejscowość w której nie są prowadzone żadne prace modernizacyjne (zły stan dróg na ul. Lipowej, brak jest chodników, co jest niebezpieczne dla dzieci. Brakuje ławek na których mogłyby spędzać czas osoby starsze.
- ładna wieś ale zapomniana przez władze Gminy
- piękna miejscowość o dużych możliwościach
- duży obszar o dużych możliwościach
- wieś z niewykorzystanym potencjałem
- zniszczona miejscowość (selfa, itp.) bez perspektyw

- zaniedbana, brudna miejscowość, bez pomocy lekarskiej, poczty, itp.
- brak perspektyw na lepszą przyszłość wsi w obecnej postaci
- wymierająca miejscowość, pełna nieżyczliwych i obojętnych ludzi, dodatkowo dotkniętych alkoholizmem i innymi problemami
- wieś mało rozwijająca się społecznie i manualnie, brak zachęty do mobilizacji, brak możliwości
- miła, zgrana wieś warta zainwestowania i odbudowania
- zgrana wieś
- wieś, która czeka na zmiany
- niezgodna wieś
- bardzo zjednana wieś z miłymi ludźmi
- bardzo zaniedbana wieś przez Gminę wieś, od 70 lat Gmina nie inwestuje w tą wieś. Brak opieki medycznej, bardzo zły stan techniczny dróg.
- zaniedbana wieś pod względem czystości.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący odpowiedzi mieszkańców, którzy wzięli udział w ankietach w na terenie m. Czarnogłowy

Wykres 1 Najważniejsze problemy społeczne podobszaru Czarnogłowy widziane oczami mieszkańców – wyniki ankiety

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Powyższe elementy pokazują, że dla mieszkańców najbardziej widocznym problemem jest bezrobocie i brak miejsc pracy. Na element te zwróciło uwagę 56 % ankietowanych, uznając jako problem najważniejszy.

Kolejnym elementami, na które zwrócili uwagę mieszkańcy to: emigracja, odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych poza wieś i gminę (54 %) oraz pijaństwo i alkoholizm. itp. Elementy te wskazało 52 % osób biorących udział w ankietach. Problem ten wiąże się także z innymi aspektami, wpływającymi na niskie poczucie bezpieczeństwa publicznego, powodowane przez przestępczość i chuligaństwo. Elementy te znalazły swój wyraz w wynikach diagnozy, gdzie w ramach problemów społecznych można te czynniki zauważyć.

Takie wyniki ankiety potwierdzają, że na danym obszarze jest wysokie bezrobocie, które ma swoje przełożenie na alkoholizm i pijaństwo, które jest elementami wpływającymi na słabe więzi społeczne i niechęć mieszkańców wobec siebie.

Kolejnymi problemami, które doskwierają mieszkańcom, to zbyt mała lub brak oferty spędzania wolnego w miejscu zamieszkania czasu dla dzieci i młodzieży. Na problem ten zwróciło uwagę 40 % ankietowanych.

Stąd też uważa się, że należy poszukiwać rozwiązań, które będą integrować społeczeństwo i dadzą szansę na samorozwój, a także powstrzymają proces emigracji i odpływu ludzi młodych z badanego podobszaru i z Gminy.

Ważnym dla podkreślenia powyższych odpowiedzi jest fakt, że ankiety wypełniały w większości osoby pracujące (46 %), niepracujące (37 %) oraz emeryci/renciści (13 %), w większym stopniu kobiety (61%) niż mężczyźni (39 %) z wykształceniem zawodowym (27 %), wyższym (24 %) oraz podstawowym (23 %) i średnim (22 %). Kategoria wiekowa osób wypełniających ankietę wahała się od 18 do 50 lat oraz powyżej 65. roku życia. Najwięcej ankiet wypełnili jednak mieszkańcy powyżej 65 roku życia (24%). Najstarsza osoba miała 71 lat. Najmłodsza 15. Wiek poprodukcyjny potwierdza tym samym pierwszy z problemów wskazany w diagnozie jako udział osób w wieku poprodukcyjnym.

STRUKTURA BEZROBOCIA

Biorąc pod uwagę wyniki diagnozy miejscowość Czarnogłowy ma jeden z najwyższych wskaźnik udziału osób bezrobotnych na tym obszarze. Największy odsetek stanowią kobiety (56%).

2) Miejscowość Miodowice

W historii wsi nie funkcjonowały państwowe gospodarstwa rolne (PGR) na tak dużą skalę jak w innych miejscowościach, choć pozostałości na tym obszarze są widoczne. Pomimo tego jest to obszar z licznymi zaniedbaniami społecznymi i infrastrukturalnymi.

Jest to miejscowość z dużym udziałem młodych mieszkańców (aż 86 osób na 121 mieszkających w miejscowości). W miejscowości mieszkają 4 osoby korzystające z pomocy, 1 osoba jest niepełnosprawna oraz 1 samotna korzystająca z pomocy.

W miejscowości brak jakiegokolwiek organizacji pozarządowej oraz działają jedynie 4 podmioty gospodarcze, co powoduje, że jest to wieś z jednym z najniższych wskaźników zarejestrowanych działalności gospodarczych. Elementy te mają tym samym przełożenie na długotrwałe bezrobocie oraz liczbę udzielanej pomocy społecznej mieszkańcom, których na danym obszarze jest dużo więcej niż na wielu obszarach w Gminie Przybiernów. Miejscowość cechuje także wysoki odsetek przestępczości i wydanych „niebieskich kart”.

ANALIZA ANKIET

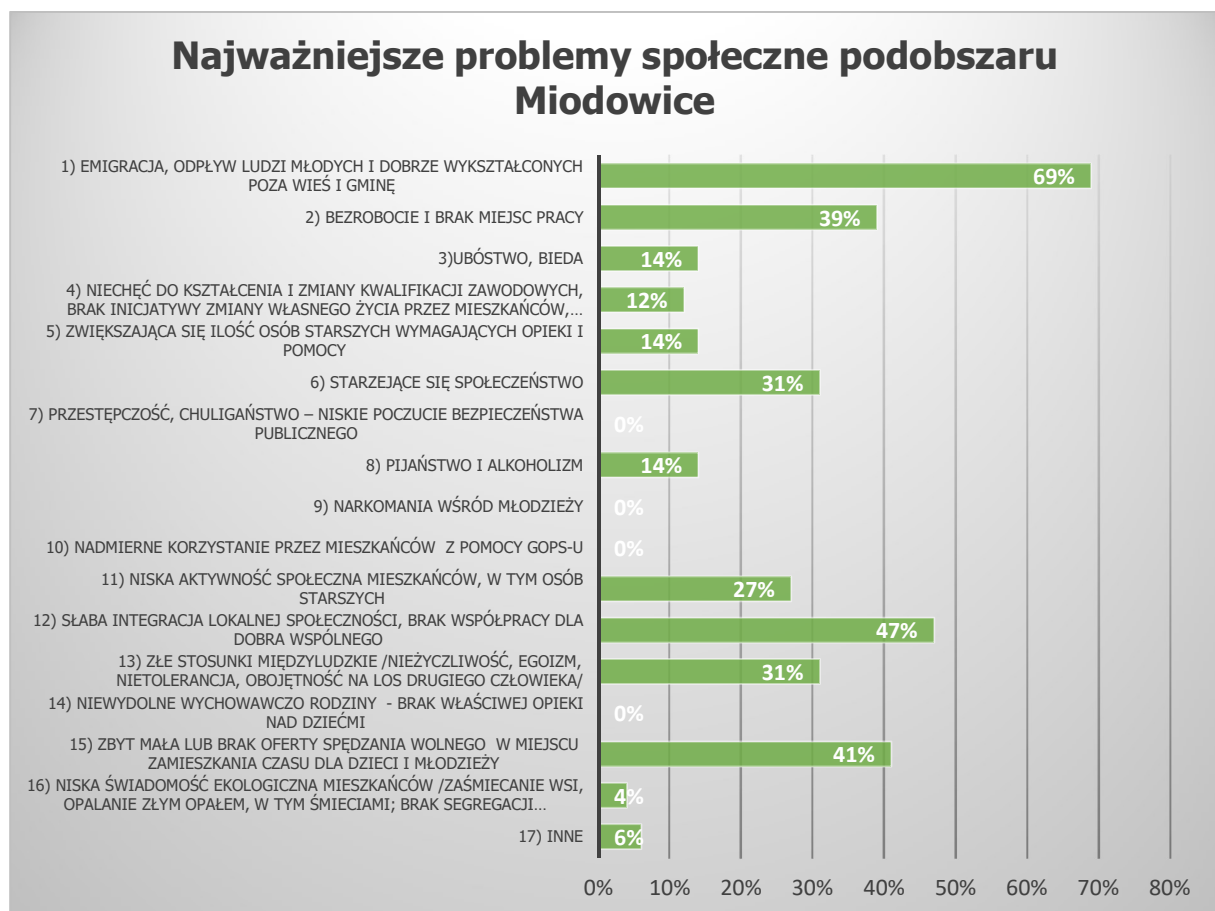
W procesie konsultacji społecznych mieszkańcy podobszaru Miodowice określili miejsce swojego zamieszkania i społeczność słowami:

- mała zapomniana wieś, brak dróg, chodników i komunikacji z innymi miejscowościami
- biedna wioska zapomniana przez Gminę – 2 x
- piękna miejscowość zapomniana przez Boga i ludzi
- pięknie położona wieś, o ogromnym potencjale turystycznym
- przyjazna wieś, brak boiska „ORLIK” dla młodzieży
- opuszczona miejscowość zapomniana przez wszystkich
- zapomniana miejscowość z brakiem komunikacji do większych miast
- przyjazna wieś, w której brakuje młodych ludzi i obiektu rekreacyjnego dla wszystkich mieszkańców (np. boisko orlik)
- wieś, która wszystkim się podoba, ale nikt nie chce jej wspomóc w uzyskaniu statusu wsi nowoczesnej
- starzejąca się wioska, ponura
- wieś z pięknym krajobrazem lecz zaniedbana – 2 x

- krajobraz, środowisko
- przyjazna miejscowość, ludność pomocna w nagłych zdarzeniach losowych
- wieś, która potrzebuje rozbudowy infrastruktury
- wieś bez komunikacji (PKS, BUS)
- mało kompleksowa wieś – 2 x
- piękna lecz zaniedbana miejscowość
- miejscowość, która potrzebuje zainteresowania lokalnego społeczeństwa oraz gminy, aby poprawić jej wygląd i zachęcić młodzież do pozostawania
- wieś potrzebująca pomocy aby mogła zacząć się rozwijać
- starzejąca się wieś z brakiem dostępu do wszelkiej komunikacji
- zaniedbana wieś z brakiem komunikacji miejskiej i przydomowych oczyszczalni ścieków
- zaniedbana zdegradowana wieś, która ma potencjał i możliwości stania się pięknym miejscem
- pięknie położona wieś, lecz wymaga modernizacji
- centrum Puszczy Goleniowskiej ale wymaga odnowy i modernizacji
- mała wioska, brak funduszy na rozbudowę infrastruktury
- bardzo piękna miejscowość potrzebująca rozbudowy wsi i przyływu mieszkańców
- najbardziej zaniedbana wieś w Gminie, potrzebująca środków na rozwój wsi
- zaniedbana miejscowość, która potrzebuje rozwinięcia infrastruktury w agroturystykę i rozbudowę wsi
- wieś która potrzebuje środków finansowych w rozbudowę agroturystyki dróg i chodników
- piękna wieś

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący odpowiedzi mieszkańców, którzy wzięli udział w ankietach w m. Miodowice:

Wykres 2 Najważniejsze problemy społeczne podobszaru Miodowice widziane oczami mieszkańców –wyniki ankiety

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Analizując powyższe odpowiedzi zauważyć można, iż mieszkańcom miejscowości Miodowice najbardziej doskwiera emigracja, odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych poza wieś i gminę. Element ten wskazało 69 % osób, które wzięły udział w ankietach. Kolejnym elementem ściśle powiązany ze stanem społecznym na obszarze miejscowości jest słaba integracja lokalnej społeczności, brak współpracy dla dobra wspólnego. Wskazało je 47 % mieszkańców. Na kolejnym miejscu (niemalże równorzędnym) znalazły się odpowiedzi: zbyt mała lub brak oferty spędzania wolnego w miejscu zamieszkania czasu dla dzieci i młodzieży oraz bezrobocie i brak miejsc pracy. Wskazało je odpowiednio 41 i 39 % mieszkańców.

Odpowiedzi te znajdują swoje potwierdzenie w diagnozie, gdzie obszar miejscowości ma wysoki poziom długotrwałego bezrobocia (powyżej średniej dla Gminy), wysoki udział osób korzystających z Programu Państwa w dożywianiu oraz wysoki odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny i z pomocy społecznej. Elementy te potwierdzają występujące na tym obszarze biedę i ubóstwo.

Ważnym dla podkreślenia powyższych odpowiedzi jest fakt, że ankiety wypełniały w większości osoby pracujące (57 %), niepracujące (33 %) oraz emeryci/renciści (8%), w większym stopniu kobiety (51%) niż mężczyźni (49 %) z wykształceniem zawodowym (47 %), średnim (24 %), wyższym (18 %) oraz podstawowym (6 %). Kategoria wiekowa osób wypełniających ankietę związana była z osobami młodymi: 19-26 lat (ok 26 %), od 30 do 56 lat (46 %), powyżej 60 lat (22 %). W ankiecie wzięli także seniorzy – 2% w wieku 90 i więcej lat.

3) Miejscowość Rokita

Wieś Rokita to obszar z licznymi zaniedbaniami społecznymi i infrastrukturalnymi. Jest to miejscowość z dużym udziałem osób starszych. Ważnym elementem dla podobszaru jest brak drogi, co utrudnia poszukiwanie pracy i do niej dojazd. Brak pracy dla wszystkich mieszkańców wsi o czym świadczy także niski udział podmiotów gospodarczych. Dzieci i młodzież korzystają z placu w centrum, jednak jest to teren zaniedbany, nie ogrodzony i nie oświetlony, co utrudnia korzystanie z niego w okresie jesienno-zimowym. Dla osób starszych brak jakiegokolwiek infrastruktury.

W miejscowości brak jakiegokolwiek organizacji pozarządowej oraz działa 11 podmiotów gospodarczych, co nie jest liczbą dużą jak na obszar miejscowości. Elementy te mają tym samym przełożenie na długotrwałe bezrobocie oraz liczbę udzielanej pomocy społecznej mieszkańcom. Pomimo dużej ilości osób w wieku produkcyjnym (157 z 232 mieszkających na danym obszarze) występuje tu wysoki wskaźnik bezrobocia.

ANALIZA ANKIET

W procesie konsultacji społecznych mieszkańcy podobszaru Rokita określili miejsce swojego zamieszkania i społeczność słowami:

- w sumie miła wieś
- sama zawiść i nienawiść
- wieś pełna wyobcowanych i zawistnych ludzi
- mała wieś
- duża ilość zachowań patologicznych
- wieś pełna złych i smutnych ludzi
- spokojna wieś
- zamierająca miejscowość, jednakże w przypadku silnego bodźca zewnętrznego potrafiąca się pięknie rozwijać
- zaniedbana wieś
- mała miejscowość o dużych możliwościach
- przyjazna wieś, za krótko mieszkam
- fajna wieś przyjazna, przydałaby się altanka obok placu zabaw do organizacji różnych zabaw dla dzieci do schronienia, do spotykania się
- piękna wioska
- piękne okolice tylko zaniedbane, ludzie niezyczliwi
- samolubne społeczeństwo
- zbyt mała ilość inicjatyw oddolnych
- umierająca wieś- miejscowość dyskryminowana przez Władze Gminy, nie licząca się ze zdaniem miejscowej społeczności
- miejscowość odcięta od reszty społeczności
- miejscowość, która powinna być integrowana pomiędzy młodzieżą i starszym pokoleniem

- wieś zaniedbana. Brak jakiegokolwiek inwestycji w tą wieś
- wieś zaniedbana – 2 x
- miejscowość z dużymi możliwościami – tylko chęci brak
- miejscowość w której jest Zakład Pracy i wpływają pieniądze do Gminy
- miejscowość, która najwięcej wnosi do Gminy, a najmniej z niej dostaje.
- wspaniała, czysta i dużo lasów, dobrze byłoby żeby Gmina o nią zadbała
- wieś zaniedbana przez władze Gminy (mało inwestycji) oraz mieszkańców (brak inicjatyw społecznych). Duża wieś z zamiejscowym sołectwem.
- wieś w której nic nie jest zrobione
- wieś w której nic nie ma
- spokojni ludzie ale do czasu
- wieś zaniedbana gospodarczo
- wieś zaniedbana przez lata, ludzie są nieufni, zdesperowani sytuacją życiową, trzeba to zmienić
- wieś jest zaniedbana i jest dużo konfliktów
- wieś w której są zakłady pracy ale nie ma rozrywek
- wieś zaniedbana przez Gminę. Gdyby nie było zabytków to nic by w niej nie było.
- sąsiedzi konfliktowi
- wieś, która wymaga pomocy w zakresie remontów budynków gminnych, przystanków autobusowych
- wieś zapomniana przez Gminę – 2 x
- od 70 lat nic w wiosce nie zostało zrobione. Brak świetlicy gdzie można by było coś zorganizować. Brak chodników, wody, drogi w złym stanie technicznym
- wieś zaniedbana od kilkudziesięciu lat
- wioska ze źle prowadzoną infrastrukturą – woda, kanalizacja, drogi, chodniki

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący odpowiedzi mieszkańców, którzy wzięli udział w ankietach w m. Rokita:
Wykres 3 Najważniejsze problemy społeczne podobszaru Rokita widziane oczami mieszkańców – wyniki ankiety

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Powyższe elementy pokazują, że mieszkańcom danego obszaru najbardziej doskwierają problemy związane ze zbyt małą lub brakiem oferty spędzania wolnego w miejscu zamieszkania czasu dla dzieci i młodzieży. Na element ten zwróciło uwagę 64 % ankietowanych uznając jako problem najważniejszy. Problem ten wiąże się także z innymi aspektami, które powodują połączenie elementów przez co w miejscowości widoczna jest słaba integracja lokalnej społeczności, brak współpracy dla dobra wspólnego na co uwagę zwrócili w swoich odpowiedziach 49 % ankietowanych. Równie ważnymi problemami są także emigracja, odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych poza wieś i gminę na co wskazało 42 % ankietowanych oraz na równi niechęć do kształcenia i zmiany kwalifikacji zawodowych, brak inicjatywy zmiany własnego życia przez mieszkańców, brak chęci podjęcia pracy a także starzejące się społeczeństwo. Problemy te zauważyło prawie połowa ankietowanych (udzielone odpowiedzi w każdym przypadku po 40 %). Na kolejnych miejscach, ale o niemalże tej samej intensywności ankietowani wskazali „złe stosunki międzyludzkie /nieżyczliwość, egoizm, nietolerancja, obojętność na los drugiego człowieka/ (36 % ankietowanych) i powiązane z tym bezrobocie i brak miejsc pracy (31 % odpowiedzi), oraz zwiększająca się ilość osób starszych wymagających opieki i pomocy i pijaństwo i alkoholizm (29 % ankietowanych). Elementy te potwierdzają tym samym, że brak dobrych relacji międzyludzkich nie jest sytuacją przypadkową. Konflikty i brak wzajemnego porozumienia na rzecz wspólnoty mieszkańców nie jest łatwym do przewyższenia faktem. Tym samym diagnoza społeczna, jak i opinie samych mieszkańców o społeczności m. Rokity wyrażone w ankietach wskazują na głęboki konflikt wewnątrz tej społeczności, niską ocenę wspólnoty, w której żyją. Dlatego też należy poszukiwać rozwiązań, które będą integrować społeczeństwo i dadzą szansę na samorozwój, a także powstrzymają proces emigracji i odpływu ludzi młodych z miejscowości i Gminy.

Ankiety wypełniały przede wszystkim kobiety (62%) w przeważającej liczbie osoby pracujące (64 %), z wykształceniem zawodowym (38 %) i średnim (36 %). W gronie wypełniających ankietę nie zabrakło także osób z wykształceniem podstawowym (20 %) i wyższym (7 %). Wiek ankietowanych wahał się od 28 do 77 lat, przy czym największą grupą były osoby w wieku 30-65 lat (75 %) oraz następnie mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym 66 lat i więcej (13 %).

Powyższe odpowiedzi są także potwierdzeniem przeprowadzonej wcześniej diagnozy, która wskazała, że największe problemy w miejscowości stanowi duża liczba osób starszych - seniorów, wysoki wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych, (jeden z najwyższych w Gminie), a także duża liczba osób korzystających z pomocy Państwa w dożywianiu oraz duża liczba wydanych niebieskich kart. Dodatkowo widoczny jest niski udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Jednocześnie zauważalny jest ujemny trend demograficzny, co potwierdzają także mieszkańcy wskazując na emigrację (szczególnie osób młodych) z miejscowości i Gminy.

4) Miejscowość Łoźnica

Wieś ma tradycje po Państwowych Gospodarstwach Rolnych. Zapóźnienia te widać niemalże w każdym obszarze życia społecznego. Jest to obszar z licznymi zaniedbaniami społecznymi i infrastrukturalnymi. Brak tutaj jakiegokolwiek obiektu, który służyłby mieszkańcom (światlica).

Jest to miejscowość z dużym udziałem młodych mieszkańców. W miejscowości mieszka 10 osób korzystających z pomocy, 5 osób jest niepełnosprawnych oraz 4 osoby samotne korzystające z pomocy. Dodatkowo jest jedna osoba wymagająca pomocy innych osób. We wsi jest duża ilość osób długotrwale bezrobotnych (12 osób) oraz korzystających z opieki asystenta rodziny (2 osoby). Problemy te powielane są z roku na rok, co widać także po ilości osób korzystających z pomocy społecznej.

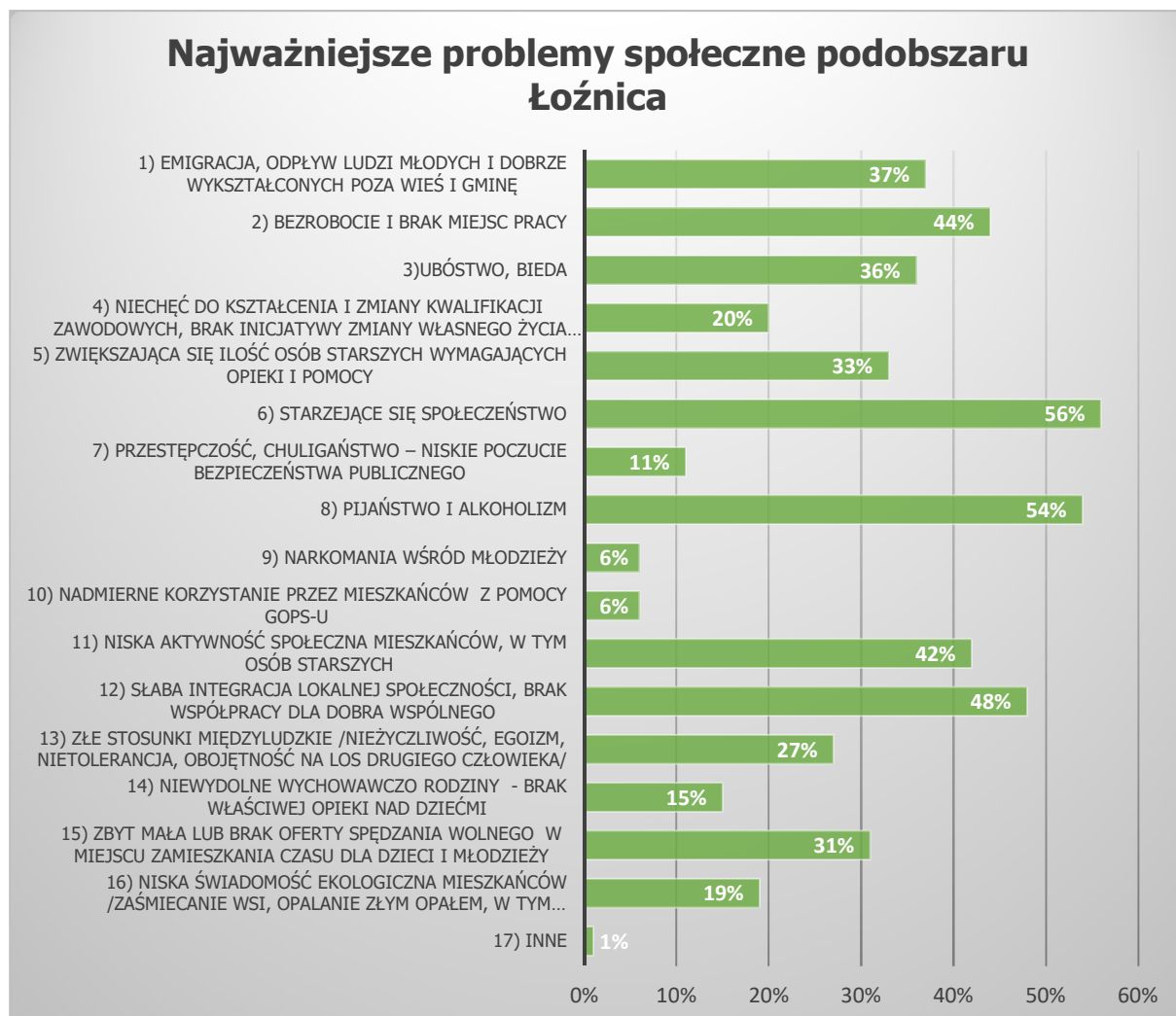
ANALIZA ANKIET

W procesie konsultacji społecznych mieszkańcy podobszaru Łoźnica określili miejsce swojego zamieszkania i społeczność słowami:

- zaniedbana wieś, która przy niewielkim nakładzie pracy może zmienić się w bardzo miłe miejsce do zamieszkania
- miejscowość, która ma fajne miejsce na spotkania
- wieś w której młoda czy starsza osoba (senior) nie ma zbytnio co robić
- spokojna wieś – 6 x
- ładna wieś tylko bardzo zaniedbana – 2x
- brak zainteresowania ze strony administracji
- wieś zapomniana przez władze – 3 x
- patologia – 2 x

- tragedia
- ładna wieś, lecz za dużo osób pijących pod sklepem, słaba integracja
- fajna wioska, ale Gmina nic nie robi dla łośnicy
- ciekawa miejscowość, fajne społeczeństwo
- wieś położona w biednej Gminie, z dużą ilością mieszkańców żyjących w środowisku patologicznym
- wieś spokojna, społeczność niezintegrowana
- wieś, w której czas jakby się zatrzymał
- piękna miejscowość, ale trochę zaniedbana. Mieszkańcy są słabo zintegrowani, nie chcą się razem spotykać.
- wieś w której Gmina nic nie robi
- jedna z wsi w okolicy, która nie ma świetlicy! Trzeba to zmienić !
- nie dofinansowana wieś z brakiem oferty dla mieszkańców
- zapomniana wieś przez Gminę, powinna być zamknięta od stacji bo nie da się tą drogą przejść – straszne w 20 wieku
- piękna, zapomniana przez Gminę wieś, niedoinwestowana miejscowość
- wiocha

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący odpowiedzi mieszkańców, którzy wzięli udział w ankietach w łośnicy:
Wykres 4 Najważniejsze problemy społeczne podobszaru łośnica widziane oczami mieszkańców – wyniki ankiety

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Analizując odpowiedzi mieszkańców zauważyć można iż największym problemem społecznym na tym obszarze jest „starzejące się społeczeństwo” na co uwagę zwróciło 56 % ankietowanych oraz „pijaństwo i alkoholizm” (54 % ankietowanych). Zostało to także połączone ze „słabą integracją lokalnej społeczności, brak współpracy dla dobra wspólnego” oraz bezrobocie i brak miejsc pracy na co wskazało odpowiednio 48 i 44 % ankietowanych. Elementy te oddają tym samym nastroje mieszkańców w związku z faktem, że w miejscowości brakuje obiektów użyteczności publicznej (świetlice, miejsca spotkań), gdzie mieszkańcy mogliby zacieśniać kontakty społeczne i poznawać się nawzajem. Brak miejsca do wspólnych spotkań z ciekawą ofertą spędzania wolnego czasu, jest naturalną konsekwencją braku chęci pozostawiania na tym obszarze przez osoby młode. Dużym problemem społecznym wskazanym w diagnozie oraz zauważonym przez ankietowanych jest niska aktywność społeczna mieszkańców, w tym osób starszych (42 % odpowiedzi) oraz emigracja, odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych poza wieś i gminę (37 % odpowiedzi). Obszar ten obok m. Czarnogłowy i Miodowice jest obszarem gdzie występuje największa w skali Gminy Przybiernów ilość problemów społecznych. Zatem obszar ten (podobnie jak cały obszar wskazany do rewitalizacji) wymaga szczególnego zainteresowania i podjęcia wspólnych (także z mieszkańcami) działań, które będą przyczyniać się do niwelowania tego zjawiska.

Ankiety wypełniali przede wszystkim mężczyźni (56 %) w przeważającej liczbie osoby pracujące (69 %), z wykształceniem zawodowym (37 %) i średnim (30 %). W gronie wypełniających ankietę nie zabrakło także osób z wykształceniem podstawowym (15 %) i wyższym (11 %). Co ważne ankiety wypełniały także osoby uczące się (2 %) oraz osoby bez wykształcenia (5 %). Wiek ankietowanych wahał się od 18 do 86 lat, przy czym największą grupą były osoby w wieku 30-58 lat (66 %) oraz następnie mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym 59 lat i więcej (28 %).

Pogłębiona diagnoza potrzeb społecznych

Na etapie spotkań informacyjnych mieszkańcy podobszarów wyznaczonych do rewitalizacji, poprzez wypełnienie ankiet wskazali dla swoich obszarów zamieszkania działania, które w pierwszej kolejności Gmina powinna wdrożyć realizując proces rewitalizacji. Działania te przedstawiono poniżej, zaznaczając jednocześnie po 3 najczęściej zaznaczane przez ankietowanych odpowiedzi.

Tabela 27 Wykaz działań na obszarze rewitalizacji, które powinny zostać podjęte w celu odnowy społecznej mieszkańców

Nazwa działania	Czarnogłowy	Miodowice	Rokita	Łóżnica
1) Stworzenie oferty spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież /zajęcia świetlicowe, wycieczki, rajdy, itp./	44%	76%	76%	63%
2) Stworzenie na miejscu oferty szkoleń, kursów aktywizujących osoby bezrobotne	59%	31%	29%	35%
3) Stworzenie oferty wspólnego spędzania czasu przez seniorów, osoby samotne – stworzenie klubu seniora	37%	14%	51%	32%
4) Zapewnienie profesjonalnej opieki osobom starszym samotnym	37%	27%	44%	56%
5) Działania integrujące mieszkańców wsi /wspólne akcje społeczne, festyny, zabawy, ogniska, itp./	50%	59%	60%	56%
6) szkolenia z zakresu drobnej przedsiębiorczości – prowadzenia własnej działalności gospodarczej	22%	14%	9%	15%
7) Organizacja zajęć terapeutycznych związanych z alkoholizmem, narkomanią, uzależnieniem od Internetu	22%	8%	13%	25%
8) Stworzenie w świetlicy poradnictwa rodzinnego /psycholog rodzinny, radca prawny, terapeuta/	29%	12%	31%	20%

Nazwa działania	Czarnogłowy	Miodowice	Rokita	Łoźnica
9) Stworzenie pomocy w aktywizacji zawodowej i społecznej dla niepracujących zawodowo kobiet /doradztwo zawodowe, szkolenia zawodowe, psycholog, możliwość darmowego uzyskania prawa jazdy, itp./	33%	27%	27%	23%
10) Inne				
brak lekarza, poczty w miejscowości, powstanie miejsc pracy dla lekarzy - utworzenie gabinetów, przywrócenie ośrodka zdrowia	6%			
brak współpracy z Urzędem Gminy, budowa boiska Orlik		8%		
plac zabaw, chodniki, pomoc młodym rodzinom wielodzietnym, wykonać miejsce spotkań dla ludzi			11%	
stworzenie świetlicy, szkolenia z ekologii, wyciąganie konsekwencji za zaśmiecanie wsi, dobudowa oświetlenia obok posiadłości mieszkańców wsi,				10%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wypełnionych ankiet

b) sfera gospodarcza

Jako determinanty negatywnych zjawisk gospodarczych wskazuje w szczególności na niski stopień przedsiębiorczości oraz słabą kondycję lokalnych przedsiębiorstw. Głównym problemem związanym z badaniem przedsiębiorczości i stanu gospodarki na poziomie lokalnym jest słaba dostępność oraz niska jakość danych statystycznych gromadzonych przez poszczególne instytucje. Niewiele jest również badań naukowych, na które można się powołać analizując poziom przedsiębiorczości. Niedobór informacji powoduje, że pogłębiona diagnoza wymaga spojrzenia na zagadnienia gospodarcze w oparciu o obserwacje własne oraz badania jakościowe (rozmowy z lokalnymi przedsiębiorcami).

Specyfika gospodarki na obszarze rewitalizacji opiera się głównie o niewielkie podmioty gospodarcze działające w branży usługowej. Na terytorium 4 miejscowości objętych obszarem rewitalizacji działa łącznie 75 podmiotów z 325 w całej Gminie tj. 23,08 % wszystkich podmiotów. W Gminie Przybiernów i na obszarze rewitalizacji brak dużego przedsiębiorcy, który byłby siłą napędową lokalnej gospodarki. Zauważalne są natomiast liczne pozostałości budynków i obiektów po byłym Państwowym Gospodarstwie Rolnym (PGR) w miejscowości Czarnogłowy i Łoźnica.

Tabela 28 Liczba podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji

Nazwa miejscowości	Liczba podmiotów gospodarczych
Czarnogłowy	47
Miodowice	4
Rokita	11
Łoźnica	13
Razem	75

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Gminy Przybiernów

c) sfera funkcjonalno-przestrzenna

Uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne na obszarze rewitalizacji są różne w każdej z miejscowości. Występujące problemy są pochodną problemów społecznych i słabej więzi społecznej z resztą gminy. Ma na to wpływ przeszłość miejscowości, często powiązana z obszarami, które były zarządzane przez Państwo Polskie.

Analizując poszczególne obszary miejscowości objętych rewitalizacją zauważyć można że:

Podobszar Czarnogłowy

Sala / świetlica wiejska	Duży obiekt społeczny – GOK, w którym funkcjonuje Instytucja Kultury
Stan dróg w miejscowości	Przez miejscowość przebiega droga powiatowa Istnieje także odcinek drogi gminnej w kierunku jeziora w złym stanie technicznym
Sieć wodociągowa	Funkcjonująca
Sieć kanalizacyjna	Sprawna, nowa, obejmuje 100 % mieszkańców
Zieleń urządzona	Brak
Obiekty sportowe	Stadion sportowy wymagający remontu Sala gimnastyczna w szkole podstawowej Brak oświetlenia i ogrodzenia tych obiektów oraz brak boiska do piłki siatkowej
Obiekty rekreacyjne	Piękne jezioro Czarnogłowskie
Obiekty / tereny integracyjne	Altana integracyjna oraz miejsce do grilla
Obiekty zabytkowe	wiatrak holenderski wpisany do rejestru zabytków

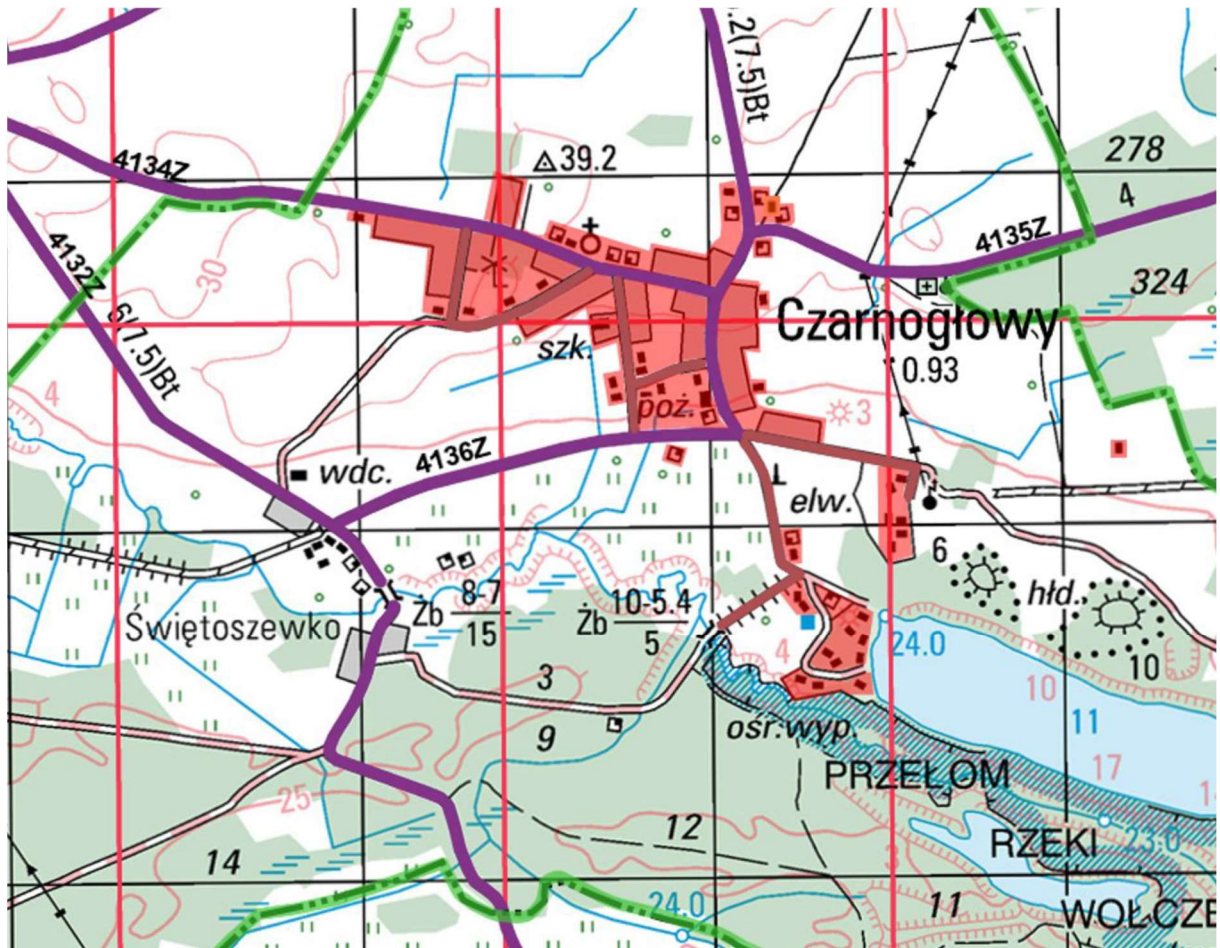
W wyniku wdrożonego procesu partycypacji społecznej mieszkańcy miejscowości wskazali, iż najpoważniejszymi problemami na ich obszarze związanymi z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej i stanem infrastruktury technicznej są (zaznaczono 4 najczęściej określone):

Tabela 29 Najpoważniejsze problemy sfery funkcjonalno-przestrzennej w miejscowości Czarnogłowy – wyniki ankiety

Miejscowość Czarnogłowy	% odpowiedzi
1) Brak dostępu do placu zabaw wraz z ogrodzeniem oraz siłowni zewnętrznej	55%
2) Zły stan techniczny drogi gminnej we wsi wraz z infrastrukturą techniczną (chodniki)	91%
3) Zły stan obiektów mieszkaniowych – wymagana termomodernizacja	30%
4) Zły stan szkoły podstawowej - wymagana jej modernizacja	24%
5) Słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjna i sportowa – konieczna budowa boiska do piłki siatkowej	39%
6) Niezadawalające dostępowość zagospodarowanej przestrzeni publicznej (zieleń, ławki)	46%
7) Niski poziom bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w związku z brakiem zagospodarowania jeziora	63%
8) Azbest na budynkach mieszkaniowych	9%
9) Przystarzałe wyposażenie GOK-u	16%
10) inne: wrzucanie toksycznych śmieci do pieców (np.. plastiki), oświetlona droga na cmentarz	5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Mapa obrazująca zamieszkały podobszar Czarnogłowy przeznaczony do rewitalizacji

Źródło: Geo Map

Zdjęcia miejscowości Czarnogłowy

Źródło: archiwum Gminy Przybiernów

Zdjęcia miejscowości Czarnogłowy

Źródło: archiwum Gminy Przybiernów

Podobszar Miodowice

Sala / świetlica wiejska	Stosunkowo nowa, wybudowana kilka lat temu
Stan dróg w miejscowości	Przez miejscowość przebiega droga powiatowa wymagająca naprawy, brak chodnika, przez co jest duże niebezpieczeństwo przemieszczania się
Sieć wodociągowa	Funkcjonująca
Sieć kanalizacyjna	Brak, jedynie 11 % mieszkańców posiada dostęp do przydomowych oczyszczalni.
Zieleń urządzona	Brak
Obiekty sportowe	Boisko trawiaste
Obiekty rekreacyjne	Brak
Obiekty / tereny integracyjne	Brak
Obiekty zabytkowe	Brak

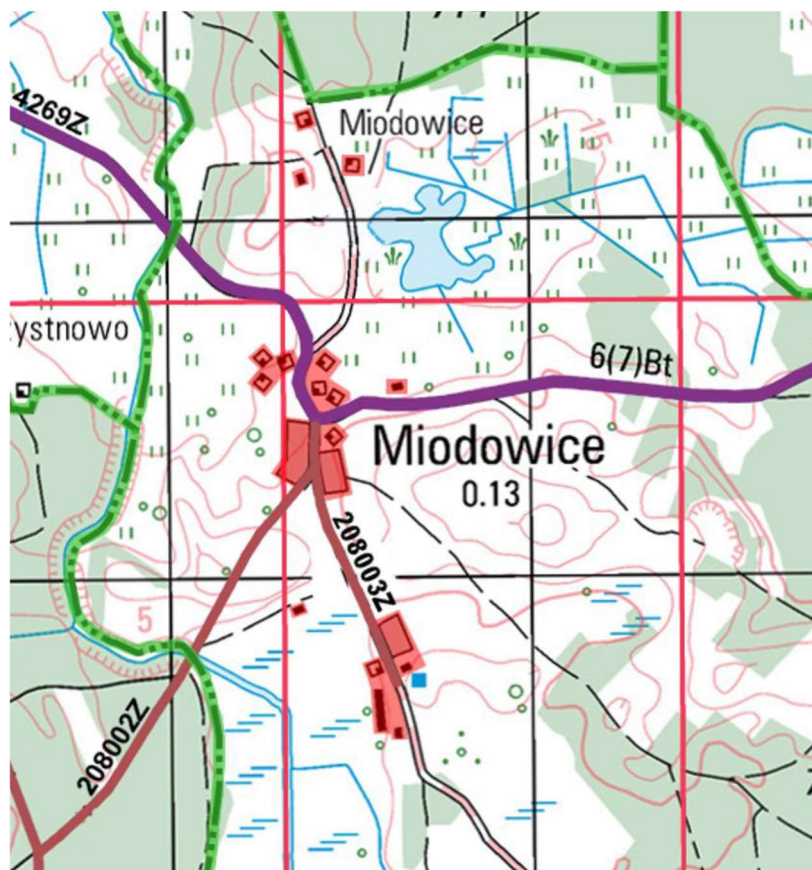
W wyniku wdrożonego procesu partycypacji społecznej mieszkańcy miejscowości wskazali, iż najpoważniejszymi problemami na ich obszarze związanymi z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej i stanem infrastruktury technicznej są (zaznaczono 4 najczęściej określone):

Tabela 30 Najpoważniejsze problemy sfery funkcjonalno-przestrzennej w miejscowości Miodowice – wyniki ankiety

Miejscowość Miodowice	% odpowiedzi
1) Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej	47%
2) Zły stan techniczny drogi gminnej we wsi wraz z infrastrukturą techniczną	86%
3) Zły stan obiektów mieszkaniowych – wymagana termomodernizacja	24%
4) Brak ogrodzenia placu zabaw i świetlicy wiejskiej, niewystarczające zagospodarowanie terenu	43%
5) Słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjna i sportowa /boisko wielofunkcyjne, place zabaw, siłownie zewnętrzne, itp/	47%
6) Niezadawalający dostęp do sieci Internetu szerokopasmowego	22%
7) Niski poziom bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w związku z brakiem ogrodzenia terenu sportowo-rekreacyjnego	25%
8) Azbest na budynkach mieszkaniowych	6%
9) Inne: brak chodnika do/ z przystanku i powrotu do domu dzieci ze szkoły, plac zabaw za świetlicą, pilna budowa ścieżek rowerowych, brak komunikacji (autobus)	12%

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Mapa obrazująca zamieszkały podobszar Miodowice przeznaczony do rewitalizacji

Źródło: Geo Map

Zdjęcia miejscowości Miodowice

Źródło: archiwum Gminy Przybiernów

Podobszar Rokita

Sala / świetlica wiejska	Brak
Stan dróg w miejscowości	Przez miejscowość przebiega droga powiatowa nr 4125Z i 1040Z w złym stanie technicznym, w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkaniowych
Sieć wodociągowa	Sprawna
Sieć kanalizacyjna	Sprawna, obejmuje prawie 90 % mieszkańców. Tylko 8 budynków nie jest podłączona, zaplanowano dla nich budowę przydomowych oczyszczalni ścieków
Zieleń urządzone	Brak
Obiekty sportowe	Brak
Obiekty rekreacyjne	Brak
Obiekty / tereny integracyjne	Brak
Obiekty zabytkowe	Brak

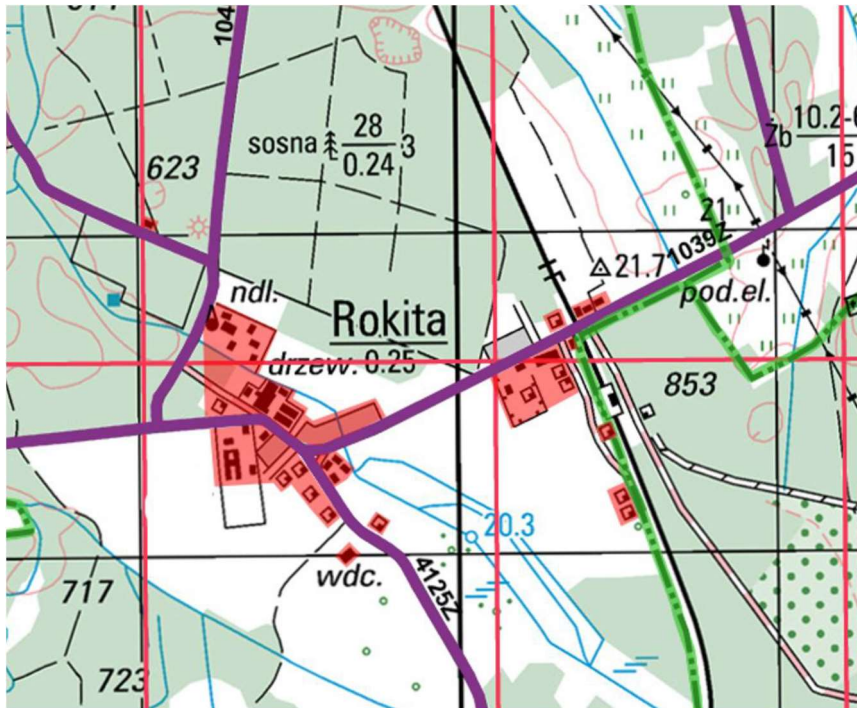
W wyniku wdrożonego procesu partycypacji społecznej mieszkańcy miejscowości wskazali, iż najpoważniejszymi problemami na ich obszarze związanymi z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej i stanem infrastruktury technicznej są (zaznaczono 4 najczęściej określone):

Tabela 31 Najpoważniejsze problemy sfery funkcjonalno-przestrzennej w miejscowości Rokita – wyniki ankiety

Miejscowość Rokita	% odpowiedzi
1) Zły stan techniczny drogi gminnej we wsi wraz z infrastrukturą techniczną (chodniki)	93%
2) Zły stan obiektów mieszkaniowych – wymagana termomodernizacja	42%
3) Brak placu zabaw dla dzieci i siłowni zewnętrznej	84%
4) Słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjna i sportowa /boisko wielofunkcyjne, urządzenia rekreacyjne, itp/	67%
5) Niezadawalający dostęp do sieci Internetu szerokopasmowego	24%
6) Azbest na budynkach mieszkaniowych	36%
7) inne: słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjno-techniczna (ścieżka rowerowa na trasie Rokita- Moracz, Rokita-Przybiernów), brak świetlicy, problemy z wodą, brak chodnika do stacji PKP i 2 lub 3 lamp oświetleniowych, które by oświetlały drogę do stacji PKP, brak placu zabaw ani boiska, brak chodnika łączącego obie Rokity	18%

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Mapa obrazująca zamieszkały podobszar Rokita przeznaczony do rewitalizacji oraz zdjęcia z miejscowości Rokita

Źródło: Geo Map

Źródło: archiwum Gminy Przybiernów

Podobszar Łoźnica

Sala / świetlica wiejska	Brak
Stan dróg w miejscowości	Przez miejscowość przebiega droga powiatowa 4132Z, 4137Z i gminna (208025Z) w złym stanie technicznym Brakuje chodników oraz dojścia do przystanku autobusowego
Sieć wodociągowa	Sprawna
Sieć kanalizacyjna	Obejmująca 100 % mieszkańców, dla nowych budynków planowana budowa przydomowych oczyszczalni
Zieleń urządzona	Duży teren gminny przy stadionie do zagospodarowania
Obiekty sportowe	Duże pełnowymiarowe boisko trawiaste – stadion KS Orzeł Łoźnica, wymagające zagospodarowania, oświetlenia, ogrodzenia i budowy drogi dojazdowej do obiektu
Obiekty rekreacyjne	Nowy plac zabaw
Obiekty / tereny integracyjne	Altana integracyjna przy stadionie
Obiekty zabytkowe	park dworski pałac (ruina) kościół M B Królowej Polski

W wyniku wdrożonego procesu partycypacji społecznej mieszkańcy miejscowości wskazali, iż najpoważniejszymi problemami na ich obszarze związanymi z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej i stanem infrastruktury technicznej są (zaznaczono 4 najczęściej określone):

Tabela 32 Najpoważniejsze problemy sfery funkcjonalno-przestrzennej w miejscowości Łoźnica – wyniki ankiety

Miejscowość Łoźnica	% odpowiedzi
1) Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej	37%
2) Zły stan techniczny drogi gminnej we wsi wraz z infrastrukturą techniczną	81%
3) Zły stan obiektów mieszkaniowych – wymagana termomodernizacja	42%
4) Niewystarczające zagospodarowanie terenu przestrzeni publicznej (zieleń, ławki)	31%
5) Słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjna i sportowa /boisko wielofunkcyjne, place zabaw, siłownie zewnętrzne, itp/	51%
6) Niezadawalający dostęp do sieci Internetu szerokopasmowego	23%
7) Niski poziom bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w związku z brakiem ogrodzenia terenu sportowo-rekreacyjnego	4%
8) Azbest na budynkach mieszkaniowych	29%
9) Inne: brak oświetlenia koło cmentarza, koło pałacu, na boisku, odcinek drogi w stronę Sobieszewa Budzyńscy-Karczma, na boisku uniemożliwia korzystanie z boiska po zmierzchu, bardzo zły stan drogi od torów do zakrętu, brak świetlicy, poprawa oświetlenia - teren po PGR, boisko, itp., spalone i stare budynki nierozsebrane szpecą okolicę. Główne skrzyżowanie koło PGR nigdy nie jest koszone, brak chodników, niedostateczne zabezpieczenie terenu przy pałacu, niewłaściwy stan rowu melioracyjnego (zarośnięty, płytki, zaśmiecony), brak dostępu do sieci wodociągowej, także za mostem w stronę Czarnogłów	57%

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Zdjęcia miejscowości Łoźnica

Źródło: archiwum Gminy Przybiernów

Reasumując:

Zabudowa na obszarze rewitalizacji jest w znacznym stopniu nieuporządkowana i chaotyczna, a przestrzenie ogólnodostępne – niefunkcjonalne, co znacznie obniża estetykę obszaru, powodując brak atrakcyjnych przestrzeni publicznych dla mieszkańców, sprzyjających integracji i nawiązywaniu kontaktów społecznych. W zakresie infrastruktury technicznej istnieją takie problemy jak: braki w sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, a także bardzo niska estetyka oraz standard techniczny nawierzchni części ulic i dróg powiatowych, budynków po byłych PGR-ach które zostały przeznaczone na mieszkania dla byłych pracowników. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji występują zabytki w postaci: wiatrak holenderski w m. Czarnogłowy oraz ruiny pałacu, park dworski i kościół w Łoźnicy.

Dodatkowo na obszarze niektórych miejscowości ciągle jeszcze istnieje problem z azbestem, który znajduje się na obiektach mieszkalnych w znaczącej ilości. Elementy te na obszarze rewitalizacji przedstawiono w kolejnych podrozdziałach.

d) Sfera techniczna

Negatywne zjawiska w sferze technicznej w rozumieniu zapisów Ustawy o rewitalizacji dotyczą w szczególności poziomu degradacji technicznej obiektów budowlanych oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska. Gmina Przybiernów nie posiada obecnie inwentaryzacji stanu technicznego poszczególnych budynków, w tym budynków mieszkalnych. Jednak na podstawie przeprowadzonych obserwacji można wskazać obiekty budowlane, które wymagają natychmiastowej modernizacji czy remontu.

Budynki mieszkalne

Zły stan budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji dotyczy w szczególności miejscowości, gdzie występują zabudowania po byłych PGR-ach (Czarnogłowy, Łoźnica). Są to głównie budynki powstałe w latach 70-90 - tych XX w. i zazwyczaj do teraz nie były w żaden sposób odnawiane, remontowane. Z biegiem lat, mimo ochrony konserwatorskiej, charakterystyczne elementy układu urbanistycznego i samych budynków uległy niekorzystnym zmianom. Utworzenie wspólnot, ale i podejście gminy do własnych zasobów miało wpływ na stan techniczny i wizualny, w jakim te budynki się znajdują obecnie. Budynki wymagają natychmiastowego remontu, w katastrofalnym stanie są części wspólne, dachy, okna i drzwi. Budynki nie są podłączone do sieci ciepłowniczej i często mieszkania opalane są węglem.

W skład obiektów mieszkalnych wymagających wsparcia w zakresie głębokiej termomodernizacji wchodzi budynki we wskazanych wyżej miejscowościach. Jednak na dzień tworzenia dokumentu, nie zgłosiła się żadna ze wspólnot chętna do aplikowania o środki w ramach RPOWZ. Nie mniej jednak otwarta formuła dokumentu umożliwia wszystkim chętnym podmiotom na dopisanie swoich inwestycji do niniejszego dokumentu.

Zdegradowane obiekty budowlane na obszarze rewitalizacji

Obiekty budowlane wymagające modernizacji zlokalizowane są na całym obszarze rewitalizacji. Na szczególną uwagę, ze względu na bardzo zły stan techniczny oraz wyjątkowe znaczenie dla tożsamości lokalnej zasługują :

- Zabytkowy Kościół pw. MB Królowej Polski w m. Łoźnica.

Na estetykę i funkcjonalność przestrzeni publicznych, a także poprawę warunków zamieszkania mają zasadniczy wpływ obszary zieleni (przede wszystkim parki, skwery, zieleńce, ogrody działkowe, tereny zieleni nieurządzonej, a nawet drobne elementy zieleni: szpalery, drzewa, trawniki). Na terenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji jest niewiele terenów zieleni urządzonej. Chociaż występują tu zespoły zieleni, to wymagają uporządkowania w zagospodarowaniu. Tereny zieleni odpowiednio zagospodarowane i pielęgnowane podnoszą atrakcyjność krajobrazu, tworzą klimat obszarów oraz pełnią funkcje wypoczynkowe i ochronne.

Ważnym elementem funkcjonowania mieszkańców jest także dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej lub oczyszczalni ścieków oraz dróg utwardzonych. Pomimo tego na obszarze rewitalizacji występują obszary, gdzie takiego dostępu brak lub jest on niewielki.

Miejscowościami, gdzie brak takiego dostępu, lub dostęp jest niewielki do sieci kanalizacyjnej są Miodowice oraz Rokita. Dostęp mieszkańców do dróg utwardzonych jest najmniejszy w miejscowościach Miodowice (27,27) oraz Czarnogłowy (77,23).

Drogami, które wymagają natychmiastowej reakcji są przede wszystkim drogi powiatowe w miejscowościach: Łoźnica, Rokita i Miodowice a także Czarnogłowy. Problem ten wskazała w każdej miejscowości objętej rewitalizacją największa liczba mieszkańców .

Analiza potencjałów lokalnych

Ważnym elementem pogłębionej diagnozy jest również określenie lokalnych potencjałów, które można wykorzystać do przezwyciężenia stanu kryzysowego na danym obszarze. Bez takiego podejścia nie ma szans na powodzenie procesu rewitalizacji oraz na trwałą i realną poprawę jakości i warunków życia społeczności lokalnej. Zidentyfikowane potencjały lokalne w podziale na miejscowości Gminy Przybiernów zawarte zostały w tabeli.

Tabela 33 Potencjały lokalne na obszarze rewitalizacji

Lp.	Nawa miejscowości	Zidentyfikowane potencjały lokalne
1.	Czarnogłowy	<ul style="list-style-type: none"> - istnienie obiektu użyteczności publicznej (Gminny Ośrodek Kultury, z długimi tradycjami), - zwarty obszar miejscowości - dostęp do czystego i pięknego jeziora Czarnogłowy - dostępny park rekreacyjny, - 100 % sieci kanalizacyjnej w miejscowości, - walory środowiskowe i turystyczne (jezioro), - wielu amatorów korzystających z akwenu wodnego (nurkowie, turyści) - pozostałości chałup ryglowych i murowanych przewidzianych do ochrony punktowej,

Lp.	Nawa miejscowości	Zidentyfikowane potencjały lokalne
		<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy potrzebujący lidera społeczności i organizacji pozarządowej oraz obiektów sportowych - aktywność społeczna - Ochotnicza Straż Pożarna - dużo dzieci (najwięcej w Gminie)
2.	Miodowice	<ul style="list-style-type: none"> - młode, integrujące się społeczeństwo, potrzebujące miejsca do spotkań - intensywnie rozwijająca się miejscowość - plac zabaw, - tereny zielone wymagające odtworzenia, - duży potencjał ludzki potrzebujący wsparcia animatora.
3.	Rokita	<ul style="list-style-type: none"> - malownicza, ładna miejscowość - ładne tereny zielone wymagające zagospodarowania - aktywni, integrujący się seniorzy - nowa sieć wodociągowa i kanalizacyjna
4.	Łoźnica	<ul style="list-style-type: none"> - duża ilość młodych ludzi - wysoki przyrost nowych mieszkańców oraz zwiększająca się ilość nowych budynków mieszkalnych - zintegrowana społeczność - 100 % sieci kanalizacyjnej w miejscowości, - ładny teren rekreacyjny przy stadionie KS Orzeł Łoźnica (do zagospodarowania) - aktywność społeczna - Klub Sportowy LZS Łoźnica - piękny, zabytkowy kościół, pałac i park wymagający wsparcia.

Źródło: opracowanie własne

Po dokonaniu całościowej analizy **problemów** oraz **potencjałów** zidentyfikowanych na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji, poniżej wskazano **skale i charakter zdiagnozowanych potrzeb**, które determinują zakres działań rewitalizacyjnych.

Zidentyfikowane potrzeby w zakresie przezwycięzania zjawisk kryzysowych w sferze społecznej to:

1. **Kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji** (szczególnie wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych) – niezbędne jest przerwanie procesu dziedziczenia ubóstwa, bezrobocia i patologii społecznych poprzez różnorodne i zindywidualizowane formy pracy zarówno z dorosłymi, jak i dziećmi czy młodzieżą, m.in. poprzez indywidualne wsparcie, animację społeczną, profilaktykę społeczną czy środowiskowe formy wsparcia zapewniające organizację czasu wolnego. W związku z tym konieczne jest przekazanie niniejszych działań na rzecz Gminnego Ośrodka Kultury w Czarnogłowach, który będzie jednostką skupiającą pomoc w zakresie społecznym. Realizowało będzie szeroki katalog działań prospołecznych, aktywizujących społeczność, rodziny, bezrobotnych, kobiety i seniorów. W obiekcie dyżury pełnić będzie duża ilość specjalistów, którzy będą zapraszani, aby pomagać lokalnej społeczności. GOK Czarnogłowy będzie współdziałać z funkcjonującymi świetlicami w m. Miodowice oraz poprzez Wiejski Dom Spotkań i Animacji w Budziszewicach realizowane będą działania na rzecz mieszkańców wsi Łoźnica, a świetlica w m. Moracz realizować będzie działania na rzecz mieszkańców m. Rokita poprzez szereg różnego rodzaju działań nakierowanych na pomoc mieszkańcom. Zakłada się, że działania podejmowane przez GOK Czarnogłowy i świetlice na pozostałych obszarach będą oddziaływały na takie wskaźniki jak: zmniejszenie długotrwałego bezrobocia, zwiększenie ilości osób podejmujących działalność gospodarczą, a w konsekwencji np. spadek liczby osób korzystających z pomocy asystenta rodziny czy różnych form pomocy społecznej. Działania podejmowane na rzecz aktywizacji kobiet z jednoczesną edukacją rodziców (zajęcia prowadzone przez pedagogów i psychologów) z zakresu pozytywnego wpływu wychowania przedszkolnego na rozwój dziecka powinny zwiększyć liczbę dzieci uczęszczających do przedszkoli.
2. **Przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia** – konieczne jest zmniejszenie wysokiego poziomu bezrobocia mieszkańców (szczególnie długotrwałego), spowodowanego zmianami strukturalnymi na rynku pracy, wynikającego z faktu istnienia na tym terenie obszarów po PGR-ach, co prowadzi do wzrostu liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Należy wdrożyć model

współpracy angażujący w proces udzielania pomocy środowisko lokalne, gminną i powiatową pomoc instytucjonalną oraz system samopomocy obywatelskiej w oparciu o różne środki i narzędzia (np. programy aktywizacji zawodowej we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Powiatowym Urzędem Pracy w Goleniowie), a także tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy. Główną rolę w realizacji tego zadania będą odgrywały: GOK w m. Czarnogłowy oraz świetlica w m. Miodowice. Instytucje te będą odpowiedzialne za aktywizację społeczną i zawodową osób bezrobotnych i ich rodzin. Realizowane będą szkolenia, kursy aktywizujące, zawodowe. GOK w m. Czarnogłowy zostanie także włączony w organizację prac społecznie użytecznych, staży zawodowych dla bezrobotnych, realizację projektów skierowanych do bezrobotnych., pod warunkiem dostępności środków pozabudżetowych na potrzeby Gminy Przybiernów.

3. **Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji we współdziałaniu na rzecz obszaru rewitalizacji** – niezbędne jest budowanie wspólnoty aktywnych mieszkańców wokół dobra wspólnego, zachęcanie do działania w organizacjach pozarządowych, wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez różne formy aktywności społecznej (m.in. „oddolne” inicjatywy, wydarzenia, imprezy wzmacniające więzi społeczne) we współpracy z podmiotami czy instytucjami działającymi na obszarze rewitalizacji.
4. **Wyrównanie szans edukacyjnych i kreowanie możliwości do rozwoju młodych ludzi** – istnieje pilna potrzeba zapewnienia odpowiednich warunków technicznych, a także możliwości w zakresie edukacji oraz samorozwoju w celu zwiększenia szans życiowych dzieci i młodzieży (m.in. wykształcenie postaw przedsiębiorczych, wprowadzanie i rozwijanie nowych kierunków i elementów kształcenia, organizacja różnorodnych zajęć pozalekcyjnych i różnych form spędzania czasu wolnego, rozwijających pasje i talenty). Działania te mogą być realizowane pod warunkiem dostępności dobrych warunków w obiektach publicznych (szkoła podstawowa w Czarnogłowach).
5. **Zapewnianie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym** – niezbędne jest zwiększanie usług opiekuńczych oraz organizacja aktywnych form spędzania czasu wolnego (zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych poprzez organizowanie cyklicznych wydarzeń i spotkań integracyjnych, warsztatów międzypokoleniowych, wycieczek itp.).
6. **Zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług publicznych** – zdiagnozowane potrzeby dotyczą przede wszystkim poprawy stanu technicznego budynków użyteczności publicznej oraz zwiększenia standardu świadczonych usług na rzecz mieszkańców (m.in. kulturalnych) i wprowadzenia nowych usług publicznych poprzez stworzenie nowych obiektów infrastrukturalnych na obszarach gdzie ich nie ma (doposażenie świetlic, budowa obiektów sportowych, siłownie zewnętrzne dla seniorów wspomagające ich ruch, budowa placów zabaw, etc.).

Zdiagnozowane potrzeby w zakresie przewyższania zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej to:

1. **Pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie handlu i usług** – istnieje pilna potrzeba w zakresie „przywrócenia” funkcji centrotwórczych oraz „ożywienia” gospodarczego, szczególnie na obszarach po byłych PGR-ach, przez podjęcie kompleksowych działań inwestycyjnych w przestrzeni, tworzących odpowiednią bazę techniczną oraz wdrożenie programów ułatwiających podjęcie działalności gospodarczych przez mieszkańców obszaru rewitalizacji.
2. **Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw i działalności gospodarczych mieszkańców na obszarze rewitalizacji** – zidentyfikowano potrzeby w zakresie uporządkowania oraz estetycznego i funkcjonalnego zagospodarowania przestrzeni publicznych do rozwoju i różnicowania prowadzonych działalności, a także kreowania przyjaznego klimatu do rozwoju przedsiębiorstw (m.in. ułatwienia formalno-prawne, zagospodarowanie przestrzeni i/lub obiektów pod działalność gospodarczą: biurową, usługową, handlową lub produkcyjną).
3. **Tworzenie warunków do rozwoju sektorów turystycznego i okołoturystycznego na obszarze rewitalizacji** – niezbędne jest podjęcie działań związanych z powstaniem spójnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej oraz kulturalnej, służącej aktywnemu wypoczynkowi oraz spędzaniu czasu wolnego na terenie obszaru rewitalizacji, a także umożliwiającej mieszkańcom założenie działalności gospodarczej związanej z sektorem okołoturystycznym. Mowa tutaj o działalności agroturystycznej, usługach rękodzielniczych, jarmarkach różności regionalnej

Zdiagnozowane potrzeby w zakresie przewyższania zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej to:

1. **Uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców** – zauważa się szereg potrzeb związanych z poprawą estetyki, funkcjonalności i bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej (szczególnie na obszarach po byłym PGR-rze) dla wzrostu aktywności społecznej i gospodarczej (m.in. poprzez tworzenie infrastruktury społecznej, elementów małej architektury, a także likwidowanie barier architektonicznych dla osób starszych i niepełnosprawnych).
2. **Zwiększenie funkcjonalności układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego** – konieczna jest przebudowa i/lub remont ulic przebiegających przez poszczególne miejscowości, budowa ścieżek rowerowych i pieszych, a także chodników i oświetlenia, co stworzy atrakcyjne i bezpieczne warunki do rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz wypoczynku i rekreacji mieszkańców. Poprawa jakości ciągów komunikacyjnych, w tym w szczególności nawierzchni dróg pozytywnie wpłynie na bezpieczeństwo ich użytkowników, a w dłuższej perspektywie dzięki np. uruchomieniu stałych połączeń komunikacji publicznej ułatwi połączenia z innymi miejscowościami w gminie oraz z większymi ośrodkami miejskimi, co ułatwi podjęcie zatrudnienia, korzystanie z oferty edukacyjnej (dostęp do przedszkoli i szkół) czy kulturalnej. Nowa infrastruktura drogowa poprawi estetykę wsi, a przez to samoocenę jej mieszkańców, zwiększy chęć pozostawiania ludzi młodych w danej miejscowości, zakładania działalności gospodarczej czy osiedlania się nowych mieszkańców.

Zdiagnozowane potrzeby w zakresie przewyższania zjawisk kryzysowych w sferze technicznej to:

1. **Zatrzymanie postępującej degradacji technicznej i/lub poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej i budynków prywatnych (w tym zabytkowych)** – zidentyfikowano na terenie obszaru rewitalizacji zdegradowane budynki będące w zasobach gminy, instytucji publicznych, innych podmiotów oraz własnością osób prywatnych (o charakterze mieszkaniowym i służących prowadzeniu działalności gospodarczych), które wymagają przeprowadzenia kompleksowych działań związanych m.in. z ich odbudową, przebudową, rozbudową i/lub remontem oraz uregulowaniem stanu prawnego w celu przywrócenia bądź nadania innych funkcji społecznych. Ich realizacja będzie możliwa z chwilą zgłoszenia niniejszych zadań do realizacji.
2. **Uporządkowanie i zwiększenie dostępu do podstawowej infrastruktury komunalnej dla użytkowników obszaru** – zdiagnozowano szeroki zakres potrzeb w zakresie uzupełnienia braków lub poprawy stanu technicznego podstawowej infrastruktury komunalnej (zwłaszcza w zakresie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej), wpływającej na warunki i jakość zamieszkania czy prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.

Zdiagnozowane potrzeby w zakresie przewyższania zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej to:

1. **Ograniczenie tzw. „niskiej” emisji zanieczyszczeń** – zdiagnozowano konieczność podjęcia kompleksowych działań zmniejszających wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza w zakresie różnych projektów pozwalających na zastąpienie starych, nisko sprawnych urządzeń grzewczych bardziej proekologicznymi rozwiązaniami dostarczającymi ciepło oraz zastosowanie odnawialnych źródeł energii.
2. **Zwiększenie terenów zieleni urządzonej służących wypoczynkowi i rekreacji mieszkańców** – zauważa się potrzebę w zakresie odpowiedniego uporządkowania i zagospodarowania przestrzeni publicznych w zieleni urządzonej, które przyczynią się do ochrony i kształtowania klimatu oraz środowiska zamieszkania, a także będą pełnić funkcje społeczne na rzecz mieszkańców różnych grup wiekowych.
3. **Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców** – potrzebne są inicjatywy edukacyjne dla mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie świadomości, postaw i zachowań ekologicznych przyczyniających się do ochrony środowiska naturalnego.

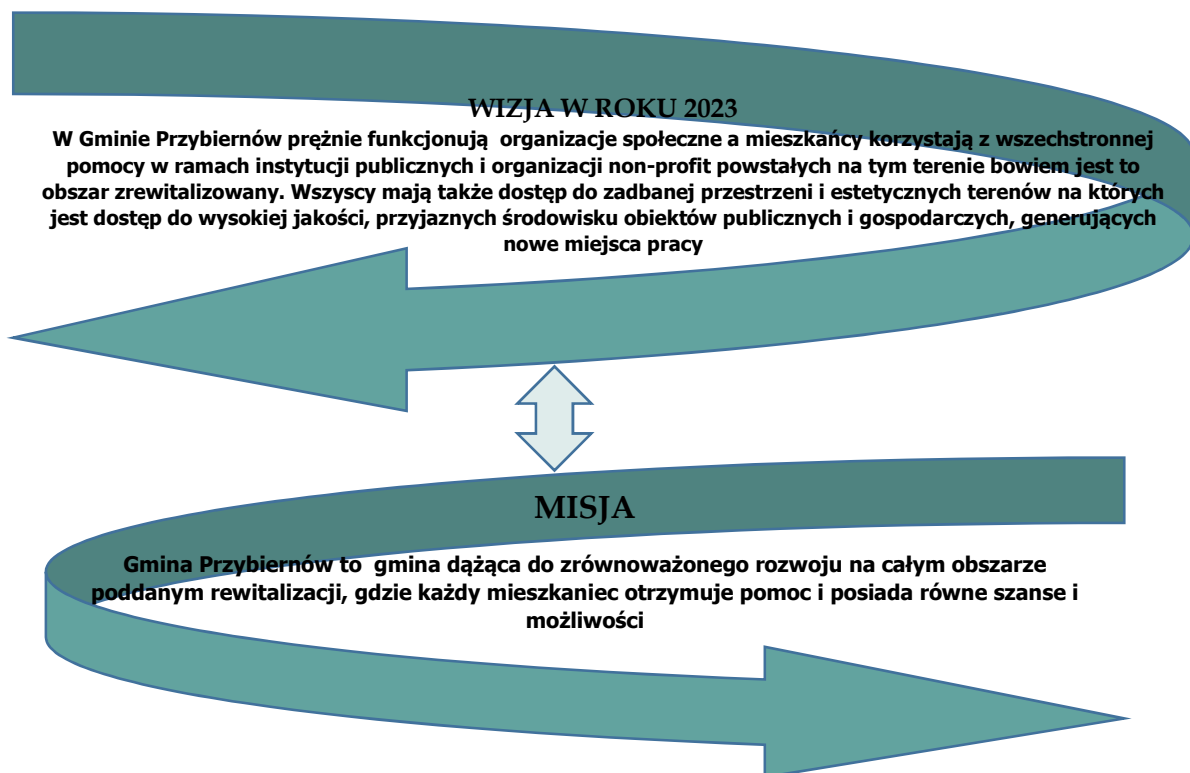
III. Część programowa

III. 1. Założenia Programu Rewitalizacji

Przeprowadzenie całościowej analizy zjawisk kryzysowych i potencjałów oraz wskazanie czynników mających szczególne znaczenie z punktu widzenia rewitalizacji pozwoliło określić strategiczne kierunki działań dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów. Określono wizję (planowany efekt), misję oraz 2 cele rewitalizacji, wokół których skoncentrowane zostały kierunki działań. Realizacja zaplanowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli na wykonanie misji, a tym samym wyprowadzenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

III. 1.1 Misja i wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów opracowany został w układzie uwzględniającym dwa kluczowe jego elementy, tj. *wizję* – pokazującą wizerunek obszaru rewitalizacji w przyszłości i *misję* – będącą naczelnym kierunkiem zintegrowanej polityki terytorialnej, wokół której koncentrować się będą kompleksowe i partnerskie działania wszystkich interesariuszy rewitalizacji. Na podstawie przeprowadzonej pogłębionej diagnozy, analizy zjawisk kryzysowych i lokalnych potencjałów oraz w wyniku wspólnej pracy warsztatowej interesariuszy rewitalizacji, sformułowano misję i wizję stanu wyznaczonego obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji.

W wyniku przeprowadzenia procesu rewitalizacji obszar Gminy Przybiernów stał się silniejszy - postrzegany przez mieszkańców jako dobre miejsce do życia i atrakcyjne centrum powiatu goleniowskiego. Dzieje się tak dzięki poprawie warunków zamieszkania w istniejących obszarach mieszkaniowych, szczególnie po byłych PGR-ach (miejscowość Czarnogłowy i Łoźnica), wykreowaniu nowej jakości przestrzeni na obszarze rewitalizacji (chodniki, mała infrastruktura, zagospodarowane jezioro, etc.) oraz rozbudowie przestrzeni rekreacyjnych i publicznych. W poszczególnych częściach obszaru rewitalizacji uruchomiona została aktywność mieszkańców przekładająca się na ważne dla ich życia inicjatywy i przedsięwzięcia. Wyjątkowym miejscem pod tym względem są Czarnogłowy gdzie funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury, który będzie oddziaływać swoim zakresem także na pozostałe obszary

rewitalizacji. Na całym obszarze podlegającym rewitalizacji mieszkańcy tworzą silniejszą społeczność lokalną - dbającą o swoją przestrzeń i realizującą działania na rzecz jej poprawy. W wyniku wspólnych działań z urzędem gminy, organizacje pozarządowe z przedsiębiorcami prowadzą projekty w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu. Dzięki przekształceniom otoczenia obszar miejscowości objętych rewitalizacją zyskują na prestiżu i są chętnie odwiedzane przez przyjezdnych z całego regionu. Poprawa jakości przestrzeni publicznych oraz warunków spędzania wolnego czasu oraz szeroka i dostępna oferta kulturalna są czynnikami integracji a także stanowią zachętę dla aktywnych nowych mieszkańców do osiedlania się na tym obszarze. Razem działania te sprawiają, że poprawia się sytuacja gospodarcza i materialna mieszkańców i przedsiębiorców. Mieszkańcy mają poczucie, że jakość ich życia poprawia się, a na przyszłość swoją i swojego miejsca zamieszkania patrzą z optymizmem.

Wizja obszaru rewitalizacji zawiera w sobie opis pożądanego stanu docelowego we wszystkich sferach, tj. społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.

W wymiarze *społecznym* na rewitalizowanym obszarze nastąpi poprawa warunków i jakości życia mieszkańców poprzez włączenie społeczne osób wykluczonych i/lub zagrożonych marginalizacją, a także aktywizację społeczną i integrację społeczności lokalnej, bazujących na tradycjach rolniczych tożsamości lokalnej – dzięki programom wsparcia oraz „oddolnym” inicjatywom lokalnym.

W wymiarze *gospodarczym* proces rewitalizacji przyczyni się w sposób bezpośredni do pobudzenia przedsiębiorczości mieszkańców (szczególnie w zakresie rozwoju funkcji turystycznej gminy opartej na lokalnych tradycjach), postaw przedsiębiorczych kapitału społecznego młodych ludzi, a w sposób pośredni – do „ożywienia” gospodarczego przestrzeni wokół centrum miejscowości objętych rewitalizacją.

W wymiarze *funkcjonalno-przestrzennym* po przeprowadzeniu kompleksowej rewitalizacji nastąpi ukształtowanie estetycznego, funkcjonalnego i bezpiecznego systemu przestrzeni publicznych, sprzyjających aktywności i przedsiębiorczości społeczności lokalnej oraz rozwojowi funkcji rekreacyjnych, wypoczynkowych czy turystycznych opartych o jezioro Czarnogłowskie.

W wymiarze *technicznym* dzięki realizacji kompleksowych działań zwiększy się dostępność mieszkańców do podstawowych usług komunalnych, a także poprawi się stan techniczny (w tym efektywność energetyczna) zdegradowanych budynków użyteczności publicznej, czy obiektów po PGR-rach umożliwiając tym samym nadanie im nowej lub przywrócenie pierwotnej funkcji.

W wymiarze *środowiskowym* nastąpi poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie tzw. „niskiej” emisji zanieczyszczeń, a także zwiększenie powierzchni i uporządkowanie terenów zieleni (zwłaszcza zabytków, terenów zielonych i przestrzeni przy obiektach użyteczności), które poprawią komfort życia mieszkańców. Dodatkowo usunięte będą elementy azbestowe na obiektach mieszkalnych.

III. 1.2 Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań

Wypełnienie przyjętej wizji i misji jest uwarunkowane realizacją postawionych celów rewitalizacji i zaplanowanych do realizacji kierunków działań, służących eliminacji lub ograniczeniu zdiagnozowanych na etapie diagnostycznym negatywnych zjawisk, ściśle odpowiadających przyjętym celom. Przedstawiona poniżej struktura założeń Programu Rewitalizacji jest odpowiedzią na zdiagnozowane problemy i potencjały, a także wynikające z nich potrzeby rewitalizacyjne. Cele rewitalizacji służą hierarchizacji działań w odniesieniu do wskazanych potrzeb, a także są powiązane z wizją stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

W ramach danego celu zaplanowano działania związane z pobudzeniem aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców, włączania społecznego osób wykluczonych oraz zagrożonych ubóstwem oraz wzmocnienia kapitału społecznego dzieci i młodzieży. Elementy te są odpowiedzią na określone na podstawie diagnozy obszaru rewitalizacji potrzeby związane z:

- 1) zwiększeniem zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 2) zwiększeniem poziomu udziału dzieci w wychowaniu przedszkolnym;
- 3) wyrównywaniem szans edukacyjnych i kreowaniem możliwości do rozwoju młodych ludzi, w tym także zwiększenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży;
- 4) zapewnieniem udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym;

- 5) aktywizacją zawodową kobiet w okresie produkcyjnym;
- 6) pobudzaniem przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie handlu i usług;
- 7) wspieraniem rozwoju przedsiębiorstw i działalności gospodarczych mieszkańców na obszarze rewitalizacji;
- 8) kompleksowym wsparciem osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji;
- 9) przeciwdziałaniem bezrobociu i zwiększaniem możliwości zatrudnienia;
- 10) zmniejszeniem wykluczenia komunikacyjnego.

Osiągnięcie założeń celu 1. jest ściśle związane z planowanym efektem rewitalizacji określonym w wizji stanu obszaru w sferach społecznej i gospodarczej.

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania wraz z przyczyniającymi się do jego realizacji kierunkami działań, które dotyczą: kształtowania funkcjonalnej i bezpiecznej przestrzeni publicznej, zapewniania dostępu do wysokiej jakości usług publicznych oraz ochrony środowiska i efektywnego wykorzystania zasobów lokalnych – odpowiada na określone na podstawie diagnozy obszaru rewitalizacji potrzeby związane z:

- 1) tworzeniem i przebudową obiektów integrujących i wspomagających mieszkańców obszaru w przewyżczeniu problemów dnia codziennego;
- 2) uporządkowaniem oraz stworzeniem atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;
- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 4) stworzenie mieszkańcom miejsca spotkań i integracji w postaci klubów, świetlic i centrów rozwoju wsi
- 5) zwiększeniem funkcjonalności układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego;
- 6) zatrzymaniem postępującej degradacji technicznej i/lub poprawą efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej, budynków prywatnych (w tym zabytkowych) a także wielolokalowych budynków mieszkalnych,
- 7) uporządkowaniem i zwiększeniem dostępu do podstawowej infrastruktury komunalnej dla użytkowników obszaru – w tym także budowa systemów kanalizacyjnych i wodociągowych;
- 8) tworzeniem warunków do rozwoju sektorów turystycznego i okołoturystycznego na obszarze rewitalizacji;
- 9) zwiększeniem terenów zieleni urządzonej służących wypoczynkowi i rekreacji mieszkańców a także aktywnemu wypoczynkowi;
- 10) poprawą stanu bezpieczeństwa publicznego na obszarze rewitalizacji;
- 11) zwiększeniem dostępności oraz poprawą jakości usług;
- 12) podniesieniem świadomości ekologicznej mieszkańców;
- 13) rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji.

Osiągnięcie założeń celu 2. jest ściśle związane z planowanym efektem rewitalizacji określonym w wizji stanu obszaru w sferach przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.

III. 2. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne w latach 2017–2023

Program Rewitalizacji dla Gminy Przybiernów złożony jest z listy planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (nazwanych projektami głównymi) oraz z charakterystyki pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych (określonych jako uzupełniające). Dzięki temu dokument jest konstrukcją złożoną z wielu różnorodnych projektów, która warunkuje osiągnięcie zaplanowanych efektów, a tym samym ich efektywne oddziaływanie na zidentyfikowane na etapie diagnozy zjawiska kryzysowe oraz wykorzystuje lokalne potencjały. Zaplanowane do realizacji zadania są kompleksowe i dążyć będą do niwelacji zdiagnozowanych wcześniej problemów na obszarze rewitalizacji. Ich zakres został przemyślany i poparty partycypacją społeczną (w ramach przeprowadzonych konsultacji i przekazanych przez mieszkańców pomysłów), co pozwoliło stworzyć zadania w sposób zapewniający połączone ze sobą elementy, które skierowane będą na konkretne rozwiązywanie problemów

na danym obszarze. Część z inwestycji pomimo faktu konieczności ich zaistnienia nie została wskazana z uwagi na fakt, że w chwili obecnej Gmina nie jest w stanie szczegółowo przedstawić planów inwestycyjnych co powiązane jest z obecną sytuacją budżetową Gminy. Nie mniej jednak zostawia się otwartą formułę dokumentu, który na obszarze rewitalizacji będzie mógł być rozszerzony o nowe tematy inwestycyjne, w zaplanowanym czasookresie – do roku 2023.

Zanim przystąpiono do stworzenia fiszek projektowych zebrano w formie tabelarycznej zaproponowane podczas konsultacji społecznych, w formie pisemnej oraz na podstawie wypełnionych ankiet tematy inwestycyjne oraz nieinwestycyjne, które na swoim obszarze chcieliby widzieć mieszkańcy danej miejscowości (wg hierarchii ważności). Przedstawiono je w poniższej tabeli:

Tabela 34 Działania inwestycyjne wg hierarchii ważności w poszczególnych miejscowościach – wyniki ankiet

Podobszar Czarnogłowy		Ilość odpowiedzi
1. Remont dróg w miejscowości oraz budowa chodników		91 %
2. Zagospodarowanie jeziora Czarnogłowskiego		80 %
3. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej (zielen, ławki)		59 %
4. Budowa placu zabaw wraz z ogrodzeniem oraz budowa siłowni zewnętrznej		56 %
5. Doposażenie GOK-u budowa boiska do piłki siatkowej (za GOK-iem)		52 %
6. Modernizacja szkoły podstawowej a przez to podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży		22 %
7. Termomodernizacja obiektów mieszkaniowych		13 %
8. Inne: - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci; - zajęcie się ochroną środowiska, - przywrócenie działalności ośrodka zdrowia i poczty		6 %
Podobszar Miodowice		Ilość odpowiedzi
1. Remont dróg w miejscowości oraz budowa chodników		96 %
2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków		47 %
3. Budowa siłowni zewnętrznej		31 %
4. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej z ogrodzeniem placu zabaw, terenu przy świetlicy		29 %
5. inne: - brak współpracy z Gminą, - poprawa jakości korzystania z sieci energetycznej, - budowa orlika do piłki nożnej (z bezpieczną nawierzchnią), - odpowiednie oświetlenie wsi, - budowa siłowni, - budowa chodników żeby bezpiecznie prowadzić dzieci na przystanek		20 %
6. Termomodernizacja obiektów mieszkaniowych		18 %
Podobszar Rokita		Ilość odpowiedzi
1. Remont dróg w miejscowości oraz budowa chodników		96 %
2. Budowa placu zabaw		91 %
3. Budowa świetlicy, która pełnić będzie funkcje centrum integracyjnego		78 %

4. inne: - poprawa wody, - oświetlenia lamp od początku wioski do Rokita Stacja. - Pasy uliczne przy przystankach oraz przywrócenie koszy na szkło, plastik, - poprawa infrastruktury i poprawa lub doprowadzenie wody o wyższych parametrach użytkowych, - plac zabaw dla dzieci, - wodociąg, - budowa ścieżek rowerowych, - modernizacja wodociągu i kanalizacja. - całkowita wycinka drzew przy drodze Przybiernów-Rokita, - poprawienie odcinka drogi na odcinku Rokita 19 do 21 (przechylona jezdnia), - próg zwalniający przy pierwszym budynku od strony stacji PKP, - stworzenie ośrodka sportowego dla młodzieży dla kilku wsi, likwidacja, - wycięcie drzew po burzach, wichurach, kasztanowców zagrożonych chorobami, suchych zagrażających przechodniom i budynkom, porażeniem prądem	24 %
5. Budowa siłowni zewnętrznej	21 %
6. Termomodernizacja obiektów mieszkaniowych	18 %
Podobszar Łoźnica	Ilość odpowiedzi
1. Remont dróg w miejscowości oraz budowa chodników - droga koło pałacu	93 %
2. inne: - rewitalizacja parku w Łoźnicy, - zainstalowanie solarnego oświetlenia ulicznego, - termomodernizacja bloków, - wygospodarowanie miejsca na świetlicę, - montaż lamp, - sprzęgnięcie spalonego budynku w Łoźnicy, - wyczyszczenie rowów i przepustów przy budynku nr 19, - szkolenia z ekologii, - wyciąganie konsekwencji z zaśmiecanie wsi, - zabezpieczenie pałacu, terenu przy nim oraz kontrola zabezpieczeń, - budowa świetlicy dla mieszkańców, - budowa sieci wodociągowej, - melioracja rowów, - częstszy wywóz śmieci, - doprowadzić sieć wodociągową tam gdzie jej brakuje, - założyć oświetlenie przy pałacu oraz poprawić dojazd do niego, - oświetlenie boiska, - oczyszczenie drogi z krzaków Łoźnica-Sobieszewo, - doświetlenie wsi (PGR)	58 %
3. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej (zieleni, ławki)	46 %
4. Budowa siłowni zewnętrznej i placu zabaw	35 %
5. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	25 %
6. Termomodernizacja obiektów mieszkaniowych (gdzie?) : budynki gminne, budynki po PGR	21 %

Zródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

III. 2.1 Lista planowanych podstawowych i komplementarnych projektów/przedsięwzięć

W wyniku prac nad Programem Rewitalizacji, w oparciu o zasadę partnerstwa oraz partycypacji społecznej, zdefiniowano i scharakteryzowano w ramach poszczególnych miejscowości objętych obszarem rewitalizacji, czyli takich, bez których realizacja celów dokumentu nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Ponadto są to projekty kluczowe do powodzenia procesu rewitalizacji, ponieważ oddziałują

kompleksowo na zidentyfikowane problemy we wszystkich sferach, a przede wszystkim w sferze społecznej. Główne założenia projektów przedstawiają poniższe tabele, którym następnie przyporządkowano szczegółowo opisane zadania. Projekty podzielono wg miejscowości objętych rewitalizacją wskazując w pierwszej kolejności te obszary miejscowości, które staną się motywytem przewodnim dla całego obszaru rewitalizacji.

PODOBSZAR CZARNOGŁOWY

PODOBSZAR REWITALIZACJI	CZARNOGŁOWY		PROJEKT GŁÓWNY NR 1	
Tytuł projektu				
Integracja i aktywizacja społeczności w Gminie Przybiernów				
Realizowane zadania	Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe
1. Doposażenie GOK-u	20.000	RPOWZ dz. 9.3, środki własne	Gmina Przybiernów	2018-2021
2. Termomodernizacja szkoły podstawowej	600.000	RPOWZ dz. 9.3, środki własne	Gmina Przybiernów	2018-2021
3. Budowa boiska do piłki siatkowej (za GOK-iem) i siłowni zewnętrznej wraz z zagospodarowaniem	70.000	RPOWZ dz. 9.3, środki własne	Gmina Przybiernów	2019-2023
Uzasadnienie:				
<p>Społeczność Gminy Przybiernów od wielu lat boryka się z wieloma głębokimi problemami społecznymi, co jest „spadkiem” mentalności i powielania modelu życia po czasach PGR, które obecne były w Gminie. Przybiernów były i są wspólnotą, która utrzymywała się w oparciu o rolnictwo, w tym też państwowo. Dramatem dużej części Gminy był upadek wszystkich państwowych gospodarstw rolnych. Szczególnie dramatycznie odczuły to społeczności, całe wsie, które społecznie, gospodarczo, kulturowo związane były z tymi zakładami. Gmina ma charakter typowo rolny, choć nie brakuje na jej obszarach większych zakładów pracy. Jednak są to podmioty, które nie są w stanie umożliwić pracę wszystkim mieszkańcom danego obszaru. Biorąc powyższe pod uwagę w Gminie przez lata utarły się i są powielane problemy związane z wysokim, długotrwałym bezrobociem, alkoholizmem, zachowaniami patologicznymi, które generują przemoc, przestępczość i powracające problemy rodzinne.</p> <p>Obszary objęte działaniami rewitalizacyjnymi to wsie, które były i są w najgorszej sytuacji społecznej. W Gminie Przybiernów nie powstała do tej pory instytucja, która kompleksowo, w sposób profesjonalny realizowałaby działania skierowane na wyprowadzenie tych społeczności ze stanu kryzysowego. Obecnie realizowane są działania prospołeczne wycinkowo, przez różne instytucje /Urząd Gminy, GOPS, PUP, stowarzyszenia, szkoły/, w zależności od pojawienia się inicjatywy lokalnej, dostępności do środków finansowych. Diagnoza społeczna przeprowadzona w związku z opracowaniem Programu Rewitalizacji Gminy Przybiernów wskazuje, iż w wielu miejscowościach nie osiągnięto zadawalających rezultatów.</p> <p>W tak dużej miejscowości jaką są Czarnogłowy rolę koordynatora działań prospołecznych i edukacyjnych a także integrujących społeczność odgrywa zarówno szkoła podstawowa w Czarnogłowach, jak i funkcjonujący od kilku lat Gminny Ośrodek Kultury. Są to obiekty duże, z dużą powierzchnią, w których remonty przeprowadzane były wiele lat temu (szkoła podstawowa). W GOK-u natomiast kilka lat temu zostały wykonane prace remontowe, a obiekt potrzebuje jedynie doposażenia w nowoczesny sprzęt, który dodatkowo uatrakcyjni i zachęci do przebywania na danym terenie. Ponadto aby wzmocnić poczucie i potrzebę integracji w miejscowości i Gminie zaplanowano budowę boiska do piłki siatkowej –umieszonego za obiektem GOK oraz siłowni zewnętrznej dla seniorów. W ten sposób mieszkańcy będą mieli dostęp do obiektu sportowego, co zmniejszy występujące na tym obszarze patologie społeczne, a seniorzy otrzymają możliwość ruchu na świeżym powietrzu.</p> <p>Niniejszy projekt jest otwarciem nowego podejścia do rozwiązania problemu - zakłada termomodernizację szkoły podstawowej oraz doposażenie GOK-u w nowoczesny sprzęt i budowę boiska do piłki siatkowej (za GOK-iem).</p> <p>W skład prac termomodernizacyjnych wejdą m.in.: wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, dachu, podłóg, remont pomieszczeń, itp.). Szczegółowy zakres prac będzie znany po wykonaniu szczegółowego audytu energetycznego.</p> <p>W ten sposób nie będzie konieczności budowy nowych obiektów, a te które funkcjonują poprawią swoją rolę społeczną i staną się magnesem przyciągającym mieszkańców do czynnego uczestnictwa w proponowanych formach zajęć i działań prospołecznych. Postanowiono, że w odnowionych i doposażonych obiektach oraz na wybudowanym obiekcie sportowym realizowane będą liczne działania</p>				

prospołeczne, aktywizujące społeczności, rodziny, bezrobotnych, kobiety i seniorów a także poprzez ciekawą ofertę w szkole będzie wspomagał najmłodszych mieszkańców, którzy będą mogli korzystać z oferty działań edukacyjnych i kulturalnych na tym obszarze. Zarówno w GOK jak i na obszarze szkoły podstawowej będą odbywały się liczne działania społeczne z szerokim gronem specjalistów: terapeutów, trenerów, psychologów, prawników, animatorów społecznych, pedagogów, negocjatorów przy współpracy ze strażakami ochotnikami, policją i lekarzami. Jednym z głównych zadań będzie aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych i ich rodzin. Realizowane będą szkolenia, kursy aktywizujące, zawodowe. GOK będzie ściśle współdziałało z PUP, GOPS, GKRPA, Zespołem Interdyscyplinarnym, jednostkami oświaty, PCPR w Goleniowie oraz z organizacjami pozarządowymi, sołtysami, itp. Ważną dziedziną działalności będzie organizacja, a także udzielanie pomocy opiekuńczej dla osób niesamodzielnych, seniorów, samotnych. Diagnoza i wypowiedzi w ankietach mieszkańców rewitalizowanych wsi wskazują jednoznacznie na pilną potrzebę tych działań oraz aktywizację społeczną seniorów, stworzenie oferty wspólnego i aktywnego spędzania czasu przez coraz szerszą grupę seniorów. Kolejną ważną grupą zadań stawianym zarówno przed GOK-iem, szkołą jak i całą Gminą do realizacji będzie praca na rzecz rodzin, często niewydolnych wychowawczo oraz organizacja oferty zajęć pozaszkolnych sportowych, kulturalno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. W ten sposób działalność GOK-u nakierowana będzie głównie na społeczności obszarów rewitalizowanych i zdegradowanych i będzie swoimi działaniami oddziaływać na pozostałe obszary objęte rewitalizacją (Czarnogłowy, Miodowice, Rokita i Łoźnica).

Co ważne, funkcjonujący dzisiaj Gminny Ośrodek Kultury (GOK) będzie centrum usług dla całego obszaru rewitalizowanego i będzie dla nich nadrzędną jednostką wykonującą działania na rzecz poprawy czynników społecznych w poszczególnych miejscowościach. Projekt ten stanowił będzie główny filar wszystkich projektów głównych nr 1 określonych w Kartach Projektów poszczególnych obszarów rewitalizacyjnych.

Cele projektu

1. Zakup wyposażenia (urządzenia multimedialne i gastronomiczne) oraz sprzętu niezbędnego do funkcjonowania GOK-u w teraźniejszości.
2. Uatrakcyjnienie sposobów na spędzanie wolnego czasu poprzez budowę boiska do piłki siatkowej i siłowni zewnętrznej dla seniorów
3. Termomodernizacja obiektu szkoły podstawowej w Czarnogłowach jak największego obiektu społecznego na danym obszarze a przez to stworzenie dobrych warunków dla prowadzonego nauczania i zajęć pozalekcyjnych.
4. Stworzenie kompleksowej i profesjonalnej formy aktywnej pomocy rozwiązywania problemów społecznych, kulturowych, społeczności Gminy Przybiernów znajdujących się w stanie kryzysowym, podlegających procesowi rewitalizacji.
5. Poprawa estetyki wsi Czarnogłowy poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej w kierunku zieleni oraz wyposażenie w infrastrukturę parkową /ławki, kosze, etc./.
6. Stworzenie oferty zorganizowanych zajęć rekreacyjno-sportowych dla mieszkańców wsi Czarnogłowy, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży.
6. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży – mieszkańców m. Czarnogłowy poprzez animowanie i promocję zdrowego, aktywnego trybu życia oraz stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu.

Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją

Aktywność Gminnego Ośrodka Kultury w Czarnogłowach ukierunkowana będzie na rozwiązywanie problemów społecznych na obszarach rewitalizowanych oraz zdegradowanych. Zakłada się, iż z tych obszarów będzie pochodziła zdecydowana większość podopiecznych (największa liczba problemów). Oczywiście jest, iż oferta kierowana będzie do wszystkich mieszkańców gminy potrzebujących pomocy.

Udział interesariuszy

Organizacja i dalsze funkcjonowanie GOK-u i szkoły podstawowej w maksymalnym stopniu opierała się będzie o pracę, zaangażowanie podopiecznych, również poprzez ich zatrudnianie w ramach aktywizacji społeczno-zawodowej w różnych formach prawno-organizacyjnych. Planuje się także aktywne włączenie w działania seniorów z danego obszaru, którzy zostaną zaangażowani w pracę na rzecz reszty ogółu. W obiekcie funkcjonuje nieformalne koło Gospodyń Wiejskich, które czynić będzie starania włączenia mieszkańców z obszaru rewitalizacji w swoje działania społeczne.

Natomiast boisko będzie wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców. Bieżący dozór, utrzymanie czystości, naprawy realizowane będą przez bezrobotnych mieszkańców miejscowości w ramach prac społecznie użytecznych oraz interwencyjnych

Poniżej przedstawiono zdjęcia obrazujące GOK w Czarnogłowach :

Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

- 1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowaniem możliwości do rozwoju młodych ludzi, w tym także zwiększenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży;
- 4) zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym;
- 5) aktywizacja zawodowa kobiet w okresie produkcyjnym;
- 6) pobudzanie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie handlu i usług;
- 7) wspieranie rozwoju przedsiębiorstw i działalności gospodarczych mieszkańców na obszarze rewitalizacji;
- 8) kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji;
- 9) przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

- 1) tworzenie i przebudowa obiektów integrujących i wspomagających mieszkańców obszaru w przewyżczeniu problemów dnia codziennego;
- 2) uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;
- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 4) stworzenie mieszkańcom miejsca spotkań i integracji w postaci klubów, świetlic i centrów rozwoju wsi
- 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;
- 12) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Wskaźniki

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	3

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	1
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	1
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) <i>jednostka miary: [EPC]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów	0	2
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) – kobiety <i>jednostka miary: [EPC]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów	0	1
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) – mężczyźni <i>jednostka miary: [EPC]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów	0	1

PODOBSZAR REWITALIZACJI		CZARNOGŁOWY		PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY PU-1	
Tytuł projektu					
Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające funkcjonowanie GOK-u w Czarnogłowach					
Realizowane zadania		Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe
1. Aktywizacja zawodowa	- doradztwo zawodowe - szkolenia zawodowe	20.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy	2020-2023
2. Animator społeczny	Zatrudnienie osoby, która będzie dbała o włączenie społeczne różnych grup mieszkańców (nie tylko w Czarnogłowach)	144.000	LEADER Szanse Bezdroży Powiatu Goleniowskiego, inne możliwe, środki własne	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS	2017-2023
3. Poradnictwo rodzinne	- Porady prawne - Pomoc psychologiczna - Terapeuta rodzinny - Pomoc uzależnionym od alkoholu	20.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS	2020-2023

4. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom	- Zatrudnienie opieki doraźnej dla osób niesamodzielnym - Organizacja klubów seniora - Integracja osób starszych i niepełnosprawnych	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS	2020-2023
5. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży	Zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dla uczniów z trudnościami w nauce	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS	2020-2023
6. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży	Organizacja czasu wolnego /zajęcia, warsztaty, wycieczki zorganizowane, akcje społeczne, samoorganizacja, angażowanie do działań prospołecznych, itp.	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS	2020-2023

Uzasadnienie:

Postanowiono, że w odnowionych i wyposażonych obiektach oraz na wybudowanym obiekcie sportowym realizowane będą liczne działania prospołeczne, aktywizujące społeczność, rodziny, bezrobotnych, kobiety i seniorów a także poprzez ciekawą ofertę w szkole będzie wspomagał najmłodszych mieszkańców, którzy będą mogli korzystać z oferty działań edukacyjnych i kulturalnych na tym obszarze. Zarówno w GOK jak i na obszarze szkoły podstawowej będą odbywały się liczne działania społeczne z szerokim gronem specjalistów: terapeutów, trenerów, psychologów, prawników, animatorów społecznych, pedagogów, negocjatorów przy współpracy ze strażakami ochotnikami, policją i lekarzami. Jednym z głównych zadań będzie aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych i ich rodzin. Realizowane będą szkolenia, kursy aktywizujące, zawodowe. GOK będzie ściśle współdziałało z PUP, GOPS, GKRPA, Zespołem Interdyscyplinarnym, jednostkami oświaty, PCPR w Goleniowie oraz z organizacjami pozarządowymi, sołtysami, itp. Ważną dziedziną działalności będzie organizacja, a także udzielanie pomocy opiekuńczej dla osób niesamodzielnym, seniorów, samotnych. Diagnoza i wypowiedzi w ankietach mieszkańców rewitalizowanych wsi wskazują jednoznacznie na pilną potrzebę tych działań oraz aktywizację społeczną seniorów, stworzenie oferty wspólnego i aktywnego spędzania czasu przez coraz szerszą grupę seniorów. Kolejną ważną grupą zadań stawianym zarówno przed GOK-iem, szkołą jak i całą Gminą do realizacji będzie praca na rzecz rodzin, często niewydolnych wychowawczo oraz organizacja oferty zajęć pozaszkolnych sportowych, kulturalno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. W ten sposób działalność GOK-u nakierowana będzie głównie na społeczności obszarów rewitalizowanych i zdegradowanych i będzie swoimi działaniami oddziaływać na pozostałe obszary objęte rewitalizacją (Czarnogłowy, Miodowice, Rokita i Łoźnica).

Na potrzeby działania GOK-u zatrudniony zostanie animator społeczny, którego rolą będzie integrowanie poszczególnych społeczeństw na obszarze rewitalizacji i wskazywanie im kierunków samorozwoju. Jego praca będzie wykorzystywana zarówno w siedzibie GOK-u w Czarnogłowach, jak i na terenie miejscowości objętych rewitalizacją.

Co ważne, funkcjonujący dzisiaj Gminny Ośrodek Kultury (GOK) będzie centrum usług dla całego obszaru rewitalizowanego i będzie dla nich nadrzędną jednostką wykonującą działania na rzecz poprawy czynników społecznych w poszczególnych miejscowościach.

Cele

1. Stworzenie instytucjonalnej, kompleksowej i profesjonalnej formy aktywnej pomocy rozwiązywania problemów społecznych, kulturowych, rodzinnych lokalnych społeczności Gminy Przybiernów znajdujących się w stanie kryzysowym, podlegających procesowi rewitalizacji.
2. Zapobieganie wykluczeniu społeczno-cywilizacyjnemu społeczności lokalnych Gminy Przybiernów poprzez organizację różnego typu działań, warsztatów, kursów, spotkań etc.
3. Zatrudnienie animatora społecznego działającego na rzecz ludności z obszaru rewitalizowanego.

Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją

Aktywność Gminnego Ośrodka Kultury w Czarnogłowach ukierunkowana będzie na rozwiązywanie problemów społecznych na obszarach rewitalizowanych oraz zdegradowanych. Zakłada się, iż z tych obszarów będzie

pochodziła zdecydowana większość podopiecznych (największa liczba problemów). Oczywiście jest, iż oferta kierowana będzie do wszystkich mieszkańców gminy potrzebujących pomocy.

Udział interesariuszy

Organizacja i dalsze funkcjonowanie GOK-u i szkoły podstawowej w maksymalnym stopniu opierała się będzie o pracę, zaangażowanie podopiecznych, również poprzez ich zatrudnianie w ramach aktywizacji społeczno-zawodowej w różnych formach prawno-organizacyjnych. Planuje się także aktywne włączenie w działania seniorów z danego obszaru, którzy zostaną zaangażowani w pracę na rzecz reszty ogółu. W obiekcie funkcjonuje nieformalne koło Gospodyń Wiejskich, które czynić będzie starania włączenia mieszkańców z obszaru rewitalizacji w swoje działania społeczne.

Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

- 1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 2) zwiększenie poziomu udziału dzieci w wychowaniu przedszkolnym;
- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowaniem możliwości do rozwoju młodych ludzi, w tym także zwiększenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży;
- 4) zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym;
- 5) aktywizacja zawodowa kobiet w okresie produkcyjnym;
- 6) pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie handlu i usług;
- 8) kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji;
- 9) przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 6) zatrzymanie postępującej degradacji technicznej i/lub poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej, budynków prywatnych (w tym zabytkowych) a także wielolokalowych budynków mieszkalnych
- 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;
- 12) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Wskaźniki

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	12
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	400

PODOBSZAR REWITALIZACJI		CZARNOGŁOWY		PROJEKT GŁÓWNY NR 2	
Tytuł projektu					
Zagospodarowanie jeziora Czarnogłowy i budowa placu zabaw w miejscowości					
Realizowane zadania		Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe
1. Zagospodarowanie jeziora Czarnogłowskiego		80.000	Leader, Szanse Bezdroży Powiatu Goleniowskiego, środki własne	Gmina Przybiernów	2018
2. Budowa placu zabaw wraz z ogrodzeniem		75.000	Leader, Szanse Bezdroży Powiatu Goleniowskiego, środki własne	Gmina Przybiernów	2018
Uzasadnienie:					
<p>Miejscowość Czarnogłowy należy do obszarów gdzie umiejscowione jest najpiękniejsze w Gminie i okolicy jezioro Czarnogłowskie.</p> <p>Wiele lat temu budowa geologiczna podłoża terenów Czarnogłowskich umożliwiła eksploatację skał wapiennych i węglanowych na skalę przemysłową.</p> <p>Eksploatacja tego surowca trwała do drugiej połowy lat 60-tych. Konsekwencją tego stanu rzeczy było wyłączenie pomp odwadniających i całkowite zalanie rozległego i głębokiego wyrobiska odkrywkowego.</p> <p>Tym samym powstało pokopalniane jezioro Czarnogłowy o powierzchni 44 ha i głębokości dochodzącej do 40 metrów, które w chwili obecnej ze względu na swoje walory turystyczne pozostaje największą atrakcją turystyczną okolicy. Wody jeziora mają atrakcyjny, szmaragdowy kolor a opadające stromo brzegi nadają miejscu bardzo ciekawy klimat. Znajdujące się w pobliżu tafli jeziora pole namiotowe cieszy się dużym powodzeniem płetwonurków, którzy uznają akwen jeziora za jeden z najatrakcyjniejszych do nurkowania w północno – zachodniej Polsce. Na wyjątkowy stan czystości wody wskazują istniejące populacje wielu gatunków ryb, płazów (5 gatunków żab, ropucha szara, traszka), gadów (jaszczurka żyworodna, zaskroniec), raka amerykańskiego oraz niezwykle rzadkiego bociana czarnego. Przejrzystość wody oceniana jest na 5 – 7 m.</p> <p>Dwa pozostałe jeziora Czarnogłowskie zajmują powierzchnię odpowiednio 2,8 i 2 ha.</p> <p>Trzy pokopalniane jeziora Czarnogłowskie są własnością Skarbu Państwa, a użytkowane są w chwili obecnej przez Zarząd Okręgu Szczecin Polskiego Związku Wędkarskiego.</p> <p>Atrakcyjne położenie miejscowości Czarnogłowy na terenie Gminy w okolicy pięknego jeziora Czarnogłowskiego wskazuje na kierunki rozwoju w zakresie turystyki wodnej. Przedstawiciele miejscowości i władze Gminy, chcąc przyciągnąć turystów ale przede wszystkim umożliwić lokalnym mieszkańcom uatrakcyjnienie spędzania wolnego czasu planują przeprowadzenie inwestycji w zakresie zagospodarowania terenu nad jeziorem wraz z ustawieniem elementów małej architektury (zadaszonych ławostoiów). Inwestycja ta ma być załącznikiem planowanych na przyszłość projektów z zakresu turystyki, które podniosą rangę miejscowości na terenie Powiatu Goleniowskiego i całego województwa zachodniopomorskiego, ale także doprowadzą do rozwoju tego obszaru w Gminie. Na zagospodarowanym terenie mają dodatkowo odbywać się różnego rodzaju imprezy integrujące lokalną społeczność, które przyczynią się także do zacieśniania więzi społecznych. Jako, że jezioro jest chętnie odwiedzane przez nurkujących turystów w zamiarze Gminy jest organizowanie poprzez działalność GOK dodatkowych imprez także z myślą o turystach, co zdecydowanie wpłynie pozytywnie na cały obszar miejscowości.</p>					
Cele projektu					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie dostępu do nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej poprzez realizację projektu polegającego na poprawie stanu bazy rekreacyjno-turystycznej w Gminie Przybiernów 2. Zagospodarowanie terenu przy jeziorze oraz budowa placu zabaw w m. Czarnogłowy. 					

3. Uatrakcyjnienie sposobów na spędzanie wolnego czasu poprzez zagospodarowanie jeziora (w tym ustawienie małej architektury i zadaszonych ławostołów) oraz budowa placu zabaw w m. Czarnogłowy.
4. Poprawa estetyki wsi Czarnogłowy poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz wyposażenie w infrastrukturę ogólnodostępną.

Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją

Teren przy jeziorze i samo jezioro jest odwiedzane przez mieszkańców miejscowości i Gminy

Udział interesariuszy

Nie dotyczy

Poniżej przedstawiono zdjęcia obrazujące jezioro Czarnogłowy :

Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

- 1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowaniem możliwości do rozwoju młodych ludzi, w tym także zwiększenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży;
- 4) zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym;
- 5) aktywizacja zawodowa kobiet w okresie produkcyjnym;
- 6) pobudzanie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie handlu i usług;
- 7) wspieranie rozwoju przedsiębiorstw i działalności gospodarczych mieszkańców na obszarze rewitalizacji;
- 8) kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji;
- 9) przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

- 1) tworzenie i przebudowa obiektów integrujących i wspomagających mieszkańców obszaru w przezwyciężaniu problemów dnia codziennego;
- 2) uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;
- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 4) stworzenie mieszkańcom miejsca spotkań i integracji w postaci klubów, świetlic i centrów rozwoju wsi
- 8) tworzenie warunków do rozwoju sektorów turystycznego i okołoturystycznego na obszarze rewitalizacji;
- 9) zwiększenie terenów zieleni urządzonej służących wypoczynkowi i rekreacji mieszkańców a także aktywnemu wypoczynkowi;
- 1.1) zwiększeniem dostępności oraz poprawą jakości usług;

Wskaźniki

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru
-----------------	------------------	---------------	---	---------------------------------

				rewitalizacji 2023
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	2
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	1
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	1
Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	10
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	300

PODOBSZAR MIODOWICE

PODOBSZAR REWITALIZACJI	MIODOWICE		PROJEKT GŁÓWNY NR 1	
Tytuł projektu				
Poprawa działalności świetlicy w Miodowicach poprzez działania infrastrukturalne uzupełniające				
Realizowane zadania	Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe
1. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wraz z ogrodzeniem terenu	60.000	RPOWZ dz. 9.3	Gmina Przybiernów	2019-2020
2. Budowa siłowni zewnętrznej przy świetlicy wraz z ogrodzeniem, także istniejącego placu zabaw	50.000	RPOWZ dz. 9.3	Gmina Przybiernów	2019
3. Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 4269Z od skrzyżowania z drogą gminą (dz. nr 177/1) do przystanku autobusowego i świetlicy	100.000	RPOWZ dz. 9.3	Gmina Przybiernów	2019-2023
Uzasadnienie:				

Mieszkańcy wsi Miodowice na co dzień korzystają z usług świetlicy w tej miejscowości. Obiekt jest po generalnym remoncie wraz z zakupem wyposażenia. Dlatego też w miejscowości tej brak uzasadnienia realizacji takiego zadania. Nie mniej Mieszkańcy wsi Miodowice-wymagają pomocy w postaci szeregu działań aktywizacyjnych, szkoleniowych, opiekuńczych, edukacyjnych. Jednym z miejsc realizacji działań aktywizujących, integrujących, opiekuńczych będzie właśnie istniejąca świetlica w Miodowicach, wyposażona w nowoczesne urządzenia multimedialne, meble. Działalność oparta będzie o ofertę GOK-u w Czarnogłowach jako głównego realizatora działań prospołecznych aktywizujących rewitalizowane społeczności Gminy Przybiernów. Pomimo powyższych starań i planów aby podnieść bezpieczeństwo mieszkańców (szczególnie dzieci i młodzieży) konieczne jest zarówno wybudowanie chodnika przy drodze powiatowej nr 4269 Z od skrzyżowania z drogą gminną (dz. nr 177/1) do przystanku autobusowego i świetlicy, jak i zagospodarowanie terenu przy świetlicy oraz ogrodzenia terenu, także przy istniejącym placu zabaw. Ma to szczególne znaczenie w obliczu planowanej budowy siłowni zewnętrznej i istniejącego placu zabaw, bowiem obiekt świetlicy umiejscowiony jest przy zakręcie, na bardzo ruchliwej drodze, po której codziennie przemieszcza się setki samochodów osobowych, jak i ciężarowych, które docierają niniejszą drogą do umiejscowionej nieopodal kopalni Miodowice. Powyższe działania mają na celu przede wszystkim ochronę bezpieczeństwa oraz życia ludzkiego na danym terenie. Ponadto budowa powyższych elementów (chodnik, ogrodzenie terenu, plac zabaw, siłownia zewnętrzna) umożliwi łatwiejsze przemieszczanie się dzieci i młodzieży do obiektów.

Cele projektu

1. Uatrakcyjnienie sposobów na spędzanie wolnego czasu poprzez budowę siłowni zewnętrznej dla seniorów oraz placu zabaw wraz z ogrodzeniem i zagospodarowaniem terenu.
2. Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 4269Z relacji Jaroszewko-Przybiernów
3. Stworzenie kompleksowej i profesjonalnej formy aktywnej pomocy rozwiązywania problemów społecznych, kulturowych, społeczności Gminy Przybiernów znajdujących się w stanie kryzysowym, podlegających procesowi rewitalizacji.
4. Poprawa estetyki wsi Miodowice poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej w kierunku zieleni oraz wyposażenie w infrastrukturę parkową /ławki, kosze, etc./.
5. Stworzenie oferty zorganizowanych zajęć rekreacyjno-sportowych dla mieszkańców wsi Miodowice, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży na powstałym obszarze.
6. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży – mieszkańców m. Miodowice poprzez animowanie i promocję zdrowego, aktywnego trybu życia oraz stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu.

Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją

Nie dotyczy

Udział interesariuszy

Świetlica jest miejscem integrującym mieszkańców. Realizacja większości przedsięwzięć aktywizacyjnych i integracyjnych wymaga współpracy, partnerskiego i elastycznego współdziałania organizatorów oraz interesariuszy, którzy winni być włączeni w proces decyzyjno-organizacyjny w możliwie szerokim zakresie.

Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

- 1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowaniem możliwości do rozwoju młodych ludzi, w tym także zwiększenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży;
- 4) zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym;
- 5) aktywizacja zawodowa kobiet w okresie produkcyjnym;
- 8) kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji;
- 9) przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

- 1) tworzenie i przebudowa obiektów integrujących i wspomagających mieszkańców obszaru w przewyżczeniu problemów dnia codziennego;
- 2) uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;
- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 4) stworzenie mieszkańcom miejsca spotkań i integracji w postaci klubów, świetlic i centrów rozwoju wsi
- 5) zwiększenie funkcjonalności układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego;
- 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;
- 12) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Wskaźniki

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	3
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	1
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	1
Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	6
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	200

PODOBSZAR REWITALIZACJI	MIODOWICE		PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY PU-1	
Tytuł projektu				
Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające funkcjonowanie świetlicy w Miodowicach				
Realizowane zadania	Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe

1. Aktywizacja zawodowa	- doradztwo zawodowe - szkolenia zawodowe	20.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, świetlica w Miodowicach	2020-2023
2. Poradnictwo rodzinne	- Porady prawne - Pomoc psychologiczna - Terapeuta rodzinny - Pomoc uzależnionym od alkoholu	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS,	2020-2023
3. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom	- Zatrudnienie opieki doraźnej dla osób niesamodzielnych - Organizacja klubów seniora - Integracja osób starszych i niepełnosprawnych	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS	2020-2023
4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży	Zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dla uczniów z trudnościami w nauce	8.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS,	2020-2023
5. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży	Organizacja czasu wolnego /zajęcia, warsztaty, wycieczki zorganizowane, akcje społeczne, samoorganizacja, angażowanie do działań prospołecznych, itp.	5.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS, świetlica w Miodowicach	2020-2023

Uzasadnienie:

W ramach niniejszej inwestycji w funkcjonującej świetlicy oraz przy istniejącym placu zabaw i wybudowanej siłowni zewnętrznej realizowane będą liczne działania prospołeczne, aktywizujące społeczność, rodziny, bezrobotnych, kobiety i seniorów a także poprzez ciekawą ofertę będzie wspomagał najmłodszych mieszkańców, którzy będą mogli korzystać z oferty działań edukacyjnych i kulturalnych na tym obszarze. Planuje się, że w świetlicy będą odbywały się liczne działania społeczne z szerokim gronem specjalistów: terapeutów, trenerów, psychologów, prawników, animatorów społecznych czy pedagogów. Jednym z głównych zadań będzie aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych i ich rodzin. Realizowane będą szkolenia, kursy aktywizujące, zawodowe. GOK w Czarnogłowach jako koordynator działań w Gminie będzie ściśle współdziałało z PUP, GOPS, GKRPA, Zespołem Interdyscyplinarnym, jednostkami oświaty, PCPR w Goleniowie oraz z organizacjami pozarządowymi, sołtysami, itp. Ważną dziedziną działalności będzie organizacja, a także udzielanie pomocy opiekuńczej dla osób niesamodzielnych, seniorów, samotnych. Diagnoza i wypowiedzi w ankietach mieszkańców rewitalizowanych wsi wskazują jednoznacznie na pilną potrzebę tych działań oraz aktywizację społeczną seniorów, stworzenie oferty wspólnego i aktywnego spędzania czasu przez coraz szerszą grupę seniorów. Kolejną ważną grupą zadań stawianym zarówno przed GOK-iem, świetlicą w Miodowicach, jak i całą Gminą do realizacji będzie praca na rzecz rodzin, często niewydolnych wychowawczo oraz organizacja oferty zajęć pozaszkolnych sportowych, kulturalno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży na powstałym, zagospodarowanym terenie. W ten sposób działalność GOK-u oraz świetlicy w Miodowicach nakierowana będzie głównie na społeczności obszarów rewitalizowanych i zdegradowanych i będzie swoimi działaniami oddziaływać na pozostałe obszary objęte rewitalizacją (w tym przypadku Miodowice).

Na potrzeby działania GOK-u w Czarnogłowach zatrudniony jest animator społeczny, którego rolą jest i będzie także w przyszłości integrowanie poszczególnych społeczeństw na obszarze rewitalizacji (także w Miodowicach) i wskazywanie im kierunków samorozwoju. Jego praca będzie wykorzystywana zarówno w siedzibie GOK-u w Czarnogłowach, jak i na terenie miejscowości objętych rewitalizacją.

Cele

1. Stworzenie instytucjonalnej, kompleksowej i profesjonalnej formy aktywnej pomocy rozwiązywania problemów społecznych, kulturowych, rodzinnych lokalnych społeczności Gminy Przybiernów znajdujących się w stanie kryzysowym, podlegających procesowi rewitalizacji.
2. Zapobieganie wykluczeniu społeczno-cywilizacyjnemu społeczności lokalnych Gminy Przybiernów poprzez organizację różnego typu działań, warsztatów, kursów, spotkań etc.
3. Zatrudnienie animatora społecznego działającego na rzecz ludności z obszaru rewitalizowanego.

Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją

Nie dotyczy

Udział interesariuszy

Świetlica jest miejscem integrującym mieszkańców. Realizacja większości przedsięwzięć aktywizacyjnych i integracyjnych wymaga współpracy, partnerskiego i elastycznego współdziałania organizatorów oraz interesariuszy, którzy winni być włączeni w proces decyzyjno-organizacyjny w możliwie szerokim zakresie.

Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

- 1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 2) zwiększenie poziomu udziału dzieci w wychowaniu przedszkolnym;
- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowaniem możliwości do rozwoju młodych ludzi, w tym także zwiększenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży;
- 4) zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym;
- 5) aktywizacja zawodowa kobiet w okresie produkcyjnym;
- 6) pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie handlu i usług;
- 8) kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji;
- 9) przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;

Wskaźniki

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy, świetlica w Miodowicach	0	6
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy, świetlica w Miodowicach	0	200

PODOBSZAR REWITALIZACJI		MIODOWICE		PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY PU-2	
Tytuł projektu					
Zapobieganie zagrożeniom obszaru – budowa 10 przydomowych oczyszczalni ścieków w Miodowicach					
Realizowane zadania	Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe	
1. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 22, działka nr 102	17589	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
2. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 18, działka nr 155	19188	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
3. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 19-22, działka nr 154	19188	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
4. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 12, działka nr 185/5	18462,3	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
5. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 10, działka nr 51	18880,5	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
6. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 13, działka nr 16/2	19065	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
7. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 23, działka nr 101/1	19065	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
8. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 29a, działka nr 16/13	19188	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
9. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 26 dx, działka nr 68/4, 68/5	18081	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
10. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 6, działka nr 42/1	18081	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
Uzasadnienie:					
Zgodnie z diagnozą wieś należy do terenów o najniższym dostępie do sieci sanitarnej. Tylko 2% gospodarstw domowych ma przydomową oczyszczalnię ścieków. Dlatego też aby poprawić parametry funkcjonowania poszczególnych posesji konieczne jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. W miejscowości bowiem z uwagi na duże rozproszenie budynków brak zasadności ekonomicznej budowy sieci kanalizacyjnej.					
Cele projektu					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie mieszkańcom m. Miodowice dostępu do przydomowych oczyszczalni ścieków jako usługi publicznej niezbędnej do zaspokojenia podstawowych potrzeb socjalnych mieszkańców. 2. Zapobieganie zagrożeniom środowiska naturalnego poprzez zablokowanie odpływu nieczystości płynnych komunalnych do wód powierzchniowych oraz ich powierzchniowego spływu do najbliższych cieków wodnych. 3. Poprawa atrakcyjności i wizerunku wsi w oczach mieszkańców oraz potencjalnych osób chcących osiedlić się w tej miejscowości. 					
Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją					
Nie dotyczy					

Udział interesariuszy				
Nie dotyczy				
Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji				
Cel 1 rewitalizacji				
Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji				
1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;				
Cel 2 rewitalizacji				
Poprawa warunków życia i zamieszkania				
7) uporządkowanie i zwiększenie dostępu do podstawowej infrastruktury komunalnej dla użytkowników obszaru – w tym także budowa systemów kanalizacyjnych i wodociągowych;				
11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;				
12) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.				
Wskaźniki				
Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów, mieszkańcy Miodowic	0	10
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej (budowa, przebudowa, remont, modernizacja) w efekcie realizacji projektu <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, mieszkańcy Miodowic	0	40

PODOBSZAR ŁOŹNICA

PODOBSZAR REWITALIZACJI	ŁOŹNICA	PROJEKT GŁÓWNY NR 1		
Tytuł projektu				
Zapobieganie zachowaniom patologicznym oraz wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży poprzez stworzenie szerokiej oferty obiektów rekreacyjno-sportowych - Budowa Centrum Sportu, spotkań i rekreacji w Łoźnicy				
Realizowane zadania	Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe
1. Budowa Centrum Sportu, spotkań i rekreacji wraz z zagospodarowaniem terenu	300.000	RPOWZ dz. 9.3	Gmina Przybiernów, Klub Sportowy Orzeł Łoźnica	2019-2020
2. Budowa oświetlenia przy obiekcie oraz chodnika z centrum wsi do obiektu	150.000	RPOWZ dz. 9.3	Gmina Przybiernów	2019-2023

3. Budowa siłowni zewnętrznej	35.000	PROW – Szanse Bezdroży Powiatu Goleniowskiego	Gmina Przybiernów	2018
4. Organizacja imprez integrujących mieszkańców	-	-	KS Orzeł Łoźnica, Gmina Przybiernów	2019-2023

Uzasadnienie:

Łoźnica to popegeerowska wieś, gdzie występuje problem dużego bezrobocia, alkoholizmu i narkomanii. Głównym problemem mieszkańców jest zniszczona infrastruktura oraz cyfryzacja wszelkich dziedzin życia, idąca wraz z nią izolacja społeczeństwa od życia publicznego, co powoduje destrukcyjne skutki w społeczności wsi Łoźnica. We wsi Łoźnica nie ma domu kultury, ani żadnego miejsca gdzie mieszkańcy mogliby się spotkać. Funkcję tę pełni budynek starej szkoły w sąsiedniej wsi Budzieszewice. Niestety mieszkańcy niechętnie z niego korzystają, gdyż oddalony jest on o kilka kilometrów od Łoźnicy. Dodatkowo spotkania przeważnie odbywają się w piwnicy, a dojście do Sali spotkań nie należy do przyjemnych (wilgoć, niski strop, etc.). Dlatego też powstał pomysł budowy i montażu dodatkowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, obok stadionu sportowego KS Orzeł Łoźnica, co zdecydowanie wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców, ale również pomoże im w integracji i stworzeniu społeczeństwa obywatelskiego, otwartego na wszelkie działania prospołeczne. Obecnie w tym miejscu znajduje się boisko do rozgrywek ligowych w piłkę nożną, szatnia, wiata do organizacji imprez z miejscami siedzącymi i miejscem na ognisko. W ramach inwestycji powstałyby następujące elementy:

- boisko do koszykówki,
- boisko do piłki siatkowej,
- betonowy stół do ping-pong,
- stół do gry w szachy, chińczyka
- stół do gry w piłkarzyki,
- budowa i montaż ścianki wspinaczkowej z trzema poziomami trudności,
- montaż siłowni zewnętrznej
- zagospodarowanie terenu poprzez nasadzenie drzew i krzewów w celu zacienienia terenu i odgradzenia od siebie poszczególnych urządzeń dla komfortu ich użytkowania, ustawienie ławek i innych elementów małej architektury
- budowa oświetlenia terenu za pomocą lamp solarnych, co umożliwi mieszkańcom na aktywne spędzanie wolnego czasu także po zmroku
- budowa chodnika z centrum wsi do obiektu (chodnik przy drodze powiatowej nr 4132Z od skrzyżowania z drogą 4133Z do stacji PKP).

Powstałe Centrum Sportu, Spotkań i Rekreacji (CSSR) przyczyni się także do wzajemnej współpracy mieszkańców. Dodatkowo w ramach powstałego Centrum KS Orzeł Łoźnica będzie organizował cykliczne turnieje piłki nożnej angażujące całe rodziny, np. mecz tatusiowie kontra mamusie, gdzie kibicami będą dzieci. Natomiast Sołtys i Rada Sołecka zajmować się będą organizacją np. w okresie wakacyjnym turnieju szachowego, turnieju gry w chińczyka i ping ponga, co stanie się miejscową tradycją i na trwałe wpisze się w kalendarz organizowanych imprez.

Aby powyższe inwestycje spełniły swoją rolę konieczne jest doprowadzenie do boiska chodnika dla pieszych od centrum wsi do obiektu. Chodnik dla pieszych jest niezbędny, gdyż obiekt leży na obrzeżach wsi, a droga powiatowa, która do niego prowadzi jest w dramatycznym stanie. Piesi poruszają się środkiem jezdni by nie skrócić nogi idąc po wystających kamieniach, a kierowcy omijają dziury jadąc slalomem co stanowi zagrożenie dla ruchu pieszych, ponieważ nie ma chodnika, który zapewniłby bezpieczeństwo użytkowników ruchu drogowego.

Budowa kompleksu wraz chodnikiem przy drodze powiatowej nr 4132 Z (od skrzyżowania z drogą 4133Z do stacji PKP) pozwoli na aktywne spędzenie czasu, promowanie zdrowego stylu życia, co wpłynie na jakość i długość życia mieszkańców. Dzieci poprzez otrzymanie różnych, ciekawych alternatyw na spędzanie wolnego czasu wyjdą z domu i skrócą czas przy komputerze czy telewizorze.

Zakłada się także że CSSR stanie się miejscem wspólnych spotkań dla mieszkańców w różnym wieku, możliwością do rozmowy, wymiany poglądów. Natomiast wzajemne spotkania i komunikacja przyczynią się do aktywizacji lokalnej społeczności, integracji, budowania poczucia przynależności do danego miejsca i społeczności, do budowania otwartej społeczności, co będzie procentowało nowymi inicjatywami prospołecznymi.

Niniejsza inwestycja została zgłoszona osobnym wnioskiem przez mieszkańców obszaru Łoźnica.

Cele projektu

1. Stworzenie bazy sportowej w postaci dodatkowych urządzeń napowietrznych do aktywności fizycznej.
2. Stworzenie szerokiej oferty zorganizowanych zajęć, konkursów rekreacyjno-sportowych dla mieszkańców m. Łoźnica, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży.
3. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży – mieszkańców m. Łoźnica poprzez animowanie i promocję zdrowego, aktywnego trybu życia oraz stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu.

Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją

Nie dotyczy

Udział interesariuszy

Zadaniem lokalnych liderów, władz gminy, specjalistów realizujących ten projekt będzie szerokie angażowanie lokalnej społeczności w organizację zajęć, turniejów i festynów sportowych. Ważnym elementem będzie stworzenie warunków i praca w kierunku samoorganizowania się mieszkańców w tym zakresie poprzez zaangażowanie w prace klubu sportowego Orzeł Łoźnica. Utrzymanie obiektów sportowych realizowane będzie z wykorzystaniem pracy mieszkańców aktywizowanych zawodowo poprzez realizację prac społecznie użytecznych, roboty publiczne. Okresowo organizowane będą akcje związane ze wspólnym sprzątnięciem obiektów przez mieszkańców.

Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

- 1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowaniem możliwości do rozwoju młodych ludzi, w tym także zwiększenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży;
- 4) zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

- 1) tworzenie i przebudowa obiektów integrujących i wspomagających mieszkańców obszaru w przewyżczeniu problemów dnia codziennego;
- 2) uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;
- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 4) stworzenie mieszkańcom miejsca spotkań i integracji w postaci klubów, świetlic i centrów rozwoju wsi
- 5) zwiększeniem funkcjonalności układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego;
- 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;
- 12) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Wskaźniki

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	1
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	1

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	1
Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	10
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	300

PODOBSZAR REWITALIZACJI		ŁÓŻNICA		PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY PU-1	
Tytuł projektu					
Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające m. Łoźnicę					
Realizowane zadania		Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe
1. Aktywizacja zawodowa	- doradztwo zawodowe - szkolenia zawodowe	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Wiejski Dom Spotkań Budzieszewice	2020-2023
2. Poradnictwo rodzinne	- Porady prawne - Pomoc psychologiczna - Terapeuta rodzinny - Pomoc uzależnionym od alkoholu	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS,	2020-2023
3. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom	- Zatrudnienie opieki doraźnej dla osób niesamodzielnych - Organizacja klubów seniora - Integracja osób starszych i niepełnosprawnych	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS, Wiejski Dom Spotkań Budzieszewice	2020-2023
4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży	Zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dla uczniów z trudnościami w nauce	5.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS, Wiejski	2020-2023

				Dom Spotkań Budziszewice	
5. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży	Organizacja czasu wolnego /zajęcia, warsztaty, wycieczki zorganizowane, akcje społeczne, samoorganizacja, angażowanie do działań prospołecznych, itp.	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS, Wiejski Dom Spotkań Budziszewice	2020-2023

Uzasadnienie:

W ramach niniejszej inwestycji w funkcjonującym Wiejskim Domu Spotkań i Animacji Społecznej w Budziszewicach oraz na wybudowanym Centrum Sportu, Spotkań i Rekreacji w Łoźnicy będą prowadzone liczne działania prospołeczne, aktywizujące społeczność, rodziny, bezrobotnych, kobiety i seniorów a także poprzez ciekawą ofertę będzie wspomagał najmłodszych mieszkańców, którzy będą mogli korzystać z oferty działań edukacyjnych i kulturalnych na tym obszarze. Planuje się, że w Wiejskim Domu Spotkań i Animacji Społecznej w Budziszewicach oraz na wybudowanym Centrum Sportu, Spotkań i Rekreacji w Łoźnicy będą odbywały się liczne działania społeczne z szerokim gronem specjalistów: terapeutów, trenerów, psychologów, prawników, animatorów społecznych czy pedagogów. Jednym z głównych zadań będzie aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych i ich rodzin. Realizowane będą szkolenia, kursy aktywizujące, zawodowe. Dodatkowo GOK w Czarnogłowach jako koordynator działań w Gminie będzie ściśle współdziałało z PUP, GOPS, GKRPA, Zespołem Interdyscyplinarnym, jednostkami oświaty, PCPR w Goleniowie oraz z organizacjami pozarządowymi, sołtysami, itp. Ważną dziedziną działalności będzie organizacja, a także udzielanie pomocy opiekuńczej dla osób niesamodzielnych, seniorów, samotnych. Diagnoza i wypowiedzi w ankietach mieszkańców rewitalizowanych wsi wskazują jednoznacznie na pilną potrzebę tych działań oraz aktywizację społeczną seniorów, stworzenie oferty wspólnego i aktywnego spędzania czasu przez coraz szerszą grupę seniorów. Kolejną ważną grupą zadań stawianym zarówno przed GOK-iem, Centrum Sportu, Spotkań i Rekreacji w Łoźnicy, jak i całą Gminą do realizacji będzie praca na rzecz rodzin, często niewydolnych wychowawczo oraz organizacja oferty zajęć pozaszkolnych sportowych, kulturalno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży na powstałym, zagospodarowanym terenie. W ten sposób działalność GOK-u oraz Centrum Sportu, Spotkań i Rekreacji w Łoźnicy nakierowana będzie głównie na społeczność obszarów rewitalizowanych i zdegradowanych i będzie swoimi działaniami oddziaływać na pozostałe obszary objęte rewitalizacją (w tym przypadku Łoźnica).

Na potrzeby działania GOK-u w Czarnogłowach zatrudniony zostanie animator społeczny, którego rolą będzie integrowanie poszczególnych społeczeństw na obszarze rewitalizacji (także w m. Łoźnica) i wskazywanie im kierunków samorozwoju. Jego praca będzie wykorzystywana zarówno w siedzibie GOK-u w Czarnogłowach, jak i na terenie miejscowości objętych rewitalizacją.

Cele

1. Stworzenie instytucjonalnej, kompleksowej i profesjonalnej formy aktywnej pomocy rozwiązywania problemów społecznych, kulturowych, rodzinnych lokalnych społeczności Gminy Przybiernów (także w m. Łoźnica) znajdujących się w stanie kryzysowym, podlegających procesowi rewitalizacji.
2. Zapobieganie wykluczeniu społeczno-cywilizacyjnemu społeczności lokalnych Gminy Przybiernów poprzez organizację różnego typu działań, warsztatów, kursów, spotkań etc.
3. Zatrudnienie animatora społecznego działającego na rzecz ludności z obszaru rewitalizowanego.

Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją

Nie dotyczy

Udział interesariuszy

CSSR jest miejscem integrującym mieszkańców. Realizacja większości przedsięwzięć aktywizacyjnych i integracyjnych wymaga współpracy, partnerskiego i elastycznego współdziałania organizatorów oraz interesariuszy, którzy winni być włączeni w proces decyzyjno-organizacyjny w możliwie szerokim zakresie.

Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

- 1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 2) zwiększenie poziomu udziału dzieci w wychowaniu przedszkolnym;

- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowaniem możliwości do rozwoju młodych ludzi, w tym także zwiększenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży;
- 4) zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym;
- 5) aktywizacja zawodowa kobiet w okresie produkcyjnym;
- 6) pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie handlu i usług;
- 8) kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji;
- 9) przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;

Wskaźniki				
Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	6
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	200

PODOBSZAR REWITALIZACJI	ŁOŹNICA		PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY PU-2	
Tytuł projektu				
Zapobieganie zagrożeniom obszaru – budowa 6 przydomowych oczyszczalni ścieków w Łoźnicy				
Realizowane zadania	Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe
1. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 44, działka nr 103	18462,30	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018
2. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 9, działka nr 71	19434,00	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018
3. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 8a, działka nr 68	17712,00	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018
4. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 7, działka nr 48/2	18081,00	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018
5. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 47, działka nr 113	18462,30	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018

6. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 38, działka nr 162/7		18462,30	PROW, środki prywatne	Gmina Przybiernów, osoby prywatne	2018	
Uzasadnienie:						
Wieś Łoźnica należy do obszarów, które w 100 % są skanalizowane. W chwili obecnej na terenie wsi są obszary gdzie budowane są nowe budynki mieszkaniowe i nie ma możliwości włączenia się do sieci (duże rozproszenie budynków). Dlatego też aby poprawić parametry funkcjonowania poszczególnych posesji konieczne jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla 6 budynków.						
Cele projektu						
1. Zapewnienie mieszkańcom m. Łoźnica dostępu do przydomowych oczyszczalni ścieków jako usługi publicznej niezbędnej do zaspokojenia podstawowych potrzeb społecznych mieszkańców. 2. Zapobieganie zagrożeniom środowiska naturalnego poprzez zablokowanie odpływu nieczystości płynnych komunalnych do wód powierzchniowych oraz ich powierzchniowego spływu do najbliższych cieków wodnych. 3. Poprawa atrakcyjności i wizerunku wsi w oczach mieszkańców oraz potencjalnych osób chcących osiedlić się w tej miejscowości.						
Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją						
Nie dotyczy						
Udział interesariuszy						
Nie dotyczy						
Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji						
Cel 1 rewitalizacji						
Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji						
1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;						
Cel 2 rewitalizacji						
Poprawa warunków życia i zamieszkania						
7) uporządkowanie i zwiększenie dostępu do podstawowej infrastruktury komunalnej dla użytkowników obszaru – w tym także budowa systemów kanalizacyjnych i wodociągowych; 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług; 12) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.						
Wskaźniki						
Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023		
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów, mieszkańcy m. Łoźnica	0	6		
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej (budowa, przebudowa, remont, modernizacja) w efekcie realizacji projektu <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, mieszkańcy m. Łoźnica	0	24		

PODOBSZAR REWITALIZACJI		ŁÓŻNICA		PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY PU -3	
Tytuł projektu					
Prace konserwatorskie i restauracja zabytkowego kościoła w Łoźnicy					
Realizowane zadania		Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe
Restauracja i konserwacja zabytkowego kościoła ryglowego w m. Łoźnica		1.200.000	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, środki własne	Parafia Św. Katarzyny w Trzechlu	2018-2019
Uzasadnienie:					
<p>Łoźnica posiada na swoim terenie zabytkowy kościół. Obiekt wymaga wsparcia i odnowy. Obecny stan zabytku świadczy o małym poziomie poczucia tożsamości i przywiązania mieszkańców do swojej małej ojczyzny. Pobudzenie przywiązania do własnej, rodzinnej miejscowości wymaga szeregu działań nakierowanych na przybliżenie mieszkańcom historii ich małej ojczyzny, odkrywanie na nowo zabytków historii wsi i dbania o nie. Jest to szczególnie ważne z uwagi na fakt, że kościół w m. Łoźnica jest jednym z największych na Pomorzu Zachodnim kościołem ryglowym.</p> <p>Kościół posiadał pierwotnie wyposażenie barokowe. Z obecnego wyposażenia na uwagę zasługuje: barokowa ambona, empora chórowa z prospektem organowym z XVIII w., figury aniołów w prezbiterium oraz dekoracyjna oprawa wejścia do dawnej kaplicy grobowej.</p>					
Cele projektu					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Odtworzenie walorów społecznych i estetycznych reprezentacyjnego centrum m. Łoźnica. 2. Pobudzenie poczucia kulturowej tożsamości mieszkańców m. Łoźnica przywiązania do swej „małej ojczyzny” poprzez realizację projektu odrestaurowania wspólnego zabytku 3. Przywrócenie walorów kulturowych i konserwatorskich zabytkowi wpisanemu do rejestru zabytków jakim jest kościół m. Łoźnica 4. Promocja zabytkowego kościoła jako cennego obiektu turystycznego, zlokalizowanego na głównym ciągu turystycznym Pomorza. 					
Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją					
Nie dotyczy					
Udział interesariuszy					
<p>Kościół należy do najcenniejszych zabytków w Gminie. Odnowiony, wyekspozowany stanowić będzie cenny obiekt turystyczny</p>					
Fotografie obrazujące Kościół w Łoźnicy					
					

Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

1) tworzenie i przebudowa obiektów integrujących i wspomagających mieszkańców obszaru w przewyżczeniu problemów dnia codziennego;

2) uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;

4) stworzenie mieszkańcom miejsca spotkań i integracji w postaci klubów, świetlic i centrów rozwoju wsi

6) zatrzymanie postępującej degradacji technicznej i/lub poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej, budynków prywatnych (w tym zabytkowych) a także wielolokalowych budynków mieszkalnych,

11) zwiększenie dostępności oraz poprawą jakości usług;

Wskaźniki

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Parafia św. Katarzyny w Trzechli	0	1
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej (budowa, przebudowa, remont, modernizacja) w efekcie realizacji projektu <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, mieszkańcy m. Łóżnica	0	1000

PODOBSZAR ROKITA

PODOBSZAR REWITALIZACJI	ROKITA		PROJEKT GŁÓWNY NR 1	
Tytuł projektu				
Integracja najmłodszych – integracją dorosłych				
Realizowane zadania	Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe
1. Budowa placu zabaw	52.000	Leader, Szanse Bezdroży Powiatu Goleniowskiego	Gmina Przybiernów	2018
2. Budowa siłowni zewnętrznej dla seniorów	30.000	RPOWZ dz. 9.3 / PROW	Gmina Przybiernów	2019
Uzasadnienie:				
<p>Mieszkańcy wsi Rokita na co dzień korzystają z usług świetlicy w miejscowości Moracz. Obiekt jest nowy i wyposażony. Dlatego też w miejscowości oddalonej o 3 km (Rokita) brak uzasadnienia realizacji takiego zadania. Nie mniej Mieszkańcy wsi Rokita-wymagają pomocy w postaci szeregu działań aktywizacyjnych, szkoleniowych, opiekuńczych, edukacyjnych. Jednym z miejsc realizacji działań aktywizujących, integrujących, opiekuńczych będzie właśnie istniejąca świetlica w m. Moracz. Działalność oparta będzie o ofertę GOK-u w Czarnogłowach jako głównego realizatora działań prospołecznych aktywizujących rewitalizowane społeczności Gminy Przybiernów. W samej miejscowości Rokita brak możliwości budowy tego typu obiektu (pomimo faktu wskazywania tego elementu w ankietach), bowiem Gmina Przybiernów nie posiada na terenie wsi Rokita gruntów o odpowiedniej wielkości, które byłyby jej własnością. Jedyną możliwością integracji na miejscu ludności jest możliwość wybudowania w m. Rokita (działka 35/3, obręb Rokita) zarówno placu zabaw, jak i siłowni zewnętrznej dla seniorów. W ten sposób w jednym miejscu z urządzeń będą mogli korzystać zarówno dzieci jak i dorośli. Wspólne przebywanie na świeżym powietrzu sprzyjać będzie integracji.</p>				
Cele projektu				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uatrakcyjnienie sposobów na spędzanie wolnego czasu poprzez budowę siłowni zewnętrznej dla seniorów oraz placu zabaw wraz z ogrodzeniem i zagospodarowaniem terenu dla młodszych mieszkańców. 2. Stworzenie kompleksowej i profesjonalnej formy aktywnej pomocy rozwiązywania problemów społecznych, kulturowych, społeczności Gminy Przybiernów znajdujących się w stanie kryzysowym, podlegających procesowi rewitalizacji. 3. Stworzenie oferty zorganizowanych zajęć rekreacyjno-sportowych dla mieszkańców wsi Rokita, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży na powstałym obszarze. 4. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży – mieszkańców m. Rokita poprzez animowanie i promocję zdrowego, aktywnego trybu życia oraz stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu. 				
Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją				
Nie dotyczy				
Udział interesariuszy				
Realizacja większości przedsięwzięć aktywizacyjnych i integracyjnych wymaga współpracy, partnerskiego i elastycznego współdziałania organizatorów oraz interesariuszy, którzy winni być włączeni w proces decyzyjno-organizacyjny w możliwie szerokim zakresie.				
Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji				
Cel 1 rewitalizacji				
Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji				

- 1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 4) zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

- 1) tworzenie i przebudowa obiektów integrujących i wspomagających mieszkańców obszaru w przewyżnianiu problemów dnia codziennego;
- 2) uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;
- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 4) stworzenie mieszkańcom miejsca spotkań i integracji w postaci klubów, świetlic i centrów rozwoju wsi
- 5) zwiększenie funkcjonalności układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego;
- 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;
- 12) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Wskaźniki

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów	0	2
Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	3
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy	0	100

PODOBSZAR REWITALIZACJI		ROKITA		PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY PU-1	
Tytuł projektu					
Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające m. Rokitę					
Realizowane zadania		Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe
1. Aktywizacja zawodowa	- doradztwo zawodowe - szkolenia zawodowe	20.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, świetlica w m. Moracz	2019-2023
2. Poradnictwo rodzinne	- Porady prawne - Pomoc psychologiczna - Terapeuta rodzinny	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina	2019-2023

	- Pomoc uzależnionym od alkoholu			Przybiernów, GOPS,	
3. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom	- Zatrudnienie opieki doraźnej dla osób niesamodzielnych - Organizacja klubów seniora - Integracja osób starszych i niepełnosprawnych	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS, świetlica w m. Moracz	2019-2023
4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży	Zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dla uczniów z trudnościami w nauce	5.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS, świetlica w m. Moracz	2019-2023
5. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży	Organizacja czasu wolnego /zajęcia, warsztaty, wycieczki zorganizowane, akcje społeczne, samoorganizacja, angażowanie do działań prospołecznych, itp.	10.000	RPOWZ, Priorytet 6-8, inne możliwe	GOK Czarnogłowy, Gmina Przybiernów, GOPS, świetlica w m. Moracz	2019-2023

Uzasadnienie:

W ramach niniejszej inwestycji w funkcjonującej świetlicy wiejskiej w m. Moracz będą prowadzone liczne działania prospołeczne, aktywizujące społeczności, rodziny, bezrobotnych, kobiety i seniorów dla mieszkańców wsi Rokita, którzy zwyczajowo korzystają z tego obiektu przy organizacji różnego rodzaju spotkań, imprez. Ponadto poprzez ciekawą ofertę GOK Czarnogłowy będzie także wspomagał najmłodszych mieszkańców, którzy będą mogli korzystać z oferty działań edukacyjnych i kulturalnych na tym obszarze. Planuje się, że w świetlicy wiejskiej w m. Moracz będą odbywały się liczne działania społeczne z szerokim gronem specjalistów: terapeutów, trenerów, psychologów, prawników, animatorów społecznych czy pedagogów. Jednym z głównych zadań będzie aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych i ich rodzin z terenu wsi Rokita. Realizowane będą szkolenia, kursy aktywizujące, zawodowe. Dodatkowo GOK w Czarnogłowach jako koordynator działań w Gminie będzie ściśle współdziałało z PUP, GOPS, GKRPA, Zespołem Interdyscyplinarnym, jednostkami oświaty, PCPR w Goleniowie oraz z organizacjami pozarządowymi, sołtysami, itp. Ważną dziedziną działalności będzie organizacja, a także udzielanie pomocy opiekuńczej dla osób niesamodzielnych, seniorów, samotnych. Diagnoza i wypowiedzi w ankietach mieszkańców rewitalizowanych wsi wskazują jednoznacznie na pilną potrzebę tych działań oraz aktywizację społeczną seniorów, stworzenie oferty wspólnego i aktywnego spędzania czasu przez coraz szerszą grupę seniorów. Kolejną ważną grupą zadań stawianym zarówno przed GOK-iem oraz świetlicą wiejską w m. Moracz, jak i całą Gminą do realizacji będzie praca na rzecz rodzin, często niewydolnych wychowawczo oraz organizacja oferty zajęć pozaszkolnych sportowych, kulturalno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży na powstałym, zagospodarowanym terenie (plac zabaw, siłownia zewnętrzna). W ten sposób działalność GOK-u oraz świetlicy wiejskiej w m. Moracz nakierowana będzie głównie na społeczności obszarów rewitalizowanych i zdegradowanych i będzie swoimi działaniami oddziaływać na pozostałe obszary objęte rewitalizacją (w tym przypadku m. Rokita). Na potrzeby działania GOK-u w Czarnogłowach zatrudniony zostanie animator społeczny, którego rolą będzie integrowanie poszczególnych społeczeństw na obszarze rewitalizacji (także w m. Rokita) i wskazywanie im kierunków samorozwoju. Jego praca będzie wykorzystywana zarówno w siedzibie GOK-u w Czarnogłowach, jak i na terenie miejscowości objętych rewitalizacją.

Cele

1. Stworzenie instytucjonalnej, kompleksowej i profesjonalnej formy aktywnej pomocy rozwiązywania problemów społecznych, kulturowych, rodzinnych lokalnych społeczności Gminy Przybiernów (także w m. Rokita) znajdujących się w stanie kryzysowym, podlegających procesowi rewitalizacji.
2. Zapobieganie wykluczeniu społeczno-cywilizacyjnemu społeczności lokalnych Gminy Przybiernów poprzez organizację różnego typu działań, warsztatów, kursów, spotkań etc.
3. Zatrudnienie animatora społecznego działającego na rzecz ludności z obszaru rewitalizowanego.

Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją

Nie dotyczy

Udział interesariuszy

Świetlica wiejska jest miejscem integrującym mieszkańców. Realizacja większości przedsięwzięć aktywizacyjnych i integracyjnych wymagać będzie zatem współpracy, partnerskiego i elastycznego współdziałania organizatorów oraz interesariuszy, którzy winni być włączeni w proces decyzyjno-organizacyjny w możliwie szerokim zakresie.

Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

- 1) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz integracji w działaniu na rzecz obszaru rewitalizacji;
- 2) zwiększenie poziomu udziału dzieci w wychowaniu przedszkolnym;
- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowaniem możliwości do rozwoju młodych ludzi, w tym także zwiększenie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży;
- 4) zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom oraz osobom niepełnosprawnym;
- 5) aktywizacja zawodowa kobiet w okresie produkcyjnym;
- 6) pobudzanie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie handlu i usług;
- 8) kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji;
- 9) przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie możliwości zatrudnienia;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;
- 11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;

Wskaźniki

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy, świetlica w Moraczu	0	10
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji <i>jednostka miary: [osoba]</i>	Rezultat	Urząd Gminy Przybiernów, GOK Czarnogłowy, świetlica w Moraczu	0	400

PODOBSZAR REWITALIZACJI	ROKITA		PROJEKT UZUPEŁNIAJĄCY PU-2	
Tytuł projektu				
Rozbudowa zakładu produkcyjnego mebli Politechnik w m. Rokita				
Realizowane zadania	Szacowane koszty /zł/	Źródła finansowania	Realizator działania	Ramy czasowe

1. Budowa trzech tymczasowych namiotów magazynowych oraz zadaszenia traktu komunikacji produktów gotowych do hali magazynowej na terenie zakładu produkcji mebli	100.000	RPOWZ – 1.5, Środki własne	POLITEKNIK Spółka z o.o.	2017-2018
2. Budowa wolnostojącego silosu magazynowania wiórów i pyłu produkcyjnego z drewna na terenie zakładu produkcji mebli	200.000	RPOWZ – 1.5, Środki własne	POLITEKNIK Spółka z o.o.	2017-2018
3. Budowa wolnostojącej suszarni konwektorowej drewna litego na terenie zakładu produkcji mebli	170.000	RPOWZ – 1.5, Środki własne	POLITEKNIK Spółka z o.o.	2017-2018

Uzasadnienie:

Firma Politeknik Spółka z o.o. powstała w roku 2002. Zajmuje się produkcją mebli użytkowych oraz ich sprzedażą. Firma na co dzień zatrudnia 111 osób. W planach rozwojowych spółki jest wdrożenie w latach 2017-2018 inwestycji, które wpłyną zarówno na podniesienie atrakcyjności Spółki jak i spowodują zmniejszenie bezrobocia na obszarze m. Rokita, skąd część osób tu mieszkających jest i będzie zatrudniona.

Inwestycjami zaplanowanymi są

- Budowa trzech tymczasowych namiotów magazynowych oraz zadaszenia traktu komunikacji produktów gotowych do hali magazynowej na terenie zakładu produkcji mebli
- Budowa wolnostojącego silosu magazynowania wiórów i pyłu produkcyjnego z drewna na terenie zakładu produkcji mebli
- Budowa wolnostojącej suszarni konwektorowej drewna litego na terenie zakładu produkcji mebli

Cele projektu

1. Rozbudowa zakładu pracy i poprawa warunków pracy
2. Stworzenie warunków do podniesienia kwalifikacji zawodowych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
3. Integracja społeczności lokalnej
4. Powstanie nowego zakładu pracy, który wyszkoli nowych specjalistów
5. Zmniejszenie bezrobocia na obszarze rewitalizacji poprzez powstanie nowych miejsc pracy

Oddziaływanie na tereny nie objęte rewitalizacją

Nie dotyczy

Udział interesariuszy

Nie dotyczy

Zgodność z celem rewitalizacji wskazanym w programie rewitalizacji

Cel 1 rewitalizacji

Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji

- 5) aktywizacja zawodowa kobiet w okresie produkcyjnym;
- 6) pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie handlu i usług;
- 7) wspieranie rozwoju przedsiębiorstw i działalności gospodarczych mieszkańców na obszarze rewitalizacji;
- 8) kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji;
- 9) przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększaniem możliwości zatrudnienia;

Cel 2 rewitalizacji

Poprawa warunków życia i zamieszkania

- 1) tworzenie i przebudowa obiektów integrujących i wspomagających mieszkańców obszaru w przewyżczeniu problemów dnia codziennego;
- 2) uporządkowanie oraz stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności mieszkańców;
- 3) stworzenie oferty korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych i rekreacyjnych;

- 4) stworzenie mieszkańcom miejsca spotkań i integracji w postaci klubów, świetlic i centrów rozwoju wsi
5) zwiększenie funkcjonalności układów komunikacyjnych z uwzględnieniem preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego;
11) zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości usług;
12) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.
13) rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji

Wskaźniki

Nazwa wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Źródło danych	Wartość bazowa dla podobszaru rewitalizacji	Wartość docelowa dla podobszaru rewitalizacji 2023
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	POLITEKNIK Spółka z o.o.	0	1
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	POLITEKNIK Spółka z o.o.	0	1
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami <i>jednostka miary: [szt.]</i>	Produkt	POLITEKNIK Spółka z o.o.	0	1
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach <i>jednostka miary: [EPC]</i>	Rezultat	POLITEKNIK Spółka z o.o.	0	2
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach – kobiety <i>jednostka miary: [EPC]</i>	Rezultat	POLITEKNIK Spółka z o.o.	0	1
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach – mężczyźni <i>jednostka miary: [EPC]</i>	Rezultat	POLITEKNIK Spółka z o.o.	0	1

Wskazane powyżej projekty główne i uzupełniające zostały wskazane na podstawie obecnych możliwości finansowych Gminy oraz propozycji tematów przez inne podmioty biorące udział w procesie tworzenia Programu Rewitalizacji. Określone tutaj tematy nie są jednak katalogiem zamkniętym i wyczerpującym. W najbliższej przyszłości (zarówno w okresie do 2023 roku oraz dalej) planuje się czynienie dodatkowych aktualizacji programu oraz wpisywanie kolejnych tematów inwestycyjnych i nie inwestycyjnych, które wszystkie razem wpłyną na poprawę warunków życia mieszkańców oraz „wyprowadzenie” ich obszaru (Czarnogłowy, Miodowice, Łoznica i Rokita) ze stanu kryzysowego.

III. 2.2 Mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017–2023 ma charakter kompleksowy, dlatego że podczas programowania działań rewitalizacyjnych zastosowano mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji. Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020* w odniesieniu do projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w celu osiągnięcia efektu synergii efektów w oddziaływaniu na obszar rewitalizacji zapewniona została ich

komplementarność w różnych wymiarach, tj. przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Wszystkie projekty zawarte w dokumencie realizowane będą na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, natomiast zasięg ich oddziaływania będzie większy i obejmie teren całej gminy, ponieważ z efektów zaplanowanych działań korzystać będą wszyscy interesariusze rewitalizacji. Zaplanowane „miękkie” przedsięwzięcia rewitalizacyjne ze względu na społeczny charakter działań dedykowane będą mieszkańcom całej gminy, ponieważ tylko poprzez większą skalę oddziaływania na wzmocnienie kapitału społecznego ludzi młodych oraz wykluczenie społeczne i/lub zagrożenie ubóstwem można uzyskać założone efekty w postaci rozwiązania zidentyfikowanych problemów. Wzajemne dopełnianie się projektów podstawowych i przedsięwzięć uzupełniających oraz zaangażowanie lokalnej społeczności pozwoli na osiągnięcie efektu rewitalizacji widocznego na całym jego obszarze i uniknięcie wybiórczości inwestycji. Zindywidualizowane działania rewitalizacyjne wdrażane na wyznaczonym niewielkim obszarze rewitalizacji wzajemnie będą się dopełniać przestrzennie, dzięki czemu efekty ich realizacji nie będą widoczne punktowo w pojedynczych miejscach, a na całym obszarze objętym kryzysem (4 miejscowości).

Projekty i/lub przedsięwzięcia podstawowe zostały zaprogramowane w taki sposób, aby odpowiadały na problemy mieszkańców, a przede wszystkim nie skutkowały przenoszeniem problemów w inne miejsce. W tym celu zawarto zarówno przedsięwzięcia inwestycyjne, jak i społeczne, które zapobiegą prowadzeniu do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna i wykluczenie. Jest to istotne z powodu dużego rozwarstwienia społeczności lokalnej zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz tworzenia się tzw. „enklaw biedy”.

Dostępność do powstałej infrastruktury oraz działań społecznych i kulturalnych dla wszystkich użytkowników zamieszkujących dany teren spowoduje, że z pozytywnych efektów rewitalizacji (ze względu na oddziaływanie na siebie obszarów rewitalizacji) korzystać będą wszyscy mieszkańcy, bez względu na sytuację materialną. Taka sytuacja przyczyni się do wzrostu aktywności społecznej i integracji społeczności lokalnej na obszarze rewitalizacji. Z drugiej strony komplementarność w wymiarze przestrzennym skutkuje ciągłą analizą następstw decyzji przestrzennych w skali całej gminy i jej otoczenia. Ma to szczególne znaczenie w przypadku obszaru rewitalizacji zlokalizowanego w miejscowościach, które są terenem najbardziej zdegradowanym przestrzennie i społecznie z uwagi na utracenie części pierwotnie pełnionych funkcji oraz lokalizację na tym obszarze dużej ilości problemów.

Komplementarność przestrzenna została wskazana we wskazanych wyżej fiskach projektowych.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Projekty i/lub przedsięwzięcia podstawowe oraz uzupełniające zawarte w dokumencie stanowią kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane we wszystkich sferach zróżnicowane problemy i wykorzystują potencjały lokalne wyznaczonego obszaru rewitalizacji w zakresie dziedzictwa kulturowego oraz aktywności różnych instytucji i podmiotów na rzecz mieszkańców. Wykazane to zostało w powiązaniu każdego projektu podstawowego ze zdiagnozowanymi problemami i potencjałami. Dzięki temu wszystkie projekty i/lub przedsięwzięcia uzupełniające są komplementarne w oddziaływaniu całościowym na obszar rewitalizacji w aspekcie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym i środowiskowym. Takie podejście ma przeciwdziałać fragmentaryzacji działań, koncentrując się na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru, które w tym przypadku spowodowane są zmianami strukturalnymi na rynku pracy, wynikającymi z lokalizacji na tym terenie obiektów po byłym PGR oraz są związane z kumulacją wykluczenia społecznego, a także utratą pierwotnie pełnionych funkcji. W związku z tym wykonana została pogłębiona analiza i diagnoza obszaru rewitalizacji we wszystkich aspektach: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym i środowiskowym, która zawarta jest w II części niniejszego dokumentu. Konieczne jest również określenie pożądanego stanu do jakiego mają doprowadzić dany obszar projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, dlatego została określona wizja (planowany efekt rewitalizacji) uwzględniająca uwarunkowania wynikające z charakteru terenu i tożsamości lokalnej związanej z tradycjami rolniczymi. Parametryzacja efektów rewitalizacji określona została na poziomie celów rewitalizacji, ponieważ wizja określa zbiór pożądaných wartości do osiągnięcia po wdrożeniu założeń dokumentu.

Wszystkie kierunki działań i odpowiadające im projekty rewitalizacyjne są zintegrowane i powiązane problemowo oraz odnoszą się do wszystkich odpowiadając na zidentyfikowane potrzeby.

Podczas podejmowania strategicznych decyzji przez samorząd lokalny na innych płaszczyznach, będą brane pod uwagę zaplanowane działania rewitalizacyjne, aby zapewnić koordynację tematyczną i organizacyjno-techniczną działań administracji samorządowej.

Ponadto ważne jest, że proces rewitalizacji realizuje założenia innych dokumentów strategicznych i planistycznych zarówno na szczeblu lokalnym, jak i powiatowym, regionalnym, krajowym czy europejskim, co zostało wykazane w rozdziale 2 w części I dokumentu.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie założeń dokumentu jest Wójt Gminy Przybiernów przy pomocy pracowników Urzędu Gminy, którzy posiadają wiedzę i doświadczenie w zakresie zarządzania projektami. Jednocześnie jest to efekt osadzenia rewitalizacji w ramach istniejących struktur organizacyjnych UG w Przybiernowie, odpowiedzialnych za koordynację systemu zarządzania rozwojem gminy.

W celu efektywnego oraz zintegrowanego współdziałania różnych jednostek, Wójt może powołać Zespół Zadaniowy, w którego skład wejdą przedstawiciele referatów/samodzielnych stanowisk pracy Urzędu Gminy w Przybiernowie i/lub jednostek organizacyjnych gminy, odpowiedzialnych za realizację konkretnych projektów. Powołanie Zespołu Zadaniowego przyczyni się do wzajemnego uzupełniania się działań oraz spójności procedur w realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie powiązanych projektów infrastrukturalnych („twardych”) oraz społecznych („miękkich”). Zespół pracował będzie do zakończenia realizacji programu, również na etapie ewaluacji i podsumowania.

Program realizowany będzie przy szerokiej współpracy instytucji takich jak: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowy Urząd Pracy. Jednym z podstawowych podmiotów publicznych odpowiedzialnych za realizację i współpracę pełnić będzie GOK w Czarnogłowach. Jest to samodzielna instytucja, która dodatkowo realizować będzie szeroką gamę projektów społecznych na obszarze kryzysowym, ale także całej Gminy Przybiernów. Działalność GOK-u będzie prowadzona w ścisłej współpracy z pozostałymi instytucjami. Zaangażowane instytucje będą ze sobą współpracować i się uzupełniać. Ważnym jest właściwe funkcjonowanie „instytucji społecznych”, takich jak: GOPS, GKRPA, gminne placówki oświaty i wychowania, parafie, sołtysi oraz OSP. Podmioty te będą, jako pierwsze, rozpoznawać sytuacje kryzysowe w rodzinach i społecznościach, kierować informacje do instytucji i organizacji oferujących zorganizowaną pomoc (np. Urząd Gminy, GOPS).

W sferze aktywizacji zawodowej ważnymi instytucjami będą: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie. Te instytucje oferują konkretne oferty pomocy oraz środki finansowe, o które ubiegać się będzie GOK Czarnogłowy oraz Urząd Gminy. W sferze działań infrastrukturalnych, zagospodarowania przestrzeni publicznej, kluczowa jest współpraca władz gminy: Wójta wraz z pracownikami Urzędu Gminy odpowiedzialnymi za przygotowanie i realizowanie inwestycji, pozyskiwanie środków zewnętrznych, sprawy finansowo – księgowo i Radą Gminy oraz liderami społecznymi obszarów rewitalizowanych (radni, sołtys, liderzy organizacji pozarządowych). Niezmiernie ważną instytucją są Lokalni Liderzy Społeczni, jako formalni lub nieformalni szefowie organizacji społecznych pozarządowych lub naturalni liderzy grup zainteresowań. Od ich aktywności, i współpracy z pozostałymi podmiotami zależała będzie skuteczność realizowanych projektów w wymiarze społecznym. Dotyczy to aktywizacji społecznej, oraz aktywnego włączania interesariuszy w procesy odnowy.

KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

W Programie Rewitalizacji zwrócono również uwagę na zachowanie ciągłości programowej w odniesieniu do przedsięwzięć o charakterze infrastrukturalnym, które zostały już zrealizowane w ramach polityki spójności 2007–2013, a także komplementarnymi z projektami społecznymi wdrażanymi w ramach polityki spójności 2014–2020. Ma to kluczowe znaczenie dla efektywności procesu rewitalizacji w oddziaływaniu na sytuację kryzysową występującą na danym obszarze.

W okresie programowania UE na lata 2007–2013 zapoczątkowano proces rewitalizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji m.in. poprzez realizację projektów infrastrukturalnych, tworzących estetyczne i funkcjonalne warunki do rozwoju społeczno-gospodarczego. Najważniejszym projektem w tym zakresie był projekt, w wyniku którego w latach 2008–2015 zostały częściowo „stworzone na obszarze rewitalizowanym warunki konieczne dla

lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez budowę infrastruktury rekreacyjno-sportowej, modernizację infrastruktury edukacyjnej i kulturalnej, poprawę zdrowia i warunków życia mieszkańców Miodowic (remontowana etapami świetlica wiejska), m. Czarnogłowy (remont GOK-u) i całej gminy, wzrost atrakcyjności turystycznej i osadniczej znacznej części Gminy Przybiernów.

Obecnie potencjał tego terenu jest niedostatecznie wykorzystany przez mieszkańców z uwagi na brak kompleksowego rozwiązania zdiagnozowanych problemów we wszystkich sferach. W związku z tym może stanowić podstawę do jego kontynuacji lub/i rozwinięcia w ramach obecnej perspektywy finansowej na lata 2014–2020 w zakresie rozwiązywania kluczowych problemów społecznych.

Przeprowadzona analiza wykazała, że przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich latach mają swoją ciągłość i kontynuację w aktualnym dokumencie. Wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich działań na wyznaczonym obszarze pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej, dzięki czemu proces rewitalizacji wzmocni ich efektywność i skuteczność.

KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w niniejszym dokumencie będą współfinansowane z różnych źródeł, obejmujących m.in. środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), krajowych środków publicznych oraz środków prywatnych z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania.

W związku z tym, że komplementarność finansowa oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, podczas programowania działań wykorzystano zgłoszone propozycje projektów planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji przez podmioty prywatne, które angażować będą środki własne. Tym samym proces rewitalizacji przebiegać będzie przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych w postaci zasobów wewnętrznych podmiotów zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji czy ich mieszkańców będzie miało kluczowe znaczenie dla dynamiki i skuteczności pożądaných zmian strukturalnych zarówno społecznych, jak i przestrzennych.

Komplementarność źródeł finansowania określona została w części III, rozdziale 3 dotyczącym szacunkowych ram finansowych programu, gdzie na poziomie poszczególnych projektów podstawowych i przedsięwzięć uzupełniających określono szacowaną ogólną wartość projektu w podziale na publiczne i prywatne źródła finansowania.

Dzięki zaangażowaniu środków publicznych (składających się ze środków własnych gminy, jednostek podległych gminie, podmiotów z sektora finansów publicznych) następuje integracja finansowa zaplanowanych projektów podstawowych i przedsięwzięć uzupełniających.

III. 3. Szacunkowe ramy finansowe dokumentu wraz ze wskazaniem źródeł finansowania

Indykatywne ramy finansowe *Programu Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017–2023* obejmują projekty podstawowe, które wynikają z planów projektowych Gminy Przybiernów, podległych jej jednostek organizacyjnych, jak również projektów zgłoszonych przez interesariuszy rewitalizacji planujących ich realizację na obszarze rewitalizacji lub poza wyznaczonym obszarem, ale wpływających na jego rozwój społeczno-gospodarczy. Podsumowanie podanych wartości brutto poszczególnych projektów pozwoliło określić szacunkowe ramy finansowe dokumentu z podziałem na różne źródła finansowania (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014–2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków Unii Europejskiej).

Ze względu na charakterystykę tematyczną projektów uzupełniających realizowanych w systemie ciągłym, a tym samym brak możliwości dokładnego oszacowania ich całkowitych wartości, ramy finansowe z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania podane zostały szacunkowo. Ramy finansowe dokumentu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35 Ramy finansowe realizacji poszczególnych zadań

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Całkowita wartość projektu w złotych	Środki publiczne				Środki prywatne
			Środki budżetu gminy	Środki UE (EFRR, EFS, FS)	Środki krajowe	W tym działania miękkie	
Czarnogłowy							
1.	Projekt Główny nr 1 Integracja i aktywizacja społeczności w Gminie Przybiernów						
	1. Dopuszaenie GOK-u	20000	3000	17000	-	-	-
	2. Termomodernizacja szkoły podstawowej	600000	90000	510000	-	-	-
	3. Budowa boiska do piłki siatkowej (za GOK-iem) i siłowni zewnętrznej wraz z zagospodarowaniem	70000	10500	59500	-	-	-
2.	Projekt uzupełniający nr 1 Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające funkcjonowanie GOK-u w Czarnogłowach						
	1. Aktywizacja zawodowa	20000	2000	10000	8000	20000	-
	2. Animator społeczny	144000	14400	72000	57600	144000	-
	3. Poradnictwo rodzinne	20000	2000	10000	8000	20000	-
	4. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom	10000	1000	5000	4000	10000	-
	5. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży	10000	1000	5000	4000	10000	-
	6. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży	10000	1000	5000	4000	10000	-
3.	Projekt Główny nr 2 Zagospodarowanie jeziora Czarnogłowy i budowa placu zabaw w miejscowości						
	1. Zagospodarowanie jeziora Czarnogłowskiego	80000	29096	50904			
	2. Budowa placu zabaw wraz z ogrodzeniem	75000	27277,5	47722,5			
Razem		1059000	181273,5	792126,5	85600	214000	-

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Całkowita wartość projektu w złotych	Środki publiczne				Środki prywatne
			Środki budżetu gminy	Środki UE (EFRR, EFS, FS)	Środki krajowe	W tym działania miękkie	
Miodowice							
4.	Projekt Główny nr 1 Poprawa działalności świetlicy w Miodowicach poprzez działania infrastrukturalne uzupełniające, w tym:						
	1. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wraz z ogrodzeniem terenu	60000	9000	51000	-	-	-
	2. Budowa siłowni zewnętrznej przy świetlicy wraz z ogrodzeniem, także istniejącego placu zabaw	50000	7500	42500	-	-	-
	3. Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 4269Z od skrzyżowania z drogą gminą (dz. nr 177/1) do przystanku autobusowego i świetlicy	100000	15000	85000	-	-	-
5.	Projekt uzupełniający nr 1 Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające funkcjonowanie świetlicy w Miodowicach						
	1. Aktywizacja zawodowa	20000	2000	10000	8000	20000	-
	2. Poradnictwo rodzinne	10000	1000	5000	4000	10000	-
	3. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom	10000	1000	5000	4000	10000	-
	4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży	8000	800	4000	3200	8000	-
	5. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży	5000	500	2500	2000	5000	-
6.	Projekt uzupełniający nr 2 Zapobieganie zagrożeniom obszaru – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Miodowicach						
	1. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 22, działka nr 102	17589	-	11191,88	-	-	6397,12

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Całkowita wartość projektu w złotych	Środki publiczne				Środki prywatne
			Środki budżetu gminy	Środki UE (EFRR, EFS, FS)	Środki krajowe	W tym działania miękkie	
	2. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 18, działka nr 155	19188	-	12209,32	-	-	6978,68
	3. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 19-22, działka nr 154	19188	-	12209,32	-	-	6978,68
	4. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 12, działka nr 185/5	18462,3	-	11747,56	-	-	6714,74
	5. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 10, działka nr 51	18880,5	-	12013,66	-	-	6866,84
	6. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 13, działka nr 16/2	19065	-	12131,06	-	-	6933,94
	7. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 23, działka nr 101/1	19065	-	12131,06	-	-	6933,94
	8. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 29a, działka nr 16/13	19188	-	12209,32	-	-	6978,68
	9. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 26 dx, działka nr 68/4, 68/5	18081	-	11504,94	-	-	6576,06
	10. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 6, działka nr 42/1	18081	-	11504,94	-	-	6576,06
	Razem	449787,8	36800	323853,1	21200	53000	67934,72
Łoźnica							
7.	Projekt główny nr 1 Zapobieganie zachowaniom patologicznym oraz wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży poprzez stworzenie szerokiej oferty obiektów rekreacyjno-sportowych - Budowa Centrum Sportu, spotkań i rekreacji w Łoźnicy						

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Całkowita wartość projektu w złotych	Środki publiczne				Środki prywatne
			Środki budżetu gminy	Środki UE (EFRR, EFS, FS)	Środki krajowe	W tym działania miękkie	
	1. Budowa Centrum Sportu, spotkań i rekreacji wraz z zagospodarowaniem terenu	300000	45000	255000	-	-	-
	2. Budowa oświetlenia przy obiekcie oraz chodnika z centrum wsi do obiektu	150000	22500	127500	-	-	-
	3. Budowa siłowni zewnętrznej	35000	12729,5	22270,5	-	-	-
	4. Organizacja imprez integrujących mieszkańców	-	-	-	-	-	-
8.	Projekt uzupełniający nr 1 Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające m. Łoźnicę						
	1. Aktywizacja zawodowa	10000	1000	5000	4000	10000	-
	2. Poradnictwo rodzinne	10000	1000	5000	4000	10000	-
	3. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom	10000	1000	5000	4000	10000	-
	4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży	5000	500	2500	2000	5000	-
	5. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży	10000	1000	5000	4000	10000	-
9.	Projekt uzupełniający nr 2 Zapobieganie zagrożeniom obszaru – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Łoźnicy						
	1. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 44, działka nr 103	18462,30	-	11747,56	-	-	6714,74
	2. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 9, działka nr 71	19434,00	-	12365,85	-	-	7068,15
	3. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 8a, działka nr 68	17712,00	-	11270,15	-	-	6441,85
	4. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 7, działka nr 48/2	18081,00	-	11504,94	-	-	6576,06

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Całkowita wartość projektu w złotych	Środki publiczne				Środki prywatne
			Środki budżetu gminy	Środki UE (EFRR, EFS, FS)	Środki krajowe	W tym działania miękkie	
	5. Budowa przydomowej oczyszczalni - łożnica 47, działka nr 113	18462,30	-	11747,56	-	-	6714,74
	6. Budowa przydomowej oczyszczalni - łożnica 38, działka nr 162/7	18462,30	-	11747,56	-	-	6714,74
10.	Projekt uzupełniający nr 3						
	Prace konserwatorskie i restauracja zabytkowego kościoła w Łoźnicy						
	Restauracja i konserwacja zabytkowego kościoła ryglowego w m. Łoźnica	1200000	-	1020000	-	-	180000,00
	Razem	1840614	84729,5	1517654	18000	45000	220230,28
Rokita							
11.	Projekt Główny nr 1						
	Integracja najmłodszych – integracją dorosłych						
	1. Budowa placu zabaw	52000	18912,4	33087,6	-	-	-
	2. Budowa siłowni zewnętrznej dla seniorów	30000	4500	25500	-	-	-
12.	Projekt uzupełniający nr 1						
	Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające m. Rokitę						
	1. Aktywizacja zawodowa	20000	2000	10000	8000	20000	-
	2. Poradnictwo rodzinne	10000	1000	5000	4000	10000	-
	3. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom	10000	1000	5000	4000	10000	-
	4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży	5000	500	2500	2000	5000	-
	5. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży	10000	1000	5000	4000	10000	-
13.	Projekt uzupełniający nr 2						
	Rozbudowa zakładu produkcyjnego mebli Politeknik w m. Rokita						
	1. Budowa trzech tymczasowych namiotów magazynowych oraz zadaszenia traktu	100000	-	45000	-	-	55000

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Całkowita wartość projektu w złotych	Środki publiczne				Środki prywatne
			Środki budżetu gminy	Środki UE (EFRR, EFS, FS)	Środki krajowe	W tym działania miękkie	
	komunikacji produktów gotowych do hali magazynowej na terenie zakładu produkcji mebli						
2.	Budowa wolnostojącego silosu magazynowania wiórów i pyłu produkcyjnego z drewna na terenie zakładu produkcji mebli	200000	-	90000	-	-	110000
3.	Budowa wolnostojącej suszarni konwektorowej drewna litego na terenie zakładu produkcji mebli	170000	-	76500	-	-	93500
	Razem	607000	28912,4	297587,6	22000	55000	258500
	Razem wszystko	3956402	331715,4	2757446	146800	367000	546665

IV. Część wdrożeniowa

IV. 1. System realizacji Programu Rewitalizacji

Program Rewitalizacji jest dokumentem ponadkadencyjnym, określającym cele i plany działań rewitalizacyjnych na kilkanaście lat, dlatego ważnym elementem decydującym o skuteczności i efektywności realizacji jego założeń jest skuteczny i zintegrowany system zarządzania. Proces wdrażania jest złożonym przedsięwzięciem, które wymaga dobrego przygotowania informacyjnego oraz stałej komunikacji z otoczeniem, opierającej się o pozyskiwanie obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze.

IV. 1.1 Struktura zarządzania dokumentem wraz z jego kosztami

Dla zagwarantowania, że przyjęte postanowienia będą konsekwentnie realizowane, zapewnione zostały warunki organizacyjne i instytucjonalne do ich wdrażania oraz weryfikacji.

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie założeń dokumentu jest Wójt Gminy Przybiernów przy pomocy Koordynatora ds. rewitalizacji, powołanego w Urzędzie Gminy w Przybiernowie (UG w Przybiernowie), który posiada wiedzę i doświadczenie w zakresie zarządzania projektami. Jednocześnie jest to efekt osadzenia rewitalizacji w ramach istniejących struktur organizacyjnych UG w Przybiernowie, odpowiedzialnych za koordynację systemu zarządzania rozwojem gminy.

Koordinator będzie współpracował z innymi pracownikami UG w Przybiernowie, a także jednostek organizacyjnych gminy, będących specjalistami w danych dziedzinach.

Dodatkowo odpowiedzialny będzie za przepływ informacji między interesariuszami rewitalizacji (w tym partnerami projektów rewitalizacyjnych) a Wójtem, który będzie podejmował kluczowe decyzje dotyczące procesu rewitalizacji.

W celu efektywnego oraz zintegrowanego współdziałania różnych jednostek, na rzecz realizacji Programu Rewitalizacji zaangażowani zostaną przedstawiciele referatów/samodzielnych stanowisk pracy UG w Przybiernowie i/lub jednostek organizacyjnych gminy odpowiedzialnych za realizację konkretnych projektów. Powołanie Zespołu Zadaniowego przyczyni się do wzajemnego uzupełniania się działań oraz spójności procedur w realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie powiązanych projektów infrastrukturalnych („twardych”) oraz społecznych („miękkich”).

Zadania niezbędne do wdrażania dokumentu wykonywane będą w ramach obowiązków poszczególnych struktur organizacyjnych gminy, dlatego nie określono dodatkowych kosztów ich realizacji. W ramach swoich kompetencji każda z komórek urzędu i/lub jednostek organizacyjnych gminy będzie wdrażała te działania, dostosowując w sposób elastyczny swoje zasoby osobowe do określonych aktualnie potrzeb.

Wszystkie projekty i/lub przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizujące zadania własne gminy będą wdrożone zgodnie z uchwaloną przez Radę Gminy w Przybiernowie Wieloletnią Prognozą Finansową oraz budżetami rocznymi, zapewniając efektywną realizację zaplanowanych działań. W zakresie zarządzania środkami finansowymi niezbędnymi do wdrożenia projektów rewitalizacyjnych włączony zostanie Skarbnik Gminy oraz stanowisko Księgowości Budżetowej UG w Przybiernowie.

W związku z tym, że realizacja zaplanowanych działań rewitalizacyjnych odbywać się będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej to interesariusze rewitalizacji, korzystając z dofinansowania projektów unijnymi środkami finansowymi będą zobowiązani przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych (szczególnie w zakresie realizacji projektów partnerskich). Zasady realizacji projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych z RPO Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014–2020 będą wynikać z obowiązujących dokumentów programowych, a determinowane będą określonymi procedurami konkursowymi.

Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych nie ma szans powodzenia bez udanej współpracy, efektywnego współdziałania oraz wzajemnego uzupełniania się działań różnych podmiotów z sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego. W związku z tym określenie zasad i sposobów współuczestnictwa interesariuszy jest kluczowym elementem osiągnięcia zgodności podejmowanych działań z potrzebami i oczekiwaniami społeczności lokalnej, ograniczenia występowania konfliktów oraz kosztów ich rozwiązywania, a także jest podstawą tworzenia się współczesnych form samoświadomości społecznej.

Współpraca międzysektorowa w realizacji zapisów Programu Rewitalizacji odbywać się będzie w kilku zintegrowanych wymiarach:

1. MERYTORYCZNYM – poprzez wspólne podejmowanie decyzji, rozwiązywanie problemów, opiniowanie, realizowane przede wszystkim na poziomie Zespołu Zadaniowego.
2. ORGANIZACYJNYM – polegającym na angażowaniu specyficznych i unikalnych zasobów oraz kompetencji charakterystycznych dla danego sektora i wzajemnym ich uzupełnianiu podczas realizacji wspólnych projektów.
3. FINANSOWYM – opierającym się na współdziale finansowym wszystkich partnerów poprzez zapewnienie wkładu własnego w realizację określonych przedsięwzięć i wykorzystanie koncepcji partnerstwa (w tym np. publiczno-prywatnego).

Partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego oprócz wspólnego celu, jakim jest wyprowadzenie obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej w celu poprawy jakości życia mieszkańców, ma określone podstawowe zasady stanowiące fundament wspólnych działań:

- 1) respektowanie własnych potrzeb, możliwości i dążenie do osiągnięcia kompromisu,
- 2) przejrzystość podejmowanych działań,
- 3) otwarty dialog z mieszkańcami.

Współpraca pomiędzy interesariuszami rewitalizacji ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji oraz społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach kilkunastu wspólnych i spójnych projektów akceptowanych i wspieranych przez wszystkich uczestników;
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców czy mieszkańców;
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażające się zastosowaniem nowych podejść do rozwiązywania problemów.

IV. 1.2 Harmonogram realizacji programu

Założono, że Program Rewitalizacji będzie dokumentem długookresowym, obejmującym okres wdrażania zaplanowanych działań, dzięki czemu wskazane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są możliwe do zrealizowania w horyzoncie czasowym dokumentu. Przyjęcie takiego podejścia jest zgodne z zaleceniami planistycznymi oraz pozwala na dostosowanie do aktualnych potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz wytycznych wynikających z perspektywy finansowej UE na lata 2014–2020. Przyjęto, że będzie to dokument strategiczny skoncentrowany terytorialnie i komplementarny problemowo, tj. mający przeciwdziałać fragmentaryzacji działań w celu wyprowadzenia obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej.

Tabela 36 Harmonogram czasowy realizacji zadań zaplanowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przybiernów

Lp.	Nazwa inwestycji	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Czarnogłowy								
1.	Projekt Główny nr 1							
	Integracja i aktywizacja społeczności w Gminie Przybiernów							
	1. Doposażenie GOK-u		X	X	X	X		
	2. Termomodernizacja szkoły podstawowej		X	X	X	X		
	3. Budowa boiska do piłki siatkowej (za GOK-iem) i siłowni zewnętrznej wraz z zagospodarowaniem			X	X	X	X	X
2.	Projekt uzupełniający nr 1							
	Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające funkcjonowanie GOK-u w Czarnogłowach							
	1. Aktywizacja zawodowa				X	X	X	X
	2. Animator społeczny				X	X	X	X
	3. Poradnictwo rodzinne				X	X	X	X
	4. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom				X	X	X	X

Lp.	Nazwa inwestycji	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	5. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży				X	X	X	X
	6. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży				X	X	X	X
3.	Projekt Główny nr 2 Zagospodarowanie jeziora Czarnogłowy i budowa placu zabaw w miejscowości							
	1. Zagospodarowanie jeziora Czarnogłowskiego		X					
	2. Budowa placu zabaw wraz z ogrodzeniem		X					
Miodowice								
4.	Projekt główny nr 1 Poprawa działalności świetlicy w Miodowicach poprzez działania infrastrukturalne uzupełniające							
	1. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wraz z ogrodzeniem terenu			X	X			
	2. Budowa siłowni zewnętrznej przy świetlicy wraz z ogrodzeniem, także istniejącego placu zabaw			X				
	3. Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 4269Z od skrzyżowania z drogą gminą (dz. nr 177/1) do przystanku autobusowego i świetlicy			X	X	X	X	X
5.	Projekt uzupełniający nr 1 Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające funkcjonowanie świetlicy w Miodowicach							
	1. Aktywizacja zawodowa				X	X	X	X
	2. Poradnictwo rodzinne				X	X	X	X
	3. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom				X	X	X	X
	4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży				X	X	X	X
	5. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży				X	X	X	X
6.	Projekt uzupełniający nr 2 Zapobieganie zagrożeniom obszaru – budowa 10 przydomowych oczyszczalni ścieków w Miodowicach							
	1. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 22, działka nr 102		X					
	2. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 18, działka nr 155		X					
	3. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 19-22, działka nr 154		X					
	4. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 12, działka nr 185/5		X					
	5. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 10, działka nr 51		X					
	6. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 13, działka nr 16/2		X					
	7. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 23, działka nr 101/1		X					

Lp.	Nazwa inwestycji	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	8. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 29a, działka nr 16/13		X					
	9. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 26 dx, działka nr 68/4, 68/5		X					
	10. Budowa przydomowej oczyszczalni - Miodowice 6, działka nr 42/1		X					
Łoźnica								
7.	Projekt Główny nr 1 Zapobieganie zachowaniom patologicznym oraz wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży poprzez stworzenie szerokiej oferty obiektów rekreacyjno-sportowych - Budowa Centrum Sportu, spotkań i rekreacji w Łoźnicy							
	1. Budowa Centrum Sportu, spotkań i rekreacji wraz z zagospodarowaniem terenu			X	X	X		
	2. Budowa oświetlenia przy obiekcie oraz chodnika z centrum wsi do obiektu			X	X	X	X	X
	3. Budowa siłowni zewnętrznej		X					
	4. Organizacja imprez integrujących mieszkańców			X	X	X	X	X
8.	Projekt uzupełniający nr 1 Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające m. Łoźnicę							
	1. Aktywizacja zawodowa				X	X	X	X
	2. Poradnictwo rodzinne				X	X	X	X
	3. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom				X	X	X	X
	4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży				X	X	X	X
	5. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży				X	X	X	X
9.	Projekt uzupełniający nr 2 Zapobieganie zagrożeniom obszaru – budowa 6 przydomowych oczyszczalni ścieków w Łoźnicy							
	1. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 44, działka nr 103		X					
	2. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 9, działka nr 71		X					
	3. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 8a, działka nr 68		X					
	4. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 7, działka nr 48/2		X					
	5. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 47, działka nr 113		X					
	6. Budowa przydomowej oczyszczalni - Łoźnica 38, działka nr 162/7		X					
10.	Projekt uzupełniający nr 2 Prace konserwatorskie i restauracja zabytkowego kościoła w Łoźnicy							
	Restauracja i konserwacja zabytkowego kościoła ryglowego w m. Łoźnica		X	X				

Lp.	Nazwa inwestycji	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rokita								
11.	Projekt Główny nr 1 Integracja najmłodszych – integracją dorosłych							
	1. Budowa placu zabaw		X					
	2. Budowa siłowni zewnętrznej dla seniorów			X				
12.	Projekt uzupełniający nr 1 Aktywizacja i pomoc mieszkańcom poprzez działania wspierające m. Rokita							
	1. Aktywizacja zawodowa				X	X	X	X
	2. Poradnictwo rodzinne				X	X	X	X
	3. Pomoc osobom niesamodzielnym i seniorom				X	X	X	X
	4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży				X	X	X	X
	5. Zapobieganie zachowaniom patologicznym dzieci i młodzieży		X	X	X	X	X	X
13.	Projekt Główny nr 2 Rozbudowa zakładu produkcyjnego mebli Politechnik w m. Rokita							
	1. Budowa trzech tymczasowych namiotów magazynowych oraz zadaszenia traktu komunikacji produktów gotowych do hali magazynowej na terenie zakładu produkcji mebli	X	X					
	2. Budowa wolnostojącego silosu magazynowania wiórów i pyłu produkcyjnego z drewna na terenie zakładu produkcji mebli	X	X					
	3. Budowa wolnostojącej suszarni konwektorowej drewna litego na terenie zakładu produkcji mebli	X	X					

Źródło: opracowanie własne

IV. 1.3 Promocja dokumentu

W celu efektywnego i skutecznego wdrożenia zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji ważne jest, aby umożliwić społeczności lokalnej udział w procesie ich tworzenia i realizacji, a tym samym zapewnić skuteczną metodę komunikacji społecznej, czyli przekazywania danych do otoczenia. Szeroka komunikacja stanowić będzie jeden z fundamentów powodzenia całego procesu rewitalizacji, służąc osiągnięciu wizji obszaru rewitalizacji.

Podmiotami odpowiedzialnymi za organizację oraz przeprowadzenie działań promocyjnych związanych z opracowaniem i wdrażaniem założeń Programu Rewitalizacji, a w jego ramach również wszystkich projektów i/lub przedsięwzięć rewitalizacyjnych – będzie pracownik ds. rozliczania projektów zatrudniony w Urzędzie Gminy w Przybiernowie.

Jednostki te mają za zadanie zapewnić powszechny dostęp do bieżących informacji na temat prowadzonych przedsięwzięć, tj. o zakresie i wymiarze pozyskanego dofinansowania zewnętrznego dla poszczególnych projektów oraz rezultatach działań na poziomie obszaru rewitalizacji oraz całej gminy. Do zakresu ich działań należy wsparcie skutecznej komunikacji, opierającej się na następujących kanałach i narzędziach komunikacji:

- Internet – utworzenie i aktualizacja zakładki „Program Rewitalizacji” na stronie internetowej gminy (www.przybiernow.pl), poczta elektroniczna koordynatora odpowiedzialnego za kontakt z interesariuszami w sprawie rewitalizacji;
- komunikacja bezpośrednia – warsztaty, spotkania, posiedzenia itp.,

- lokalne media – artykuły informacyjno-promocyjne w prasie lokalnej, obejmującej swoim zasięgiem m.in. obszar rewitalizacji.

Działania promujące będą miały zarówno zasięg lokalny, jak i regionalny oraz skierowane będą do interesariuszy rewitalizacji, tj. takich grup odbiorców jak:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe;
- 2) mieszkańcy gminy;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki organizacyjne gminy;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Celem działań związanych z promocją dokumentu jest dotarcie do jak najszerszej grupy interesariuszy – mieszkańców, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców, a także instytucji publicznych mogących stać się partnerami w realizacji określonych działań rewitalizacyjnych.

Ponadto odpowiedzialność za upowszechnianie bieżących informacji na temat poszczególnych działań rewitalizacyjnych spoczywa również na partnerach realizowanych przedsięwzięć. Jeśli projekty będą współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, wówczas promocja tychże przedsięwzięć będzie się odbywać zgodnie z wytycznymi właściwych instytucji w tym zakresie.

Gmina Przybiernów na etapie sporządzenia dokumentu stosowała zasady promocji wynikające z umowy dotacji na realizację projektu „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017–2023”, który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020 oraz ze środków budżetu państwa przyznanych w ramach konkursu dotacji na działania wspierające gminy w zakresie przygotowania programów rewitalizacji na terenie województwa zachodniopomorskiego.

IV. 2. System monitoringu, oceny i wprowadzania zmian do programu

Kluczowe znaczenie dla prawidłowej i efektywnej realizacji założeń Programu Rewitalizacji ma system monitoringu skuteczności działań, oceny oraz wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu dokumentu.

IV. 2.1 Sposoby monitorowania i sprawozdawczości

Wdrażanie Programu Rewitalizacji będzie się odbywało w oparciu o monitoring zmierzający do oceny stopnia realizacji celów rewitalizacji, a także zaplanowanych projektów i/lub przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Monitorowaniem, mającym na celu zapewnienie zgodności realizacji postanowień z wcześniej zatwierdzonymi założeniami, zajmować się będzie Koordynator ds. rewitalizacji w UG w Przybiernowie (osoba rozliczająca wnioski) we współpracy z innymi pracownikami w Urzędzie Gminy. Monitoring polegać będzie na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów, a także założonych celów dokumentu na podstawie danych gromadzonych i przekazywanych przez pracowników UG w Przybiernowie, jednostki organizacyjne gminy oraz inne instytucje zewnętrzne i podmioty realizujące projekty na obszarze rewitalizacji i/lub będące partnerami w realizacji określonych działań. Koordynator jako osoba odpowiedzialna za zarządzanie procesem rewitalizacji w gminie, będzie miał również następujące zadania:

- 1) gromadzenie i analizowanie informacji w układzie określonego dla celów i projektów zestawu wskaźników;
- 2) sporządzanie co 3 lata raportu/sprawozdania z postępu w realizacji dokumentu i przedstawianie go do zaopiniowania przez Wójta Gminy, a następnie po pozytywnym zaopiniowaniu do zatwierdzenia przez Radę Gminy w Przybiernowie;
- 3) udostępnianie lokalnej społeczności wyników sprawozdawczości poprzez ich publikowanie na stronie internetowej gminy (www.przybiernow.pl, zakładka „Program Rewitalizacji”) oraz przekazywanie informacji wszystkim zainteresowanym podmiotom podczas spotkań z interesariuszami rewitalizacji.

Rada Gminy Przybiernów analizować będzie postępy w realizacji głównych założeń Programu Rewitalizacji poprzez:

- 1) akceptację raportu/sprawozdania z postępu we wdrożeniu zapisów,

2) uwzględnienie i wprowadzanie zmian w zaplanowanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych zawartych w programie, a służących realizacji zadań własnych do załącznika do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy.

Monitorowanie obejmować będzie zarówno rzeczowe, jak i finansowe aspekty wdrażania dokumentu.

Monitoring rzeczowy dostarczy danych na temat aktualnego stanu realizacji LPR oraz umożliwi ocenę postępu i efektywności jego głównych założeń. Mierzone będą one za pomocą corocznych zmian wskaźników produktu i rezultatu, przyporządkowanych do konkretnych projektów i/lub przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i wskaźników oddziaływania w odniesieniu do celów rewitalizacji, które wykorzystane zostały na etapie diagnostycznym gminy do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji. W związku z tym posłużą do przedstawienia skali i charakteru zmian w aktualnej sytuacji czy tendencji zachodzących na obszarze rewitalizacji w porównaniu do terenu całej gminy. Wszystkie wskaźniki gromadzone będą na bieżąco w miarę postępu prac, natomiast ich stan osiągnięcia podawany będzie cyklicznie co 3 lata.

Punktem odniesienia w procesie weryfikacji będą dane bazowe dostępne na etapie opracowania dokumentu, czyli według stanu na koniec 2016 roku.

Monitoring finansowy dostarczy danych na temat szacunkowego kosztu oraz wykorzystanych źródeł finansowania, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków. Na poziomie dokumentu zakłada się monitoring w oparciu o okresowe sprawozdania finansowe. Dane zawarte w tych opracowaniach powinny obejmować m.in. wysokość wkładu własnego i pozyskanych środków zewnętrznych, wydatki poniesione w okresie objętym sprawozdaniem oraz od początku realizacji projektu, procentowy stan zaawansowania realizacji interwencji, stopień osiągnięcia założonych wskaźników, a także informacje na temat postępu wykonania przyjętego harmonogramu w oparciu o ustalony plan finansowy.

Do końca stycznia kolejnego roku po skończonym okresie sprawozdawczym, pracownicy UG w Przybiernowie, jednostki organizacyjne gminy i/lub podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów wchodzących w skład LPR zobowiązane są do składania informacji okresowej do Wójta Gminy. Dzięki temu sprawozdawczość zakłada bieżący i ciągły przepływ aktualnych informacji, co pozwala na weryfikację nieprawidłowości oraz wykrycie problemów w procesie wdrażania i monitorowania LPR.

Dla osiągnięcia wartości docelowych wskaźników realizacji projektów, szczególna rola przypada beneficjentom, którzy mają obowiązek monitorowania wdrażania poszczególnych przedsięwzięć współfinansowanych środkami finansowymi z Unii Europejskiej, w tym przygotowywania i przedkładania IZ RPO sprawozdań z ich realizacji oraz wniosków o płatność.

W ramach Programu pod uwagę wzięte będą wskaźniki, które zostały przedstawione przy każdej z fiszek projektowych w rozdziale III.2.1

IV. 2.2 Sposób ewaluacji i wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu

Przyjęto, że *Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017–2023* ma formułę otwartą, co oznacza, że w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawienia się nowych problemów oraz wykreowania nowych projektów – będzie on aktualizowany.

Przedsięwzięcia odpowiadające na zidentyfikowane problemy będą systematycznie przygotowywane w całym okresie wdrożeniowym. Ich konkretni odbiorcy i zakres determinowane będą: aktualnymi warunkami sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji oraz gminy, potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców wyznaczonego obszaru, poziomem zaangażowania podmiotów lokalnych w planowane działania, możliwościami budżetu gminy oraz dostępnością środków zewnętrznych.

Dokument będzie podlegał ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Wójta Gminy Przybiernów (przy pomocy sporządzonego przez niego raportu/sprawozdania z postępu w realizacji założeń dokumentu) raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w programie. Ocena sporządzona przez Wójta Gminy będzie podlegać zaopiniowaniu przez Radę Gminy oraz opublikowana zostanie na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zgodnie z wdrażaną zasadą partnerstwa dopuszcza się również możliwość wcześniejszego wystąpienia z wnioskiem o zmianę treści dokumentu do Wójta Gminy w ramach inicjatywy co najmniej 100 mieszkańców lub podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego lub społecznego na obszarze rewitalizacji. W przypadku stwierdzenia, że Program Rewitalizacji wymaga zmiany, Wójt Gminy Przybiernów wystąpi do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę.

Dołączona zostanie do niego ww. opinia. Rada Gminy jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści dokumentu, a także jego aktualizację poprzez podjęcie stosownej uchwały w tej sprawie. W tej sytuacji zmiana będzie dokonywana w trybie w jakim program był uchwalony.

Ewaluacja ma na celu identyfikację oraz ewentualną poprawę jakości, skuteczności i spójności realizacji Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów obszaru rewitalizacji z jednoczesnym uwzględnieniem założeń programowych.

Jej zadaniem jest sprawdzenie czy w wyniku podejmowanych działań powstały oczekiwane rezultaty oraz czy wpłynęły one na osiągnięcie wyznaczonych celów.

Ewaluacja założeń programowych i stopnia realizacji projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w dokumencie zostanie podzielona na następujące części:

- 1) *ex-ante* (przed realizacją LPR) – stanowiąca instrument ułatwiający podejmowanie spójnych decyzji (ocena ta została przeprowadzona przed opracowaniem dokumentu);
- 2) *on-going* (na bieżąco) – instrument obserwacji prowadzonej przez Koordynatora ds. rewitalizacji, który będzie na jej podstawie przygotowywał sprawozdanie z realizacji LPR co najmniej raz na 3 lata (jest to również instrument monitorowania bieżących zmian w otoczeniu);
- 3) *mid-term* (śródkresowa) – służąca przede wszystkim jako instrument, w wyniku którego możliwa jest aktualizacja dokumentu;
- 4) *ex-post* (na zakończenie wdrażania LPR) – służąca ocenie zgodności i efektywności zrealizowanych projektów w ramach LPR z założeniami i celami przyjętymi w niniejszym dokumencie.

Wprowadzenie systemu monitoringu oraz powiązanej z nim procedury ewaluacji pozwoli wyeliminować w znacznym stopniu problem dezaktualizacji założeń i celów zawartych w LPR, wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania podmiotów realizujących poszczególne projekty, zmian prawodawstwa oraz innych warunków i okoliczności mogących wpłynąć na zasadność podejmowanych działań.

Monitoring programu będzie odbywał się w dwóch etapach:

- Okresowe (1 raz na 3 lata) sprawozdania z realizacji celów, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.
- Analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami społeczno-gospodarczymi gminy wg wskaźników rezultatu (zostały one przedstawione w poniższej tabeli):

Tabela 37 Wskaźniki realizacji celów Programu Rewitalizacji

Wskaźnik	Jaki problem jest mierzony	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Wartość wyjściowa (dane na 2016 rok)	Oczekiwana zmiana w 2023 roku
Cel rewitalizacji nr 1 – Aktywizacja mieszkańców prowadząca do ich integracji					
Liczba dzieci i młodzieży korzystających z usług / zajęć oferowanych przez świetlice, obiekty użyteczności publicznej (place	Aktywność społeczna dzieci i młodzieży	UG Przybiernów	1 raz /rok	Czarnogłowy - 80 Miodowice - 30 Łoźnica – 40 Rokita- 0	Wzrost o 15 %

zabaw, boiska, etc.)					
Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą	Przedsiębiorczość	UG Przybiernów	1 raz /rok	Czarnogłowy - 47 Miodowice - 4 Łoźnica - 13 Rokita- 11	Wzrost o 2 %
Liczba osób bezrobotnych (w tym długotrwale bezrobotnych)	Bezrobocie	PUP, UG Przybiernów	1 raz /rok	Czarnogłowy - 42 Miodowice - 10 Łoźnica - 18 Rokita- 15	Spadek o 15 %
Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa	Ubóstwo	GOPS Przybiernów	1 raz /rok	Czarnogłowy - 62 Miodowice - 4 Łoźnica - 15 Rokita- 29	Spadek o 25 %
Cel rewitalizacji nr 2 – Poprawa warunków życia i zamieszkania					
Liczba utworzonych / zmodernizowanych obiektów infrastruktury	Zmodernizowana infrastruktura społeczna	UG Przybiernów	1 raz /rok	Czarnogłowy - 0 Miodowice - 0 Łoźnica - 0 Rokita- 0	Czarnogłowy - 5 Miodowice - 3 Łoźnica - 3 Rokita- 2
Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych	Zrewitalizowane przestrzenie publiczne	UG Przybiernów	1 raz /rok	Czarnogłowy - 0 Miodowice - 0 Łoźnica - 0 Rokita- 0	Czarnogłowy - 2 Miodowice - 1 Łoźnica - 2 Rokita- 2
Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	Wybudowane oczyszczalnie ścieków	UG Przybiernów	1 raz /rok	Czarnogłowy - 0 Miodowice - 0 Łoźnica - 0 Rokita- 0	Czarnogłowy - 0 Miodowice - 10 Łoźnica - 10 Rokita- 0

Źródło: opracowanie własne

IV. 3. Mechanizmy włączenia różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji

Zgodnie z nowym pojęciem rewitalizacji zawartym w Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 rewitalizacja jest procesem prowadzonym przez jego interesariuszy.

Interesariuszami niniejszego programu są:

- mieszkańcy Gminy Przybiernów,
- władze Gminy Przybiernów,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą lub społeczną,
- podmioty, inne niż wymienione powyżej, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa,
- jednostki organizacyjne gminy i powiatu,
- organy władzy publicznej.

Interesariuszami na obszarze rewitalizacji są:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- Gmina Przybiernów,
- Powiat Goleniowski
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- zarządcy nieruchomości,
- podmioty prowadzące działalność gospodarczą zlokalizowane na obszarze rewitalizacji,
- podmioty prowadzące działalność społeczną zlokalizowane na obszarze rewitalizacji,
- organizacje pozarządowe zlokalizowane na obszarze rewitalizacji,
- inni, nie wymienieni.

W związku z powyższym kluczową rolę w procesie rewitalizacji odgrywa właściwie zaprojektowany proces partycypacji. W niniejszym rozdziale przedstawiono podstawowe zagadnienia dotyczące pojęcia partycypacji, korzyści jakie ona daje, stosowanych powszechnie modeli partycypacji publicznych, a także opisano szczegółowo zastosowane działania partycypacyjne, służące jak najlepszemu przeprowadzeniu procesu rewitalizacji w Gminie Przybiernów.

W przygotowanie Programu Rewitalizacji dla Gminy Przybiernów zaangażowano społeczność lokalną oraz pozostałych interesariuszy, w celu umożliwienia wszystkim zainteresowanym możliwie najszerzego udziału na każdym etapie opracowywania programu. Działaniami, które zmierzały do włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji były m.in. spotkania informacyjne i podsumowujące, badania ankietowe, warsztaty dla mieszkańców czy też spotkania indywidualne. Ponadto uruchomiono specjalną stronę internetową <https://przybiernow.pl/informator/lokalny-program-rewitalizacji>, na której zamieszczano informacje dotyczące opracowywanego dokumentu. Odnośnik do tej strony znajduje się na stronie internetowej Gminy Przybiernów, w zakładce „rewitalizacja”.

W ramach prowadzonego procesu partycypacji poszczególne (wymienione wyżej) grupy interesariuszy włączono w proces tworzenia LPR zarówno poprzez zorganizowane dwukrotne spotkania w każdej miejscowości objętej rewitalizacją, jak i poprzez stworzenie indywidualnej ankiety dla poszczególnych obszarów miejscowości wyznaczonych dzięki przeprowadzonej diagnozie. Aby dodatkowo podkreślić rangę i znaczenie programu zorganizowano osobne dodatkowe spotkania skierowane do przedsiębiorców z obszaru Gminy, jak i organizacji pozarządowych, aby umożliwić im współudział w tworzeniu pomysłów projektowych a jednocześnie aby poznać ich plany rozwojowe na przyszłość.

Partycypacja społeczna i działania aktywizacyjne zostały wpisane w proces rewitalizacji wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów jako fundament działań na wszystkich jego etapach, tj. diagnozowanie, programowanie, wdrażanie (w tym finansowanie), monitorowanie i ewaluacja. Takie podejście ma

na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz gotowości i świadomości mieszkańców o partycypacyjnym współdecydowaniu o obszarze objętym programem rewitalizacji. Ponadto realizuje *zasadę partnerstwa* wynikającą z art. 5 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013, polegającą na łączeniu szerokiego grona partnerów (w szczególności lokalnych społeczności i przedsiębiorców, a także ekspertów) w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu, także z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć. Opiera się ona na założeniu, że opinia środowiska lokalnego jest najważniejszym elementem tworzenia dokumentu, który ma stanowić narzędzie do projektowania konkretnych zadań, podejmowanych w celu rozwiązywania problemów i eliminacji negatywnych zjawisk oraz wykorzystania lokalnych potencjałów, a tym samym poprawiających warunki i jakość życia mieszkańców. Kluczowymi interesariuszami rewitalizacji w rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów są przede wszystkim mieszkańcy obszaru rewitalizacji, a także inni (wymienieni w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji).

Narzędzia i formy partycypacji społecznej zastosowane na każdym etapie sporządzenia i wdrażania LPR ukierunkowane zostały na możliwie dojrzałe formy, obejmujące nie tylko informowanie, ale również opracowywanie, konsultowanie, współdecydowanie, kontrolę obywatelską, badania ilościowe (m.in. ankieta na obszarze rewitalizacji), inicjatywę lokalną (m.in. nabór pomysłów na projekty poprzez fiszkę projektową) czy współrealizację (m.in. konkursy na partnerów).

Realizacja oraz zaplanowanie różnorodnych narzędzi partycypacji społecznej oraz aktywizacji społeczności lokalnej umożliwiło dotarcie do szerokiego grona przedstawicieli interesariuszy oraz poznanie ich potrzeb i oczekiwań w celu dostosowania wsparcia.

Wartością dodaną przeprowadzonych metod partycypacji i „budowania” partnerstwa była możliwość skonfrontowania wiedzy o wielu aspektach funkcjonowania obszaru rewitalizacji przez różne środowiska lokalne, co w konsekwencji doprowadziło do pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji i będzie stanowiło podstawę uzasadnienia podjętych na nim działań.

Ponadto zakłada się, że partycypacyjny model opracowania dokumentu będzie się przekształcał w partycypacyjny model wdrażania, a wokół grupy uczestniczącej w pracach nad dokumentem będą pojawiały się kolejne podmioty lokalne angażujące się w działania rewitalizacyjne.

W przypadku aktualizacji programu Gmina Przybiernów będzie również informować o takich możliwościach poprzez umieszczenie na stronie internetowej Gminy informacji w tym zakresie a jednocześnie przekazanie informacji o tym na zebraniach wiejskich, sołeckich podczas sesji Rady Gminy, w której uczestniczą różne grupy społeczne.

IV. 4. Procedura strategicznej oceny oddziaływania dokumentu na środowisko oraz opiniowania przez właściwe instytucje

Proces przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji przez Radę Gminy wymaga uzyskania stosownych opinii od instytucji wymienionych w art. 57 i art. 58 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.), właściwych w sprawie określenia konieczności sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko lub odstąpienia od niej.

W oparciu o zapisy art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.) Wójt Gminy Przybiernów zwrócił się z wnioskiem z dnia 20.12.2017 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o zajęcie stanowiska co do konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017-2023”.

W odpowiedzi na ww. wniosek Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 10 stycznia 2018 r. znak: WOPN-OS.410.372.2017.MP oraz Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie pismem z dnia 3 stycznia 2018 r. znak: NZNS.7040.1.153.2017 uzgodnili możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017-2023”.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania określone w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.) uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie, a w szczególności charakter działań przewidzianych w przedmiotowym dokumencie, rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, a także to, że dokument dotyczy obszaru w granicach jednej gminy – odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017-2023”.

Na podstawie powyższych opinii Wójt Gminy Przybiernów wydał w dniu 10 stycznia 2018 r. obwieszczenie o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Przybiernów na lata 2017-2023”.

SPIS TABEL

Tabela 1 Wskaźniki obrazujące sytuację na terenie Gminy Przybiernów w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej	22
Tabela 2 Zestawienie podstawowych danych dotyczących jednostek strukturalnych Gminy Przybiernów (stan na koniec 2016 r.)	24
Tabela 3 Wyliczenie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców – wyliczenia szczegółowe	26
Tabela 4 Wyliczenie zmiany liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do roku 2012 – wyliczenia szczegółowe	27
Tabela 5 Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych – średnia z lata 2014-2016 – wyliczenia szczegółowe	29
Tabela 6 Wskaźnik procentowy udział osób korzystających z Programu – Pomoc Państwa w dożywianiu (średnia z lat 2014-2016) – wyliczenia szczegółowe	31
Tabela 7 Wskaźnik odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016) – wyliczenia szczegółowe	33
Tabela 8 Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności na danym obszarze – średnia z lat 2014-2016 – wyliczenia szczegółowe	35
Tabela 9 Ilość wydanych „niebieskich kart” w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców – wyliczenia szczegółowe	37
Tabela 10 Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016 – wyliczenia szczegółowe	38
Tabela 11 Przyrost naturalny w latach 2011-2016 – wyliczenia szczegółowe	40
Tabela 12 Udział dzieci 3-5 letnich korzystających z wychowania przedszkolnego w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów	42
Tabela 13 Wyniki sprawdzianu klas szóstych w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów	44
Tabela 14 Wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów	45
Tabela 15 Frekwencja w wyborach sołeckich w 2015 roku – wyliczenia szczegółowe	47
Tabela 16 Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców – wyliczenia szczegółowe	49
Tabela 17 Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – wyliczenia szczegółowe	51
Tabela 18 Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej /szkoły, przedszkola, świetlice, biblioteki, remizy OSP, itp./ na 100 mieszkańców – wyliczenia szczegółowe	53
Tabela 19 Liczba połączeń komunikacją publiczną z miastem Goleniów w dzień roboczy /z wyłączeniem kursów szkolnych/ – wyliczenia szczegółowe	55
Tabela 20 Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych – wyliczenia szczegółowe	57
Tabela 21 Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub z przydomową oczyszczalnią ścieków – wyliczenia szczegółowe	59
Tabela 22 Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do drogi utwardzonej o nawierzchni asfaltowej – wyliczenia szczegółowe	61
Tabela 23 Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/ – wyliczenia szczegółowe	63
Tabela 24 Wykaz miejscowości w których zdiagnozowano występowanie największej ilości negatywnych zjawisk społecznych	65
Tabela 25 Zestawienie zbiorcze wskaźników z podziałem na poszczególne miejscowości	69
Tabela 26 Zestawienie obrazujące ilość dostarczonych i zebranych ankiet	75
Tabela 27 Wykaz działań na obszarze rewitalizacji, które powinny zostać podjęte w celu odnowy społecznej mieszkańców	84
Tabela 28 Liczba podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji	85
Tabela 29 Najpoważniejsze problemy sfery funkcjonalno-przestrzennej w miejscowości Czarnogłowy – wyniki ankiety	86
Tabela 30 Najpoważniejsze problemy sfery funkcjonalno-przestrzennej w miejscowości Miodowice – wyniki ankiety	89
Tabela 31 Najpoważniejsze problemy sfery funkcjonalno-przestrzennej w miejscowości Rokita – wyniki ankiety	91
Tabela 32 Najpoważniejsze problemy sfery funkcjonalno-przestrzennej w miejscowości Łoźnica – wyniki ankiety	93
Tabela 33 Potencjały lokalne na obszarze rewitalizacji	96
Tabela 34 Działania inwestycyjne wg hierarchii ważności w poszczególnych miejscowościach – wyniki ankiet	103
Tabela 35 Ramy finansowe realizacji poszczególnych zadań	137
Tabela 36 Harmonogram czasowy realizacji zadań zaplanowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przybiernów	144

Tabela 37 Wskaźniki realizacji celów Programu Rewitalizacji	150
---	-----

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Najważniejsze problemy społeczne podobszaru Czarnogłowy widziane oczami mieszkańców – wyniki ankiety.....	77
Wykres 2 Najważniejsze problemy społeczne podobszaru Miodowice widziane oczami mieszkańców –wyniki ankiety	79
Wykres 3 Najważniejsze problemy społeczne podobszaru Rokita widziane oczami mieszkańców –wyniki ankiety.....	81
Wykres 4 Najważniejsze problemy społeczne podobszaru Łoźnica widziane oczami mieszkańców – wyniki ankiety	83

SPIS MAP

Mapa 1 Mapa obszaru Gminy Przybiernów.....	19
Mapa 2 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	27
Mapa 3 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Zmiana liczby mieszkańców w roku 2016 w stosunku do roku 2012	28
Mapa 4 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Osób długotrwale bezrobotnych – średnia z lat 2014-2016	30
Mapa 5 Graficzne przedstawienie wskaźnika - procentowy udział osób korzystających z Programu – Pomoc Państwa wżywianiu	32
Mapa 6 Graficzne przedstawienie wskaźnika - odsetek osób korzystających z opieki asystenta rodziny (średnia z lat 2014-2016).....	34
Mapa 7 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej	36
Mapa 8 Graficzne przedstawienie wskaźnika - ilość wydanych „niebieskich kart” w latach 2014-2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	38
Mapa 9 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba przestępstw na 100 mieszkańców w latach 2014-2016	39
Mapa 10 Graficzne przedstawienie wskaźnika – przyrost naturalny w ostatnim sześcioleciu (2011-2016).....	41
Mapa 11 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba dzieci 3-5 letnich korzystających z wychowania przedszkolnego w latach 2014-2016 w Gminie Przybiernów	43
Mapa 12 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Średni (najniższy) wynik sprawdziany po VI klasie z lat 2014-2016 – część matematyczna.....	45
Mapa 13 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Średni (najniższy) wynik sprawdzianu gimnazjalnego z lat 2014-2016 – część matematyczna	46
Mapa 14 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Frekwencja w wyborach sołeckich w 2015 roku	48
Mapa 15 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba działających organizacji pozarządowych formalnych i nieformalnych na 1000 mieszkańców	50
Mapa 16 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	52
Mapa 17 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba czynnych obiektów użyteczności publicznej /szkoły, przedszkola, świetlice, biblioteki, remizy OSP, itp./ na 100 mieszkańców	54
Mapa 18 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Liczba połączeń komunikacją publiczną z miastem Goleniów w dzień roboczy /z wyłączeniem kursów szkolnych/.....	56
Mapa 19 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Udział % lokali w budynkach wielolokalowych powyżej 3 lokali po byłych PGR-ach w stosunku do wszystkich lokali mieszkalnych.....	58
Mapa 20 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej lub z przydomową oczyszczalnią ścieków.....	60
Mapa 21 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Udział % gospodarstw mieszkalnych z dostępem do drogi utwardzonej o nawierzchni asfaltowej.....	62
Mapa 22 Graficzne przedstawienie wskaźnika - Ilość azbestu do utylizacji /ton na 100 mieszkańców/	64
Mapa 23 Granice obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Przybiernów	71
Mapa 24 Granice obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Przybiernów.....	73